

เรื่องเล่าจากเวทีการเรียนรู้แกนนำคนตาบอด ๒๕ จังหวัด

ก็แต่...มองไม่เห็นเท่านั้นเอง

สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้ เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.)
แผนงานสร้างเสริมสุขภาพคนพิการในสังคมไทย

คำนำ

เรื่องเล่าจากเวทีการเรียนรู้แกนนำคนตาบอด ๒๕ จังหวัดเล่มนี้ เก็บจากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปบทเรียนจากการปฏิบัติงานในพื้นที่ ซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญส่วนหนึ่งของโครงการนำร่อง ๒๕ จังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแกนนำคนตาบอด สำหรับในส่วนของสถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.) ได้เข้ามามีส่วนร่วมในฐานะที่สนับสนุนการเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด โดยได้นำ “แนวคิดและเครื่องมือการจัดการความรู้” เข้าไปหนุนเสริมการทำงานของเครือข่ายคนตาบอด เรียนรู้แล้วลงไปปฏิบัติแล้วนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เติมความรู้จากผู้รู้ แล้วนำไปปฏิบัติเป็นการหมุนเกลียวยกระดับความรู้สู่เป็นระยะ

“ ก็แค่...มองไม่เห็นเท่านั้นเอง ”

จริงๆ ก็แค่มองไม่เห็นเท่านั้นเอง ทุกอย่างเหมือนคนปกติ การเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอดก็เป็นอะไรที่ปกติ พวกเราที่สนับสนุนการเรียนรู้ ต้องทำการบ้านพอสมควรในการไปเป็น “ผู้อำนวยการเรียนรู้” ในแต่ละเวที ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนกับหัวข้อการเรียนรู้ รวมทั้งการออกแบบชุดคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพื่อการพัฒนาตัวเอง เพื่อตัวเองจะได้ไปพัฒนางานต่อไป แต่ทุกครั้งพวกเราก็ได้เรียนรู้ไปด้วย

ท้ายนี้ ขอฝากความระลึกถึงไปถึงพี่น้องคนตาบอดทุกพื้นที่ทุกภาค รวมถึงพี่น้องเจ้าหน้าที่สมาคมคนตาบอด (ที่เป็นคนตาดี) ที่ประจำอยู่แต่ละภาคและช่วยเหลือคนตาบอดเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ที่อยู่ ที่กิน พาเดินไปโน่นไปนี่ ดูแลเอาใจใส่ด้วยความรักความจริงใจ ขอคารวะในน้ำใจของท่านทุกคน

สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.)

สารบัญ

	หน้า
เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด <i>ภาคกลาง</i>	๑-๔๑
เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด <i>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</i>	๔๒-๗๓
เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด <i>ภาคเหนือ</i>	๗๔-๑๐๗
เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด <i>ภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ</i>	๑๐๘-๑๔๗
เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด <i>ภาคใต้</i>	๑๔๗-๑๘๖

**เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด
ภาคกลาง**

เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด ภาคกลาง

วันที่ ๒๕ – ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุม บ้านซิดชล อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

การพบกันครั้งนี้ของภาคกลาง พบกันที่บรรยากาศริมน้ำ เป็นโฮมสเตย์แบบบ้าน ๆ ริมแม่น้ำ
เช้า ๆ ก็จะมีถ้วยเตี๋ยวเรือแฉะเวียนมาจดหน้าบ้าน ซึ่งพวกเราทั้งหมดก็จะรับประทานเป็นอาหารเช้า
คนละชามสองชาม เพราะชามไม่ใหญ่มาก รสชาติอร่อยตามสูตรดั้งเดิม

เมื่อเรียบริ่บร้อยจากอาหารเช้าแล้วก็นั่งจิบน้ำชากาแฟตามอัธยาศัยที่เจ้าของบ้านจัดไว้ให้พร้อม
ขนมแบบไทย ๆ ประจำถิ่นใครใคร่กินตามอัธยาศัย จนกระทั่งได้เวลาที่ตีกลองนั่งรวมกันเพื่อดำเนิน
กิจกรรมตามที่เป็นวัตถุประสงค์ในการมาครั้งนี้ เปิดเวทีโดยท่านอาจารย์ทรงพล

อ.ทรงพล : สถาบันเพื่อคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและ
พัฒนา มีโครงการนำร่อง ๒๕ จังหวัด เป็นโครงการเชิงรุก โดยทำ
การค้นหาคนตาบอดและพัฒนาคนตาบอด ซึ่งทางแผนงานสร้าง
เสริมสุขภาพคนพิการในสังคมไทย ขอให้ทาง สรส. นำการจัดการ
ความรู้ (Knowledge Management / KM) เข้ามาเสริมการทำงาน
ของท่านให้ดียิ่งขึ้นไปอีก

ที่ผ่านมา เราทำงานด้วยกันมาเป็นเวลาเกือบปี ครั้งที่แล้วเราไปจัดเวทีที่ภาคเหนือ ภาคใต้
และพักไปช่วงหนึ่ง คือพักเวทีภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกไว้ก่อน ในการ
จัดเวทีครั้งที่แล้วจัดวันเดียว ที่จังหวัดเชียงราย รู้สึกว่าผู้เข้าร่วมจะเหน้อยมาก เพราะเดินทางกันมา
ไกลด้วย เห็นได้ชัดว่าหลายคนขาดสมาธิในการประชุม ในการจัดเวทีครั้งนี้จึงคิดว่าจะให้คนที่เข้าร่วม
ได้เดินทางมาล่วงหน้าก่อน จะได้ไม่เหน้อยมาก ครั้งนี้จะใช้เวลาในการประชุม ๒ วัน ๑ คืน

แนะนำทั้กทหาย

เมื่ออาจารย์ทรงพลท่านกล่าวเกริ่นเปิดแล้วจากนั้นก็เชิญชวนให้ทุกคนส่งเสียงทั้กทหายและ
แนะนำตัวเองตามธรรมเนียม ผู้เข้าร่วมเวทีการเรียนรู้ครั้งนี้ก็จะกอบด้วย

จังหวัดเพชรบุรี มีผู้เข้าร่วมประกอบด้วย นายสถาน เกิดจิตร์ นายธนาภาค ศรีเหรา
นายบุญทวี สุขประคอง

จังหวัดอุทัยธานี นางสาวสมนึก เขียวกลีกรณ นายสุพรรณ ฟองจำ

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำสิบเอก กมล นราภักดี นายวุฒินันท์ ทินมณี
จังหวัดอ่างทอง นางสาวละเอียต บุญมาทัน นางสาวลมัย ลามอ
จังหวัดสมุทรสงคราม นายนิพนธ์ อมศิริ นางลัดดา อมสิริ นายบุญรอด เกิดลมุลนางสาว
นิตยา พรหมพิทักษ์

นอกจากนี้ยังมีคุณมด ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่และมีคุณสุชาดาจากแผนงานและพวกเราทีม
สนับสนุนการเรียนรู้ อาจารย์ทรงพล น้องอ้อ น้องอ้อต

- คุณนิพนธ์ สวัสดิ์...ผู้อำนวยการในจังหวัดน่านอง ๕ จังหวัด ครั้ง
นี้มีการจัดงานที่จังหวัดสมุทรสงคราม มีคุณกมล
เป็นประธานภาค หวังว่าจังหวัดนี้มีเนื้อที่น้อยที่สุด
ในประเทศไทย คือ สี่ร้อยกว่าตารางกิโลเมตร
มีสถานที่สำคัญเช่น อุทยานรัชกาลที่ ๒ สถานที่
ท่องเที่ยว เช่น ตลาดน้ำอัมพวา การชมหิ่งห้อย มีอาชีพสำคัญ เช่น การทำสวน
มะพร้าว การทำน้ำตาล มี ๓ อำเภอ ๓๓ ตำบล ขอเรียนให้ทราบในเบื้องต้นก่อน
- คุณกมล ผมเป็นประธานสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาสมุทรสงคราม ครั้งนี้เป็น
การจัดเวทีน่านองเป็นครั้งแรก นับว่าเป็นโอกาสอันดีของภาคกลาง ที่ได้มีโอกาส
ต้อนรับทุกท่าน
- คุณสุทัศน์ ผมเป็นหัวหน้าทีมส่งเสริม วันนี้ดีใจที่มีการนำงานที่ทำมาถอดบทเรียนมา
แลกเปลี่ยนกัน
- คุณวุฒินันท์ เป็นที่ปรึกษา ดีใจที่ได้มาเยือนแผ่นดินพ้ออีกครั้ง และดีใจที่จะได้มารับฟังความรู้
จากอาจารย์ทรงพล

วัตถุประสงค์การจัดเวที

๑. เป้าหมายของเวที

- ๑) มีการให้ความรู้เรื่อง การจัดการความรู้ (KM)
- ๒) มีการฝึกการใช้เครื่องมือการจัดการความรู้
 - (๑) การใช้กลุ่มการเรียนรู้
 - (๒) การฝึกการเล่าเรื่องจากการทำงาน จะใช้การพูดคุยเป็นการฝึกฝนพวกเรา
กันเอง
 - (๓) การฝึกการสรุปบทเรียน/ถอดบทเรียน (AAR) จากงานที่ทำ คือ ใช้
ประสบการณ์ที่ไปทำงานจริงเป็นตัวสร้างความรู้ให้กับเรา

- (๔) การฝึกแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีมุมมองจากคนอื่นมาช่วยในการเติมเต็ม คือ ใช้ประสบการณ์ที่สั่งสมมา ช่วยตีความและเติมเต็มให้กับคนอื่น การจัดเวทีสำหรับภาคกลางในครั้งนี้เป็นครั้งแรกด้วย เพราะฉะนั้นจะเน้นฝึกทักษะการเล่าเรื่องมากกว่า
- ๓) มีการทำคลังความรู้ในการทำงาน
- (๑) การจัดทำเอกสาร
- (๒) การทำสื่อวีซีดี

กระบวนการและขั้นตอน

๑. กระบวนการ

- ๑) ทำความเข้าใจเป้าหมายของเวทีกับกลุ่มเป้าหมาย
- ๒) ชี้แจงขั้นตอน/วิธีการ
- (๑) ให้นั่งคิดก่อนที่จะเล่าเรื่อง
- (๒) ให้กรอเนื้อหาที่จะเล่า และแนวการฟังเรื่องที่เล่า

เนื้อหาที่จะเล่า ได้แก่

เราไปทำอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไร และเกิดผลอย่างไรบ้าง
ผลที่เกิดขึ้นมีทั้งกับ

- ตนเอง คืออะไร เช่น ใจฟู ใจฟูบ เพราะอะไร
ข้อคิด ความรู้ใหม่จากการทำงานของตนเอง
งานสอนอะไรเราบ้าง
เราทำอะไรเก่งขึ้นหลังจากที่ได้ทำงานไปแล้ว
- ครอบครัว คืออะไร
- การทำงาน คืออะไร
- หน่วยงานที่เราไปเกี่ยวข้อง คืออะไร

แนวการฟังเรื่องเล่า

สิ่งที่น่าสนใจคืออะไร

เขาทำได้อย่างไร

จะให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม หรือ เสนอแนะอะไร เพื่อให้เขาทำงาน

ได้ดีขึ้น

- (๓) ให้กลุ่มเป้าหมายตั้งใจฟังเรื่องที่เล่า

(๔) การดำเนินกระบวนการ ใช้เสียงระฆังให้จังหวะการหยุดและเริ่มต้นกระบวนการ หรือ หากเห็นว่ามีการประเดี๋ยวประด๋าวอะไรที่น่าสนใจก็จะให้เสียงระฆังหยุด และมาช่วยกันตีความและให้มุมมองในประเด็นนั้นๆ

๔) บทบาทที่มหาวิทยาลัย

(๑) อ.ทรงพล เป็นวิทยากรหลักทำหน้าที่เป็นคุณอำนวย เช่น เปิดประเด็น ชวนคุย พาตีความ สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้เป็นช่วงๆ และชี้ว่าในการทำงานมีการจัดการความรู้ตรงไหนบ้าง

(๒) คุณฉนวนทิพย์ ผู้ช่วยวิทยากร ทำหน้าที่จับกระบวนการของคุณอำนวย

(๓) คุณสิริลักษณ์ ผู้ช่วยวิทยากร ทำหน้าที่เป็นคุณบันทึก

๕) รูปแบบกระบวนการในเวทีนี้ จะเป็นแนวในการเขียนคู่มือการจัดเวทีในครั้งต่อไป

๒. วิทยากร แนะนำให้กลุ่มเป้าหมายตีความจากการฟังเรื่องที่เล่า ให้ตั้งใจฟัง สังเกตดูวิธีการเล่า เพื่อที่จะดูว่าวิธีการเล่าที่ดีเป็นอย่างไร จับประเด็น ดูว่ามีความรู้เด่นอะไร อย่างไร มีวิธีการทำงานที่ดีอย่างไร

โดยเน้นให้กลุ่มเป้าหมาย ต้องฝึกการถอดบทเรียนของตนเองมาก่อน (ทำเป็นไกด์ไลน์ ให้ก่อนที่จะคัดคนมาเข้ากระบวนการ)

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๑) การจัดกลุ่มและแบ่งบทบาทหน้าที่ กลุ่มเป้าหมายครั้งนี้ แบ่งเป็น ๒ กลุ่มใหญ่คือ

๑) กลุ่มแกนนำอาวุโส อาทิเช่น คุณสถาน คุณนิพนธ์ คุณกมล คุณสุทัศน์ คุณสุพรรณ

๒) กลุ่มแกนนำรุ่นใหม่ อาทิเช่น คุณธนภาค คุณละเอียด คุณลมัย คุณบุญทวี คุณสมนึก

๒) บทบาทหน้าที่

กลุ่มแกนนำรุ่นใหม่ เป็นคนเล่า

เพื่อฝึกการพูด การเล่าเรื่อง การลำดับเรื่องราว

การเปิดใจตัวเองให้กว้าง ก้าวข้ามความกลัว

กล้าออกไปพูดคุย

กลุ่มแกนนำอาวุโส เป็นคนฟัง

เพื่อฝึกการฟัง การตีความจากเรื่องเล่า การซักถาม

และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เช่น สิ่งที่คุณเล่าเล่ามี

ความน่าสนใจตรงไหน อะไรที่ทำได้ดี

และจะเสนอแนะอะไรให้ทำได้ดียิ่งขึ้น

การบอกบทบาทหน้าที่ที่จะช่วยให้เขาหนึ่ง ตั้งใจทำบทบาทหน้าที่ของตนเอง

การฝึกการถอดบทเรียน

อ.ทรงพล ในการจัดการความรู้ หรือ KM เราจะเรียนรู้ได้จากการทำงานที่ผ่านมา โดยอาศัยการถอดความรู้จากการทำงานของเราเอง โดยเริ่มจากจังหวัดต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

๑. จังหวัดเพชรบุรี
๒. จังหวัดอุทัยธานี
๓. จังหวัดอ่างทอง
๔. จังหวัดสมุทรสงคราม
๕. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

■ จังหวัดอุทัยธานี

นำเสนอ

คุณสมนึก

ลงพื้นที่อำเภอแรกคือ อำเภอทับทัน เดินทางโดยใช้มอเตอร์ไซด์ เราเข้าไปบางบ้าน ผู้ปกครองเขาก็ไม่เข้าใจ เพราะฉะนั้นตัวเราจะต้องมีวิธีการพูดที่ดี บางครั้งเขาก็ไม่ค่อยเชื่อเราเท่าไร เราต้องไปหลายครั้ง จนกว่าเขาจะเชื่อ ซึ่งที่เขาไม่เชื่อเพราะคิดว่าเราก็คือเป็นคนตาบอดเหมือนกัน จะไปช่วยเขาได้อย่างไร และก็ยังมีคนตาบอดเหมือนกันที่ไปหาแล้วไปหลอกลวงเขา

อ.ทรงพล ตอนที่ลงไป พบคนตาบอดกี่คน

คุณสมนึก

ตอนที่ไปอำเภอโคกหม้อ ไปกับคุณสุพรรณไปเจอคนตาบอด ๔ คน แต่ส่วนมากคุณสุพรรณจะไป เพราะมองเห็นบ้าง ส่วนเราจะเป็นคนหาข้อมูล และประสานงานทางโทรศัพท์ คนตาบอดที่ไปพบจะนำไปเข้าสู่ศูนย์พัฒนาที่ปากเกร็ด

อ.ทรงพล ตั้งแต่ทำงานมาคิดว่าได้ประสบการณ์อะไรบ้าง

คุณสมนึก

การที่ได้ลงพื้นที่ไปคุยกับผู้ปกครองเขา คิดว่าจะช่วยเหลือเขาให้ได้ออกจากบ้าน เหมือนกับตัวเอง

อ.ทรงพล มาถึงตอนนี้รู้สึกอย่างไร

คุณสมนึก

ตอนนี้ รู้สึกว่ามีกำลังใจที่จะทำงาน และมีคุณสุพรรณที่มากช่วยเสริมทีมในการทำงาน

คุณสุพรรณ	<p>ส่วนใหญ่ผมจะลงไปพื้นที่มากกว่า ส่วนคุณสมนึกจะคอยประสานงานทางโทรศัพท์ และรับข้อมูลอยู่ที่ทำงาน</p>
	<p><i>วิธีการลงไปค้นหาคนตาบอด</i></p>
	<p>๑. จะอ้างว่าการทำงานในนามของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ</p>
	<p>๒. มีการเข้าหาผู้นำชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน โดยใช้การพูดคุยที่เป็นแบบธรรมชาติ</p>
	<p><i>วิธีการเข้าหาคนตาบอด (การซื้อใจคนตาบอดและผู้ปกครอง)</i></p>
	<p>๑. จะต้องพูดอย่างไรให้เขามีกำลังใจ เช่น “ไม่ต้องกังวล สิ่งที่คุณรู้สึก พี่เป็นอยู่ ผมก็เคยเป็นมาก่อน ผมเข้าใจความรู้สึกพี่ดี”</p>
	<p>๒. ให้ไปเยี่ยมชมศูนย์ของคนตาบอด</p>
	<p><i>การช่วยเหลือคนตาบอดที่ไปพบ</i></p>
	<p>- ที่อำเภอโคกหม้อ ไปพบ ๔ คน เป็นพี่น้องครอบครัวเดียวกัน พบว่าเขาประสบตาเสื่อม มองไม่เห็น เขาอาศัยที่ของคนอื่นอยู่ ปลูกเป็นเพิง ไม่รู้ว่าจะถูกไล่ที่วันไหน ซึ่งจะประสานงานกับ อสม. และจะเขียนโครงการขอรับการสนับสนุนจากมูลนิธิศุภนิมิต</p>
	<p>- ที่อำเภอตะลุมพุก มีอีกคนหนึ่ง อายุ ๑๙ ปี ออกจากโรงเรียนตั้งแต่ประถม ๓ ซึ่งได้ประสานกับเทศบาลได้งบประมาณช่วยเหลือมา ๓,๐๐๐ บาท</p>
	<p>- มีเด็กอีกคนอยู่ ม.๖ จบแล้วยังไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรต่อ</p>
	<p>ตอนนี้คิดว่าจะพัฒนาคนที่มียูก่อนให้ดีขึ้น</p>
<p><u>ความคิดเห็น</u></p>	
<p>คุณกมล</p>	<p>กรณีจังหวัดอุทัยธานี ทำงานได้ผลคุ้มค่า มีจุดเด่นที่มองเห็นคือ</p> <p>๑. ไม่เน้นคนมาก แต่ลงลึกเข้าถึงบ้าน เน้นการช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพ</p> <p>๒. มีการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นแนวทางการทำงานที่ดี</p> <p>ถ้ามีการทำและพัฒนาต่อไปเรื่อยๆ จะเป็นประโยชน์ต่อคนตาบอดมากขึ้น</p>
<p>คุณสถาน</p>	<p>ทีมนี้จะมี ๑. การทำงานที่ประสานงานกันตลอด และ ๒. การประสานกับหน่วยงานให้คอยเป็นที่ปรึกษา คอยช่วยเหลือ เช่น กรณีการประสานนายกเทศมนตรีตะลุมพุกเข้ามาให้ความช่วยเหลือคนตาบอด ทั้งสวัสดิการและการพัฒนาอาชีพ ส่วนกรณีบางคนไม่มีบ้านอยู่ กำลังทำโครงการขอไปที่ อบต. และ อบจ. ตอนนี้กำลังทำแผนนำคนพิการเข้าสู่สมาคมมากขึ้น</p>
	<p><i>ปัญหาที่พบ</i></p>
	<p>คือ บางหน่วยงานไม่ค่อยใจ จึงให้สมาคมทำหน้าที่สื่อไปประสานกับส่วนกลาง เพื่อสร้างความเข้าใจและเร่งให้ความช่วยเหลือ</p>
<p>คุณสุพรรณ</p>	<p>เพิ่มเติมเรื่อง <i>การช่วยเหลือคนตาบอดที่ไปพบ</i></p>

๑. การช่วยเยียวยาจิตใจ ให้กำลังใจ

๒. การฝึกให้เขาช่วยเหลือตนเองให้ได้ก่อน

ตอนนี้เราไปคุยกับครอบครัวคนตาบอด ไปให้กำลังใจครอบครัว บอกเขาว่า เราก็กำลังรองบประมาณอยู่ ยังไม่ได้ทิ้งไปไหน

ความต้องการการสนับสนุน

ตอนนี้ นอกจากเครื่องบันทึกเสียงแล้ว ยังต้องการให้สนับสนุนเรื่องกล้องถ่ายรูป เพื่อจะถ่ายรูปสภาพคนตาบอดที่เราไปพบ ไปให้หน่วยงานดู และนำเผยแพร่ในงานต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ

ปัญหาที่พบ

คือ บางครั้ง อบต.หรือหน่วยงานก็ไม่เข้าใจ เห็นเราเข้าไปทำงานในพื้นที่ของเขา ตัวเราก็ต้องเข้าใจหลักในการพูด บางครั้งเขาหาว่าเราข้ามหน้าข้ามตาไป เราก็บอกว่าไม่ได้ข้าม เราเลาะข้างๆ ไป

คุณวุฒินันท์

สมนึกเป็นกองหลัง สุพรรณเป็นกองหน้า ผลัดกัน นับว่าเป็นการทำงานที่ดี เรื่องการถ่ายภาพคนตาบอดที่ไปพบเก็บไว้ก็เป็นสิ่งที่ดี บางจังหวัดเขาก็กลัวว่าถ้าปรากฏภาพของคนที่ยากเขินของจังหวัดออกไป จังหวัดนั้นอาจจะเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือถูกเข้มงวดกวดขันมากขึ้น

คุณนิพนธ์

พื้นที่นี้มีการทำงานเป็นทีม กลุ่มเป้าหมายไม่มาก แต่มีคุณภาพ ดูจากการที่ได้นำเขาไปพัฒนาศักยภาพต่อ แม้ว่าจะไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เพราะหน่วยงาน/หน่วยเหนือยังไม่เอื้อเท่าที่ควร และมักมองว่าองค์กรของคนตาบอดมักจะทำงานข้ามหน้าข้ามตา แต่ถามว่า ทำไมเขาไม่ค้นหาและฟื้นฟูคนตาบอดเองล่ะ แล้วค่อยส่งมาให้องค์กรของเรา

คุณสุทัศน์

ต้องมีการวางแผนที่จะค้นหาคนตาบอด กรณีพื้นที่จังหวัดอุทัยธานียังค้นหาไม่ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ แม้จะอบรมเรื่องการจัดการความรู้หรือ KM มายุคแรกๆ รวมทั้งในพื้นที่นี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ยังไม่ค่อยเข้าใจ ในส่วนของทีมส่งเสริมก็ไม่ค่อยได้ลงพื้นที่ แล้วคนที่ลงไปค้นหาและพบจะแล้วจะทำอย่างไรต่อไป

อ.ทรงพล

ในพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี มีกองทุนสุขภาพ สปสช. เข้ามาให้งบประมาณสนับสนุน เช่น ที่อำเภอตะลุงคู่ เรามีการวางแผนเชื่อมโยงไปยังที่อื่นด้วยหรือไม่ อย่างไร หรือมีการวางแผนจะทำให้เป็นรูปแบบเพื่อขยายผลไปที่อื่นอย่างไร

คุณสุพรรณ

กำลังวางแผนเข้าไปเชื่อมกับนายกเทศมนตรี
ตะลุกตะลั่น และไม่ได้วางแผนว่าจะช่วยคนตาบอด
อย่างเดียว คนพิการอื่นๆ เราก็คงช่วย เช่น พิการทาง
กาย ก็ขอรถโยกให้เพิ่มเติม **ปัญหาที่พบ** คือ จาก
สภาพทางกายภาพของพื้นที่ด้วย ทำให้การทำงาน
ลงไปพื้นที่ค่อนข้างลำบาก **การประชาสัมพันธ์**

องค์กร คือ จังหวัดอุทัยธานีสมาคมคนตาบอดเป็นองค์กรแรกที่จดทะเบียนคนตา
บอด ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๙ ได้รับต้นปี ๒๕๕๐ ตอนนั้นก็พยายามเผยแพร่งาน
หรือทำให้คนอื่นรู้จักสมาคมมากขึ้น เช่น โทรเข้าไปในรายการวิทยุ เพื่อขอเพลงเป็น
กำลังใจให้กับคนตาบอด

คุณสถาน

สปสช. มี ๓ เขต นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร

ตอนนี้มีปัญหาเรื่องงบประมาณมาช้า ทำให้คนตาบอดยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ
ดังเช่น คนตาบอดสี่รายที่รออยู่ที่อำเภอโคกหม้อ ส่วนคนที่ไม่มีบ้านอยู่ก็จะประสาน
กับทางจังหวัด และขอความร่วมมือจากชาวบ้านมาช่วยสร้างบ้านให้

มีความคิดเห็นว่า ในเวลาทำงาน ถ้าองค์กรไม่มีงบประมาณสำรอง การทำงานจะช้า
จะนำเสนอให้หน่วยเหนือส่งงบประมาณมาให้เป็นส่วนๆ นอกจากนี้ ยังพบว่า
งบประมาณที่จัดสรรมาให้ นำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ก็มี และเวลาจัดสรรงบประมาณ
เราก็ไม่เคยคุยข้ามเขต เพราะเวลาจะคุยทางสาธารณสุขก็มากเกินไป

อ.ทรงพล

หลังจากที่ลงพื้นที่แล้ว พบว่า มีความหลากหลายของคนที่ต้องการความ
ช่วยเหลือ ถ้าเราจะคิดต่อ ทำโครงการเสนอ สปสช. ให้ความช่วยเหลือ น่าจะ
เป็นไปได้หรือไม่

คุณสถาน

คนพิการมีหลากหลาย ถ้าประสานมาผืนนี้กันได้จะดีมาก อาจจะให้รวมตัวกันในรูป
ชมรมไปก่อน เช่น ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมคนปัญญาอ่อน

อ.ทรงพล

ในช่วงสิงหาคม ถ้าเรามีแผนที่ชัดเจน และเชิญ สปสช.มาประชุม ร่วมวางแผน
ต่อกัน

คุณวุฒินันท์

ในเชิงการประสานงาน เราทำได้ แต่ลงไปทำงานในพื้นที่หรือข้ามพื้นที่ มีการกีดกัน
กันอยู่ เป็นปัญหาในเชิงการปฏิบัติ อาจจะทำได้ในเชิงชุมชนก่อน เชื่อมเครือข่ายใน
ชุมชน ทำชุมชนให้เข้มแข็ง

อ.ทรงพล

นอกจากประสานในเชิงความคิดแล้ว เรายังมีแผน มีความชัดเจน มีการ
จัดการตัวเองได้ มีวิทยากร มีตัวชี้วัด แสดงให้เขาเห็นว่าเราทำงานเชิงรุกได้
มากกว่าเชิงรับ

คุณกมล

ในการทำงาน ถ้าคนตาบอดเรามีความเข้มแข็ง จะง่ายขึ้น

■ จังหวัดเพชรบุรี

คุณธนภาค ผมเป็นเลขาธิการสมาคมคนตาบอดเพชรบุรี จะขอเล่าใน ๓ ประเด็นหลักๆ คือ

๑. การลงพื้นที่ และวิธีการทำงาน

๑) ลงพื้นที่ไปเป็นทีม โดยมีนายกสมาคม คือ คุณสถานไปด้วย ในปี ๒๕๕๐ ลงพื้นที่ไป ๔-๕ ครั้ง

๒) ข้อมูลรายชื่อคนตาบอดได้มาจากจังหวัด ส่วนในรายละเอียด จะประสานกับ อบต. ให้เข้ามามีส่วนร่วม

๓) เทคนิคในการเข้าหาคนตาบอด

- จะอาศัยความเป็นมิตร ความเป็นกันเอง

- ใช้สำเนียงความเป็นคนเพชรบุรีด้วยกัน ในการพูดคุย เพื่อสร้างความคุ้นเคยกันให้เกิดขึ้น

- กระตุ้นกลุ่มตัวอย่างให้กล้าลุกขึ้นมาต่อสู้

- มีเอกสารจากสมาคมคนตาบอดไปด้วย เพื่อให้ผู้ปกครองได้อ่าน/ ได้ศึกษา เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ

- นำอุปกรณ์ไปด้วย เช่น ไม้เท้า นาฬิกา สำหรับคนตาบอด เพื่อนำไปช่วยสร้างความเข้าใจการพูดคุย

- มีตัวอย่างความสำเร็จไปให้ดู

- มีการลงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

๔) การจัดการต่อในการช่วยเหลือคนตาบอด เช่น นำเขามาศึกษาต่อที่ศูนย์ ปากเกร็ด

๒. สิ่งที่พบ

๑) ชีวิตคนตาบอดจะคล้ายๆ กันหมด คือ มักจะอยู่คนเดียว ฟังแต่วิทยุ มักเป็นคนชรา

๒) ผู้ปกครองมักจะมองเราในแง่ลบ เช่น มากุญเพื่อชักชวนไปในทางเสียหายหรือไม่ โดยเฉพาะยิ่งพื้นที่ไกลความเจริญ จะมีทัศนคติในเชิงลบยิ่งมาก

๓. ผลที่ได้รับ

๑) ด้านองค์กร ในปี ๒๕๕๐ จะเปิดโครงการฝึกอักษรเบรลล์ การใช้ไม้เท้า ที่ศูนย์ที่ชะอำ ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์เรื่องสถานที่ มีผู้เข้าร่วม ๙ คน จากอำเภอท่ายาง อำเภอเมือง และอำเภอบ้านแหลม

๒) ด้านตนเอง

- ด้านจิตใจ รู้สึกอึดอัดใจ (ที่ได้ช่วยเหลือคนตาบอดด้วยกัน ให้เขามีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม) ซึ่งแต่ก่อนเราก็มีสภาพแบบนี้ อยู่บ้านใส่กางเกงตัวเดียว วันๆ ไม่ทำอะไร นอนกระดานเสียมเลย พอหิวก็หาข้าวกิน
- สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำงาน คือ เวลาลงพื้นที่เพื่อไปสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง ถ้าไปเป็นที่มงานจะได้รับความน่าเชื่อถือกว่า และได้ผลมากกว่า แต่ก็ใช้งบประมาณเยอะกว่า

อ.ทรงพล **ออกจากบ้านและเข้ามาที่ศูนย์ฟื้นฟูได้อย่างไร**

คุณธนาภาค แรงแบบดาลใจ ที่บ้านเป็นลูกชายคนที่ ๔ มีพี่สาว ๓ คน มีอาการมองไม่เห็นตั้งแต่ ๑ ขวบ รู้สึกว่า พ่อแม่พี่สาวต้องคอยมาดูแล รู้สึกเครียด กอดค้นหาทางออกไม่ได้ เตรียมที่จะผูกคอตาย ตอนที่ไปนั่งร้องไห้ แม่เดินมาเห็นพอดี เลยไปปรึกษากับพ่อ แล้วก็เริ่มค้นหาทางออกให้ผม คือ หาที่ให้คนพิการเรียน พอดีพ่อแม่ได้รู้จักแก่คนหนึ่ง เขาแนะนำให้ไปเรียนที่พระประแดง พ่อแม่ก็เลยพาไป

อ.ทรงพล **เรื่องการออกจากบ้าน มีปัญหากับผู้ปกครองหรือไม่**

คุณธนาภาค เมื่อจบจากศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด ก็มีครูมาติดตามทางผู้ปกครองให้ ออกไป พ่อแม่ก็บอกว่าอย่าไปเลย เป็นห่วง ผมก็คุยกับพ่อแม่ว่า เวลา ๙ เดือนที่อยู่ ที่ศูนย์ฯ กินข้าวกินน้ำจากหลวงไปเท่าไร ยังไม่ได้ตอบแทนเลย ขอออกมาเพื่อทำประโยชน์ให้กับคนอื่นบ้าง

อ.ทรงพล **มีกระบวนการหล่อหลอมมาจากที่ไหนบ้าง ที่ทำให้มีแนวคิดแบบนี้**

คุณธนาภาค ด้านจิตสำนึกดีชั่วของผมได้มากจากการหล่อหลอมจากที่บ้าน คือ ตอนเด็กๆ พ่อแม่พาไปวัดบ่อย ได้ซึมซับหลักธรรมคุณงามความดีมาบ้าง ส่วนด้านจิตสำนึกทางสังคม มาจากการที่ฟังมาก ฟังข่าวสารข้อมูลความรู้ต่างๆ โดยส่วนตัวไม่ชอบฟังเพลงไร้สาระ (แต่ฟังเพลงลูกกรุง)

ความคิดเห็น

คุณสถาน **วิธีการลงพื้นที่ไปหาคนตาบอดของทีมงานจังหวัด เพชรบุรี**

๑. ลงพื้นที่ไปเป็นที่มงาน คือ นอกจากผมและคุณธนาภาคแล้วยังมีคุณสมชาย เป็นฝ่ายถ่ายภาพด้วย และมีฝ่ายติดต่อกับเจ้าหน้าที่ไปด้วย
๒. ในการทำงาน ตอนนี่คิดว่าจะซื้อกล้องถ่ายรูปเพิ่ม จะไปพูดปากเปล่า ไม่มีภาพ ไม่มีหลักฐานไม่ได้ ต้องมีภาพ มีสื่อประกอบด้วย เวลาลงพื้นที่ก็ต้องถ่ายภาพเก็บไว้ด้วย

๓. เวลาจะลงพื้นที่ใด จะประสานเพื่อนที่มีอยู่ในพื้นที่นั้น เพื่อขอคำแนะนำ ขอข้อมูล หรือเข้าหาผู้นำท้องถิ่นให้ช่วยแนะนำ

๔. เทคนิคในการเข้าหาคนตาบอดหรือญาติ คือ การนำรูปภาพในหลวงไปแจกด้วยวิธีการช่วยเหลือ

จะช่วยประสานงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือ

วิธีการเผยแพร่งาน/ข้อมูลข่าวสาร

๑. จะจัดรายการวิทยุ ทำสปอร์เปิด หาคอนตาบอดที่สามารถไปจัดรายการ

๒. จัดสัมมนาสื่อมวลชน จากที่ทำงานในพื้นที่มา ๕-๖ ปี

คุณวุฒินันท์

จากที่ฟังคุณชนภาคนำเสนอ รู้สึกชื่นชมมาก ทั้งแนวคิด การวิธีการปฏิบัติตน เสนอว่าน่าจะนำไปเปิดในรายการวิทยุ และได้ข้คิดคิดว่า ใครที่มีเพื่อนเป็นคนพิการแล้ว ต้องเตรียมตัวที่จะถูกคนพิการใช้ (ขอความช่วยเหลือ)

คุณนิพนธ์

มีข้อสังเกตว่า คนที่มีประสบการณ์ จะทำให้การลงพื้นที่มีประสิทธิภาพมากกว่าหรือได้ผลงานมากกว่า จากเรื่องเล่ายังทำให้มองเห็นช่องทางในการนำเขาเข้าสู่สังคมมากขึ้น

คุณกมล

จังหวัดเพชรบุรีมีคนที่ทำงานที่มีประสบการณ์สูง ทำให้ผลงานสำเร็จได้มาก เช่น การที่นายกสมาคมจังหวัดลงพื้นที่เอง และมีตำรวจนอกเครื่องแบบตามไปด้วย ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือได้มาก

คุณสุทัศน์

ที่จังหวัดเพชรบุรี ก่อนที่จะมีโครงการค้นหาคนตาบอดลงไป เขาทำมาก่อนหน้านี้แล้ว การที่เราไปหาคนตาบอด ไปชี้แจง อบรม ฝึกพัฒนาทักษะเล็กๆ น้อยๆ เรื่องต่างๆ เหล่านี้ ต้องใช้เวลา และสิ่งที่พบคือ บางคนฝึกแล้วกลับไปอยู่บ้านเฉยๆ และฝึกแล้วหายไปหมด ไม่รู้ไปทำอะไร

มีข้อสังเกตว่า เมื่อเราตาบอดภายหลัง เพื่อนๆ ไม่ค่อยอยากคบ ในกรณีคุณสถานที่ว่า นับมีเพื่อนดี ที่ไม่ทิ้งกัน และมีข้อเสนอแนะว่า ตอนนี้องค์กรคนตาบอดอ่อนแอ เรา น่าจะทำคู่มือให้คนตาบอดเวลาไปติดต่อราชการ จะเป็นประโยชน์มากขึ้น

คุณบุญทวี

เป็นโอกาสที่ดี ที่ได้นำคนตาบอดขึ้นมาฝึกอาชีพ

คุณบุญรอด

รู้สึกปลื้มใจ ที่มีคนทำงานอย่างทุ่มเทเพื่อคนตาบอด

อ.ทรงพล

จากที่ฟังมีประเด็นที่น่าสนใจหลายประเด็นมาก

๑. ลงไปเป็นทีม มีฝ่ายต่างๆ ไป

๒. ใช้ความเป็นคนเพชรบุรีเป็นการเบิกทาง

๓. ใช้อุปกรณ์ช่วย เปิดโลกทัศน์

๔. สร้างศรัทธา ความน่าเชื่อถือ ใช้เอกสาร มีเจ้าหน้าที่ลงไปด้วย

๕. มีความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน

- คุณนิพนธ์ ที่สมุทรสงคราม มีหน่วยงานมาติดต่อ เช่น ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน กศน. เราสามารถไปประสานงานได้ เขามิงงบประมาณสนับสนุน
- อ.ทรงพล **หน่วยงานที่เราเข้าไปเกี่ยวข้อง มีความร่วมมืออย่างไรบ้าง**
- คุณสถาน จังหวัดเพชรบุรี มีความร่วมมือกับ กศน. มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ สมัยนั้นยังไม่ได้เป็นสมาคม และงบประมาณผิดเคื่อง ตอนนี้นำกำลังก่อสร้างอาคารของสมาคม ต่อไปถ้าเราเป็นรูปธรรมมากขึ้น การประสานงานกับหน่วยงานจะง่ายขึ้น คนเพชรบุรีต้องเข้มข้น ไม่ว่าพิการทางใดก็เพชรบุรีเหมือนกัน รวมทั้งคนที่เป็นกะเหรี่ยงด้วย เมื่อเรื่องงบประมาณเรียบร้อย คงจะได้นำเสนอและทำอะไรที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น
- อ.ทรงพล **กระบวนการตั้งสมาคมมีปัญหาอะไรบ้าง**
- คุณสถาน ทำเรื่องขออนุญาตจัดตั้งสมาคม แต่เราไม่เข้าใจขั้นตอนเลยล่าช้า ตอนนี้นำเงินไปดำเนินการเพื่อขออนุญาตจัดตั้งเป็นองค์กรนิติบุคคล ขั้นตอนแรกคือ สร้างความเข้าใจกับกลุ่มที่จะจัดตั้งสมาคม ถึงบทบาทหน้าที่ของสมาคม และตนเองจะต้องมีบทบาทหน้าที่อะไรบ้าง
- อ.ทรงพล **ภาคกลางมีกี่จังหวัดที่มีสมาคม**
- ๙ จังหวัด กำลังยื่นอีก ๒ จังหวัด ต้องใช้งบประมาณ ๔-๕ พันบาท เป็นค่าเอกสาร การเดินทาง
๑. สุพรรณ จ.อุทัย จัดสัมมนา ใช้สถานที่ของ กศน. เพื่อสร้างความเข้าใจ เพราะอยากให้เขาเข้าใจเรา สมัยก่อนยังไม่มีชมรมอะไรเลย แต่เรายังไม่มีแผนงานว่าจะทำอะไร ตอนนี้นำเงินไป ๓ อำเภอ ตามที่รายงานไป แต่ด้วยสภาพความลำบากของพื้นที่ ทำให้ลงพื้นที่ได้น้อยและยังไม่ทั่วถึง
- สมาคมต้องสร้างการประชาสัมพันธ์เชิงรุกมากขึ้น การฝึกไม่เท่า ใช้เวลา ๑๒๐ ชั่วโมง การที่จะไปฝึกต้องไปฟังเขาแล้วเป็นอาทิตย์ บางคนว่าเขาจะรู้ว่าเราฝึกเขาจบไปแล้ว (ถ้าเราไปบอกเขาว่าเราจะฝึกเขา เขาไปไม่ออกมาแน่นอน เช่น พาไปกินก๋วยเตี๋ยวและก็ค่อยๆ สอนเขาว่าทำอย่างไร เราจะไปฝึกเขาเสียเวลาไปนั่งฟังเขา ๑๐ วันก็ต้องยอม เราจะไปกำหนดเวลาไม่ได้) ดีใจ ที่เราสอนให้เขาช่วยเหลือตัวเองได้ ฝึกอยู่กับบ้านก่อน แม้ไม่เต็มร้อย แต่เพื่อสร้างความสัมพันธ์ให้เขารักกันช่วยเหลือกัน
- ช่วยไม่ได้ คนส่วนมาก แต่คนส่วนน้อยก็คน
- การลงพื้นที่จากประสบการณ์ มันจะสอนเราเอง ตนเองฝึกแล้ว ไปฝึกคนอื่นต่อ
- ถ้าเราสร้างความสัมพันธ์นี้ได้ ไม่มีใครที่จะไม่ออกมา (แต่มีเงื่อนไขเรื่องงบประมาณคนที่ไปด้วยต้องมีค่าใช้จ่าย)
- เสนอให้ที่มหาวิทยาลัยไปจัดกับ อบต.ด้วย เอาหน่วยงานราชการมาร่วมด้วย หรือไปจัดที่ อบต.เลย เป็นการทำความเข้าใจไปในตัว บางทีไม่ต้องไปพูดไปอธิบาย

อ.ทรงพล	หลังจากฟังเพื่อนเล่า เกิดข้อคิดมุมมอง ปรกาศความคิดใหม่อะไรบ้าง
คุณกมล	กล้าพูด กล้าทำมากขึ้น พูดให้เต็มที่ เพราะตำรวจไม่จับ
คุณละเอียด	จะนำวิธีการที่เขาทำ โดยไปชักจูงคนที่อยู่กับบ้านออกมาฝึกอาชีพ แต่ก่อนเราก็เป็น อย่างนี้
คุณสุทัศน์	เป็นทั้งที่ปรึกษา และทีมส่งเสริม คิดว่าแต่ก่อนหนทางเราน้อยและใช้เวลายาวนาน เช่น การจดทะเบียนปัจจุบันจดทะเบียนได้เร็ว เพราะอะไร ข้อคิดของสมาคมของคนตาบอด คือ สมาคมคนตาบอด โดยคนตาบอด เพื่อคนตาบอด
คุณบุญทวี	ประทับใจ จังหวัดเพชรบุรี เปรียบเสมือนพ่อพระเมืองเพชร ได้เรียนรู้เรื่องการใช้ เทคโนโลยี เช่น นาฬิกา เครื่องคิดเลข
คุณสมนึก	ประทับใจสถานที่ ได้ความคิดเยอะเลย
คุณบุญรอด	ประทับใจที่เข้าเข้าสมาคม
คุณสถาน	ดีใจที่คนตาบอดได้มีโอกาส มีอาชีพ ยิ่งมาเห็นความตั้งใจของคนทำงาน ที่เป็นคนตา บอด ยิ่งดีใจ
คุณธนาภาค	ทำอย่างไร จะมีการหล่อหลอมองค์กรให้มากกว่านี้ เพราะปัจจุบันมีความอ่อนแอ ทำอย่างไรให้เข้มแข็ง ประทับใจคำพูดที่ว่า เราจะเป็นพวกไหน อย่งไร เราก็เป็นคน ตาบอดด้วยกัน มีหลายเรื่องที่จะพูด แต่เรียงเรียงไม่ถูก ต่อไปจะพัฒนาให้ดีกว่านี้
คุณวุฒินันท์	มองเห็นความสำคัญของชุมชนเป็นฐาน มีเพื่อนก็ใช้เพื่อน ประทับใจคุณสุพรรณที่ไม่ ใช้คนอุทัย ยังทุ่มเทพลังกายพลังใจ
คุณสุพรรณ	การทำอะไร ขอให้ถึงส่วนร่วมให้มาก ปัจจุบันในการทำงาน จะนำประสบการณ์ ชีวิตที่เคยประสบมา เพราะนึกถึงใจเขาใจเรา
คุณนิพนธ์	เป็นผู้ประสานงานจังหวัดสมุทรสงคราม เราสามารถใช้ประโยชน์จากมิตรข้างเคียง ได้ การมีสติคิด เวลาพบเจอปัญหาอะไรก็ตาม เพราะทุกปัญหามีทางออก ในการ ทำงานที่จะให้เกิดความสำเร็จ ต้องมีการฝ่าฟัน ขยัน เอาใจใส่ในการทำงาน เอาใจ จดจ่อ ทำให้เรามีความกล้าที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ
คุณละเอียด	จังหวัดอ่างทอง มีปัญหาในการเข้าไปหาคนตา บอด ๒๕ คน เช่น เขาไม่เชื่อถือ แต่เราก็ให้เขาดู ตัวอย่างจากเรา เขาก็มาดูและมาคุยกับพ่อแม่เรา เขาก็คุย เขาก็ยอมให้พาลูกเขาไปเรียนนวดที่ จังหวัดไปหาพัฒนาสังคม เวลาไปหาคนตาบอด ไปกับพี่สาวตาดี เป็นคนจด ไปกับพ่อด้วย อายุ สูงสุดคือ ๓๐ ปี ต่ำสุดคือ ๒๐ ปี บอกเขาว่าอยู่กับบ้านก็ได้ความรู้อะไร ไม่มีอาชีพ อะไรติดตัว รายที่คิดว่ายาก คือ คนอายุ ๕๐ ปี บอกเขาว่า คนอายุเท่าไรก็เรียนได้ ไม่มีใครแก่เกินเรียน ไปหาเขาสัก ๒ ครั้ง จากนั้น ก็ชวนมาที่บ้านให้มาคุยกับพ่อแม่

ใน ๒๕ คนนี้ มาคุยกันว่าเราควรจะต้องเป็นสมาคมคนตาบอด ไม่ใช่ให้คนที่มีความมาตั้งสมาคมอย่างเดียว เขาก็คิดเห็นตรงกับเราว่าน่าจะทำ และน่าจะมีอาชีพ คือนวด ช่วยให้ชีวิตเราดีขึ้น คนเรียน กำลังติดต่อกัน ได้คนครบแล้ว คนสอนนวดให้ประธานภาคติดต่อกัน ส่วนงบประมาณของจากเทศมนตรี และหน่วยงาน กำลังเดินเรื่องอยู่

คุณสุทัศน์

เดิมคนตาบอดก็มีวิถีชีวิตเหมือนกัน

พื้นที่นี้มีการลงพื้นที่ และมีการช่วยเหลือที่ดี มีพ่อและพี่สาวมาช่วย

คุณสถาน

น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับคนในพื้นที่อ่างทอง การที่เราทำงานจริงจัง ก็เป็นประโยชน์กับพวกเราเอง พื้นที่เราเอง

คุณธนาภาค

เทคนิคที่เยี่ยมคือ การนำผู้ปกครองมาดูความสำเร็จของเราได้ และน่าจะมีการนำอุปกรณ์ไปใสมาชักได้ศึกษาด้วยก็จะเป็นการดี เช่น ไม้เท้า นาฬิกา ฯลฯ ไปให้เขาสัมผัส ไปให้เขาเห็น คิดว่าเทคนิคของคุณธนาภาคไปเพิ่มเติมได้

(เราพูดด้วยความมั่นใจ เพราะเป็นความสำเร็จของเราเอง ในขณะที่เดียวกันก็นำเทคนิคที่ดีของเพื่อนไปใช้ด้วย)

คุณวุฒินันท์

บางครั้งในการทำงาน หากมีปัญหาที่ร้องไห้ไปเกิดจะได้สบายใจ

คุณละเอียด

สมัยที่อยู่บ้าน เห็นพ่อแม่ลำบาก ก็อยากจะช่วย แต่ไม่มีความรู้ เพราะช่วยอะไรไม่ได้เลย ก็เลยร้องไห้ เพราะ

อยากให้พ่อแม่อยู่สบาย ฝนตกฟ้าร้องก็ต้องไปหาปลาไปเก็บผัก นี่เป็นครั้งแรกที่ได้ออกมาทำงานช่วยเหลือคนอื่น ยากเหมือนกัน แต่เราก็ต้องมีกำลังใจสู้ พ่อแม่ว่าอย่าไปท้อถอยกับงาน ทำไปเดี๋ยวก็จะประสบความสำเร็จ ตอนที่ลงไปทำงานตั้งคน ๒๕ คน มีท้อถอยหรือไม่

มีบ้าง เช่น เขาว่าจะพาลูกเขาไปขอทานหรือ

เราอยู่บ้านก็ยังอยู่ในโลกที่แคบๆ ที่ไม่ได้ทำประโยชน์อะไร

คุณสุพรรณ

คนเราคิดแล้วทำไป ดีกว่า คนที่คิดแล้วไม่ทำอะไรเลย คนที่ทำแล้วขยันถูกคิดถูกทำ จะเป็นเครื่องฝึกความอดทนของเรา

คุณนิพนธ์

ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี เห็นตัวอย่างคนอ่างทองเป็นตัวอย่างความกตัญญูที่ดี เป็นการสร้างจิตสำนึก แรงแบบดาลใจ มีงานทำ สร้างบ้าน สร้างความไว้วางใจให้แก่พ่อแม่พี่น้อง เป็นตัวอย่างที่ดี ที่คนทั้งหลายน่าจะนำไปเป็นตัวอย่าง เวลาลงพื้นที่คนมักไม่ไว้วางใจ ให้ลูกหลานได้มีส่วนร่วมในการฝึกอาชีพ เวลาลงพื้นที่เป็นเงื่อนไขสำคัญ

ในภาคกลางวางไว้ อำเภอละ ๘ คน ถือว่าประสบความสำเร็จพอสมควร ได้นำคนตาบอดมาฝึกอาชีพ ทำให้เขาได้มีโอกาสในการพัฒนาชีวิตที่ดีขึ้น

- คุณละมัย เป็นตัวแทนจังหวัดที่เขาให้ไปสอนนวด แต่ยังมีอุปสรรคอยู่ที่อำเภอเมือง มี ๕ คน ไปเจอเขาเพราะประชาสัมพันธ์บอกให้ไปชวนคนมาเรียน แต่เขาจะมาหรือไม่มาก็แล้วแต่เขา
- คุณนิพนธ์ คุณละมัยเป็นผู้แทนคตาบอดของจังหวัด ละเอียดเป็นคนทำงาน พอเป็นตัวแทนแล้วก็ไปจังหวัดเขาให้ไปปรึกษากับประชาสัมพันธ์ให้ของบ ๒ พันบาทต่อปี แต่ครูแอนคนตาดี บอกว่าไม่ต้องยุ่ง (เป็นคนสอนการใช้ไม้เท้าให้กับคนตาบอด) ที่อ่างทองจะมีชมรมคนพิการทุกประเภทอยู่ ครูแอนจะทำงานด้วย ครูแอนได้โครงการเพื่อฝึกอาชีพคนตาบอดด้วย ครูแอนจะได้เปรียบกว่าเพราะไปฝึกคนตาบอด คนตาบอดก็มักจะฟังเขา ครูแอนจะมีความน่าเชื่อถือมากกว่า ทำให้ตนเองฮึกเหิม
- อ.ทรงพล **ที่ทำงานที่อ่างทองมีใครช่วยบ้าง**
- คุณละมัย มีประชาสัมพันธ์ มีคนตาดีไปช่วยบอก ไปนวดตามบ้าน ไม่มีร้านเพราะถูกยึดไปประกาศตั้งแต่ปี ๒๕๔๔
- คุณวุฒินันท์ ให้พิจารณาข้อเท็จจริงก่อน จะมีการลงไปในวันที่ ๒ เพื่อหาความจริงอีกครั้ง
- คุณกมล ที่จังหวัดอ่างทองก็ยังไม่เข้มแข็ง ก็จะไปช่วยกันรวมตัวเป็นสมาคม เพื่อสอนนวด วางบทบาทและพัฒนาให้เขา
- อ.ทรงพล **ตอนละมัยสมัครมีแรงบันดาลใจยังไง**
- คุณละมัย ถามประชาสัมพันธ์ว่าตัวเองสมัครได้หรือไม่ แรงบันดาลใจคือใครคิดว่าเราตาบอด จะไปเป็นตัวแทนได้อย่างไร อยากลบคำสบประมาทของคนในกลุ่มคนตาบอดที่ช่วยเราก็คือ คนที่เรียนนวดมาด้วยกัน
- คุณสุพรรณ การขับเคลื่อน ๕ จังหวัดนำร่องนี้ ทางประธานคิดว่าจังหวัดใดที่มีปัญหา เราจะต้องร่วมกันแก้ไขได้ ไปดูปัญหาว่าอยู่ตรงไหน ที่ผ่านมา ที่เกิดปัญหาเพราะแย่งชิงผลประโยชน์กันมากกว่า ยิวถ้าเราทิ้งกันจะไม่ประสบความสำเร็จ และไม่ใช้มาคุยกันเฉยๆแล้วก็ผ่านไป ทีมฝ่ายประสานงานก็ต้องประสานงานให้มากกว่านี้ โดยเฉพาะการประชุมไปประชุมไป ก็ต้องประสานงานให้ดี ถ้าไม่มีใจจริงๆ ไม่มาไกลอย่างนี้หรอก
- อ.ทรงพล **เป็นปัญหาท้าทายความเข้มแข็งของแกนนำว่าจะทำอย่างไร บางครั้งเราคุยกันเองไม่ได้ก็อาจจะต้องมีมือที่สามมาช่วย**

■ จังหวัดสมุทรสงคราม

- คุณนิพนธ์ วิธีการทำงาน

๑. การกำหนดเป้าหมาย ในการค้นหาคนตาบอด ตั้งเป้าหมายอำเภอละ ๘ คน
๒. การหาข้อมูล เวลาลงพื้นที่จะต้องมีความพร้อมเรื่องข้อมูลข่าวสารว่าจะลงที่ไหนบ้าง จึงมีการหาข้อมูล เราไม่มีเอกสารข้อมูลคนพิการทั้งหมดในจังหวัด จึงไปที่ พมจ. ขอข้อมูลรายชื่อคนตาบอดทั้งจังหวัด ๑๒๕ คน แต่ไม่แน่ใจว่าครบหรือไม่ จึงไปที่สาธารณสุขอำเภอ ขอดูรายชื่อแต่ละอำเภอ ไปที่จังหวัดก็มีรายชื่อปะปนกัน และมีรายชื่อผู้พิการมากกว่า จึงยึดรายชื่อของ พมจ. เป็นหลัก
๓. วิธีการลงพื้นที่
 - ในการลงพื้นที่ จะไปกับคนตาดีด้วย
 - บางพื้นที่จะเข้าทาง อบต. ผู้ใหญ่บ้าน กำหนด เพราะคนตาบอดเขาจะไม่ทราบว่าเป็นใครมาจากไหน แต่ อบต. จะรู้จักเรามาบ้าง อาจจะรู้จักในบทบาทของมหานិพนธ์หรือพิธีกร ทำให้ในการลงพื้นที่ไม่มีปัญหามากนัก
 - บางบ้านไปหาแล้วไม่พบ ก็ต้องวนเวียนไปใหม่
 - เมื่อพบคนตาบอดแล้ว ก็จะเข้าไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ไปถามว่าใครดูแลอยู่อย่างไร บางคนก็ดีใจที่เราเข้าไป เข้าไปดูแล้ว มาเยี่ยมเยียนพบว่าสิ่งที่เขาต้องการ เช่น เงินประกอบอาชีพ/เงินทุน ฯลฯ
๔. จำนวนคนตาบอดที่พบ ตอนลงไปอำเภอ บางอำเภอก็ไม่ได้ตามเป้าหมาย มี ๓ อำเภอ คือ อำเภอเมือง ๑๑ คน อำเภออัมพวา ๙ คน อำเภอบางคนที ๔ คน รวม ๒๕ คน ความจริงได้มากกว่านี้ มีบางคนยังไม่ได้จดทะเบียน บางคนมีฐานะดี บางบ้านมีแต่ชื่อแต่ไม่มีคน(เสียชีวิตไปแล้ว) ลงไปในพื้นที่เป้าหมาย ๑๑ ตำบล
๕. การช่วยเหลือ เช่น
 - ประสานทาง อบต. ในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ซึ่งก็ได้บ้างไม่ได้บ้าง ถ้าไม่ได้เราก็ขอไปที่จังหวัด มีข้อสังเกตว่า ผู้สูงอายุมีอยู่มากในท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังจัดงบประมาณสนับสนุนได้ แต่ผู้พิการมีไม่กี่คนทำไม่จัดสรรไม่ได้
 - นำคนตาบอดที่ยังไม่ได้จดทะเบียนไปจดทะเบียน ๓ ราย
 - นำเด็กตาบอดก็นำไปฝากที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ วัดบางกระพ้อม
 - นำเด็กตาบอดที่เป็นอิสลามก็นำไปฝากไว้ที่มัสยิด โดยมีพ่อแม่ไปรับ-ส่ง
๖. ปัจจัยเอื้อในการทำงาน เราช่วยเขาได้ เขาก็ดีใจ มาคิดว่าเป็นที่เราทำได้ เพราะหน่วยงานราชการจะรู้จักเราดีในนามมหานิพนธ์ และบางคนก็เชื่อในความสามารถของเรา
๗. ปัญหา

- ส่วนใหญ่มักเป็นปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานราชการ ที่เกิดขึ้นเพราะคน ถ้าคนแก่
ไม่ได้แล้วใครจะแก้

๘. ในการลงพื้นที่ ได้คนตามเป้าหมาย
ความจริงเราไปพบคนตาบอดมากกว่า
นี้ แต่บางคนยังไม่พร้อมที่จะให้ข้อมูล
บางคนไม่มีบัตรประชาชน บัตรผู้พิการ
ตามลำบาก ได้ไม่ครบสมบูรณ์ บาง
บ้านก็เพราะเอาไปฝากไว้ที่อื่น บางที่ก็
ขาดทะเบียนบ้าน บางบ้านก็ขาดบัตร
ประชาชน ในวันสงกรานต์ก็นำผู้สูงอายุมาร่วมกิจกรรม ในวันเฉลิมก็นำไป
ถวายพานพุ่ม มีการบริจาคโลหิต มีการออกหน่วยพื้นที่ร่วมกับส่วนราชการของ
จังหวัด นำขึ้นทะเบียนเอาไว้ ตั้งใจจะนำคนที่ขึ้นทะเบียนไว้มาฝึก นี่เป็นตัวอย่าง
ให้เห็นว่าคนตาบอดก็ทำได้ นอกจากนี้ ยังจะทำ เพื่อให้คนตาบอดได้รับสิทธิ
เรื่องต่างๆ เช่น การรักษาพยาบาล

อ.ทรงพล **คนตาบอดที่นี่ทำอะไรบ้าง และจะทำอะไรต่อไป**

คุณนิพนธ์ **ทำกะลา จุล รั้อยด้าย นวดแผนไทย**

อ.ทรงพล **เงินทุนพัฒนาอาชีพที่คนตาบอดต้องการจะเอาไปทำอะไร**

คุณนิพนธ์ **เอาไปให้ญาติ**

เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพมีรายได้

คุณทรงพล **คนที่พบมีสภาพอย่างไร**

คุณนิพนธ์ **ทำอาชีพอยู่ที่บ้าน ไม่ได้ออกไปไหน**

ทำเกษตรก็มี ซ่อมเครื่องเรือได้ เมียขึ้นตาล ผัวตาบอดหาน้ำตาลได้
ช่วยแม่ค้าขายกล้วยเดี่ยว

ความคิดเห็น

คุณสุพรรณ **เน้นการทำงานเชิงรุก เพื่อช่วยเหลือพี่น้องเราที่ตกทุกข์ได้ยาก**

คุณวุฒินันท์ **มองเห็นความสำเร็จอย่างสูง และพัฒนาเร็วมาก เพราะคุณนิพนธ์เข้าออกนอกในได้
มาก แต่อาจจะเป็นเชิงเดี่ยว การทำงานเป็นที่มาอาจจะยังน้อย**

คุณธนาภาค **มองเห็นการเขาไปแก้ปัญหาในพื้นที่ เช่น การแก้ปัญหาเอกสารทางราชการ
ทะเบียนคนพิการ มองเห็นทุนทางสังคมที่มีของคุณนิพนธ์**

อ.ทรงพล **การนำเด็กไปฝากมัสยิดเป็นอย่างไร**

คุณนิพนธ์ **ครอบครัวนี้เป็นอิสลาม พ่อแม่ขึ้นอยู่กับมัสยิดนี้อยู่แล้ว**

มีอิหม่ามดูแลอยู่ และอยู่ใกล้บ้านด้วย สามารถไปดูแลได้
มีการสร้างการเคลื่อนไหว

มีปัญหาธนาคาร ไม่ให้คนตาบอดเปิดบัญชี ถ้าเราไม่รู้ข้อมูลไม่จริง เราไม่สามารถ
 โต้เถียงเขาได้ ถ้าเรามีข้อมูลที่ชัดเจนแล้วเขาก็ไม่กล้าซักเรา

คุณสถาน
 คุณสมนึก หาทີงงานลงไปช่วย เก็บข้อมูลที่เป็นประโยชน์ จังหวัดเล็กแต่ทำงานเยอะ
 พื้นที่นี้ดี แต่คิดว่าเรายังทำไม่ได้ เช่น เรื่องการลงพื้นที่ แต่คิดว่า ต่อไปคงจะทำได้
 บ้าง

คุณบุญทวี
 คุณละมัย ชอบที่มีการนำคนตาบอดไปทำบัตรประชาชน
 ทำเอกสารคนพิการ ช่วยเหลือคนพิการ เขาเก่ง เพราะเขาเป็นมานานแล้ว ตอนนี้
 ค่อยๆตามไป เพราะเพิ่งจะเริ่ม

คุณสุทัศน์
 คุณละเอียด ท่านเป็นมหา ที่พูดจริงทำจริง และทำดีอยู่แล้ว

คุณกมล
 คุณนิพนธ์ คนตาบอดจะรู้จักเยอะ ทุกหน่วยงานจะเชิญไปทำงานร่วม ทำให้เขา
 ทำงานได้สะดวก เช่น การจดสมาคมได้ไม่ถึงเดือน ของผมจดสามเดือน เพราะมี
 เจ้าหน้าที่ช่วยแก้ไขข้อมูลให้ มีเจ้าหน้าที่ รู้จักหน่วยราชการมาก จะทำงานได้ง่ายขึ้น
 ที่เราเข้าไปเจอคนตาบอดแต่ละคนที่เราไปเจอเขาทำอะไรได้บ้าง รูปแบบการ
 ใช้ชีวิตของเขาเป็นอย่างไร ที่เขาช่วยเหลือตัวเองได้มีอะไรบ้าง

อ.ทรงพล
 คุณนิพนธ์ นายอิน หมู่ ๕ อยู่บ้าน ไม่มีครอบครัว งามหอยแครงขายทุกวัน วันไหนไม่มีก็ไปเฝ้า
 บ่อกุ้งให้เพื่อน สะท้อนให้เห็นการไม่หยุดนิ่ง พยายามช่วยเหลือพัฒนาตนเอง บาง
 คนก็อาศัยซ่อมวิทยุ บางคนก็ไม่ทำอะไร พอไปถามว่าต้องการอะไร บอกว่า ต้องการ
 เงินลงทุน เอาไปซื้ออะไหล่มาซ่อมซีดีที่เสีย บอกว่าว่างๆ จะนำ ซีดีมาให้ หรืออย่าง
 ยายพั้ว วันๆ ไม่ทำอะไร ต้องการเบี้ยยังชีพ ได้จาก อบต.เดือนละ ๓๐๐ บาท บาง
 คนก็พาไปจดทะเบียน ให้เงินช่วยเหลือ
 ที่ อบต.แหลมใหญ่ จะเข้าร่วมโครงการด้วย ทำร่วมกัน เพื่อให้ได้เบี้ยยังชีพและ
 สวัสดิการช่วยเหลือตั้งแต่เกิดจนตาย เราจะให้เป็นรายเดือน ให้มีโอกาสมาพบปะกัน
 ด้วย เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ (ไม่ใช่เฉพาะคนตาบอดเท่านั้น ทำในภาพรวม) เรื่อง
 การตั้งสมาคม ตั้งแล้วทำงานคนเดียวก็ไม่อยากตั้ง อยู่อย่างนี้ก็ดี ต่อมาก็มองแนวคิด
 การตั้งสมาคม อาศัยความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่

คุณสุพรรณ
 คนตาบอดบางคนได้เบี้ยยังชีพ พอได้เบี้ยผู้สูงอายุด้วย ได้เงินทั้งคู่ วันๆไม่ทำอะไร
 ร้องเพลง และกินแต่เหล้า มีฐานะไม่ลำบาก
 อีกคนแมงชนิดไหนบินผ่านก็จะรู้หมด จับแมงมาทรมาน ผู้ปกครองทำให้ทุกอย่าง
 โตขึ้นทำอะไรไม่เป็น
 ที่ทะเลลูกตุ้ ไม่ซีเกียจ เจียวกากหมู ทำของแห้ง เขาอยากจะออกมาเรียน เพราะอยู่
 บ้านแล้วจะมีปัญหา

สามีตาบอด ให้เมียตัดไม้ วันพระไปช่วยเจ้าอาวาสเป็นพิธีกร บ้านเป็นเพิงล้อม
สังกะสี มีลูกอายุ ๑๓ ปี ถูกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านบังคับให้แต่งงาน โดยที่ทำอะไรไม่ได้
ถือว่าเป็นผีซ้ำด้ามพลอย มาที่ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอหนองขาหย่าง ทำอย่างอื่นไม่ได้
ยังเรียนอยู่ ให้แม่ไปส่ง

ปัญหาคือ ไปพบแล้วไม่รู้จะทำอะไรได้

วิธีการเดินทาง คือ ไปสองคน โดยมอเตอร์ไซค์

- คุณวุฒินันท์ ปี ๒๕๓๗ ที่เราเปิดศูนย์ประสานงานคนตาบอดครั้งแรก ที่เชียงใหม่
ทางภาคเหนือ กว่าจะได้คนตาบอดมาร่วมงานลำบากมาก ที่ภาคอีสาน ร้อยเอ็ด
ทำเฟอร์นิเจอร์จากไม้ไผ่ ที่มหาสารคามทอผ้าไหมได้ ส่วนภาคใต้ มีคนงมหอย
คุณธนาภาค คนตาบอดเลี้ยงวัว ในเพชรบุรีมีสองลักษณะ มีวิถีกลมกลืนกับครอบครัว เช่น อีก
ส่วนหนึ่งคือ อยู่กับบ้านโดยไม่คิดจะทำงานเลย ฟังแต่วิทยุ
กลุ่มที่สองนี้น่าสนใจ น่าจะนำมาฝึกฝนพัฒนา เขาอยากจะทำอาชีพใกล้บ้าน

■ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- คุณกมล พื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่อำเภอปราณบุรีมีคนตาบอดมาก ใช้เวลา ๓ วันได้คน
ตาบอดมา ๑๒ คน หลังจากกลับจากสมัชชา ไปที่อำเภอหัวหิน ใช้เวลา ๓ วัน ได้คน
มา ๘ คน หลังจากเดือนพฤษภาคม ไปที่ตำหนักอีหนู ที่อำเภอกุยบุรี ใช้เวลา ๒ วัน
ได้มา ๖ คน

ที่อำเภอปราณบุรี มีสมาชิกสภาเทศบาลไปด้วย ชาวบ้านก็พูดกันเข้าใจ

ที่นี่เราเป็นสมาคมแล้ว ได้ออกอากาศด้วยช่วยกัน ส่งข้อมูลข่าวสารถึงสมาชิกมากแต่
ส่งกลับมาน้อย ใช้เวลาพูดนานเป็นชั่วโมง กว่าจะคุยกันเข้าใจ

ก่อนหน้านี้มีคนลงไปขอเอกสารขอห่วยกัน ตอนลงไปจึงต้องลงไปแก้ข่าวให้อีก จึง
เสียเวลาบ้าง

ในการทำงานต้องไปรบกับหลายอย่าง

เวลาที่มไป ผมพูดอยู่คนเดียว ลูกน้องยังใหม่อยู่ ก็ไม่ค่อยจะพูด

- อ.ทรงพล ทำงานเจอปัญหาอะไรบ้าง ได้ข้อคิดในการทำงานอย่างไร

- คุณกมล ไปคุยว่าส่งเอกสารไปแล้ว ห่วยก็ไม่ได้ กลายเป็นทำงาน ๒ อย่าง

- อ.ทรงพล คนตาบอดใช้ชีวิตอย่างไร

- คุณกมล พ่อแม่ไม่ได้จะทะเบียนบ้าน เพราะคิดว่าเป็นไร แต่ลูกคิดว่าอยากเกิดมีอาชีพ ไป
พบจึงเอาเข้าไป และจะให้มาเรียนนวดด้วย

- อ.ทรงพล จำนวน ๒๖ คนนี้ช่วยอะไรบ้าง

- คุณกมล มี ๑๒ คนที่ปราณบุรี ช่วยแจกข้าว อาหาร และก๊อจะเรียนนวด เพราะตอนนี้ยังยุ่ง
เรื่องฉลาก

มี ๘ คน ที่หัวหน้าให้เรียนอักษรเบรล
มี ๗ คน ที่ยังไม่ได้ทำอะไร แนะนำให้ปลูกผักสวนครัว
มี ๖ คน ที่กุยบุรี เป็นคนหวด ๒ คน อีก ๔ คน อยู่บ้านซั๊กผ้า

ความคิดเห็น

- คุณวุฒินันท์ พยายามเล่าขานเป็นตำนานให้กับคนรุ่นหลัง
ทั้งที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ
นำมาทำแผนการทำงาน การพบปะคนพิการและญาติ คิดว่าแผนควรจะมี ๒ แผน
คือในระยะสั้นและระยะยาว
ตอนนี้กมลมีวิทยุอยู่ในมือ มีร่วมด้วยช่วยกัน ยิ่งสะดวกขึ้น ลดความเหนื่อย ลดความ
เสี่ยงของตัวเองและผู้ที่เกี่ยวข้องลงด้วย
- อ.ทรงพล **การใช้ร่วมด้วยช่วยกันที่มาเป็นอย่างไร**
คุณกมล ได้รู้จักที่โรงแรมแกรนด์ และได้มีโอกาสออกเสียงทางอากาศ เช่น การออกอากาศ
เรื่องทุนการศึกษาของคนตาบอด
การใช้รายการวิทยุ ยังไม่ยังไม่ค่อยฟัง ไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร เพราะคนไปฟังวิทยุ
ชุมชนมากกว่า กำลังติดต่อขอออกวิทยุชุมชนด้วย
- อ.ทรงพล **วิธีการเหนื่อยลดลง**
คุณกมล เช่น การทำงานเป็นทีม ใช้แกนนำที่อยู่ในอำเภอเป็นคนทำงาน เราไม่ต้องลงทุก
อำเภอ ยังไม่ได้ทำ กำลังศึกษาอยู่ หลังจากงานสลากรีบร้อยแล้ว จะตั้งเป็น
เครือข่าย คิดที่ประจวบก่อน
- อ.ทรงพล **ที่อื่นเป็นอย่างไร**
คุณสถาน มีการหาแกนไว้แล้ว
คุณนิพนธ์ สมุทรสงครามมีแล้ว
คุณสุพรรณ ที่อุทัยธานียังไม่มี
- อ.ทรงพล **มีแนวคิดจะพัฒนาแกนแถวสอง จะดีมาก**
คุณละมัย ฟังแล้วเหนื่อย ที่อ่างทองยังไม่มีแกนเหมือนกัน
คุณบุญทวี ลงพื้นที่เหนื่อยอยู่แล้ว ตั้งแต่เช้า ออก ๖ โมง
คุณธนาภาค เห็นด้วยที่จะมีการกำหนดแผนที่ชัดเจน จะเหนื่อยลดลง
คุณสุพรรณ ใช้เวลา ๑ ชั่วโมงคงไม่พอ ต้องใช้เวลาในการซื้อใจ ถ้าเรามีความสุข ความทุกข์ก็คง
ละลายไม่ได้ การทำงานอะไรต้องวางแผนล่วงหน้าก่อน
- คุณนิพนธ์ ถ้าเราวางมันก็ว่าง ถ้าไม่วางมันก็วุ่น
ถ้าเรา งานเราเป็นคนดี งานนั้นมันก็สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

บางคนที่ไม่มียะเบียนบ้าน เพราะไม่ใช่คนพื้นถิ่นที่ อาจจะต้องประสานงาน กับ ทะเบียนท้องถิ่นก่อน หรืออาจจะนำมาเข้าทะเบียนที่นี้ ควรให้ขามรายชื่อและทำบัตร ประชาชน เพื่อให้มีโอกาสในหลายๆ อย่าง

การทำงานหลายอย่างและหลายองค์กร ถ้าเราพักเดียวก็หาย เมื่อเกิดความเครียด อาจจะต้องพัก เพื่อให้เกิดปัญญา

คุณสมนึก

การทำงาน รู้สึกว่าจำทำงานดี จะพยายามที่ทำให้ได้ แต่คงต้องใช้เวลา

คุณสถาน

เครือข่ายประจำอำเภอ วันที่ ๕ เมษายน เครือข่ายจัดที่เพชรบุรี มีผู้แทนจาก นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมาด้วย ให้องค์กรไม่ใช่มาตั้งเฉพาะในส่วนกลาง วางแนวทาง ให้ตั้งมาอำเภอละ ๑ คน จะจัดสรรงบให้ ๑,๐๐๐ บาทต่อคนต่ออำเภอ และจะดึงงบจากส่งเสริมสวัสดิการสังคมจังหวัด จะจัดสรรให้

บางคน ขาดการช่วยเหลือตนเอง ยังไม่ได้ฝึกเรื่องไม้เท้า

บางคนเคยเป็นยาม อยู่บ้านเฉยๆ มา ๑๐ ปี พร้อมที่จะเข้าโครงการ รวมทั้งสภาพ ความเป็นอยู่มักจะแร้นแค้น

คนตาบอด กอดันตรงที่อยู่บ้านเฉยๆ ไม่รู้จะทำอะไร นอนจนกระดานเลื่อม มี ผ้าขาวม้าผืนเดียว พอได้ฟังวิทยุ ว่ามีศูนย์ที่ปากเกร็ด ก็เลยออกจากบ้าน จากท่า ยางมากรุงเทพฯ ฉะนั้นเวลาทำงานจึงตั้งใจจริงและมุ่งมั่น

พยายามปลุกจิตสำนึกกัน ให้คนตาบอดออกมาจากบ้าน

บางคนก็ส่งไปเรียนที่ศูนย์ นำคนที่เราไปพบมาพัฒนา คนตาบอดบางคนพูดเก่ง พัฒนาเป็นนักพูดได้

บางคน ที่เขาย้อย อายุ ๒๖ ปี เป็นเด็กหนุ่มที่มีความคิดดี แต่ยังขาดความเชื่อถือ จากเรา เพราะเราไปแค่ ๒ ครั้ง

คุณสุทัศน์

บางคนก็ต้องปรับปรุงตนเอง บางคนต้องพัฒนาต่อไป

(บ้านใครที่เตียงยังไม่มั่นคงก็นำคนตาบอดไปนอน)

ชีวิตคนตาบอด ขอให้เราช่วยกัน ที่มาที่นี้ได้รับความรู้จากท่าน ได้ถ่ายทอดช่วยกัน ที่มี ที่นี้มีโอกาสดี ก็ขอให้เราช่วยกัน

คุณละเอียด

มีความตั้งใจในการทำงาน กล้าคิด กล้า พูดกล้าทำ ดีมาก

คุณวุฒินันท์

การใช้การบันทึกความจำ การทำงาน เรื่องราวต่างๆ ไว้ จะเป็นสิ่งที่ดี ช่วยทบทวนความทรงจำ บันทึกเบอร์ล บันทึกที่เก็บ ตนเองทำอะไร จะบันทึกไว้หมด ช่วยเตือนความทรงจำดี

คุณกมล

การบันทึกเสียงทำมานานแล้ว เช่น บันทึกเรื่องสมุนไพร เอามาฟัง ถอดความรู้ออกมาแล้วจัดพิมพ์เผยแพร่ได้ หรือเรื่องนวด ก็นำมาฟังเหมือนกัน

อ.ทรงพล

สถานการณ์การบันทึกของคนตาบอด

คุณวุฒินันท์

การบันทึกทำได้หลายแนว ที่ทำ คือบันทึกลงสมุด มาอ่านทบทวน

คุณละเอียด ใช้เครื่องบันทึกเสียง เพราะความจำไม่ดี จะเปิดฟังตอนเช้ามีด ความจำจะดีมาก
คุณธนาภาค ใช้เขียนเป็นอักษรเบรลล์ บันทึกเสียง
คุณสมนึก ใช้สมองจดจำ ใช้เครื่องบันทึกเสียง จะอาศัยเปิดฟังตอนลูกหลับแล้ว

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

อ.ทรงพล จะเห็นว่าแต่ละคนมีวิถีคิดวิธีการทำงานที่แตกต่างกันในหลายภาค

๑. บางพื้นที่ใช้วิธีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น หอกระจายข่าว สื่อว่าตอนนี้เรามีโครงการอะไร เช่น ที่อ่างทอง ใช้สื่อวิทยุชุมชนเยอะ
๒. ประชาสัมพันธ์ผ่านจังหวัด ผ่านหน่วยงานราชการจะง่าย จะสร้างความน่าเชื่อถือได้มากกว่า เป็นการหาเพื่อนทำงานด้วย ถ้าเรามีหนังสือจากหน่วยงานราชการไป เขาจะไม่ต่อต้าน
๓. บางพื้นที่ทำหนังสือผ่าน อบต. ให้เชิญชาวบ้านมาร่วมประชุม รับฟังการชี้แจง ที่วัด ที่ อบต. หากเป็นแบบนี้ เราจะคุยกับคนตาบอดได้ทีเดียวพร้อมๆ กัน ไม่ต้องรอลงไปที่ละบ้าน หรือคนที่ไม่มีทีมงาน มีความร่วมมือจากหน่วยราชการเยอะ เช่น นิพนธ์ สถาน จะความร่วมมือมาก

ถ้าเราไปคุยกับเขาดีๆ ที่จริงเป็นงานของเขาอยู่แล้ว การพูดคุยอาจจะเป็นจุดเริ่มต้นของความร่วมมือต่อไป

คนตาบอดบางคนเป็นนักจัดรายการ เวลาเราลงพื้นที่ ทำให้เขารู้จักเรา นี่เป็นสิ่งที่ช่วยให้เราทำงานได้ง่ายขึ้น

การได้เรียนรู้ เราอาจจะหยิบบางส่วนที่ละเอียดละน้อยมาทำมาปรับประยุกต์ใช้ได้ เราต้องพร้อมที่จะเปิดและเก็บเกี่ยวเรียนรู้สิ่งที่ดีๆ พวกเรามีวิธีการทำงานที่หลากหลาย เราต้องพร้อมที่จะเรียนรู้และปักธงไปเรื่อยๆ

อ.ทรงพล ตัวอย่างคนตาบอดที่น่าสนใจ ที่จะนำมาให้พวกเราใช้ประโยชน์ มีตัวอย่างจริงที่ไม่หยุดนิ่งที่จะพัฒนาตนเองและเรียนรู้ เพื่อทำเป็นสื่อในการพูดคุยให้คนอื่นได้เห็นภาพ ได้เรียนรู้ด้วย ถ้านำไปแล้วต่อจะช่วยสร้างแรงบันดาลใจมาก เพราะฉะนั้น ให้ช่วยกันระบุดคนตาบอดที่น่าสนใจ จังหวัดละ ๑ คน

คุณนิพนธ์ ที่วัดปราโมทย์ คุณจანი บุญสมบัติ ตำบลสวนหลวง หมู่ ๑๐ ช่วยที่บ้านปลูกมะพร้าว ไม่ได้ทำบัตร มาติดต่อ พมจ.ก็ได้รับการปฏิเสธ จึงพาไปทำให้ อาศัยตนเองทำให้ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยราชการ

นายทิน ชุมชู หมู่ ๕ ตำบลคลองโค อําเภอเมือง งามหอย ไม่อยู่หนึ่ง วันไหนงมไม่ได้ก็ไปรับจ้างเฝ้าสวน

คุณสุพรรณ ตัวอย่างที่ดีมีอยู่ หมู่ ๑๐ เป็นพระ บวชตั้งแต่อายุ ๒๑ ปี ตอนนี้อายุ ๖๐ ปีแล้ว เพราะเจ้าอาวาสก็เป็นคนตาบอดเหมือนกัน ชื่อหลวงตาเทิง

คุณสถานก็เคยนำของไปบริจาค งานต่างๆ ถ้าไม่นิมนต์ ก็ไม่ไป เพราะไปลำบาก วันหนึ่งเป็นวันสำคัญ ให้มาจัดงานที่วัด ชาวบ้านว่าจะมาได้อย่างไร เดินทางลำบาก พระจึงว่าจะไปเอง ว่าไปได้

อีกคนเป็นกรรมการบริหาร เป็นเหรียญิกของสมาคม ชื่อคุณสำอาง (ตาบอดทั้งภรรยาและสามี) ไม่เคยเรียนอะไร เลี้ยงหลานมาแต่เล็กๆ ทำความสะอาดบ้านเลี้ยงม เลยขาดเลย

(การประสานงานไม่เรียบร้อยพัฒนาคนเหล่านี้เลยขาดโอกาส)

คุณธนาภาค

อำเภอเมือง เพชรบุรี มีสุขิน สุชีพ และเสวก ตะกรุดทอง เสวก ชายของชำ พ่อมืองเห็นอยู่บ้าง เลื่อนกลาง พยายามที่จะช่วยเหลือตนเอง ต้องเขี่ยรถ ออกมาจากบ้าน เพื่อช่วยเหลือตนเอง พุดคุยกับ ลูกค้าทำได้ดีกว่าคนปกติอีก

คุณละมัย

อ่างทอง บางคนก็มองเห็นเลื่อนกลาง แนะนำให้ไป

ทำงานปลูกผักอยู่ในฟาร์ม ของพระราชินี พ่อแม่ก็ว่าให้ดูแลด้วย ประทับใจคนที่อยู่ที่ บ้าน ตาบอดแต่เก่ง ชื่อประสิทธิ์ นวดเก่ง มีความสุข

คุณละเอียด

คนตาบอดอยู่ที่วิเศษชัยชาญ ตีระนาดได้ ชื่อ วุฒิ

เอาไม้ไผ่มาทำเอง เคาะไปเคาะมา ซอบ พ่อจึงไปซื้อระนาดมาให้ ยังไม่ได้ออกงาน ะไร

คุณกมล

ชื่อ แพร สรรเสริญ อยู่กุยบุรี เลี้ยงหมู เอาผักบุงผักตบให้หมูกิน มีป้อน้ำให้หมูกิน มีความขยันเลี้ยงหมู

ชื่อถาวร ทรัพย์สิน ปลูกขิง ขูดขิงลงมาขาย ตอนนี้มาเรียนเป็นหมदनวด

อ.ทรงพล

จากที่ฟังแต่ละท่านเล่ามาจะเห็นว่า แต่ละคนมีประเด็นที่น่าสนใจ เพราะฉะนั้นอยากให้ช่วยเหลือให้ฟัง เพื่อเป็นการจัดการองค์ความรู้ที่มี นำ ความรู้ออกมา แลกเปลี่ยน ใช้ประโยชน์ จัดการให้เป็นประโยชน์กับคนอื่นต่อ ตัวอย่างเช่น

๑. คุณนิพนธ์ ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในงานของจังหวัด

๒. คุณสุพรรณ การฟังมีประโยชน์อย่างไรในการทำงาน

๓. คุณธนาภาค พ่อแม่เลี้ยงลูกตาบอดอย่างไร ที่ช่วยเสริมแรงบันดาลใจ

๔. คุณกมล มีชื่อเสียงเรื่องการนวด ทำอย่างไร บางคนนวดเก่งนวดไม่เก่ง ทำ อย่งไร

๕. สถาน เก่งเรื่องการประสานหน่วยงาน การที่เรารู้จักคนกว้างขวาง เราเห็น ความสำคัญของมันอย่างไร จะแนะนำแกนนำคนรุ่นใหม่อย่างไร ถ้าจะไปแนะนำ เรื่องการสร้างเพื่อนมีคำแนะนำ เคล็ดล็บอย่างไร

คุณสุพรรณ

ในเรื่องการฟัง ตอนแรกคิดจะไปฝึกเขาอย่างเดียว มาคิดได้ว่า ถ้าไม่ฟังเขาเราจะฝึกได้อย่างไร ถ้าเราไปสอนเขา เขาก็ต้องนั่งฟังเขา ให้ความสำคัญกับเรื่องที่เขาเล่า ตัวอย่าง ยายไข อายุ ๕๕ ปี มีลูก ๒ คน คนที่ ๑ แต่งงาน ต้องขายน่าไปขอผู้หญิงให้ พอแต่งงานไปแล้ว ไม่เคยกลับมาเยี่ยมแม่เลย จากปัญหาของเรา ที่เราให้ความสำคัญกับการฟัง เราจะรู้หมดเลย ยายไขหูตึง ขาอ่อนแรง นั่งอยู่บนบ้าน ๖ ปี ต้องใช้เวลาฝึกนาน ลูกก็ตาบอดเลือนกลางด้วย ลูกนี้ก็ไม่ยอมรับตัวเองว่าเป็นคนตาบอด พาไปฝึกก็หนี เกลียดสุพรรณ เพราะจะทำให้เขาเป็นคนตาบอด ถ้าเราไม่ฟังเขาก็ไม่ได้ทำงาน อีกคน ไปขอเบี้ยยังชีพให้ ถ้าเราพูดอะไรเขาก็จะฟังเรา เพราะฟังเขาก่อน เราเสียเวลาไปหนึ่งอาทิตย์ ยายไขในกลุ่ม ห้าคน หูตึง ต้องตะโกน คนอื่นก็หาว่าเราตะคอกอีก การฝึกนั้นนอกเวลาเราเป็นพี่เป็นน้อง ถ้าในเวลาเราเป็นผู้ฝึก ไม่อยากให้เรียกว่าครู เพราะเราไม่ได้ผ่านมาเป็นระบบ หลักสูตรการฝึก ๑๒๐ ชั่วโมง แต่ฝึกจริง กว่า ๒๐๐ ชั่วโมง เราฟังเขาก่อน ต่อไปเราก็ฝึกเขาได้ ในหลวงบอกว่าคุณเราจะต้องฟังเขาก่อน ถ้าเราไม่มีข้อมูล กว่าที่รู้ตัวก็ถึงโรงพยาบาลแล้ว รู้จักเวส ป้าหรือเปลา นี่คือความสำคัญในการฟัง อีกคน ลุงวัน อายุ ๘๔ ปี อยู่หนองผักแว่น ตาพระยา สระแก้ว ฟังไป ๑๐ วัน ข้างบ้านมีลุงสุข ตาบอดขาเดินไม่ได้ ลุงวันนี้เล่าแต่เรื่องผู้ใหญ่บ้านที่ไม่ดี เล่าไป ๕ วัน แล้วพาไปเที่ยวไปฟังไป ลุงสุขนี้ตาบอดอย่างเดียว ตกลงไปในช่วงทางระบายน้ำ ขาเดินไม่ได้ ปัจจุบันใช้ไม้เท้าสองอัน ไม่เขียนทางอันหนึ่ง ไม้พุงตัวอันหนึ่ง จะเห็นว่า เราไม่ฟังเขาก่อน ทำอะไรมันไม่สำเร็จ ความสำคัญของการฟังถ้าเราไม่ฟังเขาเราทำงานไม่ได้ เพราะเขามีปัญหาเขาอัดอัดมานาน เขาไม่ได้ระบาย ก็สบายใจ

คุณนิพนธ์

พวกเราเป็นน้ำยังไม่เต็มแก้ว ต้องเรียนรู้ต่อไป เรื่องการฟังเป็นสิ่งที่สำคัญ ทำไมเขานำ สุ จิ ปุ ริ ไว้หน้า เราต้องฟังก่อน เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกับเรื่องราวที่เราฟังนั้น ถ้าเราไม่ฟัง เขาก็ไม่รู้ว่าเขาพูดอะไร ถ้าเราไม่รู้จักไม่สามรถที่จะถามได้ คิดได้ ไม่สามารถลงเรื่องราวนั้นได้อย่างถูกต้อง มีข้อคิดคือ มียายกับหลาน ไปวัด ยายไปฟังเทศน์เรื่องพระยาจักร์ทัน ฟังแบบหลับๆ ตื่น ยายตอบหลานไปว่า ช้างตัดกัน ไม่รู้เรื่องกัน

อ.ทรงพล

ถ้าเราเห็นว่าการฟังสำคัญ เรามีปัญหาเรื่องการฟังเยอะหรือไม่

คุณสุพรรณ

วันที่ ๓ ไปประชุมร่วมกับตำบล มีงบประมาณ อยู่ดีมีสุข ผู้ใหญ่ประกาศว่ามีงบประมาณ ผู้ใหญ่พูดไป ชาวบ้านก็คุยกันไม่ฟัง จากนั้นเลยปิดเครื่องเสียงและถามว่าเรามาทำอะไรกัน ขอให้ฟัง ที่ไม่ฟังเพราะมัวแต่คิดว่าจะเอาเงินไปทำอะไรอีก อีกตัวอย่างหนึ่งคือ การเซ็นลายเซ็น ถ้าเราไม่ฟังแล้วหนังสือไป กลายเป็นเป็นหนี้ ๖ หมื่น แทนที่จะได้เงิน ๖ หมื่น คิดว่า คนไม่ฟังมีมากถึงร้อยละ ๘๘ โดยเฉพาะคนตาบอดนะปากดี แต่ต้องให้ความสำคัญกับการฟังมากขึ้น

- คุณชนภาค การฟังมีความสำคัญ เราต้องถามตัวเองก่อนว่าเราฟังเพื่ออะไร ต้องรู้วัตถุประสงค์ในการฟัง
- อ.ทรงพล การจัดการความรู้ให้ความสำคัญกับการฟัง ต้องมีทักษะในการฟัง ถ้าไม่มีก็จะจับไม่ได้ ถ้าฟังไม่เป็นก็จะไม่ได้ความรู้ อานิสงค์ของการฟังเป็นคือ ต้องตั้งคำถามในใจก่อน ว่าเราจะฟังไปเพื่ออะไร สิ่งที่เขาเล่าเราจะนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง ฟังเพื่อที่จะเข้าใจเขา ต้องรู้เขา รู้เรา รู้สถานการณ์ การที่จะรู้จักเขาดีต้องฟังอย่างลึกซึ้ง เรามีอะไรพร่อง เราจะเติมอะไรได้ เพราะฉะนั้น การฟังเขาก่อนเป็นการซื้อใจ เมื่อเราฟังเขาหมดแล้ว เขาก็จะฟังเรา สิ่งที่ไม่เคยได้ยินก็จะได้รับความรู้มากขึ้น การจัดการความรู้ เชื่อว่า เราจะต้องฟังเขาเป็น ฟังแล้วเราจะได้อะไรเยอะเลย ที่เราเล่าเรื่องกันไป เราฟังกันจริงจัง ฟังอย่างลึกซึ้ง เราจะนำของพื้นที่อื่นมาเติม จะทำให้เห็นช่องทางในการพัฒนางานให้ดีขึ้น การจัดการความรู้เริ่มต้นที่การฟัง ถ้าเราฟังเป็นเราจะได้รับความรู้เยอะเลย
- อ.ทรงพล บทบาทพ่อแม่ที่มีต่อลูกที่ตาบอดเป็นอย่างไร
- คุณชนภาค เรื่องที่พูดเป็นการนำอดีตมาสู่ปัจจุบัน บทบาทของพ่อแม่ที่ใกล้ตัว ที่เราสามารถนำไปใช้กันได้ ตอนเด็กมีความสงสัย คนที่ตอบคำถามได้ดีที่สุดคือพ่อ พ่ออธิบายละเอียดไปจับ ไปคลำที่ละส่วน พ่อเริ่มโตขึ้น ได้ข้อคิดว่า พ่อมีตัวอย่าง ทำจากนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้ เช่น การลำดับญาติพี่น้อง ใครเป็นใคร ต้องเรียนเขาว่าอย่างไร และเพราะอะไร เพราะเขาเป็นอะไร ได้แง่คิดว่า ต้องทำให้เขาสัมผัสตัวอย่างได้อย่างชัดเจน แม่ไม่มีบทบาทด้านสังคมเท่าที่ควร แต่มีบทบาทในการให้ความอบอุ่น มีคำปลอบใจที่ฟังแล้วเกิดกำลังใจ
- บทบาทที่ไม่ค่อยดีก็มี พยายามจะไม่ทำ เช่น แม่จะไม่พอใจถ้าใครมาเรียนลูกว่าไอ้บอด หลังจากตัวเองเข้ามาสู่สังคม เวลาใครมาเรียนตนเองว่าคนตาบอดก็พร้อมที่จะเปิดใจ สังเกตว่า คนที่จะพูดกับคนตาบอดจะรู้สึกเกร็งเกินไป เช่น เขาลำบากหน่อยเพราะเขามองไม่เห็น ตอนนี้เราทำใจแล้ว เพราะเป็นความจริง เราตาบอดจริง แต่ไม่ได้เป็นความผิดของเรา คนที่พูดความจริงให้เรา จะไปโกรธเขาทำไม
- อ.ทรงพล เวลาไปเจอผู้ปกครองที่ไม่ยอมรับ เราจะนำเป็นตัวอย่างที่ดี
- คุณกมล การประกวด ปี ๒๕๓๐ ไปฝึกอบรมที่ปากเกร็ด ตอนแรกไม่เชื่อว่าตาบอดจะประกวดได้ ได้ข้อคิดจากหลวงปู่ว่าคนที่ประกวดเป็น สามารถช่วยเหลือคนอื่นได้ เรื่องประกวดสนใจมาก แต่อักษรเบรลล์สนใจน้อย เพราะเรามาบอดตอนโต
- พอจบจากศูนย์ มาเข้าทำงานที่สมาคม มาเป็นประธานภาค สอนประกวดที่ประกวด ๒ รุ่น ก่อนที่จะสอนติดต่อกัน. สอนตามตำรามบ้าง มาคิดดู ถ้าจะสอนคนอื่น ต้องสอนให้เป็นแบบเราให้ได้

เวลาสอนลูกศิษย์ จะนัดทุกจุด ไม่เว้น จะทำให้การนัดได้ผลมาก ทำมาและศึกษาจากผู้รู้อื่นๆ อาจารย์ที่เคยสอน เช่น คอหั้นเอียงไปข้างหนึ่งจะทำอย่างไร ก้มไม่ได้ ไขว้หลังไม่ได้ ขาก้าวไม่ออก พอได้รู้ทุกจุดแล้ว ก็สอนตามที่อาจารย์สอน พอสอนแล้วต้องมานวดให้ดูที่ละท่าว่านวดถูกต้องหรือไม่ น้ำหนักมีได้มือไม่ นิ่งหรือไม่ ต้องนวดให้ถูกเส้น คนไหนทำได้จะขึ้นท่าสองต่อ คนไหนยังทำไม่ได้ก็ให้ฝึกจนทำได้ สอนมาประมาณ ๔-๕ จังหวัด

อ.ทรงพล ท่านคิดว่าที่ตนเองนวดได้ดี เป็นเพราะอะไร

๑. หมั่นทบทวน เช่น อัดเทปไว้ แล้วฟังบ่อยๆ ทบทวนจากตำราที่เรียนมา
๒. ฝึกปฏิบัติให้ชำนาญ (ข้อ ๑-๒ เป็นเรื่องทักษะความรู้)
๓. การเห็นคุณค่าของการนวด ที่ว่าได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ (เป็นเรื่องใจ คือ ใจชอบ ใจรัก ใจเมตตาเป็นกุศล เช่น ถ้าเป็นพระจะไม่รับเงิน)

คุณละเอียด การนวดต้องมี

๑. มีใจรัก รักงานที่ทำ
๒. มีใจเมตตา คิดว่าทำให้เขาได้เดินไปทำบุญที่วัดได้

คุณนิพนธ์ การเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนและหลายหน่วยงานของจังหวัด

เริ่มต้นเข้ามาสู่กิจกรรมของคนตาบอด แต่ก่อนเป็นมหาอยู่หลายวัด สอนวันอาทิตย์ สอนพระที่บวช เป็นมหาเปรียญด้วย มีคนรู้จักเยอะ พอได้ทราบก็มา จดทะเบียน เป็นกรรมการ ตอนแรกคิดว่าเข้าไปอาจจะถูกหลอกใช้ แต่คิดว่าจะได้สร้างประโยชน์ได้ ก็ยินดี

ในส่วนของจังหวัด เขาก็เอาใจใส่เราเพราะต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์ในการทำงาน เพื่อคนตาบอดที่มองไม่เห็นจะได้เข้ามาสู่สังคม ประกอบกับคนตาบอดจัดงาน ได้นำสมาชิกไปนวดบริหารร่วมกับส่วนราชการของจังหวัด ทำให้เป็นที่รู้จักในนามชมรมคนตาบอดของจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นที่รู้จัก และชวนมาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของจังหวัด แต่ก่อนเป็นลูกเสือชาวบ้านด้วย มีทุนที่ผู้บริหารท้องถิ่นหลายคนเป็นเครือญาติกันด้วย นามสกุลเดียวกันหลายคน

เพราะฉะนั้น การที่จะเข้าถึงประชาชนต้องใกล้ชิดประชาชนด้วย จะได้ทั้งความใกล้ชิด การรู้จักคุ้นเคย พอมีกิจกรรมอะไรก็จะเชิญเราไปร่วมงานด้วย ทั้งงานในศาสนา พิธี งานพิธีกร ส่วนราชการก็จะเชิญไปร่วมงานทุกครั้ง ก็ถือโอกาสในการประชาสัมพันธ์สมาคมของคนตาบอดไปด้วย หรือมีงานกีฬาคนของเราไปร่วมงานด้วย มีคนสองคนก็พยายามพาไป เช่น มาร่วมถวายพระพร และทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรู้จักและเห็นความสำคัญด้วย เพราะจากทุนเดิมที่มีอยู่ เช่น เคยสอนศาสนา ศาสนาพิธี

คุณสถาน ความกว้างขวางการติดต่อกับหน่วยงานราชการ การเขียนโครงการ

แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับองค์กรหลายองค์กร และมี

๑. ต้องมีความจริงใจ

๒. รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน ๑๐ นิ้วเป็นปรากฏการณ์สำคัญ ที่แสดงให้คนอื่นเห็น

๓. ต้องรู้ข้อมูลที่ชัดเจน ว่าจะประสานงานเรื่องอะไร จะไปไหนต้องถือหนังสือไปด้วย ซึ่งแจงให้เขาเข้าใจ วัตถุประสงค์ เป็นแผน ๑

๔. ต้องใช้เพื่อนช่วย (หรือใช้เครือข่ายของเพื่อน) เป็นแผน ๒ เรามีแผนไปด้วย เวลาลงพื้นที่ไปประสานงานกับเพื่อนก่อน

๕. ถ้าไม่มีก็ไปพบผู้ใหญ่ที่อยู่ในพื้นที่นั้นๆ เป็น แผน ๓ (กรณีงานวิ่งเฉลิม ใช้หนังสือเป็นร้อยฉบับ แล้วก็ใช้การโทรศัพท์ประสานงาน ติดตามงานว่าได้นับหนังสือไว้ด้วย อาจจะต้องยอมเลี้ยงเพื่อนบ้าน เวลาทำงานเสร็จ เช่น พาเพื่อนไปเลี้ยงข้าวเลี้ยงเหล้า (เช่น กรณีการซื้อที่ดินก่อสร้างสมาคม)

เรื่องการเขียนโครงการ

๑. ไม่มีโอกาสไปเรียนเรื่องการเขียนโครงการ เพราะติดขัดหลายอย่าง แต่ได้นำตำรามาศึกษาค้นคว้า และจากประสบการณ์จริง จากของจริง มาเขียนโครงการ เช่น ศึกษาวัตถุประสงค์ของเขาให้เข้าใจก่อน เราก็เขียนตามนั้น อย่าไปเขียนเกิน เขียนสูงเกินไป เช่น ใ้งบประมาณ ๒๐๐ บาท ก็เขียนตามนั้น และมีการทำรายงานส่งให้เขาตามที่ต้องการ

๒. การเขียนโครงการไม่ใช่สำเร็จทุกอย่าง นำบทเรียนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

๓. ส่วนในการทำงานอาศัยการมีส่วนร่วมจากคนที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน หลายฝ่าย ใช้ความอดทน ความนอบน้อมจากหลายฝ่าย เราท่อมเทให้ เขาเห็นเจตนารมณ์ของเรา ทุกครั้งจะให้เพื่อนบันทึกภาพให้ แม้จะมีค่าใช้จ่ายมากขึ้น แต่ก็ได้ผลคุ้มค่า เป็นการทำบันทึกไว้ ให้เขารู้ว่าเราทำอะไร

๔. หัวใจในการทำงาน คือ มีความโปร่งใสในการทำงาน เรื่องงบประมาณ มีความจริงใจ (มีใจ) วัตถุประสงค์ต้องชัดเจน ว่าจะทำอะไร จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ ระยะเวลาของงบประมาณจะได้มากกว่าจังหวัดอื่น

๕. โดยส่วนตัว เวลาทำอะไรเราก็บันทึกไว้ตลอด

สรุปคือต้องมี ๑ ความจริงใจ ๒ ความนอบน้อม ส่วนการเขียนโครงการ ๓ วัตถุประสงค์ชัดเจน ๔ ต้องทำรายงานส่ง มีข้อมูล หลักฐาน รูปภาพ ประกอบ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ ความศรัทธาที่ชัดเจน

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

อ.ทรงพล การจัดการความรู้โดยตรงไหนในการทำงานของเรา
เป็นเครื่องมือในการทำงาน

๑. มีธงที่ชัดเจน เป้าหมายเราอยู่ที่ไหน จะทำอะไรกับใคร มีข้อมูลอยู่ที่ไหน มีคนตาบอดอยู่ที่ไหน
 ๒. มีวิธีการในการทำงาน ในเป้าหมายเดียวกัน อาจจะมีหลายวิธี เช่น จากที่เราได้ฟังจากเพื่อนๆ
 - เป็นการเรียนรู้ก่อนทำ
 - ระหว่างทำ เช่น มีการบันทึกอยู่ตลอดเวลา
 - และหลังทำ มีการถอดบทเรียนตัวเอง อะไรที่ทำได้ดี ไม่ดี เพราะอะไร จะทำให้ดีขึ้นอย่างไร เป็นการเรียนรู้จากตัวเอง เอาอดีตเป็นครู มีจุดอ่อนจุดแข็งอย่างไร
 ๓. มีการจัดการความรู้ของกลุ่ม/เครือข่าย
 - จะทำได้ดีขึ้น ถ้าเรามีการถอดบทเรียนตัวเอง เช่น ก่อนที่เรามาวันนี้ เรามีการถอดบทเรียนตัวเอง เราจะไปได้ไว ยิ่งถ้าเราไปสร้างให้แกนนำสามารถไปถอดบทเรียนคนรุ่นใหม่ จะเป็นการพัฒนางานของเรา
 ๔. มีการเรียนรู้เรื่องการฟัง บทบาทพ่อแม่ การเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงาน การเขียนโครงการ การมองโลกมองชีวิต เช่น บางคนสู้ชีวิต บางคนอยู่บ้านไม่ทำอะไรเลย ถ้าเราทำให้เขาเปลี่ยนวิธีคิด ชีวิตเขาก็จะเปลี่ยนไป ยิ่งถ้าเรารู้ตัวอย่างจริงของคนตาบอดที่มีในพื้นที่ เราอาจให้ฝ่ายแผนลงมาถ่ายทำ ให้พวกเรามีส่วนร่วมในการทำสื่อด้วย
- มาครั้งนี้
๑. เราเรียนรู้ จากงาน จากปัญหา ได้ข้อคิด ความรู้
 ๒. ได้ฝึกทักษะอะไรบ้าง การฟัง การคิด การพูด
- เราพยายามเรียนรู้จากคนที่มีประสบการณ์สูงกว่า
บรรยากาศที่เย็นสบาย อยู่ริมน้ำ
เห็น ว่า พยายามบันทึกไว้ ว่าอะไรที่เรายังทำไม่ดี ถ้าจะทำดีขึ้นทำอย่างไร จะเป็นการเรียนรู้ของเราเอง

สะท้อนความคิดเห็น

อ.ทรงพล	ให้ช่วยกันสะท้อนกันว่าการจัดเวทีแบบนี้ มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันเราได้
อะไรบ้าง
คุณนิพนธ์	มีข้อคิดว่า สติมาปัญหาเกิด สติเตลิดเกิดปัญหา ๑. ข้อคิด ได้สติสัมปชัญญะ แล้วใช้โยนิโสมสิการ คิดใคร่ครวญ สิ่งใดที่ไม่ดีก็ต้องแก้ไขให้ดีขึ้น สิ่งที่ดีที่ตีเรานำมาเติมให้ดีขึ้น เพื่อให้งานดีขึ้น

	๒. ในการสรุปรูปงานของภาคกลางครั้งนี้ ได้รับรู้ข้อมูลหลายอย่าง ทั้งปัญหา ความสำเร็จ เป็นธรรมดา ธรรมชาติ เกิดขึ้นมีอยู่
คุณสุพรรณ	ได้เห็นหิ้งห้อยอยู่ เห็นอยู่ในความจริงใจ เราได้ใจจากคนที่ไปด้วย เราไม่เห็นด้วยตา แต่เราเห็นด้วยใจ เขามีความสุข เราก็มีความสุขด้วย คนตาบอดมีความสุขด้วยกันทั้งนั้น อยู่ที่ว่าจะเลือกเอา ครั้งนี้จะปักธง นำข้อคิดกลับไปทำ
คุณธนาภาค	ขอบคุณทุกท่าน การได้อยู่กับผู้มีสภการณหาได้ยาก ได้การฝึกฟัง ฝึกพูด ฝึกคิด จะพยายามตามตัวเองว่า สิ่งที่ทำ ทำได้ดีหรือยัง ถ้าจะ ทำให้ดี จะต้องทำอย่างไร
คุณวุฒินันท์	เราต้องปักธงให้ชัด มีการคัดสรรเป้าหมาย และมีการใช้การจัดการความรู้ในงานที่ทำ
คุณละมัย	ได้ฟังการบรรยาย เห็นแนวทางการช่วยเหลือคนพิการ และมีความสุขที่ได้ได้ดู หิ้งห้อย
คุณบุญรอด	ขอให้ทุกท่านได้รับความสวัสดิ์
คุณบุญทวี	ได้รู้สิ่งที่ไม่รู้ ขอขอบคุณมาก
คุณกมล	ครั้งนี้ ได้รับโครงการจากทางแผนระหว่างที่ฝึกเน้นบรรยายภาคที่เป็นธรรมชาติ เพราะเรามาพูดกันเรื่องธรรมชาติ เรื่องใจ ขอขอบคุณแผนที่ให้มาประชุมร่วมกันในครั้งนี้
คุณละเอียด	พยายามจะตามให้ทัน อาจารย์ทรงพลเป็ครู
คุณสุทัศน์	ความรู้เป็นปัญญาประจูดังอาวุธ เราได้มาเรียนรู้ เรื่องการจัดการความรู้ เรามีกำลังแล้ว ต้องมีสติและปัญญา จึงจะ พัฒนาสังคมไปได้ สิ่งที่ไม่ดีก็ให้ทิ้งไป
คุณสถาน	ครั้งนี้มีความสุข ได้มาเข้าร่วมเวที และมีสติในการใช้ชีวิตมากขึ้น ได้รับธรรมชาติ ได้รับธรรมะ
คุณสมนึก	ได้รู้ว่าตนเองจะต้องฝึกฟังฝึกพูดและฝึกคิดด้วย
อ.ทรงพล	เดือน สิงหาคม เราจะไปเจอกันทุกภาค ต้องทำ ตัวเองให้ชัด สีนดำเด่นขอตัวเองคืออะไร ผาก คุณกมล ขมวด ประสบการณ์ ความรู้เด่น ของ ภาคที่จะไปแลกเปลี่ยนกับพื้นที่อื่น เพื่อเตรียม เรื่องเด่น ๆ จะแลกเปลี่ยน

กระบวนการในเวที

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต (KM อยู่ตรงไหน....)
เปิดเวที	ให้ผู้อาวุโส (คุณกมล) เจ้าของสถานที่ (คุณนิพนธ์) กล่าวเปิดเวที (กล่าวต้อนรับ และแนะนำสถานที่ (จังหวัดสมุทรสงคราม) เล็กน้อย	เป็นการให้เกียรติผู้อาวุโส ควรจะมีทุกเวที เพราะเป็นธรรมเนียมไทย
อ.ทรงพล	<p>หลังจากที่ทำโครงการเชิงรุก สรส. เข้ามาช่วยในการทำกระบวนการ ทำ KM เข้ามา ครั้งนี้เรามาทำการถอดบทเรียนจากการทำงาน โดยแบ่งตามพื้นที่</p> <p>เพชรบุรี คุณสถาน อุทัย คุณสมนึก สุพรรณ ประจวบฯ จากมล อ่างทอง คุณละเอียด สมุทรสงคราม คุณนิพนธ์ คุณบุญรอด คุณนิตยา</p> <p>เนื่องจากเรากำลังพัฒนาแกนนำคนตาบอดในทีมงาน เราจะแบ่งบทบาท แบ่งคนออกเป็น ๒ กลุ่ม</p> <p>กลุ่มที่ ๑ แกนนำที่ผ่านประสบการณ์มาเยอะ และเรากำลังพัฒนาคนตาบอดรุ่นใหม่ เราจะวางบทบาทเพื่อการฝึกการเป็นผู้นำ เช่น การพูดการนำเสนอเรื่องราว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการฝึกการพูดจากงานที่เราทำ ว่าเราทำอะไรที่ไหน อย่างไร ทำแล้วมันเกิดผลอะไรบ้าง แต่ละคนมีวิธีการทำอย่างไรและเกิดผลอย่างไร ตัวเองเมื่อทำไปแล้วได้เรียนรู้อะไรบ้าง นี่คือนิยามของคนเล่า ได้ฝึกการคิดการพูดการนำเสนอบนเนื้องานที่เราทำ ของพวกนี้เป็นทักษะ ถ้าเราได้ฝึกบ่อย ๆ เราก็จะเก่ง อย่าไปกลัวผิดกลัวถูก</p> <p>ขณะที่คนเล่าเล่า อยากขอให้ผู้นำคนตาบอดที่มีประสบการณ์สูงช่วยตีความ โดยการใช้ประสบการณ์ครั้งนี้เราจะใช้ประสบการณ์แกนนำคนตาบอด ตีความว่า</p> <p><i>สิ่งที่น่าสนใจคืออะไร</i> <i>สิ่งที่เขาทำได้ดี</i> <i>อะไรที่เราอยากเสนอแนะให้เขาทำให้ดีขึ้น</i></p> <p>เป็นการเติมเต็มให้คนทำได้นำไปทำให้ดีขึ้น เป็นกลุ่มการเรียนรู้ นอกจากเราได้เรียนรู้จากงานของเราเอง เราจะได้เรียนรู้จากงานของเพื่อน ๆ ด้วย อาจจะแตกต่างจากครั้งก่อน ครั้งนี้เป็นการฝึกฝนเราไปในงานด้วย เน้นเรื่องการทำงานเพื่อพัฒนาคนรุ่นใหม่ ใคร</p>	<p>ชี้แจงกระบวนการให้คนเล่าทบทวนเรื่องที่จะเล่าประมาณ ๑๕ นาที</p> <p>แจ้งลำดับการเล่าจังหวัดไหนก่อนหลัง</p> <p>แกนนำหมายเลข ๑ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ปฏิบัติการเอง (ลงพื้นที่เอง)</p> <p>หากจะทำกับพื้นที่ต้องแจ้งให้พื้นที่เตรียมการ (ผู้นำแถว ๑ และคนเล่าปฏิบัติการในพื้นที่)</p> <p>ครั้งนี้แถว ๑ และแถว ๒ บางพื้นที่เป็นคนเดียวกัน (เพราะเราไม่ได้เตรียมการก่อน)</p>

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต (KM อยู่ตรงไหน....)
	<p>มีอะไช่วยเติมเต็มมุมมอง</p> <p>ขณะที่คนเล่า ผมจะดูจังหวะ ...ผมจะเบรคด้วยเสียงระฆังคนเล่าหยุดไว้ก่อนเพื่อให้คนอื่นตีความ เออ...นี่ทำดีแล้ว ลองทำตรงนี้เพิ่มสิ...</p> <p>จากนั้นให้เวลาคนเล่าเรื่องได้ทบทวน</p> <p>งานที่เราไปทำ ทำอะไรกับใคร ที่ไหน อย่างไร</p> <p>ทำเมื่อไหร่ ผลที่เกิดขึ้น (ผลที่เกิดขึ้นจากคนตาบอดครอบครัวคนตาบอด ตัวเราเองว่าเราทำงานนี้เราได้เรียนรู้อะไรบ้าง ทำแล้วมีความสุข ความทุกข์อย่างไร</p> <p>จากการทำงานตรงนี้ตัวเองได้ข้อคิดความรู้อะไร เราทำอะไรเก่งขึ้นบ้างหลังจากลงไปทำงาน เช่น เราพูดเก่งขึ้น คิดเก่งขึ้นหรือไม่ เราทำงานแล้วเราต้องรู้จักเก็บเกี่ยวในการทำงาน ทำแล้วต้องเอาอดีตมาเป็นครู ทำแล้วเราต้องเห็นว่ามียุทธศาสตร์อะไรเกิดขึ้นกับเราบ้าง เราต้องคิดกับงานอย่างละเอียด (ให้เวลาคิดก่อนเล่า ๑๕ นาที)</p> <p>แล้วแจ้งลำดับการเล่า พื้นที่ไหนเล่าก่อนหลัง</p> <p>ขณะที่คนอื่นเล่า คนเล่าอื่นให้ดูเป็นตัวอย่างเพื่อเทียบเคียงว่าถ้าเป็นเราเล่าเราจะเล่าอย่างไร (เชียร์! ให้คนกล้าพูด ไม่ต้องอาย ให้ก้าวข้ามกำแพงความกลัว) คนที่ตีความให้ตั้งใจฟัง</p>	
	<p>เริ่มเล่าโดยคนเล่า</p>	<p>หากคนเล่าไม่กล้าพูด ก็ให้มีคนช่วยซัก (อาจให้ทีมประสานช่วยซัก) และเราเองช่วยซักไปพร้อมกัน</p> <p>หากคนเล่ามีสองคนให้ช่วยกันเล่า คนหนึ่งเล่าเสร็จให้อีกคนหนึ่งเล่าต่อ</p> <p>(ปัญหาเรื่องเสียง โทรศัพท ปิดไปเลย / ย้ำกติกาให้มีการฟังอย่างตั้งใจระหว่างมีการเล่า)</p>

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต (KM อยู่ตรงไหน....)
		วิธีการนี้ทำให้เกิดความเจียบในวง มีการตั้งใจฟังมากขึ้น
ชวนแกนนำอาวุโสตีความ	เมื่อคนเล่า เล่าไปสักพัก เห็นว่ามีสาระ ความรู้ยู่ในนั้นแล้ว เราก็ตีระฆังให้คนเล่าหยุด เพื่อให้ผู้อาวุโสตีความ	ให้มุมมองสังเกตเห็นหลายรูปแบบ เป็นการจับความเป็นหลัก เป็นการพูดเสริมคนเล่า (มากกว่าที่จะตีความ) เป็นการให้มุมมองตามประสบการณ์ความรู้ที่มีแนะนำได้มุมมองต่อวิธีการทำงาน (การวางเป้าหมายตั้งสูงไป) และมุมมองต่อพื้นที่เนื้องานมีการช่วยเหลือตามสภาพฝึกเดินภายในบ้านอุปกรณ์กล้องถ่ายรูปยังเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญ
การเสริมให้มุมมองวิธีการทำงาน (จากอ.ทรงพล / หรือแกนนำแถว ๑ ในพื้นที่) / ผู้รู้ให้มุมมอง	การประสานงานกับ สปสช. (ช่วยกันคิดและออกมาเป็นแผนออกมาที่ชัดเจน) ประสานเชิงความคิด ประสานเชิงการบริหารจัดการ การทำงานเชิงรุกมากขึ้น	ปัญหาอุปสรรค วิธีแก้ไข (ต่อโดยรวมพื้นที่แล้วต่อ สปสช.)
พื้นที่ต่อไปเล่า (เพชรบุรี)	เล่าการทำงานที่เพชรบุรี มีการลำดับการเล่าที่ดีมาก วิธีการลงพื้นที่ สิ่งที่ได้พบ ปัญหาอุปสรรค วิธีการแก้ไข ผลการทำงานที่พื้นที่ได้รับ สิ่งที่คุณงานได้รับ	
เชิญตีความจากเรื่องเล่า		วิทยากรให้ทุกคนมีส่วนร่วม (คนเล่า คนตีความและคุณสังเกต)
วิทยากรสรุป	สรุปเป็นประเด็นที่น่าสนใจ (จากวงพูดคุย) เห็นแกนนำที่มีความกว้างขวาง (มีเพื่อนเยอะ) การทำงานลงไปเป็นทีม (ใช้สำเนียงคนเมืองเพชรเป็นกันเอง นำอุปกรณ์ไปให้คนตามอดดู ให้เขาเกิดว่ามีอุปกรณ์ที่จะทำให้สะดวกในการใช้ชีวิตประจำวัน) การสร้างความสำเร็จ โดยภาคราชการไปด้วย	

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต (KM อยู่ตรงไหน....)
การโยนประเด็นเพื่อ แลกเปลี่ยนในวง	การประสานกับ กศน. การประสานกับวิทยาลัยชุมชน การจัดตั้งสมาคมคนตาบอดในจังหวัด	
สรุปช่วงเช้า	วิทยากรตั้งคำถาม เวียนให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น “จากที่ฟังเรื่องเล่า ฟังแล้วได้ความคิดใหม่อะไรบ้าง (อาจจะได้ หรือไม่ได้ความคิดใหม่ก็ได้ แล้วแต่...” แจ้งเวลาพัก เวลาเข้ามา	
คนเล่าจากอ่างทอง	นำเสนอการทำงานในพื้นที่ การทำงานของคนตาบอด อาจารย์ทรงพลชักกลิ้งไปเรื่อย ๆ	
เปิดให้ตีความ และแสดง ความคิดเห็น	ไม่ใช่การตีความ แต่เป็นการให้คำแนะนำวิธีการทำงาน และให้กำลังใจ มีปัญหาช่วยกันให้คำแนะนำหาทางออก อาจารย์ทรงพลช่วยเติมเต็ม	
เรื่องเล่าจากสมุทรสงคราม (คุณนิพนธ์) ทุนเดิมเป็นคน กว้างขวาง เป็นที่รู้จัก	ได้คนตาบอดมา ๒๕ คน	
อาจารย์ทรงพลตั้งคำถาม	ให้เวลาแต่ละจังหวัดได้นึก “ตอนที่เราไปเจอคนตาบอดครั้งแรก เขาทำอะไรได้ บ้าง ทำอะไรอยู่” (คำถามนี้ อาจารย์ทรงพลตั้งคำถามนี้ ต้องการอะไร?) สมุทรคราม (คุณนิพนธ์) : ช่างวิทยุ เก็บหอย อยู่เฉย ๆ (พาไปจดทะเบียนคนพิการ เบี้ยยังชีพ...สวัสดิการตำบล อุทัย (คุณสุพรรณ) : ทำขนม เผาถ่าน เป็นพิธีกรให้วัด อายุ ๑๓ เป็นลูกคนตาบอดถูกบังคับให้แต่งงาน เพชรบุรี (คุณธนาภาค) :	
เรื่องเล่าประจวบคีรีขันธ์ (คุณ กมล)	ให้คุณกมลเล่าเรื่องการทำงานในพื้นที่ เมื่อพูดจบให้คนใน วงช่วยกันตีความ เพิ่มเติม แสดงความคิดเห็น ในวงมีประเด็นของเรื่อง “การบันทึก” (เก็บบันทึกเทป และเปิดฟัง เป็นอักษรเบรลล์) ขึ้นมา เพราะคุณกมลชอบ บันทึกเทปการทำงาน เพื่อเผยแพร่ให้กับคนอื่นนำไปใช้	
อ.ทรงพล	แลกเปลี่ยน เรื่องวิธีคิดวิธีการทำงานที่แตกต่างกัน บางวิธี เหน้อยมากและเหนื่อน้อย (โดยยกตัวอย่างวิธีคิดวิธีการ ทำงานของพื้นที่อื่นมาเล่า)	

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต (KM อยู่ตรงไหน....)
	<p>หากจะหยิบเรื่องการต่อสู้ชีวิตของคนตาบอดมาเป็นกรณีศึกษา ในแต่ละพื้นที่จะเสนอใคร เพราะอะไร (เขาดีอย่างไร)</p>	
อ.ทรงพล	<p>จุดเด่นแต่ละคน</p> <p>คุณนิพนธ์ – เข้าร่วมเวทีสมาคมงานของจังหวัดงานของชุมชนอยู่เรื่อย“</p> <p>“เคยบวช เป็นที่รู้จักของคนในพื้นที่...ได้รับเชิญเป็นพิธีกรงานต่างๆ ...”</p> <p>คุณสุพรรณ – การฟัง การสอนการใช้ไม้เท้า “การฝึกใช้ไม้เท้าโดยการฟัง เห็นความสำคัญของการฟัง ใช้การฟังเป็นหลักในการทำงาน คุณสุพรรณเป็นนักฟังที่ดี หากเราไม่ฟังเขา เราทำงานไม่ได้ เขามีปัญหาเขาอัดอัดมานานเขาได้ระบาย” อ.ทรงพล อธิบายเพิ่มเติม การฟังเราต้องรู้ว่าเราฟังเพื่ออะไร ฟังเพื่อจดจำ ฟังเพื่อให้รู้ใจ รู้วิถีคิดของเขา เขาเห็นอะไรบ้าง เราจะเติมอะไรให้กับเขาได้ ฟังเพื่อรู้ว่าเขาคิดอย่างไร การฟังเขาก่อนเป็นการซื้อใจ อาณิสร์ของการฟังคือ “เราได้ยินกับสิ่งที่ไม่เคยได้ยิน สิ่งที่ได้ยินเราแตกฉานมากขึ้น เรื่องการฟังในความหมายของ KM เชื่อว่าในตัวคนมีความรู้เยอะ เราต้องฟังเป็น ฟังอย่างลึกซึ้งทำให้เกิดความรู้ เท่าที่เราฟัง งานของเรางานของคนอื่น จะเอาของคนมาเพิ่มมาพัฒนางานของเราอย่างไร ฟังให้เกิดการพัฒนา การฟังเป็นทำให้เกิดประโยชน์มากมาย</p> <p>คุณธนภาค – พ่อแม่ เลี้ยงมาอย่างไร (บทบาทของพ่อแม่ที่มีต่อลูกที่ตาบอด)</p> <p>ลูกตาบอดแต่พ่อเสมือนเป็นตาให้ลูก คอยอธิบายให้ลูก ฟังในสิ่งที่ลูกไม่เข้าใจและมีคำถาม เช่น ถามพ่อว่า “เครื่องขยายเสียงเป็นอย่างไร” พ่อก็จะอธิบาย พ่อจะอธิบายเครือญาติให้ฟัง ทำไมจึงต้องเรียกคนนั้นว่า ลุงหรือป้า เพราะเขาเป็นพี่ของพ่อ...อย่างนี้เป็นต้น บทบาทของแม่คือ แม่ให้ความอบอุ่นให้คำปลอบใจที่ทำให้เกิดกำลังใจ บทบาทที่ไม่ค่อยดีก็มี คือ สมัยเด็กแม่จะแสดงอาการไม่พอใจอย่างมากหากใครมาเรียกลูกว่า “ได้บอด” แต่ตอนนี้ทำได้แล้ว เพราะยอมรับความจริง</p> <p>คุณกมล – เด่นเรื่องการนวด</p>	<p>วิทยากรต้องจับให้ได้ว่า ใครเก่ง หรือเด่นเรื่องอะไร</p> <p>(ให้แต่ละคนเล่า ทำไมจึงให้ความสำคัญกับเรื่องนั้น ๆ ...ของแต่ละคน)</p> <p>ให้เจ้าของเรื่องเล่าและคนอื่นเล่าเสริมจากความคิดประสบการณ์ของตัวเอง</p>

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต (KM อยู่ตรงไหน....)
	<p>“การนวดคือการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ช่วยคนเจ็บไข้ได้ป่วย ต้องชอบต้องรักอาชีพนวด มีใจเป็นกุศล ไม่เห็นเรื่องรายได้ใครไม่มีเงินพอกก็ให้ได้แค่นั้นก็นั่น เน้นเรื่องการช่วยคนเป็นการสร้างบุญสร้างกุศล”</p> <p>คุณสถาน – เก่งเรื่องการประสานงาน วัด คนราชการ</p> <p>“ต้องมีความจริงใจและอ่อนน้อมถ่อมตนในการประสานงาน ยกมือสับสนุนเป็นปรากฏการณ์สำคัญทำให้คนที่เห็นเอ็นดู ที่สำคัญต้องมีข้อมูลที่ชัดเจน หากมีเอกสาร เช่นโครงการก็ถือไปด้วยเลย ...หากเรามีเพื่อนเยอะทำให้ทำงานง่าย ไปหาเพื่อนก่อน มีแผนสำรองไว้เสมอในการทำงาน ไม่ได้ตามแผนหนึ่งก็จะต่อไปที่แผนสอง ...</p> <p>ประสานด้วยหนังสือ ประสานงานด้วยโทรศัพท์ เข้าไปพบประสานด้วยตัวเอง</p> <p>การเขียนโครงการ ศึกษาจากตำรา ศึกษาจากของจริง ต้องรู้ว่าแหล่งทุนเขาจะให้การสนับสนุนในเรื่องอะไรบ้าง จำนวนเงินเท่าไร (รู้แหล่งทุน) วิธีการคำนวณงบประมาณอย่างไรหวังเป้าหมายสูง เพราะหากไม่ได้ตามเป้าก็เกิดความทุกข์ โครงการจบก็ต้องทำรายงานให้ดีที่สุด (มีหลักฐาน รูปถ่าย ชัดเจนแน่นอน ทำให้เกิดความศรัทธา ไปขอแหล่งทุนที่ไหนเขาก็จะให้) ทำด้วยความจริงใจ การเขียนโครงการไม่ได้สำเร็จทุกครั้ง นำความสำเร็จมาเป็นบทเรียนทุกครั้งเพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้น การแก้ปัญหาเวทีมีคือ การแก้ปัญหาด้วยตัวเองทุกครั้ง ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างดี</p> <p>“การเขียนโครงการเราต้องเอา “หัวใจ” ใส่เข้าไปในหลักการและเหตุผลว่าเราจะเองงบประมาณนั้นไปทำอะไร เกิดผลต่อคนตาบอดอย่างไร เราต้องมีความจริงใจในการช่วยเหลือคนอื่นเป็นหลัก นำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นจริงเป็นหลักการและเหตุผลในการเขียนโครงการ ทำอะไรทำงานแบบทุ่มเท จริงใจเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด การทำงานก็มีการบันทึกการทำงานไว้ เช่น การถ่ายภาพกิจกรรมไว้ (การบันทึกการทำงานด้วยการถ่ายภาพ เป็นสิ่งที่ดีที่สุด เห็นของจริง เป็นหลักฐานที่ดีที่สุด)</p>	

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต (KM อยู่ตรงไหน....)
<p>อ.ทรงพล (อธิบายว่า KM มีอยู่ตรงไหน จากที่ได้พูดมาทั้งหมดในเวทีนี้)</p>	<p>ทำอะไรต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน อย่างคลุมเครือ มีขั้นตอนการทำงาน (คนตอบอยู่ที่ไหน เรามีวิธีลงไปอย่างไร) จะเห็นว่ามีวิธีการทำงานโดยเป้าหมายเดียวกัน หลายวิธี บางคนต้องลำบากใช้ทรัพยากรเยอะ บางคนใช้ทรัพยากรน้อย เรื่องวิธีการเป็นเรื่องที่สำคัญ "เรามีวิธีอื่นอีกมั๊ยในการทำ" ที่จริงมีวิธีอื่นแต่อยู่ที่เพื่อนของเรา เราจะฟังและเห็นมันหรือไม่</p> <p><i>การจัดการความรู้ก่อนทำ</i> หาความรู้ ระหว่างทำ เฝ้าดู สังเกต บันทึกการทำงาน (ทำอะไรให้บันทึกไว้เสมอ) หลังทำ</p> <p>ถอดบทเรียน เรียนรู้จากการทำงาน เอาดีดีมาเป็นครู เป็นการจัดการความรู้ของเจ้าตัว ซึ่งเป็นนิสัยและวินัย</p> <p>การจัดการความของกลุ่ม และเครือข่าย (เหมือนครั้งนี้) จะทำได้มากขึ้นหากตัวเองถอดบทเรียนเป็น สรุปเป็นบทเรียนที่ชัดเจน เช่น ถ้าจะทำงานนี้ให้ดีจะต้อง..... ซึ่งหากมีความชัดเจนแบบนี้ก็จะมีความรู้ที่ชัดและเด่น มาแลกเปลี่ยนเติมเต็มในวง โดยมีคุณอำนวยในวง (อ.ทรงพล) คอยชวนคิดชวนคุย แลกเปลี่ยนเติมเต็ม</p> <p>ในกลุ่มการพูดคุยจะมีประเด็นผุดขึ้นมาเรียนรู้ เช่นครั้งนี้ มีการเรียนรู้เรื่อง การฟัง การประสานงาน การเขียนโครงการ การดูแลลูกของพ่อแม่ที่ตาบอด การได้เรียนรู้ การมองโลกมองชีวิต วิธีคิด</p> <p>หากมีคนตาบอดที่พอจะชู้เป็นบทเรียนได้ สรส. จุยกกับแผนเพื่อลงมาบันทึก ทำสื่อเพื่อสร้างแรงบันดาลใจเพื่อการเรียนรู้สำหรับคนอื่น เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มของความรู้จากการที่เราได้พูดคุยกัน</p>	
<p>ก่อนปิดเวที (ให้แต่ละคนพูดแสดงความรู้สึก - เพื่อประเมิน)</p>	<p>“มาครั้งนี้แต่ละคนได้ฝึกทักษะอะไรบ้าง”</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทำอะไรต้องใช้สติ การปล่อยวางในสิ่งที่ทำไม่ได้ • ถึงเราไม่เห็นด้วยตา เราก็เห็นด้วยใจ เห็นคนที่เสียสละเพื่อพวกเรา เราก็ตั้งใจ ได้ความสุขที่เราแบ่งปันให้กันได้ มาวันนี้ได้ข้อคิดได้แนวคิด 	

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต (KM อยู่ตรงไหน....)
	<ul style="list-style-type: none"> • ความคุ้นเคยเป็นญาติอย่างยิ่ง • “ป๋กรงให้ซัด ตัดสรรเป้าหมาย ใช้วิธี มีวินัย ใช้ KM” • ไปได้ดูหิ้งห้อย • เห็นความสำเร็จของงาน • ตีใจที่ได้มา ได้รู้สิ่งที่ยังไม่รู้ •ได้รู้ว่าต้องฝึกฟังฝึกพูด ฝึกคิด 	
<p>ให้การบ้านก่อนไปแลกเปลี่ยน เวที ๕ ภาค เดือนสิงหาคม</p>	<p>ขอให้ทำสินค้าเด่นในภาค วิชิตวิธีทำอย่างไรที่ทำงาน คนตาบอดทำงานได้ดีขึ้น (ฝากให้คุณกมล) ประสบการณ์ เด่น ความรู้เด่นจากการทำงานที่ผ่านมาอะไรที่เป็น ความรู้เด่นอะไรที่ภาคจะนำไปแลกเปลี่ยนกับภาคอื่น เรา ต้องทำการบ้านก่อนไปประชุม</p>	
<p>ความคิดเห็นส่วนตัวต่อเวทีนี้ ของผู้เขียนเอง</p>	<p>เห็นการทำงานของทุกท่านแล้วขอชื่นชม วงการ เรียนรู้ครั้งรู้สึกว่ามีพลังเข้มแข็ง มีการให้มุมมอง ให้ กำลังใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในด้านการฝึก ทักษะอย่างน้อยครั้งนี้ทุกท่านได้ฝึกทักษะการพูดการ นำเสนอ ถือว่าเป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่น่ารักดี</p> <p>ประเด็นของการบันทึกการทำงานหรือบันทึก ชีวิตประจำวัน เป็นเรื่องที่ดีมาก ๆ อยากเชิญชวนให้ทุก ท่านบันทึก ตัวบันทึกจะเป็นความรู้เป็นมรดกทางปัญญา ได้เพราะบันทึกจากเรื่องจริงของจริง การบันทึกเป็น ประโยชน์ต่อตัวเองในแง่ของการบันทึกความทรงพล เป็น ประโยชน์ต่อคนอื่นในแง่ของการเป็นตำรา เป็นความรู้ เพราะความรู้ที่อยู่ในตัวคนที่ปฏิบัติจริง คนที่มาอ่านก็ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับตัวเองได้ เห็นประเด็น เรื่อง “การฟัง” เห็นว่าแต่ละท่านนอกจากจะมีเบื้องหน้าคือ การทำงานและผลการทำงานแล้ว ยังมีเบื้องหลัง คือหลัก คิดหลักทำ (ธรรม) วิชิตวิธี วิธีมองโลกมองชีวิต อยู่ เบื้องหลังแต่ละท่านด้วยซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจน่าศึกษา มาก</p>	

ข้อสังเกต

จุดที่สังเกต	ข้อสังเกต	ข้อคิดเห็น
วิทยาการ	<ul style="list-style-type: none"> ● เปิดด้วยให้ผู้อาวุโสกล่าว...ตามธรรมเนียม ● ต้องวางกติกาให้ชัดเจน จนผู้เข้าร่วมเข้าใจร่วมกัน แล้วจะให้สัญญาด้วยเสียงระฆัง ● ให้คนเล่าได้ทบทวนก่อน ● ให้แนวทางในการเล่า เช่น “งานที่เราไปทำ ทำอะไรกับใคร ที่ไหน อย่างไร ทำเมื่อไหร่ ผลที่เกิดขึ้น” (ผลที่เกิดขึ้นต่อคนตาบอด ครอบครัวคนตาบอด ตัวเราเอง) ● ให้แนวทางในการตีความกับแกนนำแถว ๑ ผู้ตีความ สิ่งที่น่าสนใจคืออะไร สิ่งที่เขาทำได้ดี อะไรที่เราอยากเสนอแนะให้เขาทำให้ดีขึ้น ● คนฟัง ขณะที่คนอื่นเล่า คนเล่าอื่นให้ดูเป็นตัวอย่างเพื่อเทียบเคียงว่าถ้าเป็นเราเล่าเราจะเล่าอย่างไร (เชียร์! ให้คนกล้าพูด ไม่ต้องอาย ให้ก้าวกล้าแวงความกลัว) คนที่ตีความให้ตั้งใจฟัง ● ต้องใช้การสังเกตมาก ดูจังหวะที่เหมาะสม การโยนลูกให้เล่า ให้ตีความ พร้อมกับต้องเป็นผู้รู้ ● ให้ข้อเสนอแนะความรู้เพื่อเติมในวิธีการทำงานให้กับวง เช่น การต่อประสานเชื่อมกับ สปสช. ● สรุปประเด็นเป็นระยะหลังจากฟังเรื่องเล่า ต้องจับประเด็น เพื่อสรุปให้วงฟังเป็นระยะ (เป็นภาพรวม เช่นวิธีการทำงาน...) ● จับประเด็นที่จะนำขึ้นมาเป็นประเด็นร่วม ๆ เช่น การตั้งสมาคมในจังหวัดขึ้นมาเพื่อเป็นประเด็นการเรียนรู้ ให้ผู้มีประสบการณ์จัดตั้งเป็นคนเล่า โดยวิทยากรเป็นคนซัก (ที่มาวิธีการ ข้อเสนอแนะในการตั้งสมาคม) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้กับพื้นที่ ● ทำหน้าที่เป็น “คุณอำนวย” คอยซักแบบลงลึก ● ต้องเป็นผู้มีทักษะ “การตั้งคำถาม” แบบ 	<ul style="list-style-type: none"> ● น่าจะเป็นข้อปฏิบัติทุกเวที

	<p>คมชัดลึก เพื่อให้ได้ข้อมูล แนวคิดที่ หลากหลาย ได้หลายเรื่องหลายมุมมอง</p>	
<p>ผู้เข้าร่วม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แถวแรกกับถว ๒ บางพื้นที่เป็นคนเดียวกัน • กระบวนการแบบนี้ทำให้เห็นวิธีคิด หลักคิด หลักทำ(ธรรม) เห็นเบื้องลึกเบื้องหลังของแกน ในพื้นที่นอกเหนือจากมติของงาน เช่น “การฟัง แต่ละคนมีข้อคิดเห็นต่อการฟัง การฟังเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าไม่ฟังเราไม่สามารถบันทึกได้ และคิดต่อได้” 	<p>หากจะใช้กระบวนการนี้กับ พื้นที่อื่นต้องแจ้งให้เขา เตรียมการล่วงหน้า</p>
<p>กระบวนการพูดคุยในเวที</p> <p>จัดการก่อนทำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องรู้คนในพื้นที่ (ใคร ทำอะไร เป็นผู้รู้เรื่อง อะไร)-อาจถามจาก ทีมส่งเสริมในพื้นที่ - วางกติกา <p>ระหว่างทำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คอยสังเกตจังหวะ การเปิดให้เสริม เพิ่มเติม การเปิดให้ ตีความ ให้ข้อคิดเห็น <p>หลังทำ</p> <p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นวงการพูดคุยที่มี วัตถุประสงค์ (คนเล่า คน ตีความ คนสังเกต) และเครื่องปรุง (เรื่อง เล่า)รสชาติออกมาดี <p>เงื่อนไข (หากทำกระบวนการ นี้)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องเตรียมคน เตรียม วัตถุประสงค์ให้พร้อม (ก่อนล่วงหน้า) - กติกาต้องชัด 	<ul style="list-style-type: none"> • การวางกติกา ชี้แจงบทบาทหน้าที่ทำให้คน ตั้งใจฟังมากขึ้น จดจ่อ ทำให้คนสนใจซึ่งกัน และกันมากขึ้น (ทุกคนมีหน้าที่ ทุกคนสำคัญ เท่ากันหมด) • กระบวนการแบบนี้ทุกคนสำคัญหมด มีจังหวะ การแสดงบทบาททุกคน (ผู้นำถว ๑ หลาย รอบหน่อย) • คนที่ไม่กล้าพูด จะต้องเชียร์ให้เขาพูด พูดให้ กำลังใจให้เขากล้าพูด (พูดแล้วให้คนในพื้นที่ ช่วยเติม) • การเกิดให้ตีความ มีหลายรูปแบบเป็นการจับ ความเป็นหลัก เป็นการพูดเสริมคนเล่า (มากกว่าที่จะตีความ) เป็นการให้มุมมองตาม ประสบการณ์ความรู้ที่มีแนะนำได้มุมมองต่อ วิธีการทำงาน (การวางเป้าหมายตั้งสูงไป) และ มุมมองข้อคิดเห็นต่อพื้นที่ • เกิดการรุม (รุมเสริม รุมให้มุมมอง) ถึงประเด็น ร่วมที่น่าสนใจ ก็เปิดให้คนอื่นแสดงข้อคิดเห็น เพิ่มเติมตามประสบการณ์ เช่น การประสาน กับ กศน. (วิทยากรต้องจับประเด็นร่วมที่น่าจะ เปิดให้พื้นที่อื่นได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เป็นการเพิ่มมุมมอง เพิ่มความรู้) • การจับ การตีความเป็นหลักความรู้ยังมีน้อย (สิ่งที่แฝงอยู่ในคำพูดที่พูดผ่านไปอย่างรวดเร็ว ผู้ตีความยังจับไม่ได้ เช่น การเข้าไปหาคนตา บอดในพื้นที่ในเรื่องเล่าจะมีหลักแฝงอยู่ เช่น การพาคนตาบอดและผู้ปกครองไปดูของจริง 	<ul style="list-style-type: none"> • เสียงรบกวน เสียงโทรศัพท์ให้ ปิดไปเลยน่าจะดี • เวทีแบบนี้หากมี ผู้รู้ มุมมองดี ๆ (ซึ่งอาจเป็นผู้รู้ จากภายนอก) มาช่วยให้ มุมมองและ ข้อเสนอแนะต่อ การทำงานจะดี ขึ้นหรือไม่ (องค์ประกอบ ของวงการ พูดคุย) • น่าจะมีการย้ำ เรื่องการตีความ

<ul style="list-style-type: none"> - ให้นำแนวทางการเล่า การตีความ - วิทยาการต้องเร็ว ช่างสังเกต <p>มีความรู้รอบด้าน คอยเสริม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาษาในการตั้งคำถาม (ต้องเป็นภาษาที่เข้าใจได้) สิ่งที่น่าสนใจ สิ่งประทับใจ 	<p>เพื่อให้เกิดความเชื่อถือให้ผู้ปกครองปล่อยให้คนตาบอดออกมา (หลักคือ การสร้างความเชื่อถืออีกวิธีหนึ่งคือ การพาเขาไปดูของจริงคนที่สำเร็จแล้ว อย่างนี้เป็นต้น)</p> <ul style="list-style-type: none"> • การเบรคขณะที่คนเล่ายังเล่าไม่จบ ต้องดูจังหวะการเบรคที่เหมาะสม (เดี๋ยวคนเล่าจะลืมเนื้อเรื่อง) 	<p>เป็นความรู้กับผู้นำแถว ๑ หรือไม่ (เป็นการฝึกจับหลักความรู้) หรือไม่</p>
<p>เนื้อหา</p> <p>กระบวนการการทำงานในพื้นที่ (ของทีมประสานงานในพื้นที่)</p> <p>วิธีการทำงาน มีความรู้แฝงอยู่</p> <p>ผู้ประสานงาน</p> <p>ทุนเดิมที่มีอยู่ (เช่นทุนสังคม เป็นที่รู้จัก คนเชื่อถือเป็นฐานอยู่แล้ว)</p> <p>กลยุทธ์วิธีการทำงาน</p> <p>ความรู้จริง ข้อมูลชัดเจน ทำให้มีความกล้า กล้าพูด กล้าทำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ยังต้องการอุปกรณ์ (กล้องถ่ายรูป - นำเสนองานด้วยภาพทำให้มีความเชื่อถือมากขึ้น) • งบประมาณในการทำงาน (มีน้อย ไม่พอ หรือไม่มี) • การพูดคุย ควรจัดเวทีในหน่วยงาน อบต. เพื่อให้เขารู้ว่าคุยเรื่องอะไรกัน • วิธีการทำงานกับหน่วยงานราชการ (ประสานขอความช่วยเหลือ) • วิธีการดึงคนตาบอดออกจากบ้าน (การสร้าง ความเข้าใจกับผู้ปกครอง ญาติ คนตาบอด) 	
<p>บรรยากาศ สถานที่</p>	<p>แบบสบาย ๆ ผ่อนคลาย</p>	

**เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วันที่ ๒๙-๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมค่ายศรีพัชรินทร อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

เวลา ๙.๐๐ น. ภาคีเครือข่ายสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทயอยกันเดินทางมาถึงห้องประชุม ณ ค่ายศรีพัชรินทร จังหวัดขอนแก่น เพื่อเข้าร่วม **เวทีสรุปทเรียน เรื่อง การจัดการความรู้เครือข่ายคนตาบอดภาคอีสาน** ซึ่งทีมส่งเสริม ที่มาร่วมเวทีในครั้งนี้ ประกอบด้วย คุณหาญชัย ดุลศิริชัย (ต่อม) คุณสถาป คະສຸດໃຈ คุณเรณูกา แสงโสภณพงษ์ (ป๋วย) ส่วนคุณเป็ล แทนหิน ดิถฎการกิจไม่ได้มาร่วมเวทีในครั้งนี้

ส่วนทีมประสานงาน ที่มาร่วมเวทีในครั้งนี้ ได้แก่ คุณบุญเที่ยง คำมุงคุณ คุณน้อย นารี คุณทองผัน (มุกดาหาร) คุณบุษบา ภูลายขาว คุณวิจิตร (กาฬสินธุ์) คุณสถาป คະສຸດໃຈ (นครพนม) คุณประสิทธิ์ แก้วสุวรรณ คุณเรือง (อุดรธานี) คุณวัลย์ศักดิ์ วงศ์ประเสริฐ (หนองคาย) คุณพิมพ์นภา (สุรินทร์) คุณเรณูกา แสงโสภณพงษ์ คุณสถิต คุณพงศ์ศักดิ์ (นครราชสีมา) ส่วนทีมสนับสนุน ที่มาร่วมงานในครั้งนี้มี วาร้อยตรีสุทัศน์ ศูนย์กลาง

แนะนำที่กทหาย

คุณสถาป คະສຸດໃຈ เป็นผู้แทนสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กล่าวต้อนรับภาคี “ในนามของเจ้าของบ้าน ขอต้อนรับทุกท่าน ขอให้มีความสุขในการมาอยู่ร่วมกันที่นี่ และได้รับความรู้จากการมาสรุปทเรียนร่วมกัน”

คุณสุทัศน์ ในฐานะผู้อาวุโสที่สุดในเวที กล่าวว่า มาเยี่ยมเยียนดูว่าพวกท่านเป็นอย่างไรกันบ้าง สำหรับการทำงาน อยากให้ท่านมีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี ๗ จังหวัดนำร่อง ถือว่ามากที่สุด ส่วนในโครงการนำร่องมี ๓ ทีมที่ต้องทำงานร่วมกัน คือ

๑. ทีมประสานงาน ที่ลงไปทำงานในพื้นที่นั้นๆ ต้องรู้ว่าเรามีบทบาทหน้าที่อะไร
๒. ทีมส่งเสริม มีภาคละ ๔ คน บางภาคทีมประสานงานกับทีมส่งเสริมเป็นคนๆเดียวกัน ซึ่งก็เป็นได้ แต่ต้องจัดวางบทบาทหน้าที่ให้ดี
๓. ทีมสนับสนุน เช่น คุณสุทัศน์ อยู่ในทีมสนับสนุน ถึงแม้ไม่ได้เชิญก็ตาม เพราะว่ารู้น้ำที่แล้วว่าตนเองจะต้องทำอะไร

คุณบุญเที่ยง

ในเวทีการจัดการความรู้ มีข้อสังเกต
 สองสามเรื่องคือ เรื่องแรก มีบาง
 จังหวัดไม่ได้เข้าประชุมอย่างต่อเนื่อง
 คือ คนที่เคยมาอบรมครั้งที่แล้วบางคน
 ไม่ได้มาในครั้งนี้ และส่งคนอื่นมาแทน
 ทำให้การเรียนรู้และการนำไปถ่ายทอด
 ต่อไม่ค่อยไม่มรรคได้ผลเท่าที่ควร
 เรื่องที่สองคือ ในการที่พวกเราลงไปค้นหาคนตาบอด แล้วนำมาเล่าให้ฟังนี้ อยากให้
 เราพยายามเรียนรู้จากที่เพื่อนเล่า คนที่ผ่านการอบรมไปแล้ว ลองนำเนื้อหาที่ไปทำ
 แล้วมาสรุป ไม่อยากให้เรามานั่งฟังกันเฉยๆ แล้วก็กลับไปเท่านั้น เพราะจะไม่เกิด
 ประโยชน์อะไร

วัตถุประสงค์การจัดเวที

คุณนวลทิพย์ ชี้แจงวัตถุประสงค์ กระบวนการและขั้นตอนในครั้งนี้

๑. เพื่อเรียนรู้ไปพร้อมกับกระบวนการ ทุกคนมาแล้วต้องได้รับการเรียนรู้ไปด้วย เพราะฉะนั้น
 - ๑) ทุกคนมีหน้าที่ในการเล่า
 - ๒) ทุกคนมีหน้าที่ในการฟัง
 - ฟัง ดีความ จับความรู้
 - ให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ มุมมอง เพิ่มเติม เพื่อเป็นประโยชน์ในการต่อไป
 - ๓) วิทยากรจะคอยสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ให้ในแต่ละช่วง
๒. กรอบงานที่จะเล่า
 - ๑) กิจกรรมที่ทำ ทำอะไร กับใคร ที่ไหน
 - ไปช่วยคนตาบอดอย่างไรบ้าง เช่น ให้ข้อมูล ฝึกการใช้ไม้เท้า -พาไปเรียน ออกมาทำอาชีพ เช่น นวด
 - ๒) เกิดผลอย่างไร

-ทั้งกับตนเอง (ใจฟู ใจแปบ) ครอบครัว คนอื่น เป็นอย่างไร
ได้ข้อคิดใหม่

-เกิดทักษะอะไร ทำงานแล้วเราเก่งอะไรขึ้นมาบ้าง

คุณนวลทิพย์
คุณทรงพล

๓. ขอให้ปิดโทรศัพท์ เพื่อประสิทธิภาพการเรียนรู้

มีใครมีคำถาม หรือคนที่มาใหม่มีอะไรหนักใจหรือไม่

คุณบุญเที่ยงจะจูนอะไรกับผู้ที่มาใหม่หรือไม่ เพราะมีคนที่ไม่เคยเข้าร่วมเวที
การจัดการความรู้เลย และมีบางคนมาใหม่ เช่น คุณประสิทธิ์ที่มาแทนคุณ
อุทัย และแต่ละพื้นที่สถานการณ์เป็นอย่างไร

เบื้องต้น จะขอทำความเข้าใจการจัดการความรู้ (KM) คือ เรานำเครื่องมือการจัดการ
ความรู้ มาเรียนรู้บนสถานการณ์การทำงานจริง เราดูว่า เครื่องมือนี้จะช่วยให้การ
ทำงานของเราต่างไปจากเดิมอย่างไร คือ

๑) ความรู้อยู่ในตัวคนทำงาน ทำไปแล้วจากต่างเดิมหรือไม่ ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างไร
ต้องถามตัวเอง ถอดบทเรียนตัวเอง

๒) การจะทำอะไรก็ตาม จะต้องมีการเรียนรู้ก่อนทำ ระหว่างทำ และหลังทำ

๓) ความรู้อยู่ในตัวเรา แต่ถ้าขาดคนซัก ก็ไม่เกิดความรู้อะไร จึงต้องการคุณอำนวย
มาคอยซักและพาตีความ

สถาบันคนตาบอดเพื่อการวิจัยและ
พัฒนา สนับสนุนให้ท่านทำงานเชิง
รุกในช่วง ๘ เดือน คือ ไปค้นหาคน
ตาบอดและพัฒนาเขา จากลักษณะ
งานแบบนี้ เรามาดูว่า งานที่ทำมามี
มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร เรามา
เรียนรู้กับมัน เรามาฟังเพื่อนจังหวัด
อื่นว่าเขาใช้วิธีการอะไร ทำไมเขาถึง

ใช้วิธีการแบบนั้น เช่น บางจังหวัดเวลาลงพื้นที่ใช้สื่อวิทยุชุมชนมาช่วย ใช้การออก
จดหมายประสานงานกับหน่วยราชการก่อน ทำให้การลงพื้นที่สะดวกง่ายขึ้น ซึ่ง
วิธีการเหล่านี้มีอยู่ในตัวพวกเรา เรามาเรียนรู้ มาฟังว่าวิธีการของใครเป็นอย่างไร
ฟังแล้วอาจจะนำมาผสมผสานกับวิธีการทำงานที่เราทำอยู่ก็ได้ อาจจะนำมาใช้ไม่ได้
ทั้งหมด เพราะเงื่อนไขแต่ละจังหวัดแตกต่างกัน

เวทีในครั้งแรกถือเป็นการเรียนรู้ก่อนทำ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคนอื่น เป็นการเรียนลัดจากประสบการณ์ของพวกเขาตัวเอง ครั้งนี้เป็นครั้งที่สอง ถือเป็นการเรียนรู้ระหว่างทำ ทำแล้วนำมาเล่ามาแลกเปลี่ยนกับเพื่อน

ในการแลกเปลี่ยนจะให้เวลาในการคิด จัดลำดับเรื่องราว ๑๕ นาที โดยใช้เสียงระฆัง ให้สัญญาณในการเริ่มและหยุด พอเล่าเราแล้ว ถ้าคนอื่นสนใจที่จะเป็นคุณอำนวย ก็ช่วยกันซัก เช่น คุณสถาบ บุญเที่ยง คุณวิไลศักดิ์ ซักแล้ว ก็ดูว่าความรู้ที่เราจะนำไปทำงาน มันอยู่ตรงไหน พอเล่าจบแล้ว คนฟังก็ให้ข้อสังเกต ช่วยเติมเต็ม

กล่าวโดยสรุป คือ การจัดการความรู้ จะช่วย

๑) ถอดความรู้จากประสบการณ์จากคนอื่น

๒) ฟังคนอื่นเล่าแล้วนำมาเติมเต็มในงานของเรา

คุณบุญเที่ยง เสนอให้จังหวัดที่มีประสบการณ์เล่าก่อน เพื่อจังหวัดที่ไม่มีประสบการณ์จะได้ดูเป็นแบบอย่าง

อ.ทรงพล ในอีกมุมหนึ่ง อยากจะเสนอให้จังหวัดที่ไม่มีประสบการณ์เล่าก่อน เพื่อจะได้ไม่เกร็ง

คุณบุญเที่ยง เสนอให้การเข้ามาประชุม มาครั้งละ ๒ คน เพื่อครั้งต่อไปบางคนไม่ได้มา จะได้ไม่ขาดช่วง หรือคนที่มาก็กลับไปถ่ายทอดได้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี ๑๙ จังหวัด มี ๓ จังหวัดที่ยังไม่มีสมาคม (นครพนม อุตรดิตถ์) แต่กำลังจะยื่นเรื่องในปีนี้

ครั้งนี้ไม่มีไมค์ ขอให้พูดเสียงดังขึ้น เพราะเกี่ยวข้องกับการบันทึกเทป

กระบวนการถอดบทเรียน

■ จังหวัดกาฬสินธุ์

คุณบุษบา งานที่ทำอยู่ตั้งแต่ก่อนเดือนธันวาคม ๒๕๔๙ มีการลงพื้นที่เดือนละอำเภอ ยกเว้นอำเภอเมือง จะอาศัยเทศบาล คือ อาศัยความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เทศบาล ตอนนั้นลงพื้นที่ได้หลายอำเภอแล้ว

วิธีการทำงาน

๑. ไปที่พัฒนาสังคม ดูข้อมูลคนตาบอด รายชื่อ ที่อยู่

๒. ประสานงานไปที่อำเภอ

๓. ไปที่ อบต

๔. ลงพื้นที่ที่หมู่บ้าน

รูปแบบการช่วยเหลือ

๑) ให้คำแนะนำ

๒) สร้างอาชีพ

แนวคิด คือ ทำอย่างไร ให้เขาอยู่สบายที่สุด

เทคนิคในการทำงาน

๑. ลงพื้นที่ไปสัมผัสคนด้วยตนเอง

๒. ประสานงานกับเครือข่ายที่มีในพื้นที่เพื่อการทำงาน/รับทราบข้อมูล ปัญหาที่พบ

๑. สมาชิกในจังหวัดมักจะแบ่งพรรคแบ่งพวก

๒. พมจ. ไม่เข้าใจบทบาทของสมาคมคนตาบอด

ข้อสังเกต

๑. คนตาบอดที่กาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่เป็นคนแก่ ที่ทำอะไรไม่ได้เลย หนังสือก็ไม่ได้เรียน บางคนแก่แล้วเพิ่งจะมาตาบอด

๒. ที่กาฬสินธุ์มี ๒ กลุ่มงาน คือ มี สมาคมนักการ และสมาคมคนตาบอดอยู่ด้วยกัน เวลาที่มีเงินโอนมาทางสภาจะขอไปครึ่งหนึ่ง

รู้สึกดีใจค่ะที่สถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนา ยังให้การสนับสนุนอยู่ และทางวิทยาการที่ลงมาส่งเสริม คิดว่าจะช่วยในการทำงานได้เยอะ

ความคิดเห็น

คุณบุญเที่ยง

ค่าใช้จ่ายที่ให้มา เป็นค่าประสานงาน ค่าเอกสาร อาจจะน้อย เราจะมีวิธีการอย่างไร ที่ใช้งบประมาณให้น้อยและได้คุณภาพ

คุณบุษบา

ให้เครือข่ายช่วยในการประสานงาน ถ้าคนที่พิการซับซ้อนเราถึงจะลงไปช่วยดู นอกจากนั้นก็ใช้เครือข่ายวิทยุชุมชนช่วยด้วย จะประหยัดได้มาก

คุณบุญเที่ยง

มีการให้คนตาบอดกรอกแบบฟอร์มไว้หรือไม่

คุณบุษบา

ให้กรอกไว้เพื่อส่งให้หน่วยงานที่สนับสนุนเรา เช่น เทศบาล ช่วยในเรื่องเบี้ยยังชีพ สนับสนุนงบประมาณมาให้ (เราทำโครงการไปขอ)

คุณวิไลศักดิ์

การลงไปพื้นที่ และใช้เครือข่ายด้วย มีข้อสังเกตว่า ข้อมูลที่ได้จะตรงกับความเป็นจริงมากกว่า

คุณบุษบา

คนตาบอดที่นี่มี แปรร้อยกว่าคนที่ยังไม่จดทะเบียน อีกช่องทางที่จะประหยัด คือ การใช้เคเบิลทีวีมาช่วย ประชาสัมพันธ์

คุณบุญเที่ยง

เป้าหมายในการทำงานต่อไปคืออะไร

คุณบุษบา

ต้องการให้คนตาบอดดูแลตนเองได้ และไม่เป็นการละเมิดของสังคม โดยอาจจะฝึกอาชีพให้ เช่น อาชีพนวด

คุณวิไลศักดิ์

ทำฐานข้อมูลไว้หรือไม่ ว่าคนที่ฝึกอาชีพไปแล้วกี่คน

คุณบุษบา	<p>และทำอะไรให้คนตาบอดก้าวออกจากบ้านได้</p> <p>หนึ่งโครงการ ฝึก ๒๐ คน ใครจะเปิดร้านจะมีเงินสนับสนุนให้</p> <p>ส่วนวิธีการให้คนตาบอดก้าวออกจากบ้านคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ใช้โควต้าล้อตเตอร์มาจูงใจ ๒. สร้างความเชื่อมั่นให้เขาไว้วางใจเรา โดยการไปออกเคเบิ้ลทีวี และประชาสัมพันธ์การทำงาน ๓. เรามีการทำงานเป็นทีม แต่ละอำเภอ จะทำความรู้จักกับหน่วยราชการไว้ก่อน และกลุ่มผู้นำชุมชน ท้องถิ่น ๔. ลงพื้นที่ไปกับหัวหน้าหน่วยราชการ ๕. ประสานงานกับ อสม. ด้วย มีการทำงานร่วมกัน
อ.ทรงพล	ได้คนตาบอดมากี่คน
คุณบุษบา	<p>ลงพื้นที่เดือนละ ๑ ครั้ง ตั้งแต่ปลายที่ ๒๕๔๙ จนปัจจุบัน ได้คนตาบอดจำนวน ๓๕๐ คน มีข้อสังเกตว่า คนที่เพิ่งตาบอดและคนที่พิการซ้ำซ้อนจะออกจากบ้านยากกว่ากลุ่มอื่น ในเบื้องต้น ทำหนังสือขอสิทธิให้ เช่น เบี้ยยังชีพ จ่ายเงินสนับสนุนเบื้องต้น (สมาคม มีกองทุนจากการทำสหกรณ์ ขายลูกประคบ น้ำมันไพร และจากที่สมาชิกยืมไป เอามาคืน) และจากที่หน่วยงานมาสนับสนุน</p> <p>ตอนนี้มีเงินกองทุนทั้งหมด ประมาณ ๗ หมื่นบาท</p>
คุณนวลทิพย์	โดยส่วนตัวคุณบุษบา ก่อนหน้านี้ทำอะไรมาก่อน
คุณบุษบา	<p>เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษา ก็ไปประกอบอาชีพนวด โดยมีแรงบันดาลใจ คือ ถูกคนตาบอดด้วยกันมาเอาเปรียบ จากรูปธรรมที่เกิดขึ้นคือ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีผู้รู้น้อย แต่คนเอาเปรียบเยอะ เช่น ถูกเอาเปรียบจากสลาก (ให้มาไม่ครบตามโควตา)</p>
อ.ทรงพล	การมี ๒ หน่วยงานอยู่ในจังหวัดเป็นอย่างไร
คุณบุษบา	มีแนวคิดไม่ตรงกัน แต่ยึดหลักช่วยเหลือให้สมาชิกได้รับประโยชน์มากที่สุด
อ.ทรงพล	คนตาบอด ๓๕๐ คน ช่วยเหลืออย่างไรบ้าง
คุณบุษบา	<p>เป็นคนแก่ประมาณ ๖๐-๗๐ คน เป็นต้อหิน ต้อกระจก เบาหวาน เด็กมีน้อย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้เบี้ยยังชีพ แต่บางคนก็ยังไม่ได้เต็ม กำลังร้องเรียนที่จังหวัด ๒. รอฝึกอาชีพ เช่น ฝึกนวด กำลังรอโครงการจาก สปสช. นอกจากนี้ยังมีการฝึกการใช้ไม้เท้า ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิ
คุณสถาป	ใช้เกณฑ์ในการจัดกลุ่มอย่างไร
คุณบุษบา	<p>ใช้หลักเรื่องสุขภาพ คือ อายุ ๒๐-๖๐ ปี ถ้านวดได้ก็จัดให้ฝึกนวด สนับสนุนให้ฝึกนวดแล้ว ประกอบอาชีพอยู่ที่บ้าน ไม่สนับสนุนไปประกอบอาชีพที่กรุงเทพฯ</p> <p>นอกจากนี้ ยังฝึกอบรมเรื่องสมุนไพร ให้เรียนควบคู่กันไป</p>

- คุณวิไลศักดิ์ ธรรมชาติมนุษยย์ ออกจากบ้านแล้วไม่ค่อยกลับ ไม่ค่อยอยู่อยู่กับที่ แต่ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ทำให้คนตาบอดอบรมแล้วอยู่กับบ้านได้ ตรงนี้ขอชื่นชม
- คุณพิมพ์นภา กรณีนี้เป็นแบบอย่างที่ดี
- คุณประสิทธิ์ ได้ข้อคิดในการทำงานที่ดี จะนำไปใช้
- คุณบุญเที่ยง คุณบุษบาทำได้ดีกว่าผมเสียอีก ส่วนเรื่องสมาคมคนตาบอดจังหวัดกาฬสินธุ์ แต่ไม่ได้เป็นผู้แทนจังหวัดกาฬสินธุ์ จึงเกิดความสับสน ถ้าเราทำงานด้วยความโปร่งใส แล้วทุกอย่างจะดีขึ้น
- คุณบุษบา จังหวัดกาฬสินธุ์มีผู้แทนได้ ๓ คน ผู้ที่ให้คำปรึกษาในการทำงานมาโดยตลอด คือ อาจารย์บุญเที่ยง
- อ.ทรงพล บุษบา **ปัญหาในการทำงานในจังหวัดกาฬสินธุ์มีอะไรบ้าง**
ปัญหาในการทำงานน้อย เพราะเราสร้างศรัทธา เขามีความน่าเชื่อถือ ทุ่มเทในการทำงาน ที่มีปัญหาน้อย เน้นการประชาสัมพันธ์ ตนเองก็ทำงานมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ แต่มีปัญหาคือ มีคนนำชื่อสมาคมไปแอบอ้างเพื่อหาผลประโยชน์
- อ.ทรงพล **มีหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้องอะไรบ้าง**
คุณบุษบา มี กศน. เทศบาล เอกชน เช่น การบินไทย ให้งบประมาณสนับสนุน ทำหนังสือไปที่สำนักงานใหญ่เลย
- คุณบุษบา เน้นการให้ความร่วมมือกับชุมชน เช่น มีงานอะไรก็เข้าไปร่วมด้วย เช่น บริการนวดฟรี
- อ.ทรงพล **มีการเชื่อมกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานหรือไม่**
คุณบุษบา ยังไม่ได้เชื่อมกัน
- อ.ทรงพล **ทาง สปสช. ให้งบประมาณ อบต.หรือไม่**
คุณบุษบา มีที่ อบต.โพนงาม เราไปดูงานว่าเขาไปเชื่อมกันอย่างไร แต่เราไม่ได้ไปเอาเงินจากกองทุนตรงนี้มา ตอนนี้ เงินที่ไปรับจากแหล่งทุนมา จะใช้อย่างคุ้มค่าและสร้างความเชื่อมั่นให้มากที่สุด ๖ เดือนจะแถลงนโยบายหนึ่งครั้ง
- อ.ทรงพล **มีการเก็บประวัติแกนนำที่ทำงานในจังหวัดกาฬสินธุ์หรือไม่**
บุษบา มีการเก็บประวัติไว้ ๑๘ คน เช่น ชื้อ ที่อยู่ อายุ ประวัติการฝึกอบรม ตาบอดเมื่อไร
- อ.ทรงพล **ข้อมูลทั้งหมดในจังหวัดกาฬสินธุ์จะมีการพัฒนาอย่างไร**
คุณบุญเที่ยง ยังไม่ชัดเจน ในการเก็บข้อมูลเป็นหน้าที่ของสมาคมคนตาบอดจังหวัดกาฬสินธุ์ที่จะแจ้งจำนวนไปที่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
- คุณต่อม สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยจะมีจำนวนคนตาบอดมากกว่าจำนวนที่จังหวัดมี เพราะบางครั้งการแจ้งยอดจะไม่ได้ผ่านที่จังหวัด จะแจ้งไปที่สมาคมใหญ่เลย

■ จังหวัดนครพนม

- คุณสถาป สมาคมคนตาบอดจังหวัดนครพนม เริ่มก่อตั้ง ๒๕๔๙ ตนเองเข้ากรุงเทพ ไปเรียนการนวด ใน ปลายปี ๒๕๓๙ กลับมาเรียน กศน.ได้วุฒิ ม.๓ กลับไปอยู่บ้าน ในขณะที่ไป มีเงิน ๒,๐๐๐ บาท หอบเมียและลูก ๗ เดือนกลับบ้าน จากนั้นโครงการ ยังไม่คลอด ได้รู้จักคุณวิไลศักดิ์ ได้เงินไปเปิดร้าน นวด ค่าเข้าบ้าน ๓,๘๐๐ บาทต่อเดือน มีลูกค้า ๑๖ คน เดือนที่สอง จึงมีโครงการลง มา แต่เงินก็ยังไม่พอ การศึกษาน้อย ประสบการณ์ก็ไม่มี ได้ไปคุยกับ พัฒนาสังคม รวบรวมคน จัดตั้งกลุ่ม เริ่มฝึกคน มีพี่บุญเที่ยง เข้ามาให้คำแนะนำให้ทำให้เป็น ระบบมากกว่านี้ (ผมพูดเสียงดัง และไม่มองหน้าคนอยู่แล้ว) ตอนนั้นที่เปิด มี อาจารย์กมล และป้อมไปสอนการนวด จัดตั้งกลุ่มคณะทำงานขึ้นมาในปี ๒๕๔๒ ที่ ฝึกสอนนวด ก็มาเรียนต่อ ม.ปลาย จบในปี ๒๕๔๔ แต่ไม่ได้วุฒิ มาจบในปี ๒๕๔๖ ในการทำงาน ทางสมาคมให้เงิน ห้าพันบาทในการค้นหาคนตาบอด มีพี่สาวช่วยใน การขับรถ ไม่ได้ให้ค่าแรงพี่สาว ปลายปี ๒๕๔๕ และ ๒๕๔๖ มีโครงการนวดและค้น หานคนตาบอดด้วย จึงนำมาผสมผสานกัน ได้คนมา ๓๐ คน แต่มีคนมาเรียนนวด ๑๒-๑๓ คน หลังจากนั้น ก็หยุดมาประชุมบ้าง ปกติเป็นคนเรียนไม่เก่งชอบลอก การบ้านเพื่อน แต่ชอบฟัง เมื่อปีก่อน อาจารย์สมฤทธิ์ ได้บงให้จัดอบรมคนพิการทุก ประเภท อบรมไป ๕ รุ่นๆ ละ ๖ วัน นำคนพิการ ๓ ประเภท มาอบรม ที่มหาไถ่ ได้ ประสบการณ์จากทำงานกับคนพิการหลายประเภท แต่อบรมแล้วไม่รู้จะจัดการกับ คนอย่างไร เพราะจัดการไม่เป็น พอมาทำงานกับคุณนิลมัย ได้ประสบการณ์การเป็น วิทยากรกระบวนการ ได้ประสบการณ์หลายแบบ จะรู้บทบาทหน้าที่ ที่จะทำ อะไรบ้าง มาสู่โครงการนำร่อง ๒๕ จังหวัด เข้ามาฟังก่อน ได้เล่าประสบการณ์ และมี คนซัก
- คุณบุญเที่ยง ไปจัดเวทีคนพิการที่จังหวัดสกลนคร มองเห็นคุณสถาปมีความสามารถในการเป็น ผู้ช่วยวิทยากร จึงทาบทามมา
- คุณสถาป ที่จริงโครงการนี้ไม่อยากทำ เพราะกลัวจะซ้ำซ้อน และตนเองเป็นอุปนายกสมาคม พิการจังหวัดนครพนมด้วย
- วิธีการทำงาน ได้แนวทาง/วิธีการการทำงานจากคุณบุญเที่ยง
๑. ทำหนังสือขอความร่วมมือจาก อบต. เทศบาล ทุกหน่วยงาน ได้รับความร่วมมือ ในการตอบรับกลับมา ตอนนี้ทราบว่ามียอดคนตาบอด ๓๔๕ คน (ปี ๒๕๔๑ มี ๕๕๐ คน ในเดือน กพ. มี ๗๕๘ คน)
 ๒. ไปออกพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ

๓. ไปจัดตั้งชมรมตามระดับอำเภอต่าง ๆ

ตอนนี้รวบรวมข้อมูล และแยกประเภทความต้องการในการช่วยเหลือของคนตาบอด (ยังไม่ได้ทำอะไร) จะสรุปยอดรวมไว้ครั้งหนึ่ง และข้อมูลที่ส่งตามมาจะนำมารวบรวมต่อไป

ปัญหาที่พบ

๑. การทำงาน ขาดคนช่วย ต้องจ้างเขาทำ
 ๒. รับงานหลายหน้า งานกระโดดไปมา
 ๓. คนตาบอดมักจะคิดว่าเอาเงินมาให้
 ๔. หน่วยงานก็ไม่คิดจะสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. อบต.
๒. กศน. (ติดต่อมาจะให้ช่วยอบรมอาชีพ)
๓. พัฒนาสังคมจังหวัด

วิธีการลงพื้นที่

๑. ทำหนังสือประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ เช่น อบต. ให้เขาช่วยพาลงพื้นที่ และวันที่จะประชุมผู้ใหญ่บ้าน จะตามไปด้วย จะให้ช่วยกระจายข่าว

ความคิดเห็น

อ. ทรงพล

การใช้แบบสอบถามมีปัญหาอะไร

คุณสถาป

ส่วนใหญ่จะตอบมาทุกข้อ แต่ไม่ยอมให้ทำอะไร อยากให้เงินทุนไปประกอบอาชีพ

อ. ทรงพล

๑ ชุด ต่อ ๑ คน ส่งไป อบต. ละ ๔ ชุด บางที่ก็ส่งมา ๒-๓ ชุด บางที่ก็ส่งมา ๓๐ กว่าชุด

คุณบุญเที่ยง

จะเก็บไว้ที่สมาคม ๑ ชุด และส่งให้สถาบันคนตาบอด ๑ ชุด

อ. ทรงพล

ใครจะเป็นคนตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

คุณบุญเที่ยง

ที่ให้คุณสถาปพูดก่อน เพราะอยากให้เขาเป็นตัวอย่างแก่น้อง ๆ เพราะเป็นคนที่มาจากศูนย์จริงๆ เป็นคนที่รู้จักฟัง รู้จักคิด รู้จักถาม รู้จักทำ เป็นคนที่พยายามเรียนรู้ในการทำงาน

คุณสถาป

สิ่งที่ตนเองอยากจะทำ อยากจะเรียนรู้กับคนพิการ จะมีวิธีการทำงานอย่างไร จะไปช่วยเพื่อนได้ แต่ก่อนคิดว่ามีตัวเองคนเดียวในโลก เคยติดฆ่าตัวตาย ตอนนี้ คิดว่าอยากจะช่วยคนตาบอดให้ได้ ตนเองเกิดมาเพื่อเติมเต็มความสุขให้กับคนอื่น ถ้าเราเอาแต่ฟังคนอื่น แต่ไม่สัมผัสจริง เราจะไม่รู้

บทเรียน

๑. รู้จักตนเอง

๒. ได้เพื่อน

๓. ได้รู้จักหน่วยงานราชการ

สิ่งที่ปรารถนา ทำอย่างไร ให้เรามีการอยู่ดีกินดี มีปัญหาน้อย ทำให้คนตาบอดได้รับการศึกษา เพราะคนที่ การศึกษาน้อยมักจะถูกเอารัดเอาเปรียบ ต้องการให้ทุกคนได้รับโอกาส เท่าที่เราจะทำได้

คุณนวนลทิพย์ จากที่ฟังเพื่อนได้ข้อคิดมุมมองอะไรบ้าง

คุณบุษบา ได้กำลังใจ รู้คุณค่าของตนเอง คนที่มองไม่เห็น จะนั่งอยู่เฉยๆ ก็ไม่มีประโยชน์ คนตาบอดจะมีคุณค่าได้ เราจะต้องสร้างเอง เรายังมีคุณค่า เพราะเราเป็นผู้นำของคนพิการ

คุณวิจิตร ได้รู้สิ่งที่ไม่รู้ ได้นำสิ่งที่ไม่รู้ไปปฏิบัติ ได้กำลังใจในการต่อสู้

คุณอัครเดช ไม่เคยเข้าร่วมเวทีแบบนี้ เห็นว่าคนตาบอดมีวิธีการเล่าเรื่องที่ดี รู้จักใช้ความคิด ที่ลึกซึ้งในการแลกเปลี่ยน

คุณทอฝัน ได้แนวทางที่ไปช่วยคนตาบอดที่ปิดกั้นตนเอง

คุณพงศ์ศักดิ์ ยังไม่เคยลงไปทำงานในพื้นที่ จะนำสิ่งที่ได้ฟังไปใช้ตอนทำงาน

อ.ทรงพล อยากให้ยกตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม พยายามไม่ใช่คำโตๆ คำที่เป็นนามธรรม

คุณสถิต มองเห็นความพยายามของคุณสถาป ในการทำงาน การต่อสู้

อ.ทรงพล สิ่งที่จะนำไปใช้ในการทำงานมีอะไรบ้าง

คุณสถิต เรื่องการแบ่งปัน

คุณป๋วย ได้แนวทางการประชาสัมพันธ์ของคุณบุษบา และการใช้แบบสอบถามของคุณสถาป

คุณพิมพ์นภา มองเห็นความตั้งใจในการทำงาน ถึงจะไม่มั่งมีประมาณก็จะทำ จะพยายามสร้างเครือข่ายให้ได้มาก

คุณน้อย ได้แนวคิดที่ไม่ได้มีแต่เราคนเดียวที่ตาบอด คำๆ นี้ช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้เราสู้ต่อไป

คุณเรือง เมื่อก่อนคิดว่ามีแต่เราที่ตาบอดคนเดียว พอมาเข้ากลุ่ม ได้แนวคิดที่ดีๆ เยอะ และอยากจะทำอะไรที่เป็นเศรษฐกิจพอเพียง

คุณวิไลศักดิ์ ส่วนใหญ่เราใช้วิธีการที่คล้ายคลึงกัน แต่สิ่งที่ได้คือ กำลังใจในการทำงานจากเพื่อนๆ ยังไม่คิดที่จะลาออก

คุณประสิทธิ์ ได้ความรู้และจะนำไปชี้แจงให้สมาชิกฟังว่าการเข้าสมาคมให้ประโยชน์อย่างไร

คุณสุทัศน์ ตอนแรกคิดว่า พวกเราจะต่อไม่ติด เพราะมีคนหน้าใหม่เข้ามาหลายคน ตอนนี้อยู่สึกภูมิใจที่เมล็ดพันธ์ที่หว่านไป ได้งอกงามและเกิดประโยชน์ต่อสังคม

คุณบุญเที่ยง ได้ข้อคิดจากคุณบุษบา เรื่องความโปร่งใสในการทำงาน การประชาสัมพันธ์ในการทำงาน และได้แนวคิดที่ว่า ถ้าเดินคนเดียว เดินไม่ไหวเท่าไร ถ้ามีคู่แข่ง เราจะเดินไปได้ไวขึ้น

คุณสุทัศน์

มองเห็นเนื้องานที่ทำ เช่น เมื่อมีโครงการลงไป คนตาบอดจะถูกขุดคุ้ยไปทุกครั้ง ต้องดูว่า คนที่ค้นพบแล้วในครั้งแรก ถูกนำมารวมในครั้งที่สองด้วยหรือไม่ พอถาม ก็ตอบไม่ได้ว่า ที่จริงเรามีจำนวนคนตาบอดในจังหวัดเท่าไร เพราะจำนวนคนที่แน่นอนมีผลกับการทำแผน อยากฝากพวกเราให้เก็บข้อมูลให้ชัดเจน เช่น ส่งคนตาบอดไปจดทะเบียน ๕ คน ส่งไปนวด ๘ คน ส่วนผลงานที่เราทำ เช่น ประสานงานที่ อบต. เทศบาล และเราได้อะไรบ้าง เช่น ได้รถจากเทศบาล ๒ คัน ให้ดูว่าเราได้ทำอะไรไปแล้วบ้าง ทำกี่คน และได้อะไรบ้าง เพราะโครงการจะต้องมีคนมาประเมินแน่นอน โดยเฉพาะเราเป็นแกนนำที่จะต้องไปสร้างการเปลี่ยนแปลงกับคนตาบอด ตรงนี้จะเป็นผลงานของเรา ถ้าเราไม่เก็บต่อไปก็จะผ่านไป

■ จังหวัดหนองคาย

คุณวิไลศักดิ์

สมาคมคนตาบอดจังหวัดหนองคายก่อตั้งเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๗ ในการทำงานสมัยก่อน ใช้เงินเป็นหลักในการทำงาน เช่น จ้างคนลงพื้นที่ ใช้เป็นค่าเหมารถ ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก บทเรียนคือ ใช้เงิน โดยขาดการวางแผน บทการเข้าร่วมเวที ทำให้มาคิดเรื่องการวางแผน ตอนที่ พมจ. พบว่า เจ้าหน้าที่ก็ไม่สนใจเรื่องการเก็บข้อมูล กรอกไม่ครบ จึงจ้างอาสาสมัครมากรอกข้อมูล เก็บข้อมูล จ้างนักศึกษา ลงพื้นที่ด้วย และลงพื้นที่ด้วยตนเอง แต่ลงพื้นที่ไป ๒ วัน หมดเงินไปห้าพันบาท จึงมาคิดและวางแผนใหม่ คือ ทำหนังสือไปถึง อบต. เกือบ ๒๐๐ แห่ง แต่รอสองอาทิตย์ไม่มีการตอบกลับมาเลย เพราะจดหมายไม่ได้ใส่ที่อยู่สมาคมคนตาบอดจังหวัดหนองคาย เพราะให้เด็กที่จบ ป.๒ มาเขียนให้ เมื่อพบข้อบกพร่องจึงได้คิดว่า ต่อไปจะต้องละเอียดรอบคอบมากขึ้น และจะออกหนังสือจะต้องให้เขาอ่านให้เราฟังก่อน ตอนที่ลงพื้นที่ อบต. มาบอกว่า ที่นี้มีแต่คนจนๆ ทั้งนั้น ไม่มีที่ให้เล่นดนตรีหรือก ได้ยินแบบนี้เลยคิดว่า เราจะต้องลงไปคุยเอง พอไปเองและเรามีหนังสือจากจังหวัดไปด้วย เขาก็เข้าใจเรามากขึ้น

ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ

๑. ไม่อยากฝึกอบรม จะเอาแต่เงิน

๒. ผู้ปกครองไม่ให้มา แต่จะเอาเงิน

มาคิดว่าจะทำอย่างไรจะแก้ปัญหานี้ได้ จึงไปคุยกับ อบต. ได้ความคิดว่าจะต้องจัดประชุม คือ

๑. เอาคนที่ผ่านการอบรมที่ฝึกจบชีพแล้ว มาเล่าความสำเร็จให้ฟัง

๒. ไปคุยกับผู้ปกครอง

๓. ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวมาบ้าง เช่น สมาคมก่อตั้งมา ๓ ปี มีคนรู้จักบ้าง

๔. เอาคนที่สมาคมไปด้วย เอาตัวจริงไปด้วยจะน่าเชื่อถือกว่า

อำเภอละ ๑๐ หมู่บ้าน มีคนตาบอดบ้านละ ๒๐ คน จำนวนคนตาบอดที่มีในจังหวัดหนองคายประมาณ ๕๐๐ คน จดทะเบียนประมาณ ๒๐๐ คน คนทั้งหมดที่ไปเจอ ๑๐๗ คน มี ๑๙ คนที่นำมาฝึกแล้ว ได้รับเบี้ยยังชีพแล้ว ส่วนที่เหลือกำลังสอบถามว่าจะให้ช่วยอย่างไร เพราะมีคนที่อายุมากแล้ว ไม่อยากออกมา จะใช้วิธีให้คนตาบอดด้วยกันไปพาเดิน เพื่อให้เขาได้ข้อคิดว่า คนบ้านอื่นที่มาบ้านเรา เขายังกล้าเดินทำไมเราไม่กล้า พร้อมกับเร้าพลังว่า คุณกล้าเดินออกมาแล้ว ๒๐ ก้าวที่เหลือทำไมไม่ก้าวต่อไปล่ะ

คุณนวลทิพย์ ไปเชื่อมกับผู้ว่าราชการจังหวัดได้อย่างไร

คุณวิไลศักดิ์ ตอนที่ก่อตั้งสมาคม ท่านผู้ว่ามาเซ็นชื่อด้วย ตอนนั้นเวลาทำอะไรจะผ่านทางท่านด้วย เช่น เวลาทำหนังสือจะให้ท่านเซ็นด้วย

คุณนวลทิพย์ จะเห็นว่ามีการใช้ประสบการณ์ บทเรียน ความล้มเหลวมาเป็นแนวทางในการทำงาน

คุณวิไลศักดิ์ คนตาบอดนี้ ไม่รู้ทั้งหน้าไม่รู้ทั้งใจ จึงลำบาก ต้องอาศัยการฟังน้ำเสียง เทคนิคในการทำงานวิธีการหนึ่ง คือ การปรับตัวไปตามสถานการณ์ของเขา เช่น ที่อบต. หนึ่ง เกลียดคนตาบอดมาก เพราะหลานเป็นคนตาบอด และไม่ยอมคุยกับคนตาบอดเลย จึงบอกว่า ขอเวลาคุยด้วยสักนิดหนึ่งจากนั้นจะไม่คุยอีกเลย เราถามเขาว่า รู้จักต้นมะม่วงหรือไม่ เขาว่า รู้จักสิ แล้วถามต่อว่า ต้นมะม่วงนี้มันโตเท่ากันหรือไม่ เขาตอบว่า ไม่ เราก็บอกว่า นั่นนะสิ คนตาบอดก็ไม่เหมือนกัน เขาก็ได้แกงคิด เรารู้ว่าภรรยาเขาชอบผ้าไหม เวลาเราไปหาเขาเราก็ซื้อผ้าไหมไปฝาก ตรงนี้คือ การปรับตัวไปตามสถานการณ์

ความคิดเห็น

คุณสุทัศน์ มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างไร

คุณวิไลศักดิ์ เป็นคนชอบอ่านเบลและเขียนเบล เวลาไปที่ไหนก็จะเขียน บันทึกไว้ เป็นข้อมูล ส่วนข้อมูลของคนตาบอด สิ่งที่เก็บ คือ ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ ทำอาชีพอะไร หรืออยู่บ้านเฉยๆ ความต้องการคืออะไร และจะแบ่งเป็นหมวดหมู่ ๕-๖ ประเภท เช่น ผู้หญิง ผู้ชาย ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลตอนนี้ขอความร่วมมือจากนักศึกษาที่มาช่วยด้วย

คุณสุทัศน์ ตัวอย่าง การจัดเก็บข้อมูล เช่น ในจำนวนคน ๑๐๐ คน

๑. เขาเดือดร้อนเรื่องอะไรบ้าง

๒. เขาต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง

คุณวิไลศักดิ์ ในการเก็บข้อมูล ต้องการรู้ว่าเขาอยู่อย่างไร อายุเท่าไร อยากให้ช่วยอะไร ในการจัดเก็บข้อมูลจะไม่ยาก ไปขอรายชื่อที่พัฒนาสังคมจังหวัดก็ได้

คุณสุทัศน์ จากเวทีที่เราไปนำเสนอ พอหน่วยราชการระดับจังหวัดถามว่า เราต้องการอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการหูหนวก หรืออะไรบ้าง เราตอบไม่ได้ทันที เพราะเราขาดข้อมูล ทำให้ขาดโอกาสไป ตรงนี้ก็ฝากไว้พิจารณาด้วย

คุณวิไลศักดิ์ เมื่อเรามีที่อยู่ของ อบต.แล้ว ไม่จำเป็นจะต้องติดต่อเขาเฉพาะเวลาต้องการความช่วยเหลือเท่านั้น ไม่มีงานอะไรก็โทรไปคุยได้ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ และเผื่อเขามีประชุมมีงานอะไร เราจะได้ไปช่วยเขา และไปตอบคำถาม/ทำความเข้าใจเกี่ยวกับ คนตาบอด โดยธรรมชาติการรับรู้เรียนรู้ของคน ถ้าเราหยุดไป ก็ขาดการพัฒนา

คุณนวลทิพย์ ตอนนี้มีความรู้สึกอย่างไร

คุณวิไลศักดิ์ มีความสุขในระดับหนึ่ง คิดว่าช่วยคนที่เขาช่วยตนเองไม่ได้ ๑ คน ให้ได้รับความสำเร็จ มีค่ามากกว่าไปช่วยคนที่ช่วยตัวเองได้ ๑,๐๐๐ คน

สิ่งที่อยากจะขอ

๑. ถ้าเรามีข้อมูลข่าวสารพร้อม เราจะทำงานได้ง่ายสะดวกขึ้น
๒. ขอความจริงใจ ถ้ามีเงิน แต่ถ้าขาดความจริงใจก็ไปต่อไม่ได้

คุณบุษบา ได้แนวคิดไปทำโครงการต่อ คือ คนตาบอดที่อยู่บ้านเฉยๆ ทำอย่างไรให้เขามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความสุขสบาย คือ จะทำกองทุน หาทุนสนับสนุนให้ผู้สูงอายุ มีอาชีพ มีรายได้ มีความสุข ให้คนตาบอดไปเยี่ยมเยียนกันด้วย

คุณวิไลศักดิ์ อีกวิธีการหนึ่งคือ ไปหาหลวงพ่ที่วัด ขอรับของบริจาคนที่เหลือ ไม่ได้เอาไปใช้เอง แต่เอาไปให้ผู้สูงอายุ แค่นี้เขาก็ดีใจแล้ว ส่วนเทคนิคในการนำเอาคนตาบอดด้วยกัน ไปหาคนตาบอด อาจไปช้าๆ แต่ได้ผล

คุณบุษบา จังหวัดกาฬสินธุ์ ทำมานานแล้ว และประสบความสำเร็จด้วย ทำมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๘

คุณวิจิตร เป็นกรรมการสมาคม ข้อคิดที่ได้ คือ นำคนตาบอดที่ฝึกอาชีพแล้วมาหาคนตาบอดด้วยกัน ให้เขาได้คุยกัน คนตาบอดด้วยกันถึงจะเข้าใจกัน คนตาดี เป็นผู้ช่วย

คุณอัครเดช มีความเป็นผู้นำสูง รู้จักโน้มน้าวจิตใจคน มีความฉลาดหลักแหลม รู้จักคิดรู้จักวางแผน

คุณสถาป ได้ข้อคิดว่า จะไปหาอาสาสมัครมาช่วยเก็บข้อมูลทำฐานข้อมูลคนพิการ

คุณทอฝัน ขึ้นชมการพูดของอาจารย์วิไลศักดิ์ ท่านพูดเก่ง และมาคุยตัวเองพบว่า เรายังมีการประสานงานกับหน่วยราชการยังไม่ดีพอ อยากจะขอคำแนะนำว่าควรจะทำอย่างไร

คุณพงศ์ศักดิ์ สมัยก่อนหน่วยงานราชการยังไม่ค่อยเข้าใจคนพิการ ตอนนี้อย่างไรเราเข้าใจเรามากขึ้น เพราะเหตุนี้เราถึงเข้าถึงหน่วยงานราชการได้ง่ายขึ้น และเมื่อได้เห็นวิธีการทำงานของคุณวิไลศักดิ์ ทำให้ได้เรียนรู้เรื่องการปรับตัว มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นสิ่งที่สำคัญมาก

คุณสฤติ คุณวิไลศักดิ์มีการปรับตัวเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา เป็นคนที่มีความสามารถสูง น่าจะนำไปเป็นแบบอย่าง เช่น เรื่องการคิดเร็ว ทำเร็ว

- คุณเรณูภา ต่อไปจะให้ความสำคัญเรื่องข้อมูลข่าวสารมากขึ้น ได้แก่ว่า มีความรู้ มีความจริงใจมีชัยไปกว่าครึ่งแล้ว
- คุณพิมพ์นภา มองเห็นว่ามีการณ์โน้มหน้าจิตใจคนอื่น เพื่อสร้างความร่วมมือในการทำงาน เป็นการลงทุนน้อยได้ผลตอบแทนสูง
- คุณน้อย มีแนวคิดที่ดี ความคิดต่างๆ ได้มาจากไหน
- คุณวิไลศักดิ์ จากประสบการณ์ตรงของตนเอง
- คุณเรือง จะชักชวนสมาชิกมาสร้างอาชีพให้มากขึ้น ให้มีอาชีพที่ดี
- คุณประสิทธิ์ ก่อนจะไปหาคนตาบอด ต้องมีการลงทุน ไม่ใช่การหวานพีชหวังผล แต่เป็นน้ำใจ เช่น ไปเยี่ยมเยียนเขาก็มีของไปฝาก
- คุณบุญเที่ยง สรุปเป็นความสั้นๆ คือ เก่ง ดี วิเศษ พูดด้วย คิดด้วย สิ่งที่เคยคิดทำอยู่แล้วจะมุ่งมั่นให้มากขึ้น ถ้าเป็นมวยจะต่อ ๑๒๓ ไม่เป็น จะต้อง ๔๕ ไปเลย ส่วนเรื่องฐานข้อมูลยังไม่ดี จะพยายามทำต่อไป เรื่องการเข้าหาคน ยังไม่ดี แต่ไม่ท้อ
- คุณสุทัศน์ มีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาก มีความจริงใจ ไม่ท้อแท้
- อ.ทรงพล การค้นหาคนตาบอด มักให้นำหนักกับการไปหาเขาออกมา คนที่ไปพบมักจะเป็นคนแก่ คนที่พิการซ้ำซ้อน มีชีวิตที่น่าหดหู่ บางคนก็ไม่ดี तरह ชอบสบาย ไม่คิดออกไปข้างนอก รวมทั้งมีหน่วยงานมาแจกของ โดยไม่กระตุ้นให้เขาพัฒนาตนเอง บางคนก็พบว่า ไม่อยู่หนึ่ง เลี้ยงไก่ ปลา ทำสวน ฯลฯ จากกลุ่มเป้าหมายที่หลายหลาย คงไปช่วยเหลือตามสถานภาพ เช่น ให้ข้อมูลให้สิ่งของ แวะเยี่ยมเยียน พาไปจดทะเบียนคนพิการที่บ้าน พาไปตรวจสุขภาพ ไปฝึกการเดินที่บ้าน ไปฝึกอาชีพข้างนอก ซึ่งแต่ละพื้นที่ ก็จะมีวิธีการจัดการที่แตกต่างกัน เช่น คุณสุพรรณ ให้ความสำคัญกับการฟัง บางครั้งเป็นอาทิตย์ๆ บางครั้งเราไม่จำเป็นต้องนำเขาออกจากบ้าน แต่เราเข้าไปฝึกเขา ฝึกการเดิน ฝึกการใช้ชีวิต หารายได้ราย ไม่เป็นภาระกับครอบครัว เขาก็มีความภูมิใจ เป็นการเข้าไปช่วยทำให้ชีวิตเขาดีขึ้น ไม่จำเป็นต้องดึงเขาออกมาคนเดียว บางครั้งเขาอาจจะไม่อยากจะออกมาก็ได้ บางทีเราเจอเขา เราแยกแยะกลุ่มเป้าหมายได้ แยกประเภทได้ แต่ละประเภทเราได้ช่วยเหลือเขาอย่างไรต่อไป อยากให้ช่วยให้รายละเอียดว่า คนตาบอดที่เราไปพบ เขาเป็นอยู่อย่างไร

การสร้างศรัทธาความน่าเชื่อถือ เป็นเรื่องสำคัญ การที่เรามีหนังสือลงไป มีเจ้าหน้าที่รัฐลงไปด้วย ผู้นำท้องถิ่น ก็สร้างความน่าเชื่อถือ มีการนำอุปกรณ์ลงไป เช่น ไม่ทำหนังสือเสียง อักษรเบล นาฬิกา เป็นการเปิดโลกคนตาบอด การที่เราเข้าไปพร้อมกับอะไรที่เป็นรูปธรรม จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือได้มาก หรือการพาไปดูพ่อแม่ ไป

- คุยกับพ่อแม่ เพื่อคลายความระแวงของผู้ปกครอง ตอนนี่ เราต้องเข้าไปแล้วสร้างความน่าเชื่อถือได้เพียงพอหรือยัง ตรงนี้เป็นสิ่งจำเป็น
- คุณวิไลศักดิ์ พอเรามีเรื่องใหม่ๆ เข้ามา เรามีวิธีการจัดการกับความรู้ ข้อมูลที่ออกมาอย่างไร กว่าจะมาถึงวันนี้ใช้เวลาพอสมควร สิ่งที่ขาดหายไปคือ การเข้าถึงจิตใจเขา ไปถึงบ้านเขา อย่าเพิ่งไปชวนเขาออกมา ให้คนตาบอดที่ไปด้วยกัน ให้เวลาเขาคุยกัน แล้วทุกอย่างมันจะออกมาเอง ส่วนเรื่องการจัดเก็บข้อมูล คนรุ่นใหม่จะเรียนเบลล์มา ตรงนี้เป็นเครื่องมือสำคัญ คนตาบอดที่ไปพาออกมาพบว่า วันที่พามาไม่ยอมมา แต่ตอนนี้ไม่ยอมกลับ คิดว่าวิธีการพัฒนาเขามันอยากกว่า ตอนที่จะนำเขาออกมา ดังปรัชญาที่ว่า วิธีการตกปลา สำคัญกว่าการไปให้ปลาเขา
- คุณบุญเที่ยง สิ่งที่เราแบ่งปัน เฉลี่ยกันไม่ได้คือ ความฉลาดความว่องไวในการคิด เราต้องมีวิธีการของเราเอง จะทำอย่างไร จะบันทึกเสียง จะจดเล็กรึก็แล้วแต่แต่ละคน ตัวอย่างมีไว้ให้เราดู แต่ไม่ได้ให้ทำเหมือนกันทุกอย่าง การเลียนแบบ คือการฆ่าตัวตาย เราต้องมีวิธีการของเราเอง ถ้าเราอยู่เฉยๆ มันไม่มีทางสำเร็จได้
- คุณสถาป เวลาอ่านฐานข้อมูล ส่วนตัวเองหนังสือไม่คล่อง ก็ใช้วิธีการบันทึกเสียง ข้อมูลเป็นเรื่องที่สำคัญ ตอนนี่ประเทศไทยจัดอบรมแต่ละจังหวัด จะหยิบปัญหาขึ้นมาเสนอไปที่ไหนจะเป็นผู้ฟัง พยายามคิดไปที่ละเอียด จะเลียนแบบก่อน แต่จะปรับไปเรื่อยๆ มีความคิดเห็นที่ว่า เวลาไปอบรม อยากให้มีผู้แทนไปด้วย ไปดูวิธีการทำงาน มาช่วยในการถ่ายทอดให้กับคนอื่นต่อ
- คุณสุทัศน์ มองเห็นการทำงานที่เข้มแข็งและมีพลัง ขอให้ทำต่อไป จำนวนเวทีการเรียนรู้จะเป็นการต่อเติมความคิดของเราไปเรื่อยๆ ขอให้มีความสุขกับการประชุมต่อไป ในประเด็นที่ว่าทำอย่างไรจึงจะทำได้ คนตาบอดจะประสบปัญหาหนัก เราใช้อักษรเบลล์ มีสื่อ ที่ราคาแพง แต่เราจะเข้าถึงมันหรือไม่ เรามีแล้วเราใช้มันเป็นหรือไม่ สมัยก่อน โทรศัพท์ราคาแพง แต่ตอนนั้นยังไม่จำเป็น แต่ตอนนี้มันจำเป็นมากขึ้น ก็ต้องพยายามเรียนรู้วิธีการใช้ พยายามฝึกหัด เช่น สมองถ้าใช้มากๆ ยิ่งแหลมคม ถ้าเงินทองยิ่งใช้ยิ่งหมดไป เวลาจัดอบรมมักจะเน้น หัวใจนักปราชญ์ คือ สุ จิ ปุ ลิ เริ่มต้นที่การฟัง ฟังแล้วคิดให้เกิดประโยชน์ด้วย ถ้าคิดแล้วไม่เข้าใจก็ถาม ถามแล้วก็เขียนไปด้วย เพื่อทบทวนความจำ บางคนฟังวิทยุจนกระทั่งติด แล้วก็ไม่ได้สาระอะไรเลย อาชีพอะไรที่คนตาบอดไทยทำได้ดี เช่น ขายสลาก นวดแผนไทย ทำไม เราไม่คิดว่า วิทยากรที่มาฝึกเรา เต็มเขาก็ตายแล้ว ทำไมเราไม่คิดจะฝึกการเป็นวิทยากรแล้วมาฝึกคนตาบอดด้วยกันบ้าง ตรงนี้เน้นว่า เราต้องพยายามคิดให้ต่างออกไป มีการฟัง คิด วิเคราะห์ แยกแยะ ให้เกิดประโยชน์

กับตัวเรา อาจจะเห็นว่า เราจะทำอะไรได้ เราต้องมีความเข้าใจและหมั่นทบทวนอยู่เสมอ

คุณบุญเที่ยง ได้ข้อคิดว่า วิธีการเข้าถึงเป้าหมายมีหลายวิธี การที่เราล้มเหลวหนึ่งครั้ง เป็นครูเราหนึ่งครั้ง ไม่อยากให้เราท้อถอย

■ จังหวัดสุรินทร์

คุณพิมพ์นภา วิธีการทำงาน เริ่มจากการค้นหาข้อมูล ข้อมูลนี้จะนำมาจากไหน ได้ไปลงพื้นที่ ไปหาคนตาบอดโดยตรง จากเวทีที่ไปเข้ามา พยายามจะดูว่าจะลงพื้นที่อย่างไรให้มีประสิทธิภาพ พอไปลงพื้นที่จริง ที่จังหวัดสุรินทร์ ได้จากพัฒนาสังคม ใช้วิธีการลงพื้นที่โดยตรง ตอนแรกไม่ได้ประสาน อบต. ไม่ได้ทำหนังสือไป เพราะอยากไปเห็นสภาพคนตาบอดที่แท้จริง สภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริง ไม่ได้ทำแบบสอบถาม จากที่ลงพื้นที่ปลายเดือนมีนาคมถึงเมษายน ได้สำรวจคนตาบอดได้จำนวน ๑๒๗ คน จากนั้นทำแบบสอบถามว่าใครต้องการมาเรียนบ้าง ได้คนมาเรียนทั้งหมด ๑๘ คน เช่น บ้านหนึ่งมีคนตาบอดหลายคน และพิการซ้ำซ้อนด้วยความเป็นอยู่ก็ไม่ดี เรานำเขามาฟื้นฟู จากที่ไม่เคยอาบน้ำเองได้ ก็ทำเองได้ ใส่เสื้อผ้าไม่ได้ ก็ทำเองได้ เส้นยืดเดินไม่ได้ ก็เดินได้เอง เจ้าตัวอยากออกมา เพราะรู้จักสมาคมมากขึ้นเรื่อยๆ แม้ซึ่งคอยดูแลก็อยากให้ออกมา แต่ญาติไม่ยอมให้ออกมา เขามาฝึกนวด แต่นวดไม่ได้ เพราะมือขยับลำบาก อยู่ที่ศูนย์จะทานอาหารได้เอง และทานได้มากขึ้น และอีกคนที่พบคือ ชายของซาในบ้านตนเอง สิ่งที่ไม่สามารถทำเองได้ คือ การชั่ง เพราะมองไม่เห็น

อ.ทรงพล โครงการฝึกการเดินด้วยไม้เท้า รู้ได้อย่างไรว่าเขียนไปขอ สปสช.ได้

คุณพิมพ์นภา ทางสมาคมคนตาบอดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประสานมาให้ขอโครงการไป (ทางภาพสิทธิ์ก็ขอไป) ทางโครงการนวดจะทำต่อจากโครงการฝึกไม้เท้าเลย

คุณสุทัศน์ คนที่มาฝึกอายุเท่าไร

คุณพิมพ์นภา อายุ ๓๗ ปี

คุณสุทัศน์ ถ้าเราช่วยเขาเราจะเป็นประโยชน์มากกว่านี้ บางครั้งเราสามารถนำโครงการต่างๆ มาบดฝุ่นและขอจากแหล่งทุนต่างๆ ก็ได้

หลักการคือ

๑. ทำให้เขาเชื่อ

๒. ทำให้เขาชอบ

๓. เขาก็ช่วยเรา

แหล่งเงินทุนมีเยอะ ไม่ต้องห่วง

คุณพิมพ์นภา ข้อคิดจากการทำงาน คือ จากสภาพคนตาบอดที่เราไปเจอทำให้ เราอดทนและใจเย็นมากขึ้น ไม่ท้อใจในการทำงาน คิดว่า เราทำต่อไปมันน่าจะดีกว่านี้

■ จังหวัดนครราชสีมา

คุณปุ๋ย เข้ามาทำงานปี ๒๕๔๘ มาใช้ศูนย์คนตาบอดจังหวัดนครราชสีมา
วิธีการทำงาน

๑. วางแผน กำหนดวันลงพื้นที่

๒. ทำหนังสือถึง อบต.

การช่วยเหลือ

๑. ให้ความรู้

๒. ชวนมาเรียน กศน.

๓. ถามว่าใครอยากจะทำนาอาชีพอะไร

มีข้อสังเกตว่า ทุกจังหวัด จะมีการจดทะเบียนเคลื่อนที่ทุกปีอยู่แล้ว มีตารางเวลาว่า วันไหนจะไปเดือนไหน เราก็จะไปกับเขา ครั้งแรกไปในนามสมาคม นำรถศูนย์คนตาบอดไป ครั้งต่อไป เราก็ขอไปกับเขา เพื่อการประหยัดทรัพยากร และคนพิการเราก็ไม่ต้องไปหาเอง เพราะเขาจะนัดมาที่อำเภออยู่แล้ว แต่เราต้องช่วยงานเขาด้วย เช่น จดทะเบียนคนพิการ

ปัญหาที่พบคือ หน่วยงานเข้าใจ วัตถุประสงค์ผิด ไปเชิญชวนคนพิการประเภทอื่น มาร่วมด้วย ได้ลงพื้นที่ไปหาคนพิการจริงๆ ประมาณ ๔-๕ ครั้ง เพราะตนเองมีงานประจำด้วย รวมทั้งปัญหาอื่นๆ ทำให้งานไม่ต่อเนื่อง

โครงการที่ทำ มีโอกาสเข้าไปยื่นเอกสารที่ พมจ.ด้วย จึงทราบเรื่องโครงการจังหวัด นำร่อง และตัดสินใจจะเริ่มทำในเดือนกรกฎาคมนี้

สำหรับทีมงานที่เข้ามาช่วย คือ คุณพงศ์ศักดิ์ เรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่วนคุณสถิต นวดอยู่ที่บ้าน

คุณนวลทิพย์ มีการวางแผนการทำงานอย่างไร

คุณพงศ์ศักดิ์ นำประสบการณ์การทำงานวิจัยตอนเรียนไปลงพื้นที่ เช่น วิธีการลงพื้นที่ การเก็บข้อมูล เช่น การทำแบบสอบถาม นอกจากนี้ เคยทำโครงการของตำบลเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ แต่ช่วงนี้ยังไม่ค่อยมีเวลา เพราะเรียนด้วย

ที่อยากเข้ามาทำงานตรงนี้เพราะ

๑. นำความรู้มาช่วยงานคนตาบอดด้วย

๒. อยากช่วยเหลือสังคม

วิธีการทำงาน คือ พยายามเรียนรู้จากคนที่ม่ประสบการณ์ เช่น พี่ปุ๋ย ตอนนี้อยู่จะทราบว่าจะลงพื้นที่ไปหาคนตาบอดแบบไหน

คุณสถิติ ที่เข้ามาทำงานตรงนี้เพราะอยากจะช่วยเหลือคนที่มีโอกาสน้อยกว่าตนเอง สำหรับ
 พงศ์ศักดิ์ รู้จักกันมานาน เพราะเรียนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดมาด้วยกัน
 คุณนวนทิตย์ มีคำถามกับผู้อาวุโสที่มีประสบการณ์สูงหรือไม่จะให้ช่วยให้คำแนะนำหรือไม่
 คุณพงศ์ศักดิ์ ขอวิธีการเข้าหาผู้ใหญ่ ทำอย่างไรจะไม่ตื่นเต้น

ความคิดเห็น

คุณบุญเที่ยง วิธีการคือ
 ๑. ใช้ความอ่อนน้อมถ่อมตน ต่อผู้ใหญ่
 ๒. เข้าใจหลักว่า คนไม่ชอบการทะเลาะ
 ๓. เราได้รับความสำเร็จ เขาก็ได้หน้าด้วย

คุณบุษบา วิธีการคือ
 ๑. มีความอ่อนน้อม
 ๒. คิดว่าเราไม่ได้ทำผิดอะไร และสิ่งที่เรากำลังทำ ทำเพื่อประโยชน์ของสังคม จะ
 ช่วยสร้างความมั่นใจให้กับเราได้

คุณสถาป แต่ก่อนก็ไม่มั่นใจ เป็นเด็กบ้านนอก ผู้ใหญ่มักบอกว่า ถ้าผู้หลักผู้ใหญ่มา อยากมา
 ไกล เพราะเป็นคนตาบอด

วิธีการคือ
 ๑. อาศัยการเรียนรู้จากคนอื่น ปรึกษาครูบาอาจารย์ต่างๆ
 ๒. ใช้ที่มงานที่เป็ขผู้ใหญ่/พี่เลี้ยงนำก่อน แล้วค่อยเดินตาม

คุณพงศ์ศักดิ์ มีคำถามว่า การควบคุมสติอารมณ์(ร้อน) จะทำอย่างไร

คุณสถาป ตนเองก็ยังทำไม่สำเร็จเท่าไร สังเกตอารมณ์ที่พูด เช่น กรณี อ.ทรงพล น้ำเสียง
 นุ่มนวล แต่อาจจะอารมณ์ร้อนได้ เพราะท่านสามารถควบคุมอารมณ์ได้

คุณบุญเที่ยง มีหลักคิดคือ
 ๑. ความรุนแรงไม่ได้ส่งผลดีกับใคร คือ ความรุนแรงมักจะส่งผลร้ายเสมอ
 ๒. เราสร้างแรงจูงใจในทางที่ดีให้กับตนเองก่อน

คุณน้อย มีความคิดเห็นว่า ยิ่งเราตาบอด เรายิ่งควบคุมอารมณ์ให้ได้ นับ ๑-๑๐ มี ภาษิต
 อีสานที่ว่า โมโหนี้จะพาตัวเองตกต่ำ ชันติ ดีกว่าชันแตก

■ **จังหวัดอุดรธานี**

คุณประสิทธิ์ จังหวัดอุดรธานี ตอนที่เป็นกรรมการทำงานลงพื้นที่หลายแห่งด้วยกัน มักคิดว่า คน
 ที่มองเห็นมักจะมีความรู้สูงกว่าตนเอง ตอนที่ลงพื้นที่ทำงาน ยังเป็นชมรม บางคนก็
 มา บางคนก็ไม่ยอมมา ตอนนี้อย่างคนมาแล้วก็ไม่ยอมกลับ บางครั้งไปพบคนที่พิการ
 ซ้ำซ้อนอีก เช่น เวลากินข้าวกินนานเป็นชั่วโมงเลย บางคนมาเรียนนวดจำไม่ได้เลย

แต่ถ้าเป็นเพลงจำได้หมดเลย ปี ๒๕๔๘ กลับมาจากกรุงเทพ มาออกพื้นที่ จัดทำ
ผ้าป่า หาทุน ส่วนเรื่องการไปหาคนตาบอดมาเรียนยาก เพราะขาดความน่าเชื่อถือ
เช่น มีการแย้งว่า ไม่มีลายเซ็นนายอำเภอ

งานที่ทำในปี ๒๕๔๙ – ๒๕๕๐ ตอนนี้ได้รายชื่อคนตาบอดกว่า ๒๐๐ คน แล้ว
พยายามจัดให้เรียน ๘ รุ่นๆ ละ ๑๕ คน

คุณเรื่อง ไปลงพื้นที่หาคนตาบอด ได้รายชื่อมานับพันคน ทั้งที่ตกหล่นและไม่ตกหล่น
วิธีการคือ ไปหาผู้ใหญ่บ้าน ไปหาอนามัย เขาก็ช่วยติดต่อให้ บางคนก็ไปพบกิน่า
สงสาร

คุณสถาป ที่ไปพบใน ๒ ตำบล ยังสำรวจไม่หมด พบคนตาบอดถึง ๒๖ คน คิดว่ามีคนตาบอด
เยอะมาก เขาไปทำจริง ๆ แต่คนที่ทำไม่ได้มา คนที่ลงพื้นที่จริง ๆ จะมีคุณสำรวจ
เรื่อง โรจน์

คุณเรื่อง สิ่งที่ตนเองพบคือ ลงพื้นที่ ไปพบหลายคน แล้วก็ลืมน และมาเข้าร่วมประชุมนี้ก็ไม่ได้
เตรียม

คุณสุทัศน์ แต่โชคดีที่มีทีมส่งเสริมคือคุณสถาปไปด้วย

คุณทรงพล ไม่อยากให้คุณวันเดียวจบ เพราะมันจะหนักเกินไป การเรียนรู้อาจจะไม่ได้เกิดเฉพาะ
ในเวทีเท่านั้น เวลาไม่เป็นทางการเลาทานเช้า ช่วงที่ฝึกสอนเราก็อาจจะหาเวลา
พูดคุยกันอย่างสบายๆ ก็ได้ เพื่อเป็นการฝึกการคิด ทบทวนการนำเสนอของตัวเอง
ว่าวันนี้ทำได้ดีหรือยัง เพราะอะไรถ้ายังทำไม่ได้ เราต้องทำอะไร ต้องหาเครื่องมือ
อะไรช่วย คนเราเวลาผ่านไป ก็ลืมนได้ง่าย เหมือนกับมีสมองสำรองมาช่วยเรา เพื่อให้
การทำงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น บางคนอาจจะเก่งเรื่องการลงพื้นที่ แต่เรื่องอื่นเราก็ก
มาเติมเต็มเพื่อพัฒนางานให้ดีขึ้น

การจัดการความรู้เป็นแค่เครื่องมือ เป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาแกนนำคนตา
บอด จะพัฒนาแกนนำคนรู้ใหม่ได้อย่างไร เพื่อให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงไปพัฒนา
คนตาบอดอื่นๆ ต่อไป

เราจะนำงานของท่านเป็นตัวอย่าง คือ ท่านทำงานแล้วท่านเล่าให้คนอื่นฟังได้หรือไม่
รู้จักฟัง สกัดความรู้ คือ ๑) รู้จักถอดบทเรียนตนเอง พัฒนาวิธีการทำงานของเราให้ดี
ขึ้น เป็นการจัดการความรู้ในตัวเอง ๒) ทำไปแล้ว นำกลับมาแลกเปลี่ยน
เพราะฉะนั้นฝากทีมสนับสนุน ทีมส่งเสริมที่เราทำงานไปแล้ว เรามีความรู้เด่นอะไร
ที่จะนำมาแลกเปลี่ยน พยายามหาสินค้าเด่นของเราไปขาย ที่ทำงานเราค้นพบอะไร
/ วิธีการทำงานใหม่ๆ เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนในเดือนสิงหาคม หลังจากนั้น จะถอยมา
ดูว่า ในจำนวนพวกเรานี้ จะจัดกลุ่มและพัฒนาแกนนำให้ชัดๆ เพราะแต่ละคนทุนไม่
เท่ากัน และการพัฒนาระบบข้อมูลในการทำงาน

คุณบุญเที่ยง ในการทำงานอะไรก็ตาม ถ้าเราขาดการทำงานที่ต่อเนื่อง ที่เชื่อมต่อ เพราะจะเป็นผลลบในการทำงาน เช่น ครั้งนี้น้อยอาจจะพูดไม่ได้มาก แต่ครั้งหน้าเขาจะสามารถถ่ายทอดได้ อยากให้มีโครงการนี้ต่อ เพราะเกิดเกิดประโยชน์ ผลดีมากกว่า

■ จังหวัดมุกดาหาร

คุณบุญเที่ยง อยากให้มีเวทีการจัดการความรู้แบบนี้อีก เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น เวทีพระมหาไถ่

เวทีทุกภาค ต้องมีการบันทึก มีผู้พูด มีคนชวนคุย ขยายจาก ๑๒ เขต มาเป็น ๒๕ จังหวัดน่านร่อง แต่ปัญหาที่พบคือ เราขาดความต่อเนื่องในการเข้าร่วมเวที ทำให้การถ่ายทอดไม่ต่อเนื่อง

วิธีการทำงานคือ

- ในการทำงานจะมีการทำงานร่วมกับคนอื่น เช่น มองเห็นงานของคุณสถาบันว่าน่าศึกษา ก็ช่วยเสริม และผมขาดอะไรสถาบันก็มาช่วยเติมเต็มให้ เช่นเดียวกับบุษบา และได้วิธีการของ อ.ทรงพล คือ จะทำอะไร ต้องมีเป้าหมาย และวิธีการไปถึงเป้าหมายก็มีหลายวิธี
- ในการออกพื้นที่ เป็นงานที่หนักสำหรับตนเอง เช่น การขอความร่วมมือจากหน่วยงานราชการ เรานำโครงการของเขามา ทำอย่างไรเขาจะช่วยเหลือเรา ไปหาผู้ว่า ไปหาท้องถิ่น การลงพื้นที่ด้วยตนเอง ไปพบปะกับ อบต. ให้เขานำ คนพิการเข้ามา เราก็ให้ค่าพาหนะเขา
- ตัวอย่างเอกสารที่น่าติดตัวไปด้วย เวลาลงพื้นที่จะแสดงให้เห็นว่า เรามีพื้นที่การดำเนินโครงการในจังหวัดมุกดาหาร และมีผม คือคุณบุญเที่ยง เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ มีระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ มกราคม – เมษายน เวลาลงพื้นที่ไม่ได้ลงทุก อบต.จะสิ้นเปลืองงบประมาณมาก จึงใช้เวทีเวลาไปหาคนตาบอด
- วิธีการเข้าหาคนตาบอดคือ ใช้เด็กที่ร้านไปเดินไม้เท้าให้คนตาบอดดู ให้พาเขาเดิน แล้วให้เล่าประวัติความเป็นมาให้ฟัง ว่าก่อนที่จะออกมา สภาพความเป็นอยู่เป็นอย่างไร มาอยู่แล้วเป็นอย่างไร แล้วเชิญหน่วยงาน เช่น สวัสดิการสังคมฯ คุยให้ฟังว่าจะได้สิทธิอะไรบ้าง ยังไม่บอกว่าเขาจะต้องออกมา ในวันต่อมาจึงออกเยี่ยมตามบ้าน ถามว่าเป็นอย่างไรบ้าง เริ่มจะชวนเขาออกมา บางคนก็ไม่อยากออกมา ก็ไปชวนคุย โดยยึดหลักคือ ถ้าการพูดกับการทำไม่สัมพันธ์กัน ถือว่าคนนั้นผิดปกติ ถ้าเราทำงานด้วยความปกติ เราจะเกิดความสุข และเป้าหมายจะออกมาดี

อุปสรรคในการดำเนินงานคือ

๑. ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงใช้วิธีการจัดเวทีพูดคุย กับหน่วยงาน เช่น อบต. และพูดคุยเพื่อสร้างความเข้าใจกับญาติด้วย
๒. มีตัวอย่างคนที่ประสบความสำเร็จจากการเข้ามาพัฒนาตัวเองกับเรา เราไม่ต้องไปบังคับเขา ถ้าเขาฟังแล้วเห็นประโยชน์เขาจะแสดงตัวออกมาเอง แม้แต่ญาติก็ยังบอกว่า มาชอยลู่ข่อยแน่แท้

แผนการดำเนินโครงการ

๑. เด็กในวัยเรียนจะส่งเข้ารับการศึกษ
 ๒. ในวันผู้ใหญ่ก็จะส่งไปพัฒนาอาชีพ ฯลฯ
- ส่วนในเรื่องการจัดตั้งกลุ่มเครือข่าย คงมีที่มากล้ายๆ กับหลายๆ กลุ่ม ที่สำคัญคือในการทำงาน ได้หลักจาก อ.ทรงพลไปว่า ประเมินในลักษณะ ก่อนทำ ระหว่างทำ และหลังทำ

ความคิดเห็น

คุณวิไลศักดิ์	ช่องทางการเข้าถึงคนตาบอด เช่น การจัดสัมมนา ใช้เวทีของชุมชนเป็นตัวเชื่อม ยิงปืนนัดเดียวได้นกหลายตัว เป็นการสร้างความคุ้นเคย ในการฝึกอาชีพ ก็อาจจะใช้เวทีของชุมชน
คุณบุญเที่ยง	เป็นที่ปรึกษากลุ่มคนพิการกับญาติ จะมีกลุ่มพิการมาประชุมกัน นอกจากนี้ยังมีเวทีที่ อสม. มาจัดเวที คิดว่าการสร้างเวทีเป็นสิ่งสำคัญ
คุณวิไลศักดิ์	คนใหม่ๆ ที่เข้ามา อยากให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นเยอะๆ มีปัญหาข้อสงสัยอะไรก็ซักถามมาเลย
คุณบุษบา	แนวคิดที่ได้คือ
๑. การทำงานต้องรู้จักปรับตัว ตามสภาพพื้นที่ที่เราอยู่ ๒. บุญเที่ยง เปรียบเหมือนกิ่งไม้ ที่อยู่สูงแค่ไหนก็โน้มตัวลงมา คือ มีความอ่อนนุ่มถ่อมตน ต่างจากคนอื่นที่พยายามเสียดแทงขึ้นมา
คุณสถาป	ชอบนำความคิดของคนอื่นไปดัดแปลง โดยเฉพาะแนวคิดวิธีการที่ดีๆ ของคุณบุญเที่ยง กลุ่มคนพิการจังหวัดนครพนม จัดอบรมใหญ่ มีการออกพื้นที่ มาให้เครือข่ายส่งสัญญาณว่าเราจะต้องไปร่วมด้วย ที่เดินถูกทิศถูกทางเพราะได้พี่บุญเที่ยงแท้ๆ
คุณวิไลศักดิ์	ในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย นโยบายก็จะเปลี่ยนไปตลอด เพราะฉะนั้น เราจะต้องฟังตนเอง อย่าไปคิดว่า มีนายกใหม่แล้วเราจะสบาย ตอนนี้อยากให้ อ.ทรงพลช่วยแนะนำความรู้ใหม่ๆ ที่เราไม่รู้ เช่น การบริหารจัดการองค์กร เช่น การจัดระบบเอกสาร การสืบค้น การออกหนังสือมีหลักการอย่างไรบ้าง บางจังหวัดมีสมาคมแล้ว ยังไม่รู้บทบาท

	หน้าที่ของตนเองว่าจะต้องทำอะไรบ้าง เวลาไปเจอหน่วยงานรัฐเขาต้องเราเราจะได้ไม่จนมุม
คุณสถิต	อยากให้หน้าตัวอย่างที่ดีจากพี่ๆ ไปใช้
คุณพงศ์ศักดิ์	เราจะทำอะไรจะต้องมีการวางแผน
คุณพิมพ์นภา	เราจะต้องมีการสร้างเวทีในชุมชน เป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนได้รู้จักคนพิการด้วยการสร้างเวทีเป็นสิ่งที่ดี อยากให้สานต่อต่อไป ถ้ามีโอกาส
คุณน้อย	
คุณเรือง	อยากให้เวทีต่อๆ ไป
คุณประสิทธิ์	คนใหม่จะมาได้มาเรียนรู้และนำไปใช้ต่อไปได้ ผมเป็นคนใหม่ เวลาจะลงพื้นที่จะไปหาคนตาบอดจะต้องทำอย่างไร
คุณบุญเที่ยง	มีหลายวิธี อาจจะไปหาที่ พมจ. หลักคิด คือ เราจะต้องเข้าใจว่าองค์กรคืออะไร มีเป้าหมายอะไร ทำให้สมาชิกเข้าใจด้วย เราต้องบริหารตัวเองให้รอด ให้อยู่ได้ก่อน จากนั้น เราไปบริหารคนอื่นต่อองค์กร
คุณสุทัศน์	มีหลักการในการทำงานการใช้ชีวิตคือ <ol style="list-style-type: none"> ๑. เวลาเรียนรู้เรื่องอะไรมา ต้องมีการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง ๒. มีการลองผิดลองถูก ๓. มีการฟังตนเองก่อน ๔. นำคนตาบอดที่ประสบความสำเร็จ ไปพูดคุยเล่าให้คนตาบอดอื่นๆ ฟัง ๕. พาไปเรียนรู้ จัดฝึกอบรมเรื่องต่างๆ ที่เป็นประโยชน์กับคนตาบอด ๖. ยึดหลักการคุณธรรม (ความดี) มากกว่าเรื่องความเก่ง ความรวย รวมทั้งยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อคนอื่นในสังคม ๗. เรียนรู้จากสิ่งที่ธรรมชาติสอนเรา เช่น เรียนรู้วิธีการหาปลา (จะยังยืนกว่า) ๘. เรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อาวุโส รุ่นพี่ บทเรียนในอดีต ๙. เรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างมีเหตุผล โดยยึดหลักกาลามสูตร ๘ ประการ
อ.ทรงพล	อยากถามแต่ละคนว่ามีความฝันอะไรในชีวิตบ้าง
คุณวิไลศักดิ์	สิ่งที่ตั้งใจหวังมาตลอดว่า อยากให้คนตาบอดเราร่วมมือกัน ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพใดก็ตาม ไม่ว่าจะจนรวย ไม่ใช่ต่างคนต่างอยู่ อยากให้ร่วมมือกันทั้งประเทศ ช่วยเหลือกัน ไม่อยากให้เราสลายคนเดียว แต่เพื่อนคนตาบอดด้วยกันยังลำบากอยู่ เป็นสิ่งที่อยากให้เกิดขึ้น
คุณสถาป	อยากให้คนตาบอดมีการศึกษาให้มาก เพราะที่ผ่านมาคนตาบอดอ่อนเรื่องการศึกษาน่าไม่ถึงข้อมูลข่าวสาร คิดว่าฐานของชีวิตคือการศึกษา จากประสบการณ์ของตนเองที่ได้รับการศึกษาน้อย ได้รับการศึกษาซ้ำจึงตามเพื่อนไม่ทัน
คุณวิจิตร	อยากให้คนตาบอดรักสามัคคีกัน ไม่มีการอิจฉาริษยากัน

คุณบุษบา	อยากจะทำหน้าที่ให้ดีที่สุด ในช่วงเวลาที่ทำหน้าที่ที่สมาคมคนตาบอดภาพสินธุ์ อยากให้ทุกสมาคมจังหวัดทำงานอย่างโปร่งใส และทุกจังหวัดมาสำนักงานของ ตนเอง มีศูนย์บริการ ศูนย์เรียนรู้เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารแก่คนตาบอด
คุณประสิทธิ์	อยากพัฒนาคณะตาบอดในจังหวัดทุกคนได้รับการพัฒนา มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (ผม ฝันไม่เยอะ เพราะนอนไปแป๊บเดียว)
คุณพงศ์ศักดิ์	อยากให้ส่วนราชการรับคนตาบอดเข้าไปทำงานบ้าง เช่น ผมเรียนนิติศาสตร์มา ก็ อยากจะเป็นอัยการ แต่คงเป็นสิ่งที่ยาก ก็คงได้แต่ฝัน
คุณสุทัศน์	ไม่มีอะไรที่คนตาบอดทำไม่ได้ แต่อาจจะต้องมีอุปกรณ์ช่วยเหลือ คนตาบอดเป็นหมอ ผ่าตัดก็มี ขับเครื่องบินรอบโลกก็มี เป็นผู้พิพากษาอัยการก็มี ใครๆ ก็อยากเป็น แต่ ต้องถามว่า เรามีความสามารถอะไร เพียงพอหรือเปล่า เราต้องฝึกให้เหนือกว่าคน อื่น ไม่เช่นนั้น เราจะอยู่ในสังคม สู้คนอื่นไม่ได้ และที่สำคัญคือ คนตาบอดที่สบาย แล้ว เรียนจบต้อกเตอร์แล้ว ก็ลืมคนตาบอดด้วยกัน ดังเช่น คำสุภาสิตที่ว่า ปัญญา เปรียบประดุจอาวุธ
คุณสถิต	มีความฝันเหมือนทุกคน และอยากให้สิ่งที่ทุกคนฝันเป็นความจริง
คุณน้อย	อำเภอทำบัตรประชาชน อยากให้รู้ว่าเราต้องทำ เพราะเราก็คนไทยเหมือนกัน
คุณเรือง	เวลาไปติดต่อราชการ อยากให้พูดคุยกับคนตาบอดให้ดีๆ หน่อย คนตาบอดก็คน เหมือนกัน
คุณพิมพ์นภา	อยากให้สมาคมจัดสวัสดิการให้คนตาบอด
คุณบุญ	อยากให้ชีวิตในปัจจุบันมีความสุข ไม่อยากออกที่วิ่งเวียนชีวิตช่อง ๗ อยากจะให้ มีศูนย์สำหรับคนพิการที่เข้ามาเจอกัน มีเครือข่ายที่ทำอะไรได้ครบวงจร เช่น มี ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ฝึกอาชีพ นวด สปา ฯลฯ
คุณด้อม	การทำงาน อยากจะให้คนตาบอดมีความคิดความอ่านที่ดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา ลดความ ขัดแย้ง ลดมานะทิฐิ เอาใจเขามาใส่ใจเรามากขึ้น ทำงานร่วมกัน ดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา
ศร	อยากจะเป็นเจ้าของร้านนวด รับเฉพาะคนตาบอดเข้ามาทำงาน ให้เขามีอาชีพ มีการ นวดแผนไทย ฝึกอาชีพต่างๆ ขยายต่อไป ให้มีรายได้ และจัดส่งไปขายตามแหล่ง ต่างๆ
คุณอัครเดช	อยากให้คนตาบอดมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง เพราะฉะนั้นจะต้องมีการออกกำลังกาย
คุณทอฝัน	อยากให้คนพิการมีโอกาสศึกษาและเข้าเรียนมากที่สุด หรือมีการเรียนรู้ฝึก ความสามารถพิเศษต่างๆ เช่น ภาษา และอยากให้คนตาบอดและคนพิการอื่นๆ มี การรวมกลุ่มกัน
คุณบุญเที่ยง	ส่วนตัวอยากมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ซึ่งต่อพยายามดูแลร่างกาย ออกกำลังกาย และการทำเราจะทำอะไรไม่ว่าจะสำเร็จหรือล้มเหลวนั้นจะสื่้อออกไปถึงคนรอบข้าง

	ด้วย เช่น ครอบครัว ส่วนภาพของสมาคม ในระดับจังหวัดหรือระดับใดก็ตาม อยากให้มีการจูนกันระหว่างคนตาบอดในระดับต่างๆ ส่วนในบ้านก็มีเศรษฐกิจพอมีพอใช้
คุณสิริลักษณ์	๑) อยากให้รัฐจัดการศึกษาให้คนตาบอดคนพิการจนถึงระดับสูงสุดตามความสามารถเขาจะไปถึง ๒) จัดหางานรองรับสำหรับคนพิการตาบอด ๓) มีสวัสดิการดูแลผู้สูงอายุตาบอดที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้
คุณนวลทิพย์	อย่าฝันมาก อยากให้อยู่กับปัจจุบันอย่างมีความสุข อย่าเครียด เราก็มเหมือนคนปกติ อยากให้ทุกคนมีความสุข
อ.ทรงพล	ฝันมีส่วนทำให้ความฝันของทุกคนเป็นจริง และถ้าจะทำให้ฝันของแต่ละคนเป็นจริง อะไรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ฝันของเราเป็นจริง โดยเริ่มจากตัวเราก่อนที่เราพอจะทำได้ อะไรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ฝันของเราเป็นจริง โดยเริ่มจากตัวเราก่อนที่เราพอจะทำได้
คุณวิไลศักดิ์ คุณบุญเที่ยง	ทุกคนในสมาคม ต้องให้ความร่วมมือกัน เพื่อผลักดันงานของสมาคมดำเนินไปได้ พยายามสื่อให้คนรอบข้างรู้ว่าเรากำลังทำอะไร ที่เราทำอะไรไม่สำเร็จ เพราะเราไม่ได้สื่อให้คนอื่นรับรู้ ขาดความร่วมมือ ในงานองค์กร อยากให้มีทีมงานมาเสริมศักยภาพ เช่น ทีม ทรงพล เช่น จังหวัดมุกดาหารขาดอะไร เช่น เรื่องข้อมูล สื่อ อินเทอร์เน็ต ไม่เกิน ๑๕ วัน คิดว่าเราเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ คิดว่าฝันนี้จะ เป็นจริง
คุณสถาป	อยากให้คนพิการตาบอดได้รับการศึกษา จะไปติดต่อ กศน.ให้คนตาบอดได้เรียน หนังสือ
คุณสถิต	อยากให้เราแข็งแรงมั่นคงใจ
คุณพงศ์ศักดิ์	อยากให้ทุกคน ๑. มีความรู้ ๒. มีความสามารถ ๓. มีความกล้า
คุณอัครเดช	จากประสบการณ์ที่เป็นนักกีฬาระดับเขต อยากเอาประสบการณ์มาช่วยสอนคน พิการ เพื่อให้มีกำลังใจ จะได้มีกำลังใจไปต่อสู้อะไรๆ ไป
คุณบุษบา	ปัจจัยอะไรในตัวเราที่จะทำฝันให้เป็นจริง ๑. กล้าคิด คิดถูก ๒. กล้าทำ นำเขาไปสู่สิ่งที่ถูกต้อง
คุณวิจิตร	การมีความพยายาม พยายามคิดทำ แล้วสิ่งนั้นจะประสบความสำเร็จ
คุณน้อย	ไปพูดคุยกับหน่วยงานต่างๆ ให้เข้าใจถึงวิชาชีพของคนตาบอด
คุณประสิทธิ์	จะนำความคิด ความรู้ที่ได้จากเวที ไปอบรมพัฒนาคนในจังหวัดต่อไป

คุณเดือน	ให้หน่วยงานเปิดกว้างให้มากกว่านี้
คุณต้อม	มองที่ตัวเองก่อน ๑) ว่าตัวเราพอที่จะช่วยเหลืออะไรเขาได้ เอาตัวเราเป็นหลักที่เราสามารถที่จะทำอะไรได้ ๒) ชวนเขาคิด ให้เขาหาเพื่อนทำงาน สร้างกิจกรรมให้เกิดขึ้นอยู่เรื่อยๆ หาทางแก้ไข
คุณพิมพ์นภา	อยากได้ศูนย์ฝึกอบรมแบบครบวงจร ต้องการให้ทุกฝ่ายให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านต่างๆ
คุณศร	วางแผน หางบประมาณ
คุณป๋วย	อยากให้มีศูนย์ มีคนมารวมตัวกัน มีเป้าหมาย หาสปอนเซอร์สนับสนุน มีการวางแผน เริ่มลงมือปฏิบัติ ค่อยๆ เริ่มจากที่ละเล็กน้อยๆ ก่อน
คุณบุญเที่ยง	๒๕ จังหวัดนาร่อง มี ๗ จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เราได้นำเสนอการทำงาน วิธีการ เป้าหมาย สิ่งที่จะทำ
คุณบดินทร์	<p>เป็นประธานเขต ๒ ภาคอีสานตอนบน อยากให้ขอนแก่นเป็นศูนย์ฝึกอาชีพ เป็นสำนักงานด้วย โดยของงบประมาณจากภาครัฐ และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากท้องถิ่น วิธีการทำงาน แนวนร่วมยังขาดความเข้าใจในการดำเนินงานของสำนักเขต ขาดความเข้าใจ ความร่วมมือ ความสามัคคี</p> <p>อยากให้ภาคอีสานมีศูนย์ฝึกอาชีพ มีคนมาร่วมมือ ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้ ต้องมาจากความสามัคคีของคนตาบอด ในระยะหลังคนตาบอดมักจะมี ความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ จึงคาดหวังว่า สักวันจะมีคนที่สามารถมาจูนคนตาบอดในระดับจังหวัด มาพูดคุยกัน และคาดหวังโครงสร้างใหม่ของ สพท. ที่จะเกิดขึ้นในปี ๒๕๕๑ ด้วย ขอฝากแนวความคิดนี้ไว้</p> <p>ก่อนที่จะทำอะไรต้องมีแผนที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ ภาคอีสาน มี ๑๙ จังหวัด ขอให้ทำ ได้จังหวัดละโครงการถือว่าประสบความสำเร็จแล้ว ในปีงบประมาณต่อไปอาจจะมาเพิ่มตรงนี้ หรือของบมาทำศูนย์ฝึกอาชีพในภาคอีสาน</p> <p>ผมไม่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน เพราะที่ผ่านมาเป็นช่างเทคนิคจับแต่คีมแต่ค้อน พอก้าวเข้ามาทำงานกับคนตาบอด จึงมีความกล้ามากขึ้น เพราะได้รับโอกาสจากพี่น้องคนตาบอดด้วยกัน</p>

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

อ.ทรงพล	<p>อยากให้เราฝึกวิธีคิดแบบเห็นข้างทั้งตัว คือ ฟังจากเพื่อนแล้วนำความคิดของเพื่อนมาประกอบเพื่อให้ความคิดอ่านของเรามากขึ้น ตอนนี้เราเป็นแกนนำถามว่าเรานำในเรื่องอะไร คนเราจะยอมให้ใครมานำ ต่อเมื่อเขามีความเชื่อถือ ศรัทธา เรา แสดงว่าเราจะต้องมีบางอย่างที่ดีน่าเชื่อถือศรัทธา อันดับแรกคือ</p>
---------	--

๑. การนำในด้านจิตใจ เช่น กล้าคิด กล้าทำ ใจสู้ สนใจ ตั้งใจ ใส่ใจ เข้าใจ เช่น ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านตรัสว่า “ต้องเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา”
๒. การนำในด้านความคิด คือ คิดเก่ง คิดดี คิดหวัง คิดลึก ถ้าเราทำได้จะทำให้สมาชิกเกิดการยอมรับ
๓. การนำในด้านการพูด คือ การพูดแต่ความจริง พูดให้เกิดประโยชน์
๔. การนำในด้านการปฏิบัติ คือ ผู้นำบางคนพูดเก่ง เป็นผู้นำแต่คำพูด แต่ไม่ทำ คนก็ไม่ศรัทธา ทำให้เกิดผล ให้คนสัมผัสผล

สิ่งที่ต้องรู้

๑. ต้องรู้จักตนเอง รู้ว่าเรามีอะไร ขาดอะไร และสิ่งที่ตัวเอง ขาดจะหามาได้อย่างไร
๒. ต้องมีเป้าหมายชีวิต มีความมุ่งมั่นแน่วแน่ตั้งใจ ถ้าเรามีแรงบันดาลใจพอ จะผลักดันให้เราลงมือทำ และต้องทำบ่อยๆ ต่อเนื่อง

ปัจจัยที่ทำให้ความฝันเป็นจริงคืออะไร

๑. ถามตนเองว่า เรามีความมุ่งมั่นตั้งใจแน่วแน่
๒. รู้ว่าเรามุ่งที่จะพัฒนาตนเอง ให้มีขีดความสามารถในการทำงานให้บรรลุได้อย่างไร เช่น คิดเก่ง ความรู้ในตารางวางแผน ความรู้ในการปักธง ความรู้้อย่างเดียวยังไม่พอจะต้องมีทักษะ เริ่มจากการลงมือทำในสิ่งที่เล็กๆ ก่อน

ความรู้ที่แกนนำพึงมีมีอะไรบ้าง

๑. เรื่องใกล้ตัว ข้อมูล เรื่ององค์กร สมาคม สิทธิ กฎหมาย
๒. เรื่องที่เราต้องไปเกี่ยวข้องกับคนอื่น เช่น ในการไปแสวงหาความร่วมมือจะต้องไปพูดคุยไปสร้างความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ เช่น ถ้าเราถามมาว่า เรามีสมาชิกเท่าไร มีแผนจะพัฒนาอย่างไร ถ้าเราตอบได้ แสดงว่าเรารู้จริง เป็นการสร้างความเข้าใจ และการยอมรับให้เกิดขึ้น นอกจากนี้เราต้องรู้ว่า เขาช่วยอะไรได้ อาจจะต้องพูดภาษาของเขาให้เป็นบ้าง มีการแต่งกายที่เหมาะสมเวลาไปติดต่อราชการ

ทักษะ

๑. ต้องมีการพัฒนาทักษะการพูด การติดต่อสื่อสาร

การลงมือทำ

๑. เกาให้ถูกที่คัน
๒. เกาแล้วต้องมีความต่อเนื่อง

เพราะฉะนั้นการเป็นแกนนำคนตาบอด มีเรื่องที่เราจะต้องเรียนรู้อยู่พอสมควร เช่น ถ้าเขาถามว่า มนุษย์เกิดมาเพื่ออะไร เราจะตอบว่าอะไร

คุณบุญเที่ยง
คุณวิจิตร

เกิดมาเพื่อใช้กรรม เกิดมาเพื่อปฏิบัติภารกิจ เพื่อแต่งแต้มสีสันบนโลกนี้
เกิดมาเพื่อสร้างสรรค์โลกที่น่าอยู่ สร้างสรรค์คุณงามความดี

คุณวิไลศักดิ์	มีหน้าที่จะต้องพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคม ต้องมีความรับผิดชอบ
คุณอัครเดช	มนุษย์เกิดมาเพื่อเรียนรู้ โดยเฉพาะมนุษย์ที่เป็นสัตว์ประเสริฐยิ่งต้องเรียนรู้
คุณบดินทร์	เกิดมาเพื่อการสืบพันธุ์ และพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า
คุณพงศ์ศักดิ์	ดำรงเผ่าพันธุ์ ให้สืบต่อไป
คุณสถิต	ต่อสู้ชีวิต และดำรงชีวิตให้อยู่สบาย
คุณป๋วย	เราจะต้องเรียนรู้และค้นหาคำตอบของตนเอง คือ เกิดมาเพื่อแก้ปัญหา
คุณศร	เพื่อค้นหา เรียนรู้ อะไรในโลก ทุกสิ่งทุกอย่าง ค้นหาเรียนรู้ด้วยเหตุผล
คุณน้อย	เกิดมาเพื่อเรียนรู้ต่อไป
คุณเรือง	เกิดมาเพื่อเป็นคน
คุณประสิทธิ์	เกิดมาเพื่อพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ อาจจะไปเรียนรู้จากคนอื่น
คุณเดือน	เกิดมาเพื่อการเรียนรู้
คุณบุญเที่ยง	เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป และที่สำคัญคือ เราจะจะต้องค้นหาตัวเองให้เจอ อยากรู้ได้ อะไร มีอะไรก็ต้องขวนขวายหาเอาเอง เมื่อเราไม่รู้ เราต้องต้องแสวงหาความรู้ เป้าหมายสูงสุด คือ อยากรู้ชีวิตที่ทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น
คุณสุทัศน์	คนเห็นประโยชน์ส่วนตน คือ คนธรรมดา คนเห็นคนเป็นคน คือ ศาสตรา
คุณทรงพล	เราเกิดมาเพื่อเรียนรู้และพัฒนาตนเอง เพื่อเข้าใจโลกและชีวิต ถ้าเราเข้าใจจะ จัดระบบความสัมพันธ์ได้ถูก เมื่อจัดสมดุลได้ ความสุขก็จะเกิด เพราะฉะนั้น ปัญหาที่จะไม่เกิด รากที่แท้จริงคือ เราไม่ชัดเจนว่าเราเกิดมาเพื่อ อะไร เพื่อศึกษาเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง แต่ไม่ใช่ไปเอาเปรียบคนอื่น มีคน ตั้งข้อสังเกตว่า การศึกษาที่เป็นอยู่ปัจจุบัน จะทำให้โลกวิบัติ เพราะเป็น การศึกษาที่ทำให้คนเห็นแก่ตัว ไม่ทำให้คนมาเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการศึกษาแบบไหน เป็นการศึกษาที่ทำให้ชีวิตและงานสอดคล้องกัน เรา วางจิตวางใจเป็นอย่างไร เรื่องชีวิต งาน เวลาเราไปเกี่ยวข้องกับคนอื่น เรา จะต้องปฏิบัติกับเขาอย่างไร การศึกษาในวิถีในชีวิตมีความสำคัญมากกว่าการศึกษาในระบบเสียอีก ที่เรา พยายามนำเรื่องชีวิตและการเรียนรู้มาเป็นเรื่องเดียวกัน เราสามารถเรียนรู้ เรื่องงานได้อีกเยอะ งานนี้เป็นเรื่องใกล้ตัวใกล้ใจ แต่ต้องมีเพื่อนมี กัลยาณมิตรมาช่วย เช่น มาช่วยตั้งคำถาม ๑. การสร้างใจ ที่จะอีกเข็ม สร้างแรงบันดาลใจ มีมานะมุ่งมั่น ใจที่จะต้อง อดทนอดกลั้น ๒. มีความรู้ รู้เรา (งานที่ทำ) รู้เขา (งานสมาคม) รู้สถานการณ์ (สิทธิ)

๓. ทักษะ เช่น ทักษะการบริหารคน งาน เงิน องค์กร ที่สำคัญคือ เราจะต้องมีการพัฒนาทักษะเรื่องการพูด การคิด การฟัง คือ คนจะกล้าพูดได้อย่างมั่นใจเขาจะต้องมีใจที่กล้าและมีความรู้ที่เต็มเปี่ยม

การที่เรากล้าตั้งคำถามว่า เราเกิดมาเพื่ออะไร คือมีสัมมาทิฐิ เมื่อเราคิดเห็นถูกต้อง การก็จะสามารถวางจิตวางใจได้อย่างถูกต้อง งานที่เราทำถ้าเราคิดว่าเป็นแบบฝึกให้ดี เราจะได้อะไรอีกเยอะมากเลย เราจะเก็บเกี่ยว ตั้งคำถามว่างานมันสอนอะไรเรา พยายามฟัง เข้าใจ เข้าถึงและสานฝันของพวกเราให้เป็นจริง เกาฏุกที่ค้น จะได้ไม่เสียเวลาซึ่งกันและกัน

สะท้อนความคิดเห็น

- อ.ทรงพล ให้สะท้อนความคิดเห็นจากที่ได้เข้าร่วมเวทีในครั้งนี้
- คุณบุษบา ได้รู้จักอาจารย์ทรงพล ทำให้เราทำงานโดยไม่ท้อ เห็นความตั้งใจของอาจารย์ที่เข้ามาทำงาน ได้เรียนรู้จากอ้อ มาว่าไม่ใช่ว่าจะรู้ไปซะทุกอย่าง คนที่ทำงานในสมาคมเขาไม่ใช่จะรู้เรื่องวิธีการช่วยเหลือคนตาบอดทุกเรื่อง นำความรู้ แนวคิดอาจารย์ทรงพลไปใช้
- คุณวิจิตร ยินดีที่ได้มาและนำความรู้ไปใช้ อยากให้มีเวทีแบบนี้อีก
- คุณอัครเดช เป็นคนขี้อาย พูดไม่ค่อยเก่ง ได้รู้ปัญหา อยากให้มีเวทีแบบนี้อีก
- คุณสถาป ได้รู้จักตนเอง ว่าตนเองยังด้อยความรู้ มาครั้งนี้ได้เรียนรู้จากทุกคน ถ้าได้เกิดขึ้นบ่อยๆ ทุกคนจะเกิดทักษะ ได้รู้จักกันด้วย ได้ความคิดด้วย
- คุณวิไลศักดิ์ เวทีแบบนี้สัมผัสมาเยอะ แต่ครั้งนี้มาแล้วได้กำไร ได้รู้จักได้รับฟังความรู้สึกรักของเพื่อนๆ ฟังความในใจ อุดมการณ์ แม้จะไม่สำเร็จในวันนี้พรุ่งนี้ แต่จะเป็นตัวแบบให้คนรุ่นใหม่ได้มาทำงาน
- คุณพงศ์ศักดิ์ ไม่คิดว่าจะได้มาเวทีแบบนี้ ดีใจที่ได้มา ได้ความรู้ ฟังประสบการณ์ ผู้อาวุโส นำสิ่งที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ จัดอีกเพื่อพัฒนาความรู้
- คุณสถิต ขอบคุณวิทยากรที่มาจัดและมาให้ความรู้
- คุณบดินทร์ ขอบคุณวิทยากร ในนามตัวแทนเขต ๒ เจ้าของพื้นที่ นำหลักสูตรมาพัฒนาศักยภาพของคนตาบอด จะเป็นประโยชน์ในการติดต่อประสานงาน พัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาความรู้ความเข้าใจ สร้างบุคลิกให้คนตาบอดที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา
- คุณต่อม ดีใจที่มีเวทีแบบนี้ให้ทุกคนได้มาเรียนรู้ มารับรู้ข้อมูลสถานการณ์ที่เกิดขึ้นของเพื่อนแต่ละจังหวัด อยากจะให้ทุกคน มีใจยอมรับเปิดกว้าง ระบุสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นในชีวิตของตนเอง
- คุณปุ๋ย เป็นประสบการณ์ที่ดี รู้จักแนวความคิด แนวการทำงานที่ดี สามารถนำมาปรับปรุงวิธีการทำงาน

คุณศร	ได้ความรู้แนวคิดใหม่ๆจากทุกคน เป็นเวทีสร้างคน สร้างความรู้แนวคิดให้แลกเปลี่ยน ได้แสดงความคิดเห็น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าที่จะเสนอแนะแลกเปลี่ยนกัน คนที่ขี้อายก็กล้าที่จะพูดมากขึ้น
คุณพิมพ์นภา	รู้สึกดี ได้ประโยชน์ รู้จักคิด วางแผน นำวิธีการปฏิบัติงานของพื้นที่อื่นไปปรับปรุงตนเองกล้าพูดมากขึ้น เวลาไปประชุมจะไม่ค่อยได้พูดตามไปฟัง เริ่มที่จะกล้าขึ้น
คุณน้อย	ขอบคุณ อยากให้มีเวทีแบบนี้อีก
คุณเรือง	ได้แลกเปลี่ยนความรู้จากเพื่อนที่ดี
คุณประสิทธิ์	ได้ความรู้จากวิทยากร ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ที่อำนวยความสะดวกให้ทุกอย่าง อยากให้จัดต่อไป
คุณเดือน	ดีใจที่ได้เข้าร่วมเวที มีความรู้ ได้เรียนรู้วิธีคิดวิธีการทำงานของแต่ละคน และมุมมองตนเอง รู้จักตนเองมากขึ้นด้วย สามารถนำความรู้ไปใช้ได้
คุณบุญเที่ยง	ขอบคุณกองแผน วิทยากร ทีมส่งเสริม ที่อำนวยความสะดวกให้เกิดการทบทวนตนเองเวลาจะทำอะไร จะต้องมีความชัดเจน จะต้องมีความสะอาดในการทำงานด้วย ถ้ามีโอกาส อยากจะสนับสนุนทุกคน เท่าที่ทำได้ เท่าชีวิตที่เหลือ
คุณสุทัศน์	ดีใจที่มีเวทีแบบนี้ ดีที่สุดคือวิสัย
คุณทรงพล	เวทีนี้ เราฝึกความสามารถใกนารตีความและถอดบทเรียนตัวเอง ว่าเป็นอย่างไร เล่าได้เป็นขั้นเป็นตอนหรือไม่ ฝึกการฟังการจับประเด็นด้วย เราตีความเอาไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเองได้อย่างไร เราต่างเป็นครูและนักเรียนซึ่งกันและกัน เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ การที่เราไปสร้างประโยชน์ให้กับผู้อื่น เวทีนี้เป็นการฝึกให้เราอดทนด้วย ฝึกการฟังคนที่พูดไม่เก่งเป็นการให้โอกาสเขา ความเป็นกัลยาณมิตร การให้กำลังใจ ให้โอกาสซึ่งกันและกันเป็นการให้โอกาสของความซ้าช่วยฝึกฝนเรา ให้กำลังใจทุกคน หวังว่าสิ่งที่ได้มา จะเป็ขประโยชน์แก่ทุกคน เดือนสิงหาคม ให้ทำลิค้ค่าเด่นของตัวเองมาให้ชัด

ข้อสังเกต

กระบวนการ

- ให้เล่า เปิดวงให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นได้ (บางรอบให้แสดงความคิดเห็นตามอัธยาศัย และบางรอบก็กึ่งบังคับให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น)
- แกนนำบางท่านช่วยเป็นคุณอำนวยในเวทีได้ เช่น ในฐานะที่ผู้เข้าร่วมรู้จักกันดี เขาก็จะคอยกระตุ้นกันให้มีการพูดการแสดงออก
- คนที่เล่าตอนหลังจะเล่าเป็นขั้นตอนและค่อนข้างครอบคลุมประเด็น

- ยังไม่ได้มีการพูดถึงงานหรือบทบาทของทีมนักส่งเสริมการเรียนรู้ในพื้นที่ (พี่เลี้ยง เท้าไทร)
- กระบวนการไม่เร่งรีบ เน้นการเรียนรู้เป็นหลัก ที่ได้มาพร้อมกับกระบวนการความรู้ คือความรู้ต่าง ๆ ที่อยู่ในตัวผู้ปฏิบัติ (จากเรื่องเล่า)
- ขอขอบคุณผู้รู้ (ท่านอาจารย์ทรงพล) ที่ช่วยขมวดตบท้ายให้หลักการให้ความรู้เพิ่มเติม (เพราะว่าคุณอำนวยในเวทีครั้งนี้ทำได้แค่ชวนพูด ชวนคุยเท่านั้น)

ผู้เข้าร่วม

- มีทั้งหน้าใหม่เพิ่งมาครั้งแรก แต่กระบวนการก็ทำให้ทุกคนได้พูดได้แสดงความคิดเห็น
- มีสายสัมพันธ์ ความเป็นพี่ใหญ่ ความเป็นน้อง มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน
คุณบุญเที่ยง มีประวัติการเกือหนุนน้องๆ ใดๆ ก็ “พี่บุญเที่ยง อาจารย์บุญญเที่ยง” เป็นคุณอำนวยคอยกระตุ้นให้วงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีวิธีการทำงานที่เน้นการประสานหน่วยราชการเป็นหลัก

คุณสถาป พุดไม่เก่ง แต่ก็พยายาม ตามมาด้วยหลายชายตาดีที่น่ารักคอยดูแลอยู่ข้างๆ พร้อมกับได้เรียนรู้ไปในเวที ความคิดเข้าท่า เป็นคนรุ่นใหม่ที่น่าสนใจคนตาบอด

คุณวิไลศักดิ์ พุดเก่ง ทำทางภูมิฐานมีฐานะ เวลาเป็นเงินเป็นทอง แต่ก็นับว่ามีใจ มีวิธีคิดการทำงานใหม่ โดยเอาความล้มเหลวเดิมเป็นฐานต่อยอดคิดค้นวิธีการใหม่

คุณบุษบา นักสูทหญิงผู้มีความฮึด! ทำงานด้วยอุดมการณ์ มีวิธีการทำงานหลากหลาย พ่วงมาด้วยคุณวิจิตรคนพุดน้อยแต่ก็มีใจมาร่วมเวที

คุณพิมณฑา คนตาดี มีจิตใจเป็นกุศลทำเพื่อคนตาบอดอย่างเต็มที่และเต็มใจ

สารุ

น้องใหม่จากโคราช (น้องสถิต และพงศ์ศักดิ์) มีท่าทีการเรียนรู้ที่ตั้งใจมาก

นายกใหม่จากอุดร (คุณประสิทธิ์) อย่างน้อยก็กล้าพูด พูดจาจะฉาน

เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง (น้องต้อม น้องบุญ) เข้าร่วมกระบวนการมากกว่าทุกครั้ง

คุณสุทัศน์ เป็นผู้รู้สายคนตาบอดที่คอยเติมเต็มความรู้ ตามประสบการณ์

สถานที่ บรรยากาศ

- สถานที่ดี บรรยากาศดี

เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด ภาคเหนือ

เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอดภาคเหนือ

วันที่ ๓-๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐
ณ ห้องโถงปราชญ์ โรงแรมโกลเด้นแกรนด์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

เวทีการเรียนรู้ครั้งนี้จัดที่โรงแรมในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งคิดว่าเป็นจุดศูนย์กลางของกลุ่มพี่น้องภาคเหนือจะมาพบกันได้สะดวก ไม่ได้ค่อนข้างไปทางใดทางหนึ่ง สำหรับพวกเราท่านอาจารย์ทรงพล น้องอ้อ และน้องอ้อต เดินทางมาถึงก่อนล่วงหน้าหนึ่งวัน พวกเรานั่งวางแผนกันขนานใหญ่เพื่อเตรียมเวที เพราะแต่ละครั้งพวกเราก็นำบทเรียนแต่ละเวทีมาคิดว่า จะจัดกระบวนการอย่างไรให้เกิดการเรียนรู้ของพี่น้องคนตาบอดมากที่สุด อีกทั้งแต่ละเวทีที่พวกเราเองก็ได้เรียนรู้พัฒนาศักยภาพตัวเองไปด้วย ซึ่งท่านอาจารย์ทรงพลท่านก็ให้โอกาสพวกเราเต็มที่ แต่เสียดายเวทีครั้งนี้ไม่มีตัวแทนจากแผนงานฯ มาร่วมเลย เมื่อถึงวันและเวลาที่เป็นมงคลฤกษ์ก็เปิดเวทีการเรียนรู้ โดยให้ผู้เข้าร่วมที่มาแต่ละที่ส่งเสียงทักทายกัน

แนะนำทักทาย

จังหวัดน่าน คุณประยูร พรหมมี (รองประธานภาค)
จังหวัดกำแพงเพชร คุณทวีศักดิ์ แซ่เต๋น (นายก) คุณฉลวด บดีรัฐ
จังหวัดเชียงใหม่ (สมาคม) คุณสุเวทย์ ทองเลิศ คุณอัมพร สามแหวน คุณชาญนรินทร์
แกลัวกล้า คุณศศิธร พงษ์เทพ
จังหวัดเชียงราย คุณทวี มุมเมือง คุณบังอร มุมเมือง
จังหวัดพิษณุโลก (สมาคม) คุณศศิทยา เจริญชาติ (ประธานเขต) คุณสมบุญ คัล้อยแก้ว
คุณมนตรี คงใจมั่น คุณวรรณภา เกตุกลาง คุณเข็มมิภา หิมโสภา (ประชาสัมพันธ์) คุณพยงค์
อังศุพงศ์พันธ์ คุณแหววเดือน พงษ์เหล็ง

เมื่อส่งเสียงแนะนำตัวกันเสร็จแล้ว ท่านอาจารย์ทรงพล ได้เปิดให้ผู้เข้าร่วมซักถามปัญหาข้อข้องใจหรือใครอยากมีอะไรอยากจะทำ

สุเวทย์	มีวนเทปที่ส่งมาให้ เพิ่งจะได้ ยังไม่ได้ทำอะไรเลย อยากทราบว่าเทปที่ส่งมาให้จะเก็บคืนวันไหน หรือไม่อย่างไร
อ.ทรงพล	บทบาทของทีมงานของ สรส. คือ พยายามสนับสนุนส่งเสริมให้แกนนำคนตาบอดได้ทำงานได้ดีที่สุด ซึ่งในการจัดการความรู้ต้องมีการจัดการความรู้ก่อนทำ ระหว่างทำ และหลังทำ คนทำงานต้องมีเครื่องมือในการทำงาน เครื่องมือที่ดีที่สุดคือ เครื่องอัดเทป เพราะบางคนเขียนเบอร์ลส์ไม่ได้ ไปเจออะไรก็อัดเทปไว้ เป็นข้อคิด ความรู้ ทำแล้วมาฟัง มาถอดบทเรียนกัน ส่วนที่ท่านได้เครื่องอัดเสียงช้า น่าจะเป็นเรื่องของการจัดการ คือ แผนงานสร้างเสริมสุขภาพเพื่อคนพิการในสังคมไทย โดยทาง สรส.มีหน้าที่แจ้งไปว่าน่าจะมีการสนับสนุนเรื่องอะไร แล้วก็เสนอไป ส่วนในการจัดการต่อไปเป็นเรื่องของแผนงาน
ประยูร	รู้สึกเสียดายที่ได้เครื่องอัดเสียงช้า เพราะลงพื้นที่ไปแล้วไม่ได้บันทึกเทปไว้
อ.ทรงพล	อุปกรณ์ที่ได้มา ไม่ได้ใช้เฉพาะเวลาลงพื้นที่ ใช้ในเวลาทำงาน เวลาประชุม หรือในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เกิดประโยชน์กับตัวเรา

วัตถุประสงค์การจัดเวที

อ.ทรงพล	<p>การจัดการความรู้ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีธง มีเป้าหมายที่ชัดเจน ๒. ใช้ข้อมูลความรู้ให้มากที่สุดในการทำงาน เช่น ถ้าเราจะไปเชื่อมงานกับ อบต. เราจะต้องรู้ข้อมูลอะไรของเขา ๓. ใส่ใจ ใช้ทักษะ สมรรถนะที่เราจำเป็นต้องมี <p>เพราะฉะนั้น เวลาทำงานต้องใช้ความรู้ทั้งก่อนทำ ระหว่างทำ และหลังทำ การจัดการความรู้ก่อนทำ เช่น ก่อนทำอะไรต้องหาข้อมูลในเรื่องนั้นๆ ก่อน การจัดการความรู้ระหว่างทำ เช่น เวลาไปเจอใคร ต้องมีการบันทึกข้อมูลไว้ การจัดการความรู้หลังทำ เช่น เวลาทำแล้วมาคิดว่า งานสอนอะไรให้เราบ้าง</p> <p>เป้าหมายของเวทีนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ฝึกการถอดบทเรียนตัวเอง เราได้อะไรบ้าง เกิดอะไรบ้าง ๒. ฝึกการเล่าเรื่องของตนเองให้คนอื่นฟัง ๓. ฝึกการฟัง และจับประเด็นว่าฟังเรื่องเล่ามีประโยชน์อย่างไร
---------	---

๔. ฝึกการคิดต่อยอด การนำความรู้ไปใช้ ว่ามันจะมีประโยชน์ต่อชีวิตและงานของ
เราอย่างไร

ที่สำคัญคือ เวทีนี้จะเป็นการฝึกฝนพวกเราเพื่อเตรียมตัวที่จะนำเสนอผลงานในเดือน
สิงหาคม

คุณนวลทิพย์ ชี้แจงกติกา

๑. ขอความร่วมมือให้ทุกท่านปิดโทรศัพท์มือถือ

๒. ในเวทินี้จะมีการมอบหมายหน้าที่ให้ทุกคน

คือ เป็นคนเล่า คนฟัง คนให้ความคิดเห็น และคนสังเกต

๓. จะใช้เสียงระฆังเป็นการให้สัญญาณการทำกิจกรรม

๔. ก่อนเริ่มทำกิจกรรม ขอให้สงบนิ่งทำสมาธิ

อ.ทรงพล

ในเวทีครั้งนี้ให้คุณทิติยา เจริญชาติ (ปาน) เป็นคนสังเกต

บทบาทของคนสังเกตคือ สังเกตว่า

คุณอำนวย มีวิธีการตั้งคำถามอย่างไร

คุณเล่า มีจุดอ่อนจุดแข็งในการเล่าเรื่องอย่างไร

คนฟัง มีการจับความรู้ได้อย่างไร

ประเด็นในการเล่า

- ตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมา เราไปพบคนตาบอดมากี่คน และคนที่เราไป
พบ เราให้ความช่วยเหลืออะไรบ้าง ตัวอย่างเช่น ไปรับฟัง เอาของไปให้ ฝึก
ให้เดินด้วยไม้เท้า หรือการพาไปเรียนนวด ฯลฯ

ลักษณะการเล่า ขอให้คำนึงว่า เวลาเราไปนำเสนองาน หรือมีคนมาถามเรา
ว่าเราไปช่วยคนตาบอดกี่คน และช่วยเหลืออะไรบ้าง แบบไหนบ้าง ให้พูดคุย
ปรึกษาหารือกันในห้อง และค่อยๆ คิดว่าจะนำเสนออย่างไร ให้เรานำเสนอให้คน
อื่นฟังแล้วรู้เรื่อง

จากปัญหาที่พบคือ เวลาท่านไปทำงาน ได้แต่จำ ไม่ได้บันทึก พอนานๆ เข้า
เราจะลืม ตรงนี้แสดงว่า เรามีการเก็บข้อมูลหรือบันทึกไม่ดี เพราะฉะนั้นเรื่องเครื่อง
บันทึกเสียงจึงมีความจำเป็น

กิจกรรมอุ่นเครื่อง

- ฟังเพลง จากคุณแซมมิกา หิมโสภา เพลง หน้าจอรอสาย
- ฟังเพลง จากคุณทวี มุมเมือง เพลง จุดมุ่งหมายคนพิการ

กระบวนการและขั้นตอน

๑. การค้นหาคนตาบอดและรูปแบบการช่วยเหลือ

■ จังหวัดเชียงใหม่

คุณสุเวทย์ จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม เชียงใหม่เป็นจังหวัดนำร่อง เพื่อค้นหาคนตาบอด

วิธีการทำงาน

๑. ทำจดหมายเวียน จาก ๒๓ อำเภอ ได้มา ๙ อำเภอ ได้ตัวเลขมาไม่เยอะ ไม่เท่าข้อมูลของพัฒนาสังคม

๒. ไป พบกับ อบต. และลงพื้นที่ไปตามจุดต่างๆ

การเก็บข้อมูล

๑. ทำแบบสอบถาม ๑๕๐ คน

๒. บันทึกเทปไว้

วิธีการเข้าหาคนตาบอด

๑. ชี้แจงว่าเราเป็นใคร มาจากไหน เราจะมาทำอะไร คุณเป็นคนตาบอด คุณจะได้อะไรบ้างตามสิทธิที่ควรได้ ตัวอย่างเช่น

- คนตาบอดที่เป็นเด็ก จะทำความเข้าใจง่าย

โดยชี้แจงให้พ่อแม่เขารักลูกให้ถูกต้อง

- คนตาบอดที่เป็นผู้ใหญ่ ก็แนะนำเรื่องการฝึกอาชีพบอกเขาว่าไปฝึกอาชีพแล้วกลับมาที่บ้านคุณจะมีคุณภาพภูมิใจ เป็นคนตาบอดที่มีคุณค่า แต่ก่อน เอาข้าวให้ไก่กิน ให้ไปคนละทาง ตอนนี้อยู่ใกล้ๆเองได้ด้วย

รูปแบบการช่วยเหลือ

๑. ให้ผู้ใหญ่บ้าน พาไปขึ้นทะเบียน จำนวน ๑๐ คน

๒. พาไปฝึกอาชีพ จำนวน ๓๐ คน เช่น ทำดอกไม้จันทน์ ร้อยลูกปัด ฯลฯ

๓. แนะนำเรื่องการศึกษา ทั้งที่โรงเรียนในชุมชน และที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๐ คน

๔. แนะนำว่า กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้อบต.ดูแลคนพิการ ให้เบี้ยยังชีพคนพิการทุกประเภท ไม่ว่าจะยากดีมีจน

๕. มีสื่อวิทยุชุมชน ที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้พิการ

ตอนนี้มีเด็กคนหนึ่งจากอำเภอสารภี ตาพอมองเห็น พาไปเรียนอักษรเบรลล์และ
ถ่ายทอดเรื่องการวางแผนไทยให้ ตอนนี้ หวังว่าเขาจะเป็นกำลังสำคัญในการทำงาน
ของชมรมต่อไป

- คุณนวลทิพย์ คนที่เราไปช่วย มีการบันทึกข้อมูลไว้หรือไม่
- คุณสุเวทย์ เป็นการบันทึกประวัติไว้ตามแบบฟอร์มของสถาบัน เช่น รายได้เท่าไร ได้เบี้ยยังชีพ
หรือยัง บันทึกกว่าคนที่เราไปช่วย ช่วยอะไร เช่น ไปเรียนนวดก็คน และเรียนจบแล้ว
ไปทำอะไรต่อ
- ความคิดเห็น
- คุณทวีศักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่มีรูปแบบการทำงานคล้ายๆ กันกับจังหวัดกำแพงเพชร
- คุณฉลาด คนตาบอดจังหวัดกำแพงเพชร บางคนก็อยากจะทำอาชีพ แต่บางคนก็ปฏิเสธไม่
ยอมรับแนวคิดของเรา และคิดว่าการที่แข่งขานพิการสมัครประกันชีวิตได้ พอฟังแล้ว
ก็คิดถึงพื้นที่ของตัวเอง
- คุณประยูร พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่มีการทำงานจริง โดยทั่วไปคนตาบอดกว่าที่จะไปช่วยเหลือ
และพัฒนาเขานั้นไม่ใช่เรื่องง่าย สิ่งที่ อ.สุเวทย์ ทำ เราสามารถนำมาเป็นแบบอย่าง
ในการทำงานได้ เช่น แนะนำไปฝึกอาชีพ ไปเรียน ตอนนี้มีอะไรที่ใหม่ๆ คือ แนะนำ
ไปเปิดบัญชีที่ธนาคารออมสิน
- คุณทวี ฟังแล้วได้กำลังใจในการต่อสู้ การพูดโน้มน้าวให้คนที่ไม่เข้าใจเกิดการคล้อยตาม นำ
นำไปเป็นข้อคิดในการทำงานในขั้นต่อไปของเรา
- คุณมังอร อ.สุเวทย์ นำเสนอได้ชัดเจนดีมากะ
- คุณสมบูรณ์ ได้เรียนรู้เทคนิคในการไปนำคนตาบอดออกจากบ้าน เช่น การพูดโดยใช้ลูกล่อ
ลูกชน ทางพิษณุโลกกำลังเจริญรอยตามอยู่ โดยการซักแม่น้ำทั้งห้าถามคลองอีก
สามกว่าจะทำความเข้าใจกับเขาได้
- คุณเข็มมิกา เวลาลงพื้นที่สิ่งที่มีทั้งอุปสรรคและปัญหา แต่ว่าทำอย่างไร จึงจะนำคนตาบอดได้
ออกมาพบกับสิ่งที่ดีๆ ได้
- คุณวรรณภา ที่นำเสนอ มีบางข้อเรานำมาใช้ได้ แต่บางข้อก็ต้องนำมาคิดต่อ เพราะคนตาบอดแต่
ละพื้นที่ก็แตกต่างกัน เช่น บางคนไม่ยอมให้คนตาบอดออกมาเพราะอยากให้
แรงงานในครอบครัว เช่น ทำความสะอาดบ้าน เลี้ยงลูกเลี้ยงหลาน แต่บางทีเขาไม่
คิดว่า ถ้าไม่มีญาติอยู่แล้ว คนตาบอดจะอยู่อย่างไร
- คุณมนตรี ตนเองไม่ค่อยได้ลงพื้นที่ เพราะเป็นกรรมการสมาคม คิดว่าที่ อ.สุเวทย์ทำ เป็นสิ่งที่
ดีมาก
- คุณพยงค์ สิ่งที่น่าสนใจ สามารถเป็นแนวทางให้คนรุ่นหลังได้นำไปใช้ต่อได้
- คุณศศิธร ที่นำนำมาประยุกต์ใช้ คือ เรื่องวิทยุชุมชน อยากให้คนตาบอดได้เข้าไปมีส่วนร่วมให้
มากขึ้น

- คุณอัมพร เป็นคนที่ลงพื้นที่เองด้วย พบว่า ปัญหาในการลงพื้นที่มีมาก ทั้งที่ได้รับการต้อนรับ และการปฏิเสธ จากที่พบ เวลาท่าน อ.สุเวทย์ ไปพบว่าคนตาบอดเขาขาดอะไร ท่านก็จะช่วยเขา เช่น เขาไม่มีไม้เท้าท่านก็เสียสละของตัวเองให้
- คุณศุภิตยา เราเป็นคนรุ่นใหม่ ฟังแล้วเราต้องมีมานะมากขึ้น สิ่งที่ท่าน อ.สุเวทย์ ทำสอนให้เรามีกำลังใจในการทำงานมากขึ้น

■ จังหวัดกำแพงเพชร

- คุณทวีศักดิ์ จังหวัดกำแพงเพชร ลงพื้นที่ ๓ เดือน/ครั้ง ไปพบคนตาบอดประมาณ ๙๐๐ คน
วิธีการทำงาน/รูปแบบการช่วยเหลือ
๑. ทำจดหมายสำรวจคนที่ฝึกอาชีพได้
 - แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม
 - ๑) คนที่ฝึกอาชีพได้ มีประมาณ ๓๐ กว่าคน
 - ๒) คนที่ฝึกอาชีพไม่ได้ เป็นคนชรา ก็ขอไม้เท้าให้
 - ๒. การขอเบี้ยยังชีพจาก อบต.ให้คนตาบอด
 - ๓. การพาไปจดทะเบียน เปิดบัญชี ทำบัตรประชาชน ๒๐๐ กว่าคน

ความคิดเห็น

- คุณสุเวทย์ การทำบัตรประชาชนทำอะไร มีปัญหาหรือไม่
เช่น มีวิธีการเข้าแบบไหน ให้ผู้ใหญ่ยอมรับ
- คุณทวีศักดิ์ ตอนนี้มีโครงการทำบัตรประชาชนสำหรับคนที่ตกหล่น ทั้งคนที่ตาดีและตาบอดถ้าเรามีทะเบียนบ้านอยู่ก็สามารถเป็นคนรับ(รายชื่อ)เขาเข้ามาได้ โดยมีผู้ใหญ่บ้านมารับรอง
- คุณประยูร คนที่เป็นคนพิการ ที่ไม่มีหลักฐานอะไรเลย แล้วถ้าเราจะรับเขาเข้ามาอยู่ในบ้านเรา เราจะทำอย่างไร เราจะไปขออนุญาตจากใคร ใครเป็นผู้ดูแลเขาอยู่
- คุณทวีศักดิ์ คนพิการมักอยู่กับพ่อแม่/ญาติ ซึ่งเขามักไม่ค่อยเอาเข้าทะเบียนบ้าน ถ้าเราจะเอาเข้าทะเบียนบ้าน ต้องให้ผู้ใหญ่บ้านมาลงนามรับรองว่าเขามีอยู่จริง ถ้าคนที่ครอบครัวจะให้เอาเข้าทะเบียนบ้านของเขาก็ได้ ถ้าไม่ให้ หรือไม่มีหลักฐานอะไรเลย เราก็รับไว้มาเข้าทะเบียนบ้านเราเอง
- คุณประยูร มีปัญหาเรื่องการเป็นคนต่างชาตินำมาเข้าทะเบียนบ้านเราหรือเปล่า
- คุณทวี คนพิการตาบอดไม่เป็นไร ขึ้นอยู่กับปลัดเขา เราไม่มีเงินเดือนไม่เป็นไร
- คุณสมบูรณ์ คนรอบข้างหรือคนในหมู่บ้าน จะรู้ว่าคนตาบอดคนนี้เป็นใคร สามารถเป็นพยานได้ รับรองได้
- คุณทวี ทำไมที่กำแพงเพชรมีคนตกสำรวจเยอะมาก ๒๐๐ กว่าคน ที่เชียงรายมีน้อย ใช้เวลาเป็นเดือนได้คนไม่มีคน

- คุณทวีศักดิ์ ตอนนี้หน้าจะมีมากกว่านั้น เพราะเพิ่งสำรวจได้ไม่นาน เหตุที่มีมาก เพราะเขาอายุไม่
 อยากออกมา เราต้องบอกเขาว่า ไม่ได้มีเขาที่ตาบอดคนเดียว บอกเขาว่าเพื่อนเขาที่
 ออกมาแล้วมีประโยชน์อย่างไร
- อ.ทรงพล **ที่ตักสำรวจ ๒๐๐ กว่าคนเพราะอะไร**
- คุณศุภิตยา บางคน พ่อแม่บอกว่า ไม่ต้องเอามันเขาหรอก เดี่ยวพี่น้องก็เลี้ยงมันเอง เอาเข้า
 ทำไม เข้าไปก็ไม่ได้อะไร บางครั้งก็กลัวว่า มีชื่อในทะเบียนบ้านแล้วกลัวจะมาเอา
 สมบัติไป เพราะว่าบอดมองไม่เห็น
- คุณวรรณภา ขึ้นอยู่กับภาครัฐด้วย เจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจ คิดว่าคนพิการไม่ต้องทำบัตรประชาชน
 ไม่ใช่จากชาวบ้านไม่ยอมจดทะเบียนบ้านอย่างเดียว

■ จังหวัดเชียงราย

- คุณทวี จังหวัดเชียงราย ได้งบประมาณมา ๕,๐๐๐ บาท
 วิธีการทำงาน
๑. ติดต่อขอข้อมูลจากหน่วยงาน เช่น สาธารณสุขอำเภอ และอบต.
 ๒. ประสานงานในระดับพื้นที่กับ อบต. ในอำเภอเวียงป่าเป้า มี ๗ ตำบล ๒
 เทศบาล เวลาลงไปก็ขอความร่วมมือเขาให้ช่วย
 ๓. ลงพื้นที่ที่จะวางแผนว่าจะจะไปไหน ป้ายจะไปไหน เพื่อให้ประหยัดเวลาและการ
 เดินทาง เพราะงบประมาณมีน้อย

รูปแบบการช่วยเหลือ

จำนวนคนตาบอดที่ลงไปสัมผัสจริงๆ มี ๘๕ ราย จากทั้งหมดร้อยกว่าราย พบแล้วมี
 การนำเขาเข้ามาฝึกด้านอาชีพ ทำผม แนะนำเรื่องการศึกษา ฯลฯ

ความคิดเห็น

- คุณสุเวทย์ ในฐานะทีมส่งเสริมจะพยายามติดต่อเรื่องข้อมูลและเอกสารมาให้เพิ่มเติมต่อไป
- คุณประยูร ในการลงพื้นที่ไปหาคนตาบอดอย่างไร เพราะได้รับงบประมาณไปไม่มาก
- คุณทวี งบที่มีทำแค่อำเภอเวียงป่าเป้าก็หมดแล้ว ถ้ามี
 มากกว่านี้ก็จะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป ตอนนี้ก็
 พยายามติดต่อกับชมรมผู้พิการในระดับตำบล ว่า
 ตำบลไหนจะมีการประชุม ประสานงานไปที่มูลนิธิ
 สงเคราะห์ช่วยเหลือเรื่องรถกับคนขับรถ ไปถึง
 เวกาก็ไปพูดเรื่องสิทธิหน้าที่ต่างๆ เป็นการไปต่อ
 ยอด นอกจากนี้ก็ทำแบบฟอร์มไปยัง พื้นที่ต่างๆ และขอให้เขาส่งกลับมา เราถึงจะ
 ลงไปช่วยเขา ปัญหาที่พบคือ มีรายชื่อมา แต่พอลงไปในพื้นที่แล้ว พบว่า เสียชีวิต
 ไปแล้ว หรือไปกรุงเทพฯ แล้ว

คุณทวีศักดิ์	เข้าใจว่างบประมาณตรงนี้เป็นงบประมาณงาน จึงนำเป็นเงินต่อยอด คือ ทำเอกสาร/หนังสือขอการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น และใช้ในการลงพื้นที่ด้วย
คุณสมบูรณ์	มีการวางแผน จัดระบบการทำงานที่ดี แม้งบประมาณจะน้อย เรียกว่า การทำงานแบบเศรษฐกิจพอเพียง
คุณศุภิตยา	ที่จังหวัดเชียงราย มีเงินไม่มาก แต่มีการวางแผนที่ดี ส่วนที่กำแพงเพชรก็มีการต่อยอดที่ดี

■ จังหวัดน่าน

คุณประยูร	จังหวัดน่าน มี ๙๓ ตำบล เป็น อบต. ๙๑ แห่ง วิธีการทำงาน ๑. ประชาสัมพันธ์ให้เขารู้จักเราก่อน ว่าเป็นผู้ประสานคนตาบอดจังหวัดน่าน ๒. ทำหนังสือแจ้งไปยัง อบต. ต่างๆ ๓. ได้ข้อมูลมากี่ลงพื้นที่ ๔. ประสานผู้ใหญ่บ้านให้มาพูดโน้มน้าว ให้ญาติและคนตาบอดเข้าใจ ก็ได้ผลบ้าง ไม่ได้ผลบ้าง ๕. จำนวนงบประมาณที่มีคือ ๑๐,๐๐๐ บาท ถือว่าไม่พอ ก็ประสานงานกับ พมจ.ขอความร่วมมือในการทำงานต่อไป
-----------	--

รูปแบบการช่วยเหลือ

ไปพบคนตาบอดประมาณ ๓๐ คน

สิ่งที่พบคือ คนตาบอดสนิทมักเป็นผู้สูงอายุ

มีเด็ก ๕-๖ คน แนะนำให้ไปเรียน

มีวัยกลางคน ๑๐ กว่าคน ไปชวนมาฝึกอาชีพนวด

ทำบัตรคนพิการ ๗-๘ คน

มีผู้สูงอายุ ๑๐ กว่าคน ให้คนเบี่ยงยังชีพผู้สูงอายุ

ซึ่งถ้าอายุเกิน ๖๐ แล้วก็จะขอไม่ยาก (จากการที่ไปเยี่ยมไปติดตามผล)

มีคนติดเชื้อเอดส์ ๓ คน แนะนำให้ไปขอเบี่ยงยังชีพ(ส่วนใหญ่จะได้แล้ว)

(ทางสาธารณสุขก็เข้ามาดูแล ให้เงินเดือนๆ ละ ๕๐๐ บาท)

ปัญหาที่พบ

๑. ญาติไม่ให้ออกจากบ้าน
๒. คนตาบอดเองไม่ยอมออก
๓. ญาติและคนตาบอดมีความเข้าใจผิดว่าเราจะเอาเงินมาแจก
๔. ใช้งบประมาณในการทำงานน้อย

ความคิดเห็น

- คุณสุเวทย์ ที่จังหวัดเชียงราย อำเภอแม่สรวย ก็มีคนตาบอดติดเชื้อเอชไอวี อาจจะทำให้ทวิไปดูแล ก็ฝากให้คนตาบอดอย่าประมาท ช่วยกันดูแลตัวเอง
- คุณเข็มมิกา จะมีวิธีการอย่างไรให้คนตาบอดยอมรับในตัวเรา และจะมีวิธีการให้กำลังใจคนที่ติดเชื้อเอชไอวีอย่างไร
- คุณประยูร วิธีการเข้าหาคนตาบอด
๑. แนะนำตัวเอง ว่าเป็นผู้แทนคนตาบอดของจังหวัด
 ๒. ชี้แจงว่าเรารู้ชื่อของท่านจากบัญชีรายชื่อ
 ๓. บอกวัตถุประสงค์ ที่มาในวันนี้เพื่อจะมาแนะนำช่วยเหลืออย่างไร
 ๔. ถามสาเหตุที่ตาบอด
- มีบางคนที่ไม่ไปพบที่ติดเชื้อเอชไอวี เขาตาบอดมาก่อน มาติดเชื้อทีหลัง บางคนเขาก็ยอมรับ ว่าติดมาจากแฟน
- คุณทีติยา บางคนก็ติดเชื้อเอชไอวี แล้วก็ตาบอด เขาอยากจะมาเรียนวาด เราก็ไม่รู้ว่าจะช่วยอย่างไร เพราะกลัวว่าเพื่อนคนอื่นจะไม่เข้าใจ จะรังเกียจเขา

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

- คุณนวลทิพย์ ขอให้ทุกท่านหนึ่งคิดว่า ตั้งแต่ฟังแต่ละพื้นที่นำเสนอองานที่ผ่านมา เราได้เรียนรู้อะไรบ้าง
- คุณเข็มมิกา ทุกพื้นที่มีปัญหาเหมือนกัน แต่ปัญหาอุปสรรคจะเป็นพลังในการนำคนตาบอดออกมาภายนอก
- คุณวรรณภา ได้รับรู้ประสบการณ์ตรงจากคนที่ลงพื้นที่ ได้เรียนรู้ปัญหา วิธีการแก้ไขปัญหา เช่น การหางบประมาณ การเข้าหาคนตาบอด ฯลฯ
- คุณทวิ ได้เรียนรู้วิธีการคิด วิธีการทำของแต่ละจังหวัด ซึ่งไม่เหมือนกัน ซึ่งจะได้นำไปปรับในการวางแผนของตัวเองต่อไป
- คุณอัมพร วิธีการและปัญหาในการลงพื้นที่จะคล้ายคลึงกัน เราให้นำมาแลกเปลี่ยนกัน
- คุณฉลาด คิดว่าจะนำสิ่งที่ได้ฟัง ได้เรียนรู้ไปแล้วให้คนที่ศูนย์ที่กำลังแพ่งเพชรฟังต่อไป

ประเมินกิจกรรม

- อ.ทรงพล จากคำถามที่ว่า ตั้งแต่เดือนมกราคม เราไปพบคนตาบอดไปกี่คน และไปช่วยอะไรบ้าง หลังจากฟังแต่ละพื้นที่นำเสนอแล้ว ท่านคิดว่ามีความชัดเจนเพียงพอหรือไม่ อย่างไร
- คุณประยูร ยังไม่ค่อยชัดเจนเท่าไร บางอย่างก็ชัดเจน บางอย่างก็ไม่ชัดเจน

■ จังหวัดพิษณุโลก

คุณวรรณภา จังหวัดพิษณุโลก การทำงานตั้งแต่เดือนมกราคม จนถึงปัจจุบัน
วิธีการทำงาน/รูปแบบการช่วยเหลือ

๑. ขอรายชื่อจากพัฒนาสังคม ๖๓ คน จาก ๙ อำเภอ

๒. ในการค้นหา มีทั้ง

ไปหาเอง คือ ลงไค้นหาเอง

ให้เขามาหาเรา เช่น ประสานงานผ่าน อบต.ให้เชิญมาประชุม

รูปแบบการช่วยเหลือ

๑. แนะนำ ๖๓ คนให้เป็นสมาชิกของสมาคม

แนะนำว่า สมาคมมีหน้าที่อะไร และจะช่วยเหลือเขาอย่างไร เพื่อสร้างความ
มั่นใจให้กับเขา

๒. ชักชวนจูงใจให้เขาออกมาฝึกอาชีพ มีการทำโครงการฝึกอาชีพ ๑๒ คน

๓. จัดหาเบี้ยยังชีพให้คนตาบอด เช่น คาตาบอดที่สูงอายุมีประมาณ ๓๐ คน

๔. แนะนำคนที่พอจะช่วยตนเองได้ ให้ไปกู้ยืมเงินกับพัฒนาสังคมประมาณ ๑๐ คน

๕. แนะนำการฝึกการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน มีคนสนใจฝึกประมาณ ๑๕
คน

๖. แนะนำเรื่องการศึกษา

คนตาบอดที่อายุน้อย จำนวน ๑๒ คน

คนที่อายุเยอะ จำนวน ๕ คน แนะนำให้ไปเรียน กศน.

๗. แนะนำให้ไปทำบัตรทองช่วยเหลือคนพิการ ประมาณ ๑๕ คน

คุณชมมิกา การฝึกการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน มีคนสนใจฝึกประมาณ ๑๕ คน เป็นคน
ใหม่ที่เรามาไปพบและพาเข้ามา

ความคิดเห็น

คุณสมบูรณ์ ในเดือนมกราคม เราวางแผนว่าจะทำงานในทิศทางไหน ได้ประสานงานกับพัฒนา
สังคมจังหวัด อนามัย เพื่อขอข้อมูล หลังจากนั้น มีการทำประชาสัมพันธ์ส่ง
แบบสอบถามสำรวจคนตาบอดไปให้ ๙๐ อบต. ๑๔ เทศบาล ได้ประมาณ ๓๐๐ ชุด
๓๐๐ คน จากยอดทั้งหมด กว่า ๑,๐๐๐ คน

๑. จะแบ่งเป็นช่วงอายุต่างๆ

๒. แบ่งรูปแบบความต้องการในการช่วยเหลือ

๓. ตรวจสอบว่ามีคนตาบอดที่อำเภอไหนมากที่สุด

๔. ลงพื้นที่ไปพบปะพูดคุยกับเขา

ปัญหาที่พบ คือ ข้อมูลที่ได้รับมาจาก อบต.มักจะคลาดเคลื่อน

อ.ทรงพล แบบสอบถามที่ตอบกลับมามีความสมบูรณ์หรือไม่

- คุณชมรมิก้า แบบสอบถาม ไม่ค่อยสมบูรณ์ เพราะ อบต.กรอกข้อมูลเองบางส่วน ไม่ได้ลงไปหาคนตอบจริงจัง
- คุณประยูร ตัวประเด็นคำถามในแบบสอบถาม ชัดเจนดี แต่การกรอกข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน มีการคลาดเคลื่อน
- อ.ทรงพล งบประมาณในการฝึกคนตอบมาจากไหน
- คุณสมบูรณ์ กองฟื้นฟูของกระทรวงพัฒนาสังคม สปสช.สนับสนุนการฝึกด้วยไม่ทำ และสิ่งที่น่าพอใจคือ คนตอบอดของเราได้เข้าไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏด้วย
- อ.ทรงพล เงิน ๑๐,๐๐๐ บาท พุดจริง ๆ ไม่พอ เวลาลงพื้นที่ก็ไปเป็นทีมด้วย มีค่าใช้จ่ายเยอะพอสมควร ทำโครงการเสนอไปที่กระทรวงพัฒนาสังคมด้วย นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางบ้าง

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

คุณทิตติยา สิ่งที่มองเห็นคือ มองเห็นความตั้งใจของทุกคนที่พยายามช่วยเหลือคนตาบอด แม้จะมีงบประมาณมาก ตัวเราก็ไม่ได้ร่ำรวย บางทีไปพบคนตาบอดที่ลำบากกว่าเรา ก็ยังให้ไม่ทำเขาไป ตัวเราก็เกาะคนตาดีกลับบ้าน สิ่งที่พบ คือ การเปลี่ยนแปลงพัฒนาของแกนนำคนตาบอด เช่น

๑. การกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าพูด กล้านำเสนอในเวที ทำให้เวลาลงพื้นที่ไปหาคนตาบอดมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เช่น คุณทวีศักดิ์ คุณสมบูรณ์
๒. การประสานงาน การวางแผนมีการทำงานที่เข้าที่เข้าทางดีมากขึ้นกว่าเดิม เช่น จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนที่ติดอยู่แล้วก็มี เชียงใหม่ เชียงราย พิษณุโลก ฯลฯ

สรุปประเด็น
เทคนิควิธีการทำงานของแกนนำ

๑. ต้องมีกุศโลบายในการชักชวนจูงใจให้คนพิการออกมาพัฒนาตนเอง
๒. มีการเข้าหา มีการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. มีการพาคนตาบอดที่ประสบความสำเร็จไปให้คนตาบอดด้วยกันดู
๔. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การทำงานของชมรม/สมาคมให้เป็นที่รู้จัก
๕. มีการส่งเสริมเผยแพร่ข้อมูลใหม่ๆ ให้คนตาบอดอยู่ตลอดเวลา
๖. เวลาทำอะไรก็ตาม จะมีการจดบันทึกอยู่ตลอดเวลา (ถ้าใช้ความจำเพียงอย่างเดียวมักจะลืมได้ง่าย)
๗. ต้องพยายามลบเจตคติที่ไม่ดีของคนอื่นที่มีต่อคนพิการ/คนตาบอด

๘. ต้องมีเพิ่มทักษะในการทำงานให้กับตัวเอง เช่น เทคนิควิธีการทำงาน การชักจูงคนตาบอด ฯลฯ

- อ.ทรงพล จากประสบการณ์การทำงานของเรา ถ้าถูกถอดออกมาเป็นคู่มือในการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์กับแกนนำคนตาบอดรุ่นใหม่อย่างไร
- คุณสุเวทย์ จะต้องมีการที่จะไปหาคนตาบอด ไปแบบมีวัตถุประสงค์ จะได้เป้าหมายได้ผลมากกว่า ไม่ใช่การไปเพื่อเก็บข้อมูลเท่านั้น แล้วไม่เกิดประโยชน์อะไร เชื่อว่า คนตาบอดที่ไม่ออกบ้านจะไม่มีค่ามีราคา แต่ถ้าออกมาฝึกแล้ว จะกลับไปอยู่บ้านอย่างมีความสุขขึ้น
- คุณประยูร มีข้อสังเกตว่า คนตาบอดที่เป็นผู้ชายจะชวนออกมาจากบ้านได้ง่ายกว่าผู้หญิง เพราะผู้หญิงจะกลัวว่าเรามาหลอกมากกว่า จากที่มาฝึกอยู่จะมีผู้ชาย ๗ คน ผู้หญิง ๓ คน
- คุณเข็มมิกา เสนอว่า เวลาลงพื้นที่ไปชวนเขาให้นำภรรยาไปด้วยอาจจะช่วยได้มากขึ้น
- คุณทวี ในการทำงาน ถ้ามีคู่มือในการทำงานด้วยจะเป็นประโยชน์มาก คือเป็นตัวช่วย เป็นพี่เลี้ยงให้กับเรา

๒. ปัญหาที่พบในการทำงานและแนวทางแก้ไข

- อ.ทรงพล ประมวลปัญหาที่ทำมาตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงปัจจุบัน เพื่อเรียนรู้วิธีการทำงาน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
๑. ปัญหาทั้งหมดที่พบมีอะไรบ้าง
 ๒. ปัญหาที่แก้ไขได้ มีอะไรบ้าง และแก้ได้อย่างไร
 ๓. ปัญหาที่แก้ไม่ได้คืออะไร
- จังหวัดไหนนำเสนอ ให้จังหวัดอื่นฟัง ว่าการนำเสนอเป็นอย่างไร ชัดเจนหรือยัง

■ จังหวัดกำแพงเพชร

- คุณฉลาด จังหวัดกำแพงเพชร
- ปัญหา
๑. คนตาบอดผู้สูงอายุมีมาก
 ๒. ญาติคนตาบอดไม่เข้าใจ
 ๓. งบประมาณน้อย
 ๔. คนตาบอดผู้หญิงถูกข่มเหงทางเพศจากญาติ
 ๕. คนตาบอดตกสำรวจ ไม่มีบัตรประชาชน

๖. คนตาบอดที่ไม่ฝึกอาชีพมีมาก
 ๗. ปัญหาคนตาบอดที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขมีมาก
- ปัญหาที่แก้ได้
๑. ปัญหาผู้สูงอายุ ขอมไม่เท่า เบี้ยยังชีพ
 ๒. งบประมาณน้อย และหาที่อื่นมาช่วย เช่น จาก อบต. พมจ.
 ๓. ผู้หญิงตาบอดที่ถูกข่มเหง มี ๒ คน อายุ ๓๐ กว่า และ ๔๐ กว่า นำมาอยู่ที่สมาคม
 ๔. คนคนตาบอดที่ตกสำรวจ พาไปทำบัตร
 ๕. คนตาบอดที่ไม่ได้ฝึกอาชีพก็ทำโครงการฝึกอาชีพให้
 ๖. คนพิการซ้ำซ้อน ก็ช่วยเหลือตามสภาพ เช่น ถ้ายังไม่ได้เบี้ยยังชีพก็ไป อบต. ให้
- ปัญหาที่แก้ไม่ได้
๑. บางครอบครัว ญาติคนตาบอดไม่เข้าใจ แม้จะลงพื้นที่ไปหลายครั้งเขายังไม่เข้าใจ

ความคิดเห็น

- คุณทวี นำหนักเบาไปนิดหนึ่ง ควรจะเพิ่มความชัดเจนขึ้น เช่น มีตัวอย่างเรื่องการช่วยเหลือที่ชัดเจน
- คุณประยูร กรณีญาติไม่ให้นำคนตาบอดออกจากบ้าน พบทุกจังหวัด ถ้าเป็นผู้หญิงจะนำออกมาจากบ้านได้ยากกว่าผู้ชาย เพราะผู้หญิงมีความห่วงกังวลเรื่องความปลอดภัย

■ จังหวัดเชียงใหม่

- ศศิธร จังหวัดเชียงใหม่
- ปัญหาและแนวทางแก้ไข
๑. ความไม่เข้าใจของผู้ปกครอง ไม่ต้อนรับ
 - การแก้ไข
 - ๑) ชี้แจงเรื่องสิทธิของคนพิการว่าจะได้อะไรบ้าง
 ๒. ความไม่เข้าใจของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
 - การแก้ไข
 - ๑) ต้องเข้าไปพูดคุยชี้แจง
 - ๒) มีเอกสาร หนังสือ
 - ๓) มีตัวอย่าง หลักฐาน
 - ๔) มีบัตรจากสมาคมไปแนะนำตัว
 ๓. เจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจระเบียบ สิทธิของคนพิการ เช่น ไม่รู้ว่าคนพิการก็ต้องทำบัตรประชาชน

การแก้ไข

๑) มีกฎหมายออกมาแล้วว่าทุกคนต้องมีบัตรประชาชน

๒) เข้าไปชี้แจง ทำความเข้าใจ

๔. บุคลิกภาพของผู้นำ ที่พูดไม่ค่อยชัดเจน ขาดข้อมูลที่ชัดเจน ขาดความน่าเชื่อถือ
การแก้ไข

๑) ปรับปรุงเรื่องการแต่งกายให้เรียบร้อย สะอาด ไม่มีกลิ่นสุรา

๒) ปรับปรุงเรื่องการพูด

๓) มีข้อมูลที่พร้อม

๔) มีความพร้อมในการนำเสนอข้อมูล (การพูด)

๕. สภาพภูมิประเทศ เดินทางลำบาก เข้าไม่ถึง

การแก้ไข

๑) หาทางอยู่ที่ปาก

๒) ใช้ติดต่อการสื่อสารทางไปรษณีย์

๖. งบประมาณ

การแก้ไข

๑) ทำโครงการไปขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เช่น พมจ. สปสช.
พม. ศูนย์พัฒนาสังคม

■ จังหวัดเชียงราย

คุณทวี

จังหวัดเชียงราย

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

๑. การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการ

การแก้ไข

๑) ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำงาน

๒) มีบัตรจากสถาบันคนตาบอดไปแนะนำด้วย

๒. การลงพื้นที่ มีงบประมาณน้อย

การแก้ไข

๑) พยายามบริหารให้พอเพียง

๓. การสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง

การแก้ไข

๑) ชี้แจงทำความเข้าใจว่าออกมาแล้วจะได้อย่างไร เช่น สร้างอาชีพ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และยกตัวอย่างตัวเอง ที่ออกมาสู่สังคม ทำงานเลี้ยงตัวเองและสามารถมีครอบครัวได้

ยกตัวอย่าง ตัวเราเองที่อยู่อย่างมีศักดิ์ศรีกว่าเดิม ปัจจุบันได้รับการ
คัดเลือกให้เป็นคนพิการดีเด่นของจังหวัดเชียงราย

อ.ทรงพล งบประมาณที่สนับสนุนมาจากไหนบ้าง

คุณทวี มูลนิธิสืบนาคะเรศร์ ช่วยเรื่องรถ ส่วนสำนักงานพัฒนาสังคมอำเภอ ช่วยเรื่อง
งบประมาณในการฝึกอาชีพ ๒๓ คน และมีรายได้จากคนที่มานวดที่บ้าน
ปัญหาที่แก้ไม่ได้

๑. มีคนตาบอดแต่กำเนิด พ่อแม่ไม่ให้ไปฝึกอาชีพ ไปดูชื่อแล้วไม่มีชื่อในทะเบียน
บ้าน เพราะญาตินำชื่อไปขายให้กับคนต่างชาติ ถ้าเดินเรื่องแล้วจะเป็นปัญหากับ
ญาติด้วยตัวเอง
๒. คนพิการซ้ำซ้อน มีความยากลำบากในการช่วยเหลือ
๓. คนตาบอดบางคนไม่เข้าใจแนวคิดที่เราเข้าไปช่วยเหลือ เช่น คนตาบอดที่ไปร้อง
เพลงตามตลาด บอกว่า เขามีรายได้มากกว่าคนที่ไปฝึกอาชีพเสียอีก ทำไม
จะต้องมาเหนื่อยกว่าเดิม

■ จังหวัดน่าน

คุณประยูร จังหวัดน่าน

ปัญหาและการแก้ไข

๑. มีปัญหาเล็กน้อยๆ หลายอย่าง ถ้ามีงบประมาณก็พอจะแก้ไขได้
๒. ญาติพ่อแม่ไม่ยอมให้ออกมาก็พบเป็นปกติ
๓. คนตาบอดที่พิการซ้ำซ้อน ยังไม่รู้จะแก้อย่างไร ไม่รู้จะฝึกอาชีพอะไรไหวหรือไม่

■ จังหวัดพิษณุโลก

คุณวรรณภา จังหวัดพิษณุโลก

๑. ญาติไม่เข้าใจ ไม่ยอมรับตัวเอง

การแก้ไข

๑) นำผู้นำคนตาบอดที่ประสบความสำเร็จไปพบปะพูดคุย ทำกิจกรรม

๒. คนตาบอดไม่ยอมรับตัวเองว่ามองไม่เห็น

การแก้ไข

๑) ทำให้เขายอมรับตนเอง

๒) นำมาฝึกฝนทักษะ ฝึกอาชีพ

๓. คนตาบอดพิการซ้ำซ้อน

- ยังไม่รู้จะช่วยเหลืออย่างไร เช่น พิกัดทางสมอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพิการที่
เขาประสบด้วย

๔. คนตาบอดไม่คิดจะแสวงหาอาชีพ ไม่คิดจะช่วยเหลือตนเอง เพราะมีเบี้ยยังชีพ
- บางคนก็เปลี่ยนความคิด บางคนก็ยังไม่ยอมเปลี่ยนความคิด
๕. ข้อมูลจาก อบต. ที่ได้รับไม่ตรงตามความเป็นจริง
- การแก้ไข
- ๑) ลงไปสำรวจและแก้ไขให้ถูกต้อง
๖. คนตาบอดและญาติ ไม่ได้รับข้อมูล ไม่ทราบสิทธิและประโยชน์ของตนเอง
- การแก้ไข
- ๑) ส่งเอกสารไปให้
 - ๒) ทำการประชาสัมพันธ์
 - ๓) ประสานผู้นำท้องถิ่น ให้ช่วย
๗. แกนนำคนตาบอดขาดบุคลิกภาพที่ดี
- การแก้ไข
- ๑) แกนนำที่พิษณุโลกมีบุคลิกภาพที่ดี แต่ยังขาดทักษะในการพูดและการนำเสนอ
๘. ผู้นำท้องถิ่นขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการ บางครั้งก็กรอกข้อมูลให้ไม่ตรงตามความเป็นจริง
- เป็นบางที่ แก้ได้บ้างไม่ได้บ้าง
๙. หน่วยงานไม่เข้าใจและไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร
- เป็นบางที่ แก้ได้บ้างไม่ได้บ้าง
๑๐. งบประมาณน้อย ไม่เพียงพอ
- แก้ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง

ความคิดเห็น

คุณสมบูรณ์

ทุกปัญหาสามารถแก้ไขได้ ถ้าหน่วยงานมีความจริงจัง
ในการทำงานเราต้องการกำลังสำคัญคือ

๑. กำลังกาย

๒. กำลังใจ

กำลังงบประมาณ

คุณทิตติยา

มีข้อสังเกตว่า

๑. ตัวคนพิการเอง ที่ไม่คิดจะพัฒนาตนเอง เพราะขี้เกียจ และรักสบาย

๒. หน่วยงานภาครัฐ ทำงานแบบผักชีโรยหน้า

ถ้าจังหวัดไหนคนตาบอดมีความเข้มแข็ง จะได้รับความช่วยเหลือความ
น่าเชื่อถือจากหน่วยงาน

๓. เงินคือพระเจ้า แต่ถึงไม่มีเงิน พวกเราก็มีความตั้งใจที่จะทำงานเพื่อช่วยเหลือคนอื่น

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

อ.ทรงพล เดือนสิงหาคม เราจะต้องเตรียมการนำเสนอ งานในพื้นที่เราคงต้องทำไปเรื่อย ๆ ทำไปแล้วให้เราเรียนรู้จากตัวเอง ปัญหาในการทำงานเราสามารถทำให้ดีขึ้นเรื่อย เป้าหมายเดียวกันเราสามารถให้ดีขึ้นกว่าเดิม

ได้ เช่น การลงไปกับ อบจ. สปสช. การลงไปประสานงานกับ กศน. หรือวิทยาลัยชุมชน จะมีเรื่องการฝึกการพูด หลักสูตร สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน คุณชมมิกา บางหน่วยงานไม่สนับสนุนคนตาบอด ไม่ฝึกอาชีพให้คนตาบอด และนำอาชีพคนตาบอดไปให้คนตาดีทำ

อ.ทรงพล เวลาไปขอความร่วมมือหรือการสนับสนุน อาจจะต้องนำเสนอภาพใหญ่มากกว่าโครงการเล็ก ๆ

คุณสมบูรณ์ เคยติดต่อกับ สปสช. แต่วัตถุประสงค์ที่เขาต้องการให้เราทำ กับที่เราอยากทำไม่ตรงกัน ก็เลยไม่ได้รับงบประมาณ

อ.ทรงพล เราน่าจะรู้จักเขามากขึ้น อาจจะไปขอเอกสารเขามาศึกษาว่าเขาสนับสนุนอะไรบ้าง เราจะได้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องหรือคุยกันง่ายขึ้น เพราะฉะนั้นเรื่องการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเป็นสิ่งจำเป็น

คุณสุเวทย์ สำหรับ สปสช. เขาให้การสนับสนุนด้านอื่นๆ ที่ไม่ใช่การฝึกอาชีพอย่างเดียว เช่น โครงการที่เป็นการส่งเสริมสุขภาพต่างๆ อาทิ อาสาสมัครร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิต ฝึกการเดินด้วยไม้เท้า ฯลฯ

ส่วนศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ และพะเยาก็เคยทำโครงการกันมานาน ทั้งหมดอยู่ที่การสร้างใจร่วมกัน ส่วน กศน. ยังไม่ค่อยเข้าใจกัน ไม่ค่อยให้การสนับสนุนคนตาบอด

อ.ทรงพล เรื่องความสัมพันธ์กับหน่วยงานแต่ละพื้นที่คงไม่เหมือนกัน

กิจกรรมอันเครื่อง

- ฟังเพลง จาก อ.สุเวทย์ ชื่อ เพลงศูนย์ประสานงาน
- ฟังเพลง สบท. จากแกนนำคนตาบอดทุกท่าน

๓. ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

อ.ทรงพล รู้สึกว่าคนตาบอดที่มีโอกาสเข้ารับการศึกษาในระบบจะมีน้อย แต่เราสามารถพัฒนาเขาได้จากห้องเรียนชีวิต คือ ในสถานการณ์จริง ในการทำงาน มันสอนอะไรเราบ้าง จะนำห้องเรียนชีวิตมาเป็นเครื่องมือในการทำงานของคนตาบอดได้อย่างไร

มีคำถามที่จะให้พวกเราได้ทบทวนงานที่เราทำ ตั้งแต่เดือนมกราคม ตอนนี้ให้ทุกคนลองทบทวนตัวเองใน ๓ เรื่อง

๑. เรื่องใจ คือ เราารู้สึกอย่างไรบ้าง เช่น ดีใจ ภูมิใจ มีกำลังใจ หรือท้อ เหนื่อย ฯลฯ
๒. เรื่องข้อคิดความรู้ คือ ตั้งแต่ทำงานมา เราได้ข้อคิดความรู้ใหม่อะไรบ้าง มีความเข้าใจเรื่องอะไรบ้าง เกิดปิ้งอะไร หรือ ออมนั่นเป็นอย่างนี้เอง
๓. ทักษะ คือ หลังจากเราลงไปทำงานในพื้นที่ เราทำงานอะไรได้เก่งขึ้น เช่น พูดเก่งขึ้น ฟังเก่งขึ้น

ให้เวลานิ่งคิดสักครู่ก่อนที่เราจะพูดคุยกัน

อ.ทรงพล เวลาที่ต้องถูกให้คิด เราประสบความสำเร็จอย่างไร

ความคิดเห็น

- คุณฉลาด ก้าวจะตอบไม่ตรงคำถาม
- คุณทวีศักดิ์ ไม่ยาก เพราะเล่าตามที่เคยทำ ทำจริงมาแล้ว
- คุณประยูร ก่อนที่จะทำ/ฟัง เราจะต้องมีสติคิด ขอให้เราสำรวจ
- คุณบังอร ตื่นเต้น คิดไม่ออก
- คุณทวี ถ้าถูกตั้งคำถามกระทันหัน เราจะตื่นเต้น ประหม่า คิดไม่ออก และผลงานจะออกมาไม่ดีเท่าที่ควร
- คุณสุเวทย์ บางคำถาม ถ้ามีอยู่ในใจอยู่แล้ว ทำอยู่แล้ว จะคิดไม่ยาก ตอบไม่ยาก
- คุณพยงค์ รู้สึกว่ายาก เพราะลืม จำไม่ได้ ไม่ได้จดบันทึกไว้
- คุณสมบูรณ์ บางครั้งก็ยาก บางครั้งก็ง่าย อยู่ที่ความตั้งใจ และองค์ประกอบหลายๆ อย่าง
- คุณเขมมิกา เวลาฟังแล้ว เราจะตั้งใจหาคำถามให้แตกก่อน จึงจะไม่ยากในการตอบ
- คุณวรรณภา บางคำถาม เราไม่คุ้นเคย เราจะตอบยาก บางคำถามเป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวเรา เราจะทำได้ง่าย
- คุณชิตติยา รู้สึกว่ายาก เพราะการที่ไปคิดถึงสิ่งที่ผ่านไปนานแล้ว อาจจะคิดไม่ออก บางครั้งคิดออกแล้ว ต้องมาคิดว่าเอาตรงไหนขึ้นก่อน จะเอาตรงไหน
- คุณอัมพร บางครั้งก็ยาก บางครั้งก็ง่าย
- คุณศศิธร บางครั้งก็ยาก บางครั้งก็ง่าย คือ เรารู้ว่าเรารู้สึกอย่างไร แต่ไม่รู้จะเรียบเรียงออกมาเป็นคำพูดได้อย่างไร

คุณเข็มมิกา เรา มีความคิดแบบนี้ว่าดีแล้ว แต่เวลานำเสนอ(พูด)อาจจะไม่ตรงประเด็นตามที่คิดไว้

อ.ทรงพล ตอนนี้เรากำลังพัฒนาแกนนำ เรื่องการเรียนรู้ต้องผ่านภาษา การตีความ บางคนพบคำถาม เราจะตื่นเต้น สับสนประหม่า แล้วเราคิดว่ามันเกิดขึ้นจากสาเหตุอะไร

คุณบังอร ความกลัวความกังวลว่าจะไม่ถูกต้อง

อ.ทรงพล สรุปคือ

๑. คนเราจะเรียนรู้ได้เราจะต้องก้าวผ่านกำแพงความกลัวออกไป และเราต้องมาตั้งคำถามต่อไปว่า ทำไมเราจะต้องกลัว ประเด็นหนึ่งคือ อย่ากังวลเรื่องความถูกผิด
๒. เรามีข้อจำกัดเรื่องการเขียน บางครั้งเราได้ได้ไม่หมดเท่าที่เราคิด เราไม่จำเป็นต้องเขียนให้หมด แต่เขียนประเด็นเพื่อเตือนความคิด ความจำ ว่าเราจะพูดอะไร
๓. เราต้องมีการตั้งสติ ต้องหนึ่งคิด มีความอดทนที่จะคิด เช่น บางคนต้องการเวลาให้หนึ่งคิดก่อน ถ้าให้ตอบกระทันหันอาจจะคิดไม่ออก
๔. เราต้องมีการจัดระบบความคิด ก่อนที่จะพูดหรือนำเสนอ ตรงนี้เราต้องหมั่นฝึกฝน ทำบ่อย ๆ และต่อไปเราจะเก่งขึ้น เช่น คนที่มีทักษะประสบการณ์สูงให้พูดเมื่อไร เขาก็จะพูดได้
๕. เรื่องที่ทำให้พวกเราคิด เป็นเรื่องที่เราทำมากับมือ แต่อาจจะคิดยาก เพราะเราลืมไปแล้ว เพราะฉะนั้น การบันทึกจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ทั้งการบันทึกเสียงและบันทึกด้วยเบอร์ลล์

■ จังหวัดเชียงราย

คุณบังอร รู้สึกดีใจที่ได้มาทำงานตรงนี้ เพราะทำให้เราพูดเก่งขึ้น แต่ก่อนพูดไม่เก่งเลย ตอนนี้ทำให้กล้าที่จะทำงานตรงนี้ ทำจากจุดนี้ต่อไป

คุณทวี

๑. ความรู้สึก

รู้สึกดีใจ เพราะได้

- ๑) รู้จักหน่วยงานราชการต่างๆ
- ๒) รู้จักคนมากขึ้น เช่น นายอำเภอ พมจ.อำเภอ
- ๓) รู้จักพบปะคนพิการมากขึ้น

๒. ข้อคิด/ความรู้

ยังมีคนพิการอีกมากที่ต้องการความช่วยเหลือ ถ้าเราไม่ได้ทำงานตรงนี้ คงจะมีคนพิการที่ประสบความยากลำบากและถูกละเลยอีกมาก ตัวอย่างเช่น คนแก่ตาบอดที่อายุมากๆ ไม่รู้จะช่วยเหลืออย่างไร

๓. ทักษะ

เช่น การบริหารงานและงบประมาณเวลาลงพื้นที่ เพื่อให้ประหยัดเท่าที่
งบประมาณมีอยู่

■ จังหวัดเชียงใหม่

คุณสุเวทย์

๑. ความรู้สึก

รู้สึกดีใจ ภูมิใจ เพราะ

- ๑) มีโอกาสได้มาเรียนรู้ในโครงการ และเห็นประโยชน์ของโครงการที่จะมา
ฝึกฝนและพัฒนาคนตาบอด
- ๒) โครงการทำให้คนตาบอดอื่นๆ ได้รู้จักตนเองมากขึ้น เช่น จากการรู้จัก
รายการเสียงจากคนตาบอด เวลาลงพื้นที่จะมีคนรู้จักมากขึ้น
- ๓) ได้รู้จักหลายหน่วยงาน หลายองค์กรมากขึ้น เช่น แผนงานสร้างเสริม
สุขภาพคนพิการในสังคมไทย

๒. ทักษะ เช่น พูดเก่งขึ้น

แต่ต่อไปจะต้องมีการวางแผนในการทำงาน การบันทึก การหาข้อมูลก่อนที่
จะลงพื้นที่ในครั้งต่อไป เช่น ข้อมูลตาบอด คนพิการ ระเบียบ สิทธิต่างๆ

คุณอัมพร

๑. ความรู้สึก

รู้สึกดีใจ เพราะ

- ๑) ได้ทำงานร่วมกับสถาบันแห่งชาติ รู้สึกเป็นเกียรติมาก
- ๒) ที่ทำงานมาตั้งแต่เดือนมกราคม พอรู้ว่าที่ไหนมีคนตาบอดจะหมั่นไป
เยี่ยม ไปช่วยเขา รู้สึกภูมิใจมากที่ได้ช่วยคนตาบอดให้ออกสู่สังคม
มากขึ้น

๒. ทักษะ

- ๑) การได้รู้จักหน่วยงานภาครัฐต่างๆ รวมทั้งกองแผนงาน
- ๒) การกล้าพูดมากขึ้น และจะทำงานให้มากขึ้นด้วย

■ จังหวัดกำแพงเพชร

คุณทวีศักดิ์

๑. ความรู้สึก

- ๑) ตอนแรกรู้สึกท้อแท้ ท้อใจ เพราะทำจดหมายไปถึงกว่าร้อย อบต. ลง
พื้นที่เองด้วย บางแห่งก็ไม่ยอมรับ

๒) เมื่อเขายอมรับเรา เราก็รู้สึกดี ภูมิใจที่ได้ทำงานนี้ มีความมั่นใจในการทำงาน มีความกล้ามากขึ้น

๒. ทักษะ

- ๑) กล้าพูด กล้าจับไมค์ แต่ก่อนได้ไมค์มาจะหืออื้นที่ ตอนนี่กล้า ไม่กลัว ถูกผิด
- ๒) มีการติดต่อประสานงานเก่งขึ้น ไม่กลัว

คุณฉลาด

๑. ความรู้สึก

- ๑) ดีใจ รู้สึกกล้าที่จะพูดมากขึ้น
- ๒) เวลาทำอะไรมีผู้ใหญ่ให้การสนับสนุน
- ๓) ได้รู้จักเพื่อนๆ อีกหลายคน

๒. ทักษะ

- ๑) การเดินทางไปไหนมาไหนได้เองมากขึ้น เช่น ไปประชุมในที่ต่างๆ ไปเยี่ยมคนตาบอด
- ๒) การไปทำความรู้จักหน่วยงานต่างๆ
- ๓) การไปออกบูธ สาธิตการนวด ให้กับผู้สนใจ

■ จังหวัดพิษณุโลก

คุณทิติยา ตอนที่มาทำงานนี้ รู้สึกงงๆ ไม่รู้เรื่อง แต่พอทำไปสักกระยะหนึ่ง จะกล้าพูดมากขึ้น ฟังเก่งขึ้น เรียบเรียงที่สิ่งที่พูด ทำ เขียนมากขึ้น พอถึงตอนนี้รู้สึกภูมิใจมาก

คุณมนตรี

๑. ความรู้สึก

รู้สึกดีใจ

- ๑) ที่ได้ใช้ความรู้เรื่องการนวดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ มีงานทำ มีรายได้ไปเลี้ยงครอบครัว
- ๒) ได้ไปแนะนำคนตาบอดมากขึ้น
- ๓) ได้รู้จักคนมากขึ้น

๒. ทักษะ

- ๑) ได้เรียนรู้เรื่องการนวดและใช้ในการทำงาน
- ๒) กล้าพูด กล้าตีดนำเสนอมากขึ้น

คุณสมบูรณ์

๑. ความรู้สึก

รู้สึกดีใจ

- ๑) ดีใจที่ได้ทำงานกับสถาบัน มีโอกาสร่วมงานกับหลายพื้นที่
- ๒) ได้ความรู้สึที่ดีๆ จากคนตาบอดด้วยกัน ได้ช่วยเหลือคนตาบอด

๒. ข้อคิด/ความรู้

๑. สถาบันสอนให้เราเห็นว่าเงินที่ได้รับมาเราจะบริหารจัดการอย่างไร ได้เรียนรู้ว่าเราจะทำงานอย่างไร เรารู้จักต่อยอดงบประมาณมากขึ้น ได้ประสบการณ์มากขึ้น
๒. ได้ประสบการณ์ วิธีการคิด เทคนิคการทำงานหลายอย่าง เช่น เทคนิคการลงพื้นที่ การพูดจูงใจคนตาบอด

คุณพยงค์
คุณเขมมิกา

รู้สึกดีใจที่ได้มาเรียนรู้จากการมาประชุม ไม่ค่อยได้ลงพื้นที่

๑. ความรู้สึก

รู้สึกดีใจ

- ๑) ที่ได้พ้นจากกำแพงที่เคยปิดกั้นตัวเองออกมาได้
 - ๒) ได้เจอเพื่อนที่ตาบอดด้วยกัน
 - ๓) อยากจะทำงานต่อไปเรื่อยๆ แม้บางครั้งรู้สึกท้อเหมือนกัน เพราะบางครั้งญาติยังไม่เข้าใจ
 - ๔) ได้รู้จักเพื่อนๆ มากขึ้น เช่น เพื่อนที่ทำงานสื่อวิทยุชุมชน มีโอกาสได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้กับคนภายนอกมากขึ้น
 - ๕) ได้รู้จักหน่วยงานราชการมากขึ้น เช่น พัฒนาสังคม ประชาสงเคราะห์ และได้รับโอกาสให้ไปฝึกงาน ได้รู้ว่าเขาทำงานอะไรกัน
๒. ทักษะ เช่น พูดเก่งมากขึ้น จากที่พูดไม่เป็น ก็กล้าที่จะจับไมค์และจัดรายการวิทยุ เป็นดีใจ

คุณวรรณภา

๑. ความรู้สึก

รู้สึกดีใจ

- ๑) ดีใจที่ได้ทำงานนี้ อยากทำต่อไป อยากจะช่วยแก้ปัญหาของคนตาบอด
- ๒) ได้รู้จักคนมากขึ้น

๒. ทักษะ

- ๑) กล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น
- ๒) พูดเป็นระบบมากขึ้น พูดโน้มน้ามนำได้

๓. ความรู้

- ๑) ได้รู้จักหน่วยงานราชการมากขึ้น และรู้ว่าเขาเป็นอย่างไร เช่น เขาอาจจะช่วยเราแบบขอผ่านไปที่ คือ ไม่ยั่งยืน

- ๒) ได้รู้จักพื้นที่ บางหมู่บ้านที่ไม่เคยไป
- ๓) ได้รู้จักคนพิการซ้ำซ้อนมากขึ้น และอยากจะช่วยกัน

■ จังหวัดน่าน

นำเสนอ

คุณประยูร

๑. ความรู้สึก รู้สึกดีใจที่ได้ทำงานนี้
 - ๑) เพราะได้รู้จักคนมากขึ้น
 - ๒) ได้ลูกศิษย์มากขึ้น
 - ๓) ได้รู้จักพื้นที่มากขึ้น บางพื้นที่ไม่เคยไปก็ได้ไป
 - ๔) ได้รู้จักหน่วยงานราชการมากขึ้น
 - ๕) เป็นที่รู้จักมากขึ้น
 - ๖) ได้รับการยอมรับมากขึ้น
 แต่ไม่รู้สึกท้อแท้ มีแต่เหนื่อยมากขึ้น
๒. ทักษะ
 - ๑) การติดต่อส่วนราชการเก่งขึ้น ทำเป็นขึ้นดีขึ้น
 - ๒) การสอนลูกศิษย์เก่งขึ้น เช่น การสอนนวด ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

ความคิดเห็น

อ.ทรงพล

กรณีที่คนตาบอดที่อายุมาก เราจะช่วยเหลืออย่างไร

คุณประยูร

ไม่ใช่หน้าที่ของคุณคนเดียว ทางหน่วยเหนือต้องเข้ามาดูแล เช่น จัดสรรงบประมาณมาให้

คุณสุเวทย์

มีคนตาบอดคนหนึ่ง มีอาชีพปั้นต้นมะพร้าว เป็นอาชีพที่เสี่ยงภัย และดำเนินชีวิตด้วยความประมาท ไม่รู้จักเก็บออม พอแก่มาจึงลำบาก ได้ไปติดต่อ อบต.และสมาคมเข้ามาให้ความช่วยเหลือ จึงเกิดแนวความคิดว่า ให้พวกเราไปสำรวจคนตาบอดที่เป็นคนแก่นำไปขึ้นทะเบียนคนจนไว้ก่อน แล้วทาง อบจ.จะเข้ามาช่วยเรื่องการปลูกบ้านให้ ถ้าใครไปพบคนตาบอดที่ไม่มีใครดูแล นำไปลงทะเบียนเพื่อเข้าบ้านพักคนชราตาบอดต่อไป

คนตาบอดแก่ๆ ไม่มีคนดูแล เราจะพบทั่วไป บางครั้งจะเป็นภาระกับชุมชน สำหรับนโยบายเราที่จะดูแลคนตาบอดที่แก่ๆ ยังไม่มี ก็ให้มาขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกไว้ก่อน คนที่เป็นสมาชิกในระดับจังหวัด จะเป็นสมาชิกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ไปโดยปริยาย แต่เรื่องสิทธิหรือเงินที่จะได้รับบางครั้ง

อ.ทรงพล

พม.ขับเคลื่อนเรื่องการดูแลช่วยเหลือคนพิการอย่างไร

คุณสุเวทย์	ทาง พม.มีระเบียบว่า คนพิการทุกคนที่เกิดมาแล้ว ทุกคนต้องมีเบี้ยยังชีพ คนละ ๕๐๐ บาท ต่อเดือน บางครั้งมีการประชุมแล้วไม่มีการขับเคลื่อนต่อ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติบางคนยังไม่รู้สิทธิหน้าที่ที่จะให้กับคนพิการ ทำให้เวลาไปติดต่อ เราขาดสิทธิ บางอย่าง หรือ เวลาพาคนตาบอดไปทำบัตรประชาชนที่อำเภอ เจ้าหน้าที่บอกว่า ไม่ต้องทำ ยกเว้นได้ คิดว่าตรงนี้น่าจะมีการจัดประชุมหลายๆ หน่วยงาน ให้เจ้าหน้าที่รัฐมีความรู้ความเข้าใจให้ตรงกัน เราต้องใช้สิทธิของเราในฐานะที่เป็นคนพิการ
คุณประยูร	อยากให้ทางสมาคม สถาบัน คูแลคนที่พิการซ้ำซ้อน และคนแก่ ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ด้วย ฝากทางหน่วยงานข้างบน ช่วยเอาใจใส่คนที่พิการประเภทนี้ให้มากขึ้น
คุณวรรณภา	ข้อมูลรายชื่อที่ให้มาเป็นของทีมงานส่งเสริมหรือของสถาบัน
คุณแววเดือน	สถาบัน
คุณวรรณภา	อยากให้ขยายความในแบบสอบถาม เช่น เพิ่มรายชื่อในหมู่บ้าน นอกจากเลขที่ที่ให้มา เพื่อจะได้ลงพื้นที่ได้ง่ายขึ้น
คุณสุเวทย์	ชี้แจงในใบปะหน้าว่า ขอให้ อบต.กรอกข้อมูลที่อยู่ของคนตาบอดมาให้ชัดเจน เช่น เลขที่ หมู่บ้าน ตำบล
อ.ทรงพล	ขอให้ทีมสนับสนุนส่งเสริมช่วยให้คำแนะนำสำหรับการนำเสนอในเดือนสิงหาคม เช่น มีจุดอ่อน จุดแข็งอะไร
คุณสุเวทย์	โครงการที่อยากให้ผู้แทนแต่ละจังหวัด จากที่มาเวทีนี้ ให้ผู้แทนแต่ละท่านกลับไปบันทึกความจำให้เป็นลายลักษณ์อักษร ต้องจัดทำให้เรียบร้อยในเดือนสิงหาคม สำหรับจุดอ่อนของแกนที่ทำงาน คือ การขาดความพร้อมเรื่องข้อมูล ไม่สามารถตอบคำถามเขาได้อย่างชัดเจน เช่น ถ้าไปขึ้นทะเบียนแล้ว จะได้เงินเลยหรือไม่ เราก็ตอบไม่ได้ เพราะไม่ได้ขึ้นกับเรา บางครั้งผ่านไปหลายเดือนถึงจะได้เงิน เพราะฉะนั้น ผู้นำแต่ละจังหวัดจะต้องศึกษาข้อมูลให้ชัดเจนก่อน
คุณศศิธร	เรื่องงบประมาณ กับสถานที่ที่จะไป คือ งบประมาณน้อยและรายชื่อคนที่มีอยู่ พอไปถึงแล้ว ไม่มีคน บางครั้งทำงานแล้วไม่ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นเพราะเราสื่อสารให้เขาเข้าใจไม่ถูกหรืออย่างไร จึงไม่ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
คุณศศิธร	โครงการนี้จะจบสิ้นในเดือนสิงหาคม และจะต้องเตรียมการนำเสนออะไรบ้าง
อ.ทรงพล	<p>โครงการนี้เป็นโครงการเชิงรุกของคุณกิตติพงศ์</p> <p>๑. เตรียมเอกสารนำเสนอให้คุณกิตติพงศ์</p> <p>๒. เตรียมการนำเสนอ มีประเด็นหลักๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) เราทำอะไร มีวิธีการทำงานอย่างไร ๒) ช่วยคนตาบอดได้กี่คน รูปแบบการช่วยเหลือเป็นอย่างไรบ้าง ๓) ปัญหาอุปสรรค คืออะไร ๔) ผลการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนาที่เกิดขึ้น

๕) จุดอ่อนจุดแข็งในการทำงานที่มองเห็น และข้อเสนอแนะ

คิดว่า ทีมส่งเสริมอาจจะต้องเป็นแกนนำหลักในการพัฒนาคนตาบอดต่อไป ซึ่งในระยะยาว สมาคมในระดับจังหวัดน่าจะมีการช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนตาบอดได้อย่างหลากหลาย ตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งถ้าจะทำอย่างนี้ได้ แกนนำจะต้องเข้มแข็ง จะต้องมีความรู้ มีทักษะอะไรบ้าง ซึ่งเราอาจจะต้องมาพัฒนาในโอกาสต่อไป ในช่วงนี้คือการมาเรียนรู้ว่าแต่ละคนในระดับไหน ไม่มีสำเร็จรูปที่สำคัญคือ พัฒนาจากฐานที่เป็นอยู่ขึ้นไป โดยเน้นจากการทำงานจริง แล้วมาแลกเปลี่ยน ตอนนี่สิ่งที่จะต้องทำคือ การมีฐานข้อมูลของแกนนำ เพื่อการพัฒนาแกนนำคนนั้นต่อไป ตอนนี้เป็นช่วงเวลาที่แต่ละคนจะต้องฝึกฝนเพื่อเตรียมการนำเสนอในเดือนสิงหาคม ผู้ที่เข้าร่วมอาจจะต้องช่วยนำเสนอมา แต่การตัดสินใจจะอยู่ที่แผนงาน

อ.ทรงพล

ขอให้ช่วยสะท้อนเวทีหรือรูปแบบกระบวนการที่ให้ไปทำงานแล้วกลับมาเจอกันเป็นระยะๆ เป็นอย่างไร

คุณประยูร

ในโครงการ มีการทำงาน ลงพื้นที่ และได้เข้าร่วมประชุมหลายๆ ครั้ง ตรงนี้ทำให้พวกเราจะได้มีความรู้เพิ่มขึ้น สิ่งที่ไม่เคยรู้จักได้รู้ เพราะฉะนั้นอยากให้พวกเราได้เก็บความรู้ที่ได้รับมา ไปคิดให้ละเอียดอ่อน เราเป็นคนที่ไม่เห็นเราต้องฟังและคิดให้มาก และจะนำความรู้ไปขยายให้คนอื่นต่อไป

คุณฉลาด

รู้สึกดี เพราะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการฝึกพูด ได้ประสบการณ์จากการเข้าร่วมประชุม

คุณบังอร

รู้สึกดี เพราะมาครั้งนี้ตัวเองกล้าพูดมากขึ้น และจะพยายามทำให้ดีที่สุด

คุณทวี

รู้สึกดี มาครั้งนี้ได้ประโยชน์มาก โดยเฉพาะการตั้งประเด็นคำถามที่ดี และได้ฟังความคิดเห็นจากคนอื่น ซึ่งเป็นความรู้ใหม่ๆ ด้วย จะนำไปใช้พัฒนาองค์ให้ดีขึ้น

คุณมนตรี

ได้ความรู้และพัฒนาทักษะในการพูดและการฟัง

คุณเข็มมิกา

ได้ความรู้ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับตัวแทนแต่ละจังหวัด และได้ทราบแนวคิดวิธีการทำงานใหม่ๆ จากพื้นที่อื่น

คุณวรรณภา

เป็นการประชุมกลุ่มย่อยที่ดี คนน้อย ได้รายละเอียดที่ดี ทุกคนได้พูดได้แสดงความคิดเห็น และได้มองย้อนกลับไปดูตัวเองตั้งแต่ทำงานมา อาจารย์ทรงพลพยายามตั้งประเด็นให้เราคิดอย่างชัดเจน คิดเป็นข้อๆ รู้จักประมวลความคิดมากขึ้น ก่อนที่จะพูด เวทีแบบนี้เป็นเวทีเล็กๆ แต่เป็นเวทีที่มีคุณค่า

คุณอัมพร

ตั้งแต่โครงการนี้ได้ประชุมมา ๒ ครั้ง ทำให้ได้ความรู้และประสบการณ์มากขึ้นจากการแลกเปลี่ยนแต่ละจังหวัด

คุณศศิธร

มีประโยชน์ แกนนำหลายคนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนอื่น เพื่อนำมาปรับใช้ของเราเอง

คุณแวเดือน

ได้ประโยชน์หลายอย่าง แต่คงจะไม่ได้เต็มที่ เพราะต้องทำงานอื่นไปด้วย

คุณชาญนรินทร์ คิดว่าเป็นโครงการที่ดี

คุณสุเวทย์ โครงการนี้ถือเป็นการเรียนรู้ของตัวแทน ๕ จังหวัด คือ การเรียนรู้ทำให้พวกเราได้ประสบการณ์โดยตรงจากการแลกเปลี่ยนในพื้นที่ และข้ามพื้นที่ เป็นการเรียนรู้ที่ไม่มีวันจบ เพราะจะต้องมีแกนนำที่จะนำความรู้มาขยายให้กับแกนนำรุ่นใหม่ต่อไป หวังว่าแกนนำทั้ง ๕ จังหวัดจะได้นำประสบการณ์กลับไปถ่ายทอดต่อไป

สำหรับสิ่งที่ประมวลได้

๑. หารายชื่อ
๒. ส่งเสริมอาชีพ

ขอขอบคุณทีมส่งเสริมที่มาช่วยให้ความรู้แก่พวกเรา และทำที่สุดนี้ หวังว่าพวกเราจะได้พบกับหลังเดือนสิงหาคมอีก

ขอให้ทุกท่านที่มาในวันนี้เดือนทางกลับถึงบ้านอย่างปลอดภัย

กระบวนการ

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
เปิดหัว	แนะนำตัว	ให้ทุกคนแนะนำตัว
เปิดให้ผู้เข้าร่วมถาม	ก่อนเข้าสู่กระบวนการ วิทยากรเปิดให้ถาม “ใครมีข้อคาใจอะไร หรือสงสัยอะไร ก็ถามได้ก่อน”	ในวงนี้ถามเรื่องเครื่องอัดเทปว่า เมื่อเสร็จโครงการจะต้องคืนหรือไม่
โปรยหัว	เรื่อง “การจัดการความรู้” การทำงานโดยการใช้ความรู้เป็นหลัก การทำงานต้องมี <ul style="list-style-type: none"> • มีใจ มีฉันทะ • มีความรู้ (รู้ว่าจะทำอะไร) • มีทักษะ เช่น ทักษะการนำเสนอ การทำงานต้องมี การจัดการความรู้ก่อนทำ ระหว่างทำ หลังทำ <i>ก่อนทำ : เรียนรู้จากผู้รู้ ทำให้เราประหยัดเวลา ไม่ต้องไปเริ่มต้นเรียนรู้ใหม่</i> <i>ระหว่างทำ : เราไปเจอใครอะไรอย่างไร เราบันทึกข้อมูลไว้ แล้วเรานำมาเปิดฟังคิดพิจารณา เราจะได้ข้อคิด</i> <i>หลังทำ : เราก็มานั่งคิดเหมือนกันว่าเราได้เรียนรู้ อะไรบ้าง</i>	
มาครั้งนี้ ได้ฝึกอะไร	ฝึกการถอดบทเรียน ถอดการทำงานของตัวเอง ฝึกการเล่าเรื่อง ว่าสิ่งที่เราไปทำมีประโยชน์มีความรู้ อะไรบ้าง	

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
	<p>ฝึกการฟัง ฟังแล้วเราจับความได้หรือไม่ว่าเราได้มุมมองใหม่ ความรู้ใหม่อะไร (ฟังแล้วจับประเด็น)</p> <p>ฝึกความสามารถในการคิดต่อยอดจากสิ่งที่เขาพูด (หากเราฝึกบ่อย ๆ จะเป็นประโยชน์ต่องานเรามาก)</p> <p>ครั้งนี้เราได้ฝึก</p>	
อธิบายกติกา	<p>วิทยากรอธิบายและตั้งกติกาในการพูดคุยแบบกระบวนการกลุ่ม เช่นให้ตั้งใจฟัง ให้ปิดโทรศัพท์มือถือขณะอยู่ในกระบวนการ</p>	
เข้าสู่กระบวนการ	<p>วิทยากรให้โจทย์</p> <p>โจทย์ที่ ๑ :</p> <p>๑) ตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมาไปเจอ ไปคุย ไปเจอ หรือติดต่อกับตาบอดมากี่คน (ไม่ใช่แค่การไปขอรายชื่อ ไปสัมภาษณ์ตัวจริงมากี่คน (บอกมาเป็นจำนวน)</p> <p>แบ่งการช่วยเหลือออกเป็นรูปแบบอะไรบ้าง โดยวิทยากรยกตัวอย่างรูปแบบการช่วยเหลือให้ฟังเช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> • การไปคุยกับเขา พาเขาเดิน • ไปเล่าสิทธิประโยชน์ เบี้ยยังชีพ สิทธิการรักษาพยาบาล • การให้กำลังใจแวะไปเยี่ยมเยียน • เอาอาหารเสื้อผ้าไปฝาก • เอาคนตาบอดไปนวดคนตาบอด • ฝึกเดินไม้เท้า ช่วยเหลือตัวเอง ไม่เป็นภาระของญาติ • พาไปจดทะเบียนคนพิการ ทำบัตรประชาชน ตรวจสอบสุขภาพ • นำออกมาส่งต่อไปยังศูนย์ฟื้นฟูคนตาบอด หรือการศึกษาพิเศษ • ส่งต่อเพื่อฝึกนวด ฝึกเดินไม้เท้า ฝึกเบล <p>(ให้แบ่งกลุ่มคิดตามพื้นที่ ให้ความคิด ทำงานเป็นกลุ่ม โดยไม่เร่งรีบ)</p>	<p>ต้องอธิบายภาษาให้คนฟังเข้าใจ ยกตัวอย่างประกอบด้วย เช่น เราช่วยคนตาบอด ๑๐ คน เราช่วยเขาในรูปแบบไหนบ้าง เช่นช่วยให้เขาเดินได้ ๒ คน ช่วยให้เขาไปทำบัตรประชาชน ๔ คน เป็นต้น (หากคิดไม่ออกหรือจำไม่ได้มันจะสะท้อนถึงวิธีการทำงาน)</p>
นำเสนอกลุ่มย่อย	<p>ตัวแทนกลุ่มเป็นคนเล่า วิทยากรย้ำในวงว่า “คนที่เหลือให้ฟัง</p> <p>พอกลุ่มนำเสนอเสร็จเปิดให้ทุกคนให้มุมมอง”</p>	<p>วิทยากรต้องสังเกตมากในกระบวนการนี้</p>

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
ประมวลก่อนเดิน (กระบวนการ) ต่อ	วิทยากร AAR คู่ในทีมกันเอง และสอบถามความเห็นต่อผู้เข้าร่วม (บางคนเพื่อเป็นการตรวจสอบกระบวนการที่ผ่านมาช่วงเช้า ว่ามีความชัดเจน หรือควรที่จะเพิ่มเสริมในเรื่องอะไรบ้าง	ทีมวิทยากรต้อง AAR ในทีมเป็นระยะ เพื่อจัดกระบวนการให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด
คุณสังเกต ชมวด ภาพรวม	สรุปภาพรวมจากข้อสังเกต <ul style="list-style-type: none"> • ต่อคนเข้าร่วม • สรุปเนื้อหาการพูดคุย 	ต้องเตรียมคุณสังเกตแต่แต่เริ่มกระบวนการ เพื่อเขาจะได้จัดจอในการสังเกตและการสรุปชมวด
วิทยากร	เนื้อหาในการพูดคุยจากประสบการณ์การทำงาน เช่น วิธีการทำงานต่าง ๆ เราสามารถทำออกมาเป็นคู่มือการทำงาน มันจะเป็นประโยชน์ต่อคนทำงานหรือไม่	วิทยากรถามความเห็นของผู้เข้าร่วม คนที่ทำงานในพื้นที่ยังต้องการ "คู่มือการทำงาน"
ให้โจทย์ต่อไป	โจทย์ที่ ๒ ๒) งานที่ทำมามีปัญหาอะไรที่เกิดขึ้น (ปัญหาทั้งหมด) <ul style="list-style-type: none"> • ปัญหาที่แก้ได้แล้ว • แก้อย่างไร (วิธีการ) • ที่ยังแก้ไม่ได้คืออะไร 	วิทยากรย้ำกระบวนการ "ให้ทุกคนคิดอย่างละเอียด" (ให้เวลาในการทำกระบวนการนี้ ๔๕ นาที)
นำเสนอ (ปัญหาของแต่ละพื้นที่) บางพื้นที่นำเสนอด้วยปากเปล่าใช้ความจำ แต่บางพื้นที่นำเสนอโดยการอ่าน เพราะเขียนอักษรเบลได้	กำแพงเพชร : พูดถึงปัญหาของคนตาบอด /งบประมาณ /ญาติของคนตาบอด เชียงใหม่ : ผู้ปกครองคนตาบอด / การประสานหน่วยงาน / ตัวผู้ประสานงาน / งบประมาณ เชียงราย : ติดต่อหน่วยงานราชการ /งบประมาณ / ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (สร้างความเข้าใจ) น่าน : คนตาบอด (พิการซ้ำซ้อน) พิษณุโลก : คนตาบอด / ญาติคนตาบอด /หน่วยงานของรัฐ	<ul style="list-style-type: none"> • ปัญหาที่ไม่ได้พูดถึง คือ ไม่มีปัญหาใช่หรือไม่ • เมื่อนำเสนอไปแล้ว ๑ พื้นที่ วิทยากรเปิดใจแสดงความคิดเห็นโดยตั้งคำถามว่า "สิ่งที่พื้นที่นำเสนอชัดเจนหรือไม่ ถ้าไม่ชัดเจนคิดว่าจะทำอย่างไรให้ชัดเจน" • วิธีแก้ปัญหาของแต่ละพื้นที่ ปัญหาเหมือนกันแต่วิธีแก้ปัญหามีหลากหลายวิธี • วิทยากรจะซักหลังลึก รายละเอียด เช่น แหล่งทุนอื่นที่มาสนับสนุน
วิทยากรให้โจทย์	โจทย์ที่ ๓ : ๓) ผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นที่ตัวของคนทำงาน	วิทยากรอธิบายเพิ่มเติมว่า "คนตาบอดไม่ค่อยได้มีโอกาสเข้าศึกษาในระบบเท่าใดนัก ดังนั้น การ

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
	<p>(ตัวเขา) ตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมา</p> <ul style="list-style-type: none"> • เราทำงานแล้วรู้สึกอย่างไร • เกิดข้อคิดใหม่ ความรู้ใหม่อะไร เช่น ได้วิธีการติดต่อกับราชการ • ทักษะใหม่ (ทำอะไรเก่งขึ้น) เช่น พูดเก่งขึ้น 	<p>ทำงานจึงเป็นห้องเรียนชีวิต...” (ให้เวลาในการทำกระบวนการนี้ ๓๐ นาที)</p>
<p>วิทยากรถามก่อน นำเสนอ</p>	<p>ถามผู้เข้าร่วมว่า “เวลาให้คิด รู้สึกอย่างไร?”</p>	<p>แต่ละคนตอบความรู้สึก (ตื่นเต้น ยาก ประหม่า ไม่ยาก เพราะทำอยู่ แล้ว สับสน จำไม่ได้...)</p>
<p>วิทยากรให้ ข้อสังเกต เบื้องต้น</p>	<p>บรรยาย :</p> <p>การเรียนรู้ต้องผ่านคำ ผ่านการตีความ เราเจอคำถามเรา ตื่นเต้นสับสนประหม่า มันเกิดขึ้นจากอะไร (ผู้เข้าร่วม ตอบ เพราะกลัว เพราะกังวล) วิทยากรบอกว่า คนเราจะ เรียนรู้ได้ต้องผ่านกำแพงความกลัวออกมา หากเราจะ แก้ความกลัวเราต้องคำถามต่อว่าทำไมเราต้องไปกลัว อย่างกลัวถูกผิด หากเราไม่หนึ่งเรากลัวเราก็จะคิดไม่ออก เดินความคิดไม่ได้...การเขียนไม่ตรงกับการคิด การคิด ไม่มีข้อจำกัด และการเขียนมีข้อจำกัดเราควรเขียนเพื่อ ช่วยในการพูด จัดลำดับการพูด ก่อนพูดเราต้องลำดับ ความคิดเสียก่อน...เรื่องที่เราคิดเป็นเรื่องที่เราทำมาเอง... บางคนบอกว่าคิดไม่ออกเพราะลืมไปแล้ว ดังนั้น การ บันทึกจึงมีความสำคัญมาก เราต้องดูว่าจุดอ่อนเราอยู่ ตรงไหน เวลาที่มากจะทำให้ลดความตื่นเต้นความ ประหม่า...อะไรที่เราฝึกมาน้อยพอเจอเหตุการณ์ทำอะไร ไม่ถูก</p>	<p>วิทยากรบรรยายเพื่อจะให้การ เรียนรู้ว่า :</p> <p>การทำงานหรือทำอะไรต้องมี การบันทึก</p> <p>ทักษะ การฝึกฝน ชั่วโง่งม เป็นเรื่องสำคัญ</p> <p>ทุกอย่างพัฒนาได้แต่ต้องมี โอกาสในการฝึกฝน</p> <p>ให้หลักการว่า จะทำอะไรได้ดี จะต้องมีสมาธิ สติ มีความตั้งใจ อดทน คิด สำรวมให้เกิดความ ต่อเนื่องจึงจะคิดตกได้</p>
<p>นำเสนอตาม โจทย์ที่วิทยากร ให้</p>	<p>ให้แต่ละคนนำเสนอ คำตอบจากโจทย์ที่วิทยากรให้</p> <p>“ทำงานแล้วรู้สึกอย่างไร” “ทำงานแล้วเก่งอะไรขึ้นมามากบ้าง”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • วิทยากรให้ตอบ ๒ อย่างคือ “ความรู้สึกในการทำงานแล้วทำ แล้วเก่งขึ้นในเรื่องอะไร” ส่วน คำถามที่ว่า “ทำแล้วได้คิดรู้ใหม่ ข้อคิดใหม่อะไร” ยังไม่ได้ให้ นำเสนอในตอนนั้น • ถามความรู้สึกแต่ผู้เข้าร่วมตอบ สิ่งที่ได้ในการทำงานปะปนไป กับความรู้ • คนที่ไม่กล้าพูดเมื่อวันแรก วันนี้ กล้าพูดมากขึ้น (คุณมนตรี คุณ

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
		อัมพร คุณบังอร) วิทยากรช่วย ซักและช่วยกระตุ้น
วิทยากรตั้งคำถาม	“อยากให้ทีมสหับสนุนช่วยในเรื่องอะไร” “จุดอ่อน – จุดแข็งของคนทำงานกันเองคืออะไร” (คำตอบ : ข้อมูลไม่แน่น เช่นขั้นตอนการรับความ ช่วยเหลือจากหน่วยราชการ ผู้แทนตอบไม่ได้ ไม่กล้า รับปากให้ความช่วยเหลือ/เรื่องการสื่อสาร-เข้าใจไปคน ละเรื่อง/การประสานงานในหมู่บ้าน-ก่อนลงพื้นที่)	ผู้เข้าร่วมเสนอ : • ควรมีการบันทึกเวทีการ เรียนรู้ในวันนี้เพื่อนำเสนอใน เดือนสิงหาคม • จุดอ่อนในการลงพื้นที่ • บทบาทที่ทีมส่งเสริมช่วยให้ ข้อมูลการเป็นสมาชิก
การนำเสนองาน ในเดือนสิงหาคม (ในเวทีรวม ๕ ภาค)	พื้นที่แต่ละภาคที่เตรียมไปนำเสนอ • ประเด็นที่นำเสนอ คือ ข้อมูลที่ได้จากเวทีครั้งนี้ (จากโจทย์ที่วิทยากรให้ ให้นำคำตอบไปนำเสนอ) ปละประเด็นอื่น ๆ ที่เป็นประเด็นน่าสนใจเพื่อนำไป แลกเปลี่ยนซึ่งพื้นที่ต้องฟังและเค้นออก • ในฐานะทีมส่วนเสริมการเรียนรู้ ควรนำเสนอใน ประเด็น บทบาทของทีมส่งเสริม พบปัญหา อุปสรรค จุดอ่อนจุดแข็งคืออะไร หรือมีข้อสังเกต อย่างไร คนทำงานน่าจะมีการพัฒนาในเรื่องอะไร	
ประเมินผลเวที วิทยากรให้ทุก คนสะท้อน ความรู้สึก	“รูปแบบการจัดเวทีการเรียนรู้แบบนี้เป็นประโยชน์ หรือไม่”	ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น (ส่วนใหญ่ หรือทั้งหมดเห็นดีด้วย ว่าเวทีนี้แบบนี้เป็นประโยชน์)

ข้อสังเกต

หัวข้อ	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
กระบวนการ	<ul style="list-style-type: none"> กระบวนการแบบนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ และจาก กระบวนการต้องได้นื่องานด้วย การตั้งโจทย์ เพื่อนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้และเนื้อหา (โจทย์อย่างไร จึงจะได้ผลตามที่ตั้งไว้) ตั้งมีคนคอยสังเกต และสรุปเนื้อหาการเรียนรู้คอยขมวด ตบท้ายเป็นช่วง ๆ วิทยากร ช่วยซักถามลงลึกและเติมเต็มในหลักการ เป็นกระบวนการที่ได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ และได้ฝึกทักษะ (เรียนรู้จากผู้เข้าร่วมกันเอง เรียนรู้จากวิทยากร) 	คุณอำนวยต้องทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของเวที นั้น ๆ ให้ชัดเจน เพื่อนำมา ออกแบบกระบวนการในเวที

หัวข้อ	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
	<ul style="list-style-type: none"> • มีการหยิบประเด็นที่ผุดขึ้นจากเวทีมาเป็นประเด็นการเรียนรู้ เช่น การบริการงบประมาณที่มีจำกัด (เรียนรู้กันเองจากประสบการณ์ของแต่ละพื้นที่) 	
วิทยากร	<ul style="list-style-type: none"> • ต้องเป็นคุณอำนวยมีความรู้ ความสามารถ มุมมอง (แบบทันต่อสถานการณ์กลุ่มในขณะนั้น) • การตั้งคำถาม จับเนื้อหาจับกระบวนการเพื่อตั้ง คำถามต่อ เพื่อชวนคิด ชวนคุยในวง • เป็นผู้ให้คำแนะนำในการทำงาน เช่น การติดต่อกับหน่วยราชการเรื่องขอทุน เช่น สปสช. โดยให้นำเอกสารของ สปสช. มาศึกษาให้ละเอียด 	ควรจะทวนคำถามเป็นระยะ (ในกรณีที่เป็นคำถามเดียวกันทุกพื้นที่)
ผู้เข้าร่วม	<ul style="list-style-type: none"> • ภาคเหนือมีแกนนำที่เป็นแกนนำรุ่นเก๋าน้อย มีคนรุ่นใหม่มากกว่า ซึ่งเรียนจบ ป.ตรีและมาจากชาวบ้าน มีความหลากหลายของคนในกลุ่มการเรียนรู้ ซึ่งมีผลต่อพื้นฐานการเรียนรู้ • ผู้เข้าร่วมที่จบ ป.ตรี มีวิธีการจัดลำดับความคิดการนำเสนอที่เป็นระบบ • มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานต่าง ๆ ระหว่างพื้นที่ตามประสบการณ์มากน้อยของแต่ละคน (ส่วนใหญ่เป็นแกนนำรุ่นเก๋ามีความรู้ประสบการณ์ในการทำงาน ให้คำแนะนำและแลกเปลี่ยนได้ เช่น ประสบการณ์ในการต้องบประมาณจากแหล่งทุนต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ ได้ทั้งความสำเร็จและข้อควรระวังในการติดต่อหน่วยงานต่างๆ) • มีการช่วยเหลือ การเป็นพี่เลี้ยงในกลุ่มการเรียนรู้ (พิษณุโลกเป็นพี่เลี้ยงให้กับกำแพงเพชร / ทีมพิษณุโลกที่เป็นคนที่จบป.ตรี เป็นพี่เลี้ยงให้กับแกนนำที่เป็นชาวบ้าน / ในพื้นที่ที่มีการช่วยกระตุ้นซึ่งกันและกันเรียนรู้ในกลุ่มเป็นกลุ่มเป็นทีม) • มีผู้บันทึกเป็นอักษรเบลในเวทีครั้งนี้จำนวน ๓ ท่าน (จากพิษณุโลกทั้งหมด-คุณป้าน คุณเขมิกา คุณวรรณภา) 	
แผนงานคนพิการฯ และสถาบันฯ	ไม่ได้มาร่วมเวที	น่าจะมีตัวแทนจากสองหน่วยงานมาร่วมสังเกตการณ์

หัวข้อ	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
อื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none"> อุปกรณ์เครื่องอัดเสียง กล้องถ่ายรูดยังมีความจำเป็นต่อการทำงาน (การได้รับอุปกรณ์ล่าช้าทำให้มีผลต่อการทำงาน ขาดการบันทึก) ในช่วงบ่ายมีเสียงดนตรีรบกวนจากสถานที่ใกล้เคียง ทำให้ผู้เข้าร่วมไม่มีสมาธิ 	
เนื้อหา / ความรู้ที่ได้จากเวที	<p>๑) วิธีการทำงานของแต่ละพื้นที่</p> <p>การติดต่อประสานงาน (ภาครัฐ เอกชน)</p> <p>การจัดการงบประมาณที่จำกัด</p> <p>การเข้ามาช่วยในพื้นที่</p> <p>๒) จำนวนคนตาบอดที่ได้รับการช่วยเหลือ/รูปแบบการช่วยเหลือ (มีรูปแบบอะไรบ้าง)</p> <p>๓) ปัญหาในการทำงานในแต่ละพื้นที่ และวิธีการแก้ไขปัญหาในแต่ละเรื่อง</p> <p>๔) พัฒนาการของคนทำงานในแต่ละด้าน (ความรู้สึกรู้สึก คิดใหม่ ความรู้ใหม่ ทักษะใหม่)</p> <p>๕) การใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ (เครื่องอัดเทป)</p>	

ชุดคำถาม (ในกระบวนการเรียนรู้ครั้งนี้)

๑) ตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมาไปเจอ ไปคุยหรือติดต่อกับตาบอดมากี่คน (ไม่ใช่การไปขอรายชื่อเป็นการเข้าไปสัมผัสตัวจริง (บอกมาเป็นจำนวน) ได้ช่วยเหลือคนตาบอดกลุ่มนี้ในรูปแบบใดบ้าง (การช่วยเหลือมีหลายรูปแบบ อย่าไปเน้นवादอย่างเดียว)

รูปแบบการช่วยเหลือ ยกตัวอย่าง เช่น

- การไปคุยกับเขา การเขาคิด ฟังเขา พาเขาเดิน
- ไปเล่าสิทธิประโยชน์ เบี้ยยังชีพ สิทธิการรักษาพยาบาล
- การให้กำลังใจแวะไปเยี่ยมเยียน
- เอาอาหารเสื้อผ้าไปฝาก
- เอาคนตาบอดไปนัดคนตาบอด
- ผึกเดินไม้เท้า ช่วยเหลือตัวเอง ไม่เป็นภาระของญาติ

- พาไปจดทะเบียนคนพิการ ทำบัตรประชาชน ตรวจสอบสุขภาพ
- นำออกมาส่งต่อไปยังศูนย์ฟื้นฟูคนตาบอด หรือการศึกษาพิเศษ
- ส่งต่อเพื่อฝึกนวด ฝึกเดินไม้เท้า ฝึกเบล

๒) ที่ทำงาน (ตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมา)มีปัญหาอะไรที่เกิดขึ้น (ปัญหาทั้งหมด)

ปัญหาที่แก้ได้แล้ว แก้อย่างไร

ที่ยังแก้ไม่ได้คืออะไร

๓) ผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นที่ตัวเอง (ของคนทำงาน)

ตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมา เราทำงานแล้วรู้สึกอย่างไร

เกิดข้อคิดใหม่ ความรู้ใหม่อะไร เช่น ได้วิธีการติดต่อกับราชการ

ทักษะใหม่ (ทำอะไรเก่งขึ้น) เช่น พูดเก่งขึ้น

**เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด
ภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ**

เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด ภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ

วันที่ ๗-๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุม โรงแรมชาร์ดา แกรนด์วิว รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

อ.ทรงพล โครงการนี้เป็นการส่งเสริมสนับสนุนแกนนำคนตาบอด เวิร์กช็อปที่ผ่านมาเป็นการนำคนตาบอดแกนนำที่มีประสบการณ์สูง มาฝึกการถอดบทเรียนถอดความรู้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อแกนนำรุ่นใหม่ จากเวทีตรงนั้น เราทำไปห้าภาค เราพบคนตาบอดที่มีศักยภาพเยอะมาก จากเวทีนั้นมาสู่เวทีโครงการนำร่อง ๒๕ จังหวัด เป็นการนำแกนนำจังหวัดเพื่อไปขับเคลื่อนค้นหาและพัฒนาคนตาบอด โดยมีภารกิจ ๑๓ ประการ ในเวทีครั้งนั้น เรานำการจัดการความรู้ซึ่งยึดหลักที่ต้องมีการเรียนรู้ก่อนทำ หลังทำ และระหว่างทำ เมื่อแต่ละจังหวัดเลือกภารกิจของตนเองชัดเจนแล้วว่าจะทำอะไร ก็ปักธงว่าจะทำอะไร ทำที่ไหน ฯลฯ ซึ่งที่เราได้เลือกกันนั้นมีหลายเรื่องที่น่าสนใจ เช่น การเข้ามว้ยกับคนตาบอด การศึกษาชีวิตของคนตาบอด ฯลฯ เวิร์กช็อปนั้นถือเป็นการเรียนรู้ก่อนทำ ต่อมาก็มีการคุยกันอีกเพื่อปรับจูนทัศนคติและบทบาทหน้าที่ให้เข้าไตรงกัน และมีการวางแผนการทำงานอย่างคร่าว ๆ เมื่อเรากลับไปทำงานตามที่วางแผนวางเป้าหมายไว้แล้ว ในเวทีครั้งนี้จึงเป็นการกลับมาคุยกันอีกครั้งหลังจากที่ทำงานมาแล้ว เพื่อเป็นการเตรียมตัวที่จะนำเสนองานในเดือนสิงหาคม

แนะนำวิทยากร

๑. จังหวัดจันทบุรี
 - ๑) คุณโตด วัฒนะ (ผู้แทนคนตาบอด จ.จันทบุรี)
 - ๒) คุณกาน้ำ ศรีอนันต์ (กรรมการฝ่ายทะเบียนภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ, ผู้แทนคนตาบอด จ.จันทบุรี)
๒. จังหวัดปราจีนบุรี
 - ๑) คุณสุชาติ ห้วยแก้ว (กรรมการฝ่ายพัฒนาภาคตะวันออกและกรุงเทพฯ)
 - ๒) คุณสุตดา เทพศาสตร์

๓. จังหวัดชลบุรี
 - ๑) คุณทิพวรรณ ไปพันธ์
 - ๒) คุณชเนศ ภัคไพสิทธิเจริญ (ผู้แทนคนตาบอด จ.ชลบุรี)
๔. จังหวัดกรุงเทพฯ
 - ๑) นายอรชุน ตันฤกษ์สถาพร (ประธานภาคตะวันออกเฉียงเหนือและกรุงเทพฯ)
 - ๒) คุณนงนาถ หุ่นสุวรรณ (เหรียญก)
 - ๓) คุณพรประภา เต็นดวง
 - ๔) คุณเมตตา เกษเพชร
 - ๕) คุณวลัยลักษณ์ ดอกสร้อย
 - ๖) คุณศิลปชัย วัชรชวกุล (นายกสมาคมคนตาบอดจังหวัดสระแก้ว)
 - ๗) คุณชนิดา ประกอบกุล (เจ้าหน้าที่)
 - ๘) คุณวีระศักดิ์ ตั้งพูนพันธ์ (ประชาสัมพันธ์)
 - ๙) คุณนปภักร นีรชานนท์ (เจ้าหน้าที่โครงการสลาก สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย)
 - ๑๐) คุณกาญจนา รัตนมณี (เจ้าหน้าที่ตะวันออกเฉียงเหนือและกรุงเทพฯ สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย)
 - ๑๑) คุณศิธาภา ศรีเนียมช่วง (เจ้าหน้าที่)
๕. จังหวัดนครนายก
 - ๑) คุณชัยพัฒน์ หมิ่นแสง
 - ๒) คุณชมพูนุช ประเสริฐโสภณ
๖. จังหวัดฉะเชิงเทรา
 - ๑) คุณสำอางค์ สีเพ็ชร (ผู้แทนคนตาบอด จ.ฉะเชิงเทรา)

คุณอรชุน
อ.ทรงพล โครงการนี้จะสิ้นสุดในเดือนสิงหาคม จะมีโครงการต่อเนื่องอีกหรือไม่ คงจะมีโครงการอื่นต่อ สำหรับโครงการนี้เมื่อสิ้นสุดลง ทาง สรส.จะนำเสนอว่า จะมีอะไรที่ทางแผนงานจะสนับสนุนได้อีก เพื่อพัฒนาแกนนำคนตาบอดให้มีศักยภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น การนำเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแกนนำ/ชมรมนั้นเป็นตัวตั้งและทำการเสริมศักยภาพเขาไปเรื่อย ๆ

คุณศิลปชัย
อ.ทรงพล หลังจากมีการสกัดความรู้จากแกนนำคนตาบอด เราจะมี การสกัดความรู้จากผู้ปกครองคนตาบอดหรือไม่ มีแนวคิดนี้อยู่แล้ว เพราะจะเป็นการนำตัวอย่างของผู้ปกครองที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกออกจากบ้านมาให้คนอื่นได้เรียนรู้

- คุณศิลาปชัย น่าจะมีการนำผู้ปกครองคนตาบอดที่ส่งลูกเรียนและผู้ปกครองที่ไม่เห็นด้วย มาสกัดความรู้หรือมาแลกเปลี่ยนกัน
- อ.ทรงพล เป็นความคิดที่ดีมาก จะนำเสนอต่อแผนงานต่อไป
- คุณสุชาติ แบบสอบถามที่สอบถามคนตาบอดและญาติเรื่องความต้องการความช่วยเหลือ อยากทราบว่าเขาต้องการความช่วยเหลืออะไร และอยากให้มีเวทีนำส่วนราชการใน ๒๕ จังหวัด มาเรียนรู้ว่าคนตาบอดทำอะไร มาสร้างความเข้าใจร่วมกัน
- อ.ทรงพล เราต้องรู้ด้วยว่าส่วนราชการที่มีอยู่ในจังหวัดเราเหล่านั้น เขาทำอะไรอยู่ มีโครงการอะไรบ้าง มีงบประมาณในส่วนไหน อาจจะมาคุยกันว่า หากเขามีนโยบายแต่ไม่มีคนทำ เราอาจจะเสนอว่าเราจะทำให้แต่ใช้งบประมาณเขา ถ้าเราเข้มแข็ง อาจจะเสนอให้เขามาประเมินผลการทำงานของเราก็ได้ หรือจังหวัดไหนมีความเข้มแข็งอาจจะจัดเวทีเชิญหน่วยงานต่าง ๆ เช่น พม.สปสช.มาคุยเพื่อจะทำงานร่วมกันก็ได้
- คุณเมตตา โครงการเชิงรุกนี้ มีการปฏิบัติการมาหลายเวที ผลเป็นอย่างไรบ้าง
- อ.ทรงพล ในการจัดเวทีนี้ จะมีการประเมินผลในวันสุดท้ายด้วยว่าเป็นอย่างไร
- คุณหงษา นอกจากจะมีเวทีการให้ความรู้กับผู้ปกครองและเวทีการทำความเข้าใจกับหน่วยงานราชการแล้ว น่าจะมีเวทีในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ อบต.ด้วย น่าจะเป็นเวทีที่ใกล้ชิดกับคนตาบอดมากขึ้น คือ เป็นเวทีทั้ง อบต. คนตาบอดและผู้ปกครอง
- อ.ทรงพล เห็นด้วยว่าน่าจะมีเวทีในระดับท้องถิ่น และอาจจะเชิญหน่วยงานราชการมาร่วมด้วย เช่น พม. สปสช. บางจังหวัดมีการฝึกกำลังระหว่างองค์กรคนตาบอด (การจัดทัพ) เพื่อทำโครงการเสนอ สปสช. จะได้รับการสนับสนุนมากกว่า
- คุณศิลาปชัย ในการจัดเวที จะมีคนตาบอดเข้าร่วมได้มากเท่าไร
- อ.ทรงพล ในเวที ถ้าผู้เข้าร่วมมีจำนวนมากเกินไป อาจจะดูแลไม่ทั่วถึง เพราะวิทยากรผู้ช่วยไม่เพียงพอ และยังขึ้นอยู่กับงบประมาณด้วย ลักษณะกระบวนการแบบนี้เราจะประยุกต์ไปใช้ในจังหวัดได้ โดยจะต้องมาวางแผนว่าจะต้องทำอะไรบ้าง จะต้องมียุทธศาสตร์ผู้ช่วยกี่คน เราจะมีข้อพึงระวังอะไร สิ่งที่เราควรทำมีอะไร ทั้งหลายนี้อยู่ในหลักของการจัดการความรู้
- คุณโดด KM คืออะไร
- อ.ทรงพล KM คือ Knowledge = ความรู้, Management = การจัดการ คือ การจัดการความรู้ เป็นแนวคิดหลักการที่จะทำให้ชีวิตและงานของเราดีขึ้น เป็นการทำอะไรที่ใช้ปัญญาในการทำงาน เช่น การไปติดต่อราชการ หลักการของ KM คือ จะต้องรู้เรารู้เขาก่อนที่จะไป คือ รู้ว่าเขาทำอะไร เราจะต้องเตรียมตัวอย่างไร ฯลฯ

คุณสำอวงค์ น่าจะมีการจัดการความรู้กับผู้ปกครองคนตาบอดด้วย
อ.ทรงพล เราไม่ได้มาจัดการความรู้ของคนตาบอด แต่เรามาดูการจัดการให้คนตาบอดสามารถไปจัดการความรู้ของตนเองให้ได้ เช่น รู้วิธีการที่จะไปทำงาน ไปดึงผู้ปกครองที่ไม่เข้าใจให้เข้าใจและให้ลูกออกจากบ้าน

กิจกรรมอ่อนเครื่อง

๑. บริหารกาย ยืดเส้นยืดสาย กำมือและแบ ยกไหล่ขึ้น และปล่อยลง ปรบมือ
๒. ให้ตั้งสติ ฟังเสียงคำสั่ง
 - ส้มโอ ให้ปรบมือ ๑ ครั้ง
 - แตงโม ให้ปรบมือ ๒ ครั้ง
 - กล้วย ให้ปรบมือ ๓ ครั้ง
 - ทุเรียน ให้ปรบมือ ๔ ครั้งให้คำสั่ง
 - ชื่อผลไม้ต่างๆ สลับกัน เช่น กล้วย ส้มโอ แตงโม ทุเรียน
 - ชื่อผลไม้บวกกัน เช่น ส้มโอ + ทุเรียน, กล้วย + แตงโม + ส้มโอ

วัตถุประสงค์การจัดเวที

- อ.ทรงพล เป้าหมายของเวทีนี้
๕. ฝึกการถอดบทเรียนตัวเอง เราได้อะไรบ้าง เกิดอะไรบ้าง
 ๖. ฝึกการพูด การเล่าเรื่อง การนำเสนอ
 ๗. ฝึกการฟัง และจับประเด็น เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ต่อตนเอง
 ๘. ฝึกการคิด ว่ามันจะมีประโยชน์ต่อชีวิตและงานของเราอย่างไร
- บทบาทผู้เข้าร่วมในเวที**
๑. วิทยากร เป็นคุณอำนวย จะถาม เพื่อดึงความรู้ของท่านออกมา
 ๒. ผู้เข้าร่วมแต่ละจังหวัด นำเสนอผลการดำเนินงานของตนเอง
 ๓. ทีมส่งเสริม เป็นคุณสังเกต คอยให้ข้อสังเกต จุดอ่อน จุดแข็ง หลังจากที่แต่ละจังหวัดนำเสนอแล้ว

กระบวนการและขั้นตอน

๑. การค้นหาคนตาบอดและรูปแบบการช่วยเหลือ

- อ.ทรงพล คำถามแรก คือ ตั้งแต่เดือนมกราคม เราเข้าไปค้นหาคนตาบอด ไปพบทั้งหมดมีกี่คน ไม่ต้องกังวลว่าจะได้มาได้น้อย เพราะนั่นไม่ใช่ประเด็นสำคัญ แต่ลองนึกต่อไปว่าคนตาบอดที่เราเข้าไปพบนั้น เราไปช่วยเขาแบบไหน โดยวิธีการอะไร เช่น ไปบอดสิทธิ พาไปทำบัตร ฯลฯ หรือตัวอย่างเช่น กลุ่มเด็ก มีกี่คน กลุ่มคนแก่ มีกี่คน กลุ่มคนพิการซ้ำซ้อน มีกี่คน เราช่วยอะไรไปบ้าง
- จากคำถามนี้ คิดว่าเป็นคำถามที่ยากหรือไม่ (มีเสียงตอบมาประมาณว่า “ยาก”) ถ้าอย่างนั้น จะแสดงตัวอย่างการซักถามให้ดูสักหนึ่งจังหวัด ขอเริ่มที่จังหวัดสระแก้ว ของคุณศิลปชัย
- อ.ทรงพล ไปพบคนตาบอดมากี่คน
- คุณศิลปชัย ทำแบบสอบถามไป ๘๐ ฉบับ มีคนตอบกลับมาประมาณ ๖๕ คน
- อ.ทรงพล ที่มาที่ไปของจำนวนแบบสอบถาม ๘๐ ฉบับ มาจากไหน
- คุณศิลปชัย เบื้องต้นเราติดต่อ พมจ.ขอข้อมูลทั้งหมดมาดูว่ามีคนตาบอดกี่คน มีกลุ่มอายุเท่าไรบ้าง พบว่ามีคนตาบอด ๒๑๗ คน มีคนเก่า(ที่พามาฟื้นฟูแล้ว)และคนใหม่ คนใหม่มีประมาณ ๘๐ คน เราจึงทำแบบสอบถามส่งไปตามที่อยู่ที่มี เพื่อสอบถามว่า มีคนตาบอดกี่คน อายุเท่าไร เสียชีวิตแล้วหรือยัง
- อ.ทรงพล เรามีการตรวจสอบข้อมูลอย่างไร
- ศิลปชัย ใน ๖๔ คน เราตามลงพื้นที่ไปดูว่าเป็นอย่างไร
- อ.ทรงพล มีวิธีการคัดเลือกพื้นที่ที่จะตามลงไปดูอย่างไร
- คุณศิลปชัย ที่จังหวัดสระแก้วเราแบ่งลงเดือนละ ๓ อำเภอ งบประมาณที่ใช้คือ มาจากสมาคมจังหวัด ตัวอย่างวิธีการลงพื้นที่ เช่น ช่วงเดือนมีนาคม เราจะดูว่าอำเภอไหนมีเด็กเยอะ เราจะเจาะกลุ่มนี้ก่อน เพื่อส่งเด็กให้เข้าเรียนได้ทันภาคการศึกษาของเขา
- อ.ทรงพล ใน ๖๔ คน เรามีการช่วยเหลืออย่างไรบ้าง
- คุณศิลปชัย ลงไปพบเด็กอายุ ๕ ขวบขึ้นไป มี ๑๒ คน ทางสมาคมเตรียมจะส่งไปเรียนที่พัทยา พอวันจริงมีคนไปแค่ ๒ คน เพราะมีเพื่อนบ้านมาพูดว่าไม่ให้ไป จึงเกิดเปลี่ยนใจ ลังเลใจ ไม่กล้าไป
- อ.ทรงพล นอกจากเด็กแล้ว มีกลุ่มไหนอีก
- คุณศิลปชัย มีกลุ่มเบียดังชีพ เราทำได้แค่รับเรื่องไว้ เพื่อนำเสนอ พมจ.หรือแนะนำว่าจะต้องไปหา อบต.
- อ.ทรงพล กลุ่มที่ต้องการเบียดังชีพมีจำนวนเท่าไร

คุณศิลาปชัย มีจำนวนมากทีเดียว เพราะคิดว่าจะเป็นเงินเดือนของคนตาบอด เราแนะนำว่าเป็นเงินสงเคราะห์ ต้องพยายามอธิบายให้กับเขาและญาติเข้าใจ เพราะบางคนมีรายได้ อยู่แล้วยังต้องการรับเบี้ยยังชีพอีก

อ.ทรงพล มีกลุ่มอื่น ๆ อีกหรือไม่

คุณศิลาปชัย มีกลุ่มที่ต้องการฝึกอาชีพ แต่ยังรวมตัวกันไม่ได้ เพราะมีหลากหลาย กระจัดกระจาย เช่น นวด ช่าง เกษตร ฯลฯ ตอนนี้เรารับเรื่องไว้

อ.ทรงพล เราทราบความต้องการนี้จากไหน

คุณศิลาปชัย จากที่ระบุมาในแบบสอบถาม และทำการรวบรวมไว้

อ.ทรงพล มีการลงพื้นที่ไปพบตัวจริงหรือไม่

คุณศิลาปชัย เราตามไปดูตัวจริงว่ามีคนต้องการทำจริงหรือไม่ หรือเพียงแค่ตอบมาอย่างนั้น

อ.ทรงพล คนตาบอดที่พบมากคือคนกลุ่มไหน

คุณศิลาปชัย คนตาบอดกลุ่มที่พบมากคือ อายุ ๕๕ – ๘๐ ปี นอกจากส่งเด็กไปเรียน ยังแนะนำเรื่องเบี้ยยังชีพ แล้วอธิบายความแตกต่างระหว่าง เบี้ยยังชีพและเงินเดือน ตอนนี่ยังมีการฝึกพูดให้กับคนตาบอด ร่วมกับสมาคมวาทศาสตร์ เป็นการพัฒนาพื้นฐาน เรามีความคิดดี แต่ว่าการนำเสนอไม่ได้ ก็ไม่สามารถประสบความสำเร็จได้

อ.ทรงพล จากเรื่องที่เราฟังเพียงสั้น ๆ แต่จะเห็นว่าประโยชน์มาก ถ้าเราจับประเด็นได้ เช่น จะเห็นว่า จะทำอะไรจะต้องมีความรู้ก่อนทำ เวลาลงพื้นที่จะต้องมีข้อมูลก่อน เพื่อวิเคราะห์ได้ว่า เราจะต้องทำอะไรก่อน เวลาทำงานจะทำหลายอย่างพร้อมกันไม่ได้ อาจจะต้องให้หน้าหนักว่า เราจะทำอะไรก่อน ถ้าเวลาลงพื้นที่แล้ว เรามีความรู้ไม่แน่นพอ ชี้แจงได้ไม่ชัดเจน อาจจะทำให้เขาไม่มีความสับสนได้ และอาจจะขาดความน่าเชื่อถือ เพราะฉะนั้นการที่เราจะทำงานให้สำเร็จได้ เราต้องมีความรู้ที่ชัดเจน เพื่อการประหยัดเวลาและงบประมาณของเราด้วย เราจะไปพูดลอย ๆ ไม่ได้ ต้องกระชับ และตรงประเด็น และมีข้อมูลรองรับ

ต่อไปให้เราลองนำเสนอว่า เราไปช่วยคนตาบอดกี่คน และไปช่วยเขาอย่างไรบ้าง เพราะเราจะเรียนรู้เรื่องความหลากหลายของคนตาบอด และรูปแบบวิธีการช่วยเหลืออะไรบ้าง

■ จังหวัดชลบุรี

คุณธเนศ ตั้งแต่ทำงานมา ตั้งแต่เดือนมกราคม มีการทำงานดังนี้

๑. ติดต่อพัฒนาสังคมจังหวัดถึง ๓ รอบ จึงจะได้รับการตอบรับ (เพราะเป็นครั้งแรกที่มีหน่วยงานของคนตาบอดมาติดต่อ เขาไม่เชื่อใจเรา บอกว่า ข้อมูลทางราชการให้นำออกไปข้างนอกไม่ได้)
๒. ได้ข้อมูลมาแล้วตรวจสอบข้อมูล จัดกลุ่มคนและอายุ มีจำนวน ๑,๑๖๐ คน เป็นหญิง ๔๘๐ คน และชาย ๖๘๐ คน ส่งแบบสอบถามไป ๕๐๐ ชุด กว่าจะได้ส่งคือเดือนพฤษภาคม ตอนนั้นได้รับแบบสอบถามตอบรับมาน้อยมาก คือ ๑๑ ราย เป็นหญิง ๔ เป็นชาย ๗ ราย สิ่งที่ได้รับมาคือ
 - ต้องการเงินช่วยเหลือเพื่อการประกอบอาชีพ
 - ต้องการเป็นสมาชิกสมาคม ๒ คน
๓. ส่งจะหมายถึง อบต.กว่า ๗๐ แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์เรื่องการสำรวจคนตาบอดที่มีอยู่ในตำบล ส่งไปเมื่อเดือนมิถุนายน ยังไม่มีการส่งกลับมา กำลังรออยู่สำหรับจังหวัดชลบุรี เพิ่งเริ่มครั้งแรกยังไม่มีประสบการณ์ ขอคำแนะนำจากเพื่อนๆ ด้วย

ความคิดเห็น

คุณศิลปชัย

นอกจากทำแบบสอบถามแล้ว ให้ดูว่าคนตาบอดอยู่ที่หมู่เท่าไร ตำบลอะไร และฝาก อบต.ที่นั้น ให้ช่วยตามดูด้วยว่า คนตาบอดคนนั้นเป็นอย่างไร ยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ ฯลฯ

คุณธเนศ

เรื่องการติดต่อกับ อบต.กำลังดำเนินการอยู่

อ.ทรงพล

การโทรศัพท์ไปพูดคุย เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือน อบต.ด้วยให้ช่วยติดตามให้ นอกจากการส่งแบบสอบถามไปอย่างเดียว

คุณอรชุน

ชื่นชมการทำงานของทีมงานจังหวัดชลบุรี ที่ไม่ย่อท้อในการทำงาน ทั้งการติดต่อหน่วยงานราชการ และการจัดทำข้อมูลของคนตาบอด เพราะทีมที่ผ่านมาขาดความเข้มแข็ง ในส่วนของ พมจ.ก็ได้รู้จักหน่วยงานองค์กรของคนตาบอดมากขึ้นด้วย ขอให้กำลังใจในการทำงานต่อไป

คุณสุชาติ

ชลบุรีเป็นจังหวัดใหญ่ มีสิ่งทีเื่อต่อคนตาบอดมากคือ มีโรงเรียนสอนคนตาบอดที่พัทยา มีทรัพยากรมาก มีคนตาบอดมาก แต่สิ่งที่ตอบรับกลับมาคือ มีคนตาบอดตอบรับกลับมาแค่ ๑๑ คน เพราะฉะนั้นอยากให้

a. มีการทำแบบสอบถามสำรวจบ่อยๆ (ถามย้ำ)

b. มีการเผยแพร่สื่อต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับญาติ ผู้ปกครองและคนตาบอดเอง เพื่อให้เขาออกมาสู่สังคมมากขึ้น หรือการให้ความร่วมมือต่างๆ มากขึ้น

อ.ทรงพล

อาจจะมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยเพื่อเผยแพร่งานของคนตาบอดให้คนรู้จักมากขึ้น

คุณนงนาถ	น่าจะมีการทำข้อมูลสั้นๆ เพื่อฝากออกที่วิทยุชุมชน จะช่วยได้มาก
คุณธเนศ	เรื่องนี้ยังไม่ได้ดำเนินการ อยากทราบวิธีการว่าจะเข้าไปใช้ประโยชน์จากวิทยุชุมชนอย่างไร
คุณศิลาปชัย	ทำหนังสือไปถึงภาค เพื่อให้ภาคช่วย
คุณวีรศักดิ์	เป็นประชาสัมพันธ์ ขอให้บอกหรือส่งข้อมูลมาว่า ต้องการให้ช่วยเหลืออย่างไร มีความอดทน มีความตั้งใจดี ความสำเร็จคงอยู่ไม่ไกล
คุณเมตตา	ที่ผ่านมามีจังหวัดชลบุรีมีผู้แทนที่ขาดความพร้อม ยุคของคุณธเนศจึงถือว่าเป็นก้าวแรก ที่จะต้องใช้ความพยายามอีกมาก โดยเฉพาะการเจาะฐานที่ภาคราชการถือว่ายากลำบาก หากต้องการจะทำงานให้ง่าย มีคำแนะนำคือ <ul style="list-style-type: none"> - จะต้องเข้าหาหน่วยงานบ่อยๆ จะต้องรู้ว่าเขามีกิจกรรม มีงานอะไร เราจะต้องพาตัวแทรกเข้าไป เพื่อให้เขารู้จัก ต่อไปเขามีงานอะไร เขาจะนึกถึงเรา และเชิญเราไปร่วมกิจกรรม ถ้าเรามีก้าวแรก แล้วจะมีก้าวต่อไป เป็นการก้าวซ้ำๆ และมั่นคง
คุณสุชาติ	เป็นกรรมการที่ทำงานที่มติดีเกี่ยวกับคุณวีรศักดิ์ อยากให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์แจ้งว่า สถานีวิทยุที่ออกอากาศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีที่ไหนบ้าง และการเจาะฐานที่ภาคราชการ มีคำแนะนำคือ <ul style="list-style-type: none"> - ในการทำงาน มีส่วนราชการที่เราสามารถเข้าไปอิงได้ เช่น ถ้าเรารวมตัวกันเป็นชมรม เราสามารถไปร่วมออกบูธได้ เช่น อบจ.เคลื่อนที่ หรืออาศัยเวลาของหน่วยงานประชาสัมพันธ์งานของคนตาบอดได้
คุณศิลาปชัย	อยากให้ทำหนังสือจากสมาคมเพื่อขอเข้าร่วมการประชุมของหน่วยราชการประจำเดือนด้วย บอกว่าเราเป็นผู้แทนของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือและกรุงเทพฯ อีกกรณีหนึ่ง เจ้าหน้าที่รัฐบางรายย้ายบ่อย เราจะต้องเข้าไปร่วมเสมอๆ เพื่อให้งานเราต่อเนื่อง
คุณกาน้ำ	ชื่นชมทีมจังหวัดชลบุรีที่ต่อสู้มา อยากให้รวมตัวคนตาบอดสัก ๑๕ คนแล้วจดทะเบียนเป็นสมาคม เพราะจะมีความน่าเชื่อถือมากกว่า
อ.ทรงพล	ในการจัดการความรู้ให้ความสำคัญกับ ความรู้ประเภทวิธีการมาก เช่น ที่แต่ละท่านนำเสนอ เป็นวิธีการที่น่าสนใจมาก
ธเนศ	ได้รับคำแนะนำที่ดี แต่ในเรื่องการจัดตั้งสมาคม ยังไม่รู้จะทำอย่างไร
อ.ทรงพล	เรื่องการจัดตั้งสมาคม สามารถสอบถามจากผู้รู้โดยตรงเลยคือ คุณกาน้ำ

■ จังหวัดฉะเชิงเทรา

คุณสำอองค์ ในส่วนของจังหวัดฉะเชิงเทรา

๑. ไปติดต่อ พมจ.แต่เขาไม่ให้ เพราะเป็นข้อมูลราชการ จึงขอให้ทีมส่งเสริมทำหนังสือไปขอความร่วมมือ จึงได้รับข้อมูล พบว่ามีคนตาบอด ๔๑๖ คน ส่งแบบสอบถามไปได้รับการตอบรับ ๑๒๖ คน

แยกเป็น ๓ กลุ่ม ตามกลุ่มอายุ ตามความต้องการ

-กลุ่มเด็ก แนะนำให้เรียนที่โรงเรียนพระมหาไถ่

-กลุ่มที่ต้องการฝึกอาชีพ ทำโครงการฝึกอาชีพให้

-กลุ่มผู้สูงอายุที่ฟื้นฟูไม่ได้ แนะนำให้ไปของเบียร์ยังชีพให้

บัตรสมาคมคนตาบอด ทำบัตร บท.๔

ในการสอบถามความต้องการ เราไม่ได้ลงไปพบทุกคน แต่เราใช้การโทรศัพท์ไปสอบถามด้วย

๒. รูปแบบการช่วยเหลือ

เช่น คนที่ต้องการไม้เท้า เราจะให้มาฝึกการเดินทางด้วยไม้เท้าด้วย

การฝึกเขียนอักษรเบรลล์

คุณกาญจนา จังหวัดฉะเชิงเทรา กำลังยื่นเอกสารเพื่อจัดตั้งเป็นสมาคมอยู่ ส่วนเรื่องการช่วยเหลือกำลังรวบรวมความต้องการ และทำโครงการเพื่อฝึกอาชีพ

ความคิดเห็น

คุณศิลปชัย ผากไปยังภาค เมื่อแนะนำการจัดตั้งสมาคมแล้วให้แนะนำเรื่องการบัญชี (งบดุล) ด้วย เพื่อให้มีการบริหารที่โปร่งใสและน่าเชื่อถือ

อ.ทรงพล เรื่องบัญชี งบดุล ถือเป็นข้อพึงระวังสำหรับสมาคมที่ตั้งใหม่ ๆ

คุณสุชาติ อยากให้มาส่งเสริมให้ทีมงานที่จัดตั้งสมาคมใหม่ รู้หน้าที่ บทบาท ของเขาด้วย เพื่อพัฒนาคนตาบอดให้มีศักยภาพ ทำงานได้ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ

คุณอรชุน การรวมตัวเป็นองค์กรนิติบุคคล จะช่วยให้เราเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ในการติดต่อกับหน่วยงานราชการต่างๆ

อ.ทรงพล การพัฒนาศักยภาพคนตาบอดมีความจำเป็นอย่างไร

คุณอรชุน การที่ตัวกรรมการจะต้องมีการพัฒนาตนเอง ถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบชอบที่ จะต้องทำ

อ.ทรงพล ในการจัดการความรู้ อาจจะนำคนที่ประสบความสำเร็จบริหารมานานแล้วกับคนใหม่มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ว่ามีวิธีการอย่างไร มีข้อคิด ข้อพึงระวังอะไร เป็นการสกัดความรู้ ที่มีนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งพวกเราก็สามารถนำรูปแบบนี้ไปใช้ได้

คุณเมตตา การจัดตั้งสมาคมเป็นเรื่องที่ดี แต่ควรจะต้องจัดตั้งโดยมีเจตนารมณ์ที่ดี ไม่ได้นำผลประโยชน์ของคนใดคนหนึ่งเป็นตัวตั้ง แต่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนคนตาบอดในจังหวัดนั้นโดยแท้จริง

- คุณศิลปชัย มีหลักคิดในการจัดตั้งสมาคมคือ
๑. ต้องเข้าใจวัตถุประสงค์การจัดตั้งของสมาคม
 ๒. ยึดโครงสร้างองค์กรเป็นหลัก อย่ายึดตัวบุคคลเป็นหลัก เพราะตัวบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงได้
- คุณสำอางค์ เรามีความตั้งใจจริงที่จัดตั้งสมาคมเพื่อคนตาบอด จะพยายามทำด้วยสติปัญญาและความสามารถที่มี
- อ.ทรงพล การยึดตัวบุคคลอย่างเดียวจะไม่ยั่งยืน และตัวสมาคมจะมีโครงสร้างบทบาทหน้าที่ที่แน่นอน องค์กรโดยทั่วไป เวลาเปลี่ยนคน จะขาดการสืบทอด เพราะฉะนั้น ต้องมีเป้าหมาย มีการจัดทัพคนที่ชัดเจน เวลาเปลี่ยนคนก็จะมี การสืบทอดแนวทางต่อไปให้กับคนใหม่ได้ โดยสรุปคือ ยึดความรู้และปัญญาเป็นตัวตั้งในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ปฏิเสธคุณงามความดีของตัวบุคคล คือ นอกจากเกณฑ์เข้มแข็งแล้ว ตัวสมาคมก็ต้องมีความเข้มแข็งด้วย

■ จังหวัดนครนายก

คุณชัยพัฒนา จังหวัดนครนายก

๑. มีการติดต่อกับ พมจ. ซึ่งให้ความร่วมมือดีมาก มีข้อมูลคนพิการทั้งหมด ๑,๑๐๖ คน เป็นคนตาบอด ๑๗๕ คน ตอรับกลับมาก ๒๒ คน เป็นหญิง ๑๕ ชาย ๗ คน แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม

๑) ผู้สูงอายุ

-ลักษณะอาการที่พบคือ ต้อกระจก เบาหวาน ต้อหิน

-แนะนำญาติให้เข้าใจวิธีการดูแล ช่วยเหลือ รวมทั้งสิทธิของเขาที่จะได้รับ

๒) คนตาบอดที่มีอาชีพอยู่แล้ว เขาไม่ต้องการความช่วยเหลืออะไร

สิ่งที่เราเข้าไปเสริม เช่น วิธีการใช้ชีวิตประจำวัน

(อาชีพที่เขาทำ เช่น นวดแผนโบราณ หัตถกรรม หมอดู ฯลฯ เป็น

อาชีพในท้องถิ่น มีการส่งเสริม และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงาน

๓) คนพิการซ้ำซ้อน (ส่วนใหญ่เป็นตั้งแต่แรกเกิด) แนะนำญาติถึงวิธีการช่วยเหลือและแนะนำสิทธิต่างๆ

๒. ทำเป็นกลุ่ม โดยขอความช่วยเหลือจากจังหวัดปราจีนบุรี เราได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน เทศบาล วิทยุชุมชน ให้ความร่วมมือดีมาก

๓. ปัจจัยที่ทำให้เราทำงานได้ดี

-อยู่ใกล้ตัวเมือง ใกล้หน่วยงาน

-คนตาบอดบางคนมีฐานะดี

-เข้าไปสนับสนุนเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มอิสลาม

ความคิดเห็น

- อ.ทรงพล** **ทำไมจังหวัดนครนายกได้รับความร่วมมือดีในการทำงาน**
- คุณกาญจนา** นครนายกเป็นจังหวัดที่เล็ก มีร้านนวด ๒ ร้าน น่าจะมีการเสริมความรู้ของแกนนำให้มากขึ้นในการไปนำคนตาบอดออกมา
- คุณศิลาปชัย** เคยพบคนตาบอดที่นครนายก ประกอบอาชีพเกษตร สามารถประดิษฐ์เครื่องรดน้ำพืชผักได้ ถือว่าเป็นภูมิปัญญา อยากให้มีการนำองค์ความรู้มาสกัดและเผยแพร่เป็นประโยชน์กับคนอื่นได้
- คุณชัยพัฒนา** คิดว่าจะนำเทคนิควิธีการของเขาออกมาเผยแพร่ เพื่อให้คนอื่นสามารถนำไปใช้ได้
- คุณอรชุน** ที่จังหวัดนี้มีคนตาบอดไม่มาก แต่มีคนตอบรับมามาก (มากกว่าชลบุรี) อยากให้มีการพัฒนายิ่งขึ้นต่อไป
- คุณเมตตา** น่าจะมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อม มีความรู้ความเข้าใจในการทำงานให้มากขึ้น
- คุณสุชาติ** มีข้อสังเกตบางประการดังนี้
๑. เรื่องบุคลากรคนตาบอดของจังหวัดนครนายก กำลังอยู่ในช่วงที่กำลังฝึกฝนและพัฒนาตนเองให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น มีการแสวงหาความรู้ การศึกษาต่อ ฯลฯ
 ๒. สิ่งที่เขาขาดคือ เวทีในการแสดงออก และโครงสร้างของสมาคมที่เลือกตั้งผู้แทนจังหวัดยังขาดความรู้ความสามารถที่เพียงพอ ซึ่งคาดหวังว่าในการเลือกตั้งครั้งต่อไปเราจะได้ผู้แทนที่มีความเข้มแข็งมากขึ้น
 ๓. ส่วนเรื่องการจัดทะเบียนเป็นสมาคม อาจจะต้องให้ความรู้เรื่องบทบาทหน้าที่แก่สมาชิกมากขึ้น
 ๔. สำหรับปัญหาของจังหวัดนครนายก ในพื้นที่อำเภอองครักษ์ มีคนอิสลามมาก มีปัญหาเรื่องการลงพื้นที่ การเดินทาง (ต้องใช้เรือ) และการนำคนออกมาพัฒนา ต้องใช้เวลาและงบประมาณมากพอสมควร

กิจกรรมอุ่นเครื่อง (รู้เสียงไม่รู้หน้า)

- ฟังเพลงจาก คุณนงนาถ หุ่นสุวรรณ เพลง “วงสุนทราภรณ์”
อยู่คนเดียวเปลี่ยววอกเอ๋ย
- ฟังเพลงจาก คุณชัยพัฒนา หมิ่นแสง เพลง “กระเป๋าสานแพนทิง”
คนรักจากลา กระดาษแผ่นน้อย เขียนคำว่ารักฝากไว้
- ฟังเพลงจาก คุณสำอางค์ ศรีเพชร เพลง “หัวใจน้องว่าง”
- ฟังเพลงจาก คุณโตด วัฒนะ เพลง “หัวใจผมว่าง”

■ จังหวัดปราจีนบุรี

คุณสุชาติ

เริ่มงานตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์มีการทำงานดังนี้

๑. มีการเตรียมข้อมูล โดยประสานงานกับ พมจ. ได้รับความร่วมมือดี แต่ข้อมูลเป็นการจดทะเบียนรวมของคนพิการทุกประเภท มี ๗ อำเภอ รวมคนพิการที่จดทะเบียนทุกประเภท ๕,๗๐๘ คน ต้องมาคัดแยกเฉพาะคนพิการตาบอด ได้คนตาบอด ๓๒๓ คน

๒. ทำแบบสอบถาม ส่งไป ๓๒๓ ชุด ส่งไปในเดือนพฤษภาคม ตอบกลับมา ๕๘ คน พบว่า ชาย ๒๔ และหญิง ๓๔ คน (ตอบกลับมาไม่ครบทุกอำเภอ)

ตัวอย่างที่พบ เช่น

- น้องพงศ์ศักดิ์ อายุ ๑๔ ปี จบจากโรงเรียนสอนคนตาบอดกลับบ้านแล้วไม่มีคนดูแล จึงเกิดความเครียด ทางพ่อแม่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากวิทยุชุมชน จึงพาออกมาฝาก ให้เรียน กศน. และฝึกอาชีพไปด้วย
- คุณสมชาย ต้องการฝึกอาชีพ แนะนำให้ไปเรียนนวดแผนโบราณที่กระทรวงสาธารณสุข
- คุณอนันตชัย ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านและบัตรประชาชน ได้ประสานกับ พมจ.ต่อไป (เรื่องการประสานงานกับส่วนราชการนี้ มีข้อสังเกตว่า เราต้องอาศัยช่วงโอกาสที่มี (ที่เราเป็นคณะกรรมการด้วย ช่วยให้เขาได้ไปจดทะเบียนในงานคนพิการด้วย)
- คนตาบอดชายที่ติดเชื้อเอชไอวี (HIV) อายุ ๔๓ ปี ได้ประสานงานกับ อบต.ว่าเราจะมีวิธีการช่วยเหลืออย่างไร เพราะเขาไม่เปิดตัวเอง ทำให้ขาดสิทธิในการรักษาบางอย่างจากสาธารณสุข ตอนนี้รับเรื่องมาและจะไปหาความรู้สำหรับผู้ติดเชื้อ เพื่อที่จะช่วยเหลือเขาต่อไป (เขาอยากฝึกอาชีพ แต่ไม่ทราบว่าจะเข้าร่วมกลุ่มแล้วจะมีปัญหาเรื่องสังคมรังเกียจหรือไม่)
- เด็กตาบอด ๓ คน อายุประมาณ ๓ ขวบ ญาติอยากจะให้เข้าโรงเรียนสอนคนตาบอดให้ จึงได้ประสานกับคนที่เคยเรียนมาก่อน แต่โดยส่วนตัวจะไม่มีข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพฯ และโรงเรียนสอนคนตาบอดแต่ที่ก็มีเงื่อนไขไม่เหมือนกัน ตรงนี้เป็นข้อจำกัดของตนเอง
- ญาติตอบกลับมาว่ามีคนตาบอด ๒ รายที่เสียชีวิตไปแล้ว

๓. รูปแบบการช่วยเหลือ

- ตำบลเนินหอม อำเภอเมือง นำคนตาบอดไปรับเบี้ยยังชีพ ตามนโยบายของ อบต.ที่ประกาศไว้ตามที่หาเสียง

- ท้องถิ่นอื่นๆ บางแห่งก็ถือปฏิบัติตามที่ พม.ให้ไว้ คือ การช่วยเหลือคนพิการ คนตาบอด
- สิ่งใหม่คือ หมายเลขโทรศัพท์ของตนเองจะถูกส่งไปตามที่อยู่ของคนตาบอดทั้งหมด จึงมีคนตาบอดโทรศัพท์เข้ามาสอบถามต่างๆ นานา เหมือนเป็นศูนย์ฮอตไลน์
- มีการประชาสัมพันธ์ผ่าน เวทีที่จัดขึ้นในจังหวัด เช่น การเข้าเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ อบต. เรื่องการรับคนพิการเข้าศึกษาในศูนย์เด็กเล็ก

๔. ปัญหาอุปสรรคที่พบ

- การมีสถานะเป็นชมรม จะงบประมาณน้อย จึงทำได้เท่าที่มีงบประมาณและไม่มีการสนับสนุนอื่นมาเสริม จึงต้องอาศัยทุนเดิมที่มีอยู่
- การลงพื้นที่ ทำได้ในรัศมี ๑๐ กิโลเมตร เพราะเดินทางโดยใช้รถมอเตอร์ไซด์

ความคิดเห็น

อ.ทรงพล

มี อบต. ที่ไหนบ้างที่รับคนพิการเข้าศึกษาในศูนย์เด็กเล็กบ้าง

คุณศิลปชัย

มีความเห็นว่า

๑. เรื่องความรู้ องค์กรความรู้ที่มี เราจะต้องรวบรวมและนำมาขยายผล ถือเป็นการพัฒนาศักยภาพความเป็นมนุษย์ เช่น เวลาใครต้องการข้อมูล เราสามารถชี้แจงได้ทันที
๒. เรื่องเบี้ยยังชีพ อบต.ใดที่ประกาศว่าจะจัดสรรให้ได้ แสดงว่า เขามีข้อมูลคนพิการอยู่ หากเราได้ศึกษาว่า คนที่มีความเดือดร้อนเขาจะต้องจัดสรรให้ได้เท่าไร คนที่พิการเขาจะต้องจัดสรรให้ได้เท่าไร
๓. เรื่องการศึกษา พยายามประสานงานให้คนตาบอดได้เข้ารับการศึกษามีการประสานงานกับ กศน. เป็นการศึกษ เฉพาะคนตาบอด แต่ประสบความล่าช้า และหยุดชะงักไป

คุณนงนาถ

คุณสุชาติได้ทำงานร่วมกับองค์กรต่างๆ มาเยอะมาก และยังสามารถช่วยเป็นพี่เลี้ยงให้กับจังหวัดนครนายกด้วย อยากรจะเป็นกำลังใจให้

อ.ทรงพล

มีข้อสังเกตคือ

๑. แม้เราจะทำงานมาสักระยะหนึ่ง เราก็พบว่า เรายังขาดข้อมูลความรู้ อยู่ เช่น เรื่องการศึกษา เมื่อไม่รู้ทำให้เสียโอกาสที่จะศึกษาต่อไปทั้งปี ตรงนี้ถือเป็นข้อคิดที่ว่า ทางภาคอาจจะเข้ามาสนับสนุนว่าจะจัดระบบฐานข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้งาน/แกนนำอย่างไร เพื่อให้การทำงานเป็นไปได้อย่างรวดเร็วขึ้น

๒. เรามีตัวอย่างที่ดี ๆ ของ อบต. ที่ให้ความช่วยเหลือคนพิการทุกประเภท ทั้ง ตำบล น่าจะมีการแนะนำเพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่ อบต. อื่น ๆ
๓. เรื่องการใช้แบบสอบถามกับการให้หมายเลขโทรศัพท์ บางครั้งการใช้โทรศัพท์อาจจะง่ายสำหรับเขา
๔. เรื่องการตอบแบบสอบถาม หากส่งกลับมาจะได้เป็นสมาชิกฟรี เป็นการจูงใจที่ดีมาก

คุณศิลปชัย มีระเบียบว่า ถ้าสมัครเป็นสมาชิก ต้องจ่าย ๓๐๐ บาท เราจะนำเงินที่ไหนไปจ่ายให้สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

คุณอรชุน ในส่วนนี้ เป็นงบประมาณที่ภาคให้การสนับสนุน สำหรับคุณสุชาติเป็นผู้แทนคนตาบอดที่ทำงานดีมาก แต่เรื่องแบบสอบถามมีการตอบรับกลับมาน้อยอยู่ คนตาบอดบางคนยังไม่เข้าใจว่าจะให้ตอบไปทำไม อาจจะต้องกลับมาดูความชัดเจนในแบบสอบถามด้วยว่าเพียงพอหรือยัง

คุณสุชาติ สำหรับการดูแลคนตาบอดในวัยเรียน เป็นประเด็นที่น่าสนใจมาก

เรื่องการศึกษาปฐมวัย จะอาศัยช่วงจังหวะในเวทีที่เข้าไปมีส่วนร่วม เป็นช่องทางหนึ่งที่คุณคิดว่าตนเองจะเข้าไปเผยแพร่ให้ข้อมูลให้ อบต. เข้าใจได้

เรื่องการรวมตัวเป็นสมาคม ได้เข้ามาทำงานในปี ๒๕๔๓ เริ่มมีแนวคิดการตั้งเป็นสมาคมมานานแล้ว แต่ยังขาดความพร้อมของสมาชิก จึงหันมาพัฒนาโดยการฝึกอาชีพ และเปิดกลุ่มการศึกษา กศน. สำหรับคนตาบอด (ได้แนวคิดวิธีการมาจากคุณศิลปชัย) เรียนตั้งแต่ประถมจนถึงมัธยมปลาย ซึ่งโชคดีที่ได้รับการสนับสนุนจาก ผอ. กศน. ด้วย

อ.ทรงพล วิธีการเรียนการสอนเป็นอย่างไร

คุณสุชาติ มีการใช้อักษรเบรลล์ การใช้เครื่องอัดเสียง แล้วแต่วิธีการของ กศน. ตอนนี้ที่จังหวัดปราจีนบุรีเป็นชมรม กำลังทำเรื่องเพื่อขอจัดตั้งเป็นสมาคม เป็นองค์กรนิติบุคคล จากนั้นจะได้ไปช่วยจังหวัดนครนายกต่อไป

คุณศิลปชัย เรื่องการสมัครเป็นสมาชิกสมาคม มีค่าธรรมเนียมอย่างไร หรือไม่อย่างไร

คุณอรชุน เรื่องการอนุโลมค่าธรรมเนียม เป็นแนวนโยบายของ ๕ จังหวัดเท่านั้น เพื่อเป็นการจูงใจให้ตอบแบบสอบถาม

คุณเมตตา มีความเห็นว่าจังหวัดปราจีนบุรี

๑. มีการทำงานเชิงรุกอยู่ตลอดเวลา เพราะมีทีมทำงานที่มีहुมีตาครบ
๒. น่าจะมีการปลูกฝังแนวคิด อุดมการณ์ อุดมคติ (อัตวิสัยทัศน์) วิธีการให้กับคนรุ่นต่อไป คิดว่า ทุกคนมีเชื่ออยู่ หากได้รับการกระตุ้นที่เหมาะสมก็จะได้คนรุ่นหลังที่มาสืบทอดต่อไปได้

อ.ทรงพล ในเดือนสิงหาคม อยากให้พวกเราคิดเรื่องการจัดทัพ การวางแผน การเตรียมคนเพื่ออนาคตด้วย

■ จังหวัดจันทบุรี

คุณโตด วิธีการทำงาน

1. การหางบประมาณ ใช้เงินจากการทอดผ้าป่า
 2. เรามีคนพิการทำงานอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ เช่น อบจ.ทำให้การประสานงานทำได้ง่ายขึ้น
 3. ตั้งคณะทำงานในอำเภอต่าง ๆ เวลาจะทำงานจะประสานกับคณะทำงาน
 4. จำนวนคนตาบอดที่พบ มีประมาณ 300 กว่าคน
- ปัญหาที่พบคือ การลงไปพบคนพิการเป็นเรื่องที่ยากมาก เขายังเข้าใจว่าเราจะมีอะไรไปให้เขา

คุณกาน้ำ นอกจากนี้ ยังมีการลงพื้นที่ร่วมกับ พมจ. และสาธารณสุข และสมาคม เป็นการออกหน่วยเคลื่อนที่ ไปจดทะเบียน เบี้ยยังชีพ ฯลฯ

ได้พบคนตาบอดตัวจริงเสียงจริงประมาณ 50 คน ในจำนวนนี้

- มีการรวมตัว 10 คน เพื่อฝึกอาชีพนวด
- คนที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ 9 คน ประสานกับ พมจ.
- คนที่อยู่ในวัยเรียน ส่งไปที่ศูนย์ปากเกร็ด พระมหาไถ่ ศูนย์สามพราน
- คนสูงอายุ ติดต่อประสานงานกับ อบต.ต่อไป

ความคิดเห็น

คุณศิลปชัย มีคำถามเรื่องการฝึกนวดคือ

1. มีคนหรือยัง
2. จำกัดที่หรือไม่

ในกรณีที่ไม่มียงบประมาณ เพราะเหตุว่า มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ทำเรื่องนี้ ก่อนที่จะมีวิทยาลัยชุมชน

คุณกาน้ำ มีคนเรียนครบแล้ว ส่วนสถานที่ที่จะเรียนคือ ไปเช่าบ้านเดือนละ 3,000 บาท ด้านงบประมาณค่าวิทยากร ค่าอาหาร ทางนายกสมาคมจังหวัดบอกว่ามีหน่วยงานที่จะให้การสนับสนุนอยู่

อ.ทรงพล บางพื้นที่ที่มีการติดต่อกับ สปสช. ทำโครงการเรื่องเบอร์ลส์ นวด ฝึกเดินด้วยไม้เท้า ฯลฯ เป็นชุดโครงการ อย่าทำเป็นโครงการเล็ก ๆ เพราะมักจะไม่ต้องได้รับการสนับสนุน ตัวอย่าง บางแห่งมีการติดต่อกับ สสจ. กศน. วิทยาลัยชุมชน อบจ. เทศบาล อบต. ฯลฯ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการสร้างความสัมพันธ์ของเราสำหรับจังหวัดจันทบุรี ที่น่าสนใจคือ การจัดตั้งแกนนำระดับอำเภอ และ

เครือข่ายคนตาบอดกลายเป็นร่มใหญ่ของคนพิการประเภทอื่นด้วย เวลาของงบประมาณจะทำได้ง่ายขึ้น

คุณโตด

เมื่อตั้งเครือข่ายครบ ๑๐ อำเภอ เวลาทำงานก็จะมีภาระประสานงาน และทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่กัน

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

อ.ทรงพล

รูปแบบการทำงานจะหลากหลายตามทุนเดิมที่มีอยู่ ตัวอย่างเช่น

๑. มีการขอข้อมูลก่อนลงพื้นที่จากหน่วยงาน
๒. มีวิธีการจัดการกับข้อมูลที่แตกต่างกัน เพื่อวางยุทธศาสตร์ในการทำงาน การลงพื้นที่ จะเห็นความต่างของการใช้ข้อมูล
๓. วิธีการทำงาน/การลงพื้นที่
 - ทำรายการวิทยุหรือ ประชาสัมพันธ์ผ่านรายการวิทยุชุมชน จะทำให้คนรู้จักเรามากขึ้น
 - ทำหนังสือผ่านจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ลงไปยัง อบต. จะได้รับความร่วมมือดี
 - มีการทำหนังสือจากสมาคมไปด้วย
 - การเข้าหาหน่วยราชการบ่อยๆ ให้เขารู้จักเรามากขึ้น
 - การทำแบบสอบถาม และมีการให้สิทธิพิเศษเพื่อจูงใจให้คนตอบกลับมา
 - การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมต่างๆ เพื่อให้คนตาบอดรู้จักเรามากขึ้น
 - การให้หมายเลขโทรศัพท์ เพื่อเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารมากขึ้น
 - เป็นไปที่มืองาน มีการนำเจ้าหน้าที่จากสมาคมไปด้วย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ
 - นำเครื่องมือเพื่อช่วยเหลือคนตาบอดไปด้วย เช่น โทรศัพท์ เครื่องบันทึกเสียง นาฬิกา ฯลฯ เพื่อสร้างความน่าสนใจ เปิดโลกความคิด
 - การนำเพื่อนที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาตนเอง ช่วยเหลือตนเองไปคุย ไปเล่าให้ฟัง
 - ใช้วิธีการไปเยี่ยม ไปพาคูย แล้วค่อยๆ ฝึกเขาโดยไม่รู้ตัว
๔. คนตาบอดที่พบเป็นอย่างไร
 - ไม่คิดจะทำงาน ไม่ดีันรน รักสบาย
 - คิดจะช่วยตนเอง แต่ขาดความสามารถ
 - ช่วยเหลือตนเอง ฟังพาดตนเองได้
๕. สิ่งที่คนตาบอดต้องการ

- ของแจก
 - เบี้ยยังชีพ
 - เงินทุน
๖. รูปแบบการช่วยเหลือ
- ไปให้กำลังใจ
 - ให้ข้อมูล ความรู้ สิทธิ ฯลฯ
 - ไปเยี่ยมเยียน ให้สิ่งของ
 - พาไปจดทะเบียน ทำบัตรประชาชน บัตรสุขภาพ
 - ฝึกเดินด้วยไม้เท้า อาจจะฝึกที่บ้านก็ได้ (ไม่จำเป็นต้องนำเขาออกมาจากบ้านก็ได้)
 - การจัดส่งไปยังแหล่งช่วยเหลืออื่นๆ ต่อ (เพราะฉะนั้น เราจะต้องมีข้อมูลตรงนี้ด้วย)
๗. ปัญหาที่พบ
- แบบสอบถามไม่ชัดเจน กรอกข้อมูลไม่ครบ เพราะฉะนั้นต้องออกแบบแบบสอบถามให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและการกรอกข้อมูล

ความคิดเห็น

คุณศิลาปชัย การฝึกเดินด้วยไม้เท้าเป็นโครงการที่ดี แต่ฝากข้อสังเกตไว้คือ ยังขาดการติดตามดูแลควบคุมให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้เงิน

๒. ปัญหาที่พบในการทำงานและแนวทางแก้ไข

อ.ทรงพล คำถามข้อที่สองคือ

๑. ปัญหาในการทำงานทั้งหมดที่พบมีอะไรบ้าง
๒. ปัญหาที่ไขแล้ว แก้ได้อย่างไร
๓. ปัญหาที่แก้ไม่ได้ คืออะไร

■ จังหวัดจันทบุรี

คุณกาน้ำ จังหวัดจันทบุรี

๑. ปัญหาในการทำงานที่พบคือ
 - ๑) ญาติ คนตาอด
 - ญาติคนตาอดอ้างว่าไม่มีเวลาพอที่จะไปจดทะเบียน
 - ญาติไม่ให้ความร่วมมือในการส่งคนตาอดไปศึกษา ฝึกอาชีพ

- ญาติคิดว่าเราจะมาหลอกหลวง
- คนตาบอดขาดข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน
- ๒) เจ้าหน้าที่รัฐ ไม่รู้ว่าเราเป็นใคร ทำอะไรขาดเอกสารสำคัญ เช่น ใบสูติบัตร
- ๓) ความไม่สะดวกในการเดินทาง การลงพื้นที่
- ๒. ปัญหาที่ไขแล้ว แก้ได้อย่างไร
 - ๑) นำบัตรจากสมาคมไปแสดงตนว่าเราเป็นใครมาจากไหน
 - ๒) ไปร่วมกิจกรรมกับโครงการจังหวัดเคลื่อนที่เพื่อจะทะเบียนและทำเบี้ยยังชีพให้คนพิการ
 - ๓) ใช้การประชาสัมพันธ์ผ่านสมาคมเครือข่ายแต่ละอำเภอ
 - ๔) คนที่ตักสำรวจ ไปขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่บ้าน ทำไปแล้ว ๓ ราย
- ๓. ปัญหาที่แก้ไม่ได้ คือ
 - ๑) ญาติ คนตาบอดบางคน ยังไม่เปิดใจที่จะพัฒนาตนเอง สาเหตุที่พบคือ ญาติจะใช้เขาเป็นแรงงานในครอบครัว ส่วนคนตาบอดบางคน มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองได้ แต่ไม่ยอมออกมา

ความคิดเห็น

คุณศิลาปชัย

มีความเห็นเกี่ยวกับกรณีญาติหรือคนตาบอดยังไม่เปิดใจ ว่า

๑. ในการนำคนตาบอดออกมา อาจจะต้องใช้ระยะเวลา
๒. อาจจะต้องมีการลงทุนพาญาติไปทัศนศึกษา ไปดูงานที่ประสบความสำเร็จ เช่น ไปดูการนวด ไปคุยกับคนที่นวด

■ จังหวัดปราจีนบุรี

คุณสุชาติ

๑. ปัญหาในการทำงานที่พบคือ
 - ๑) ข้อมูลไม่ชัดเจน คลาดเคลื่อน ไม่ตรงตามความเป็นจริง (ไม่เป็นปัจจุบัน) เช่น เวลาหมู่บ้านขยาย อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงเลขที่บ้านหรือหมู่บ้าน และไม่ได้แจ้งเบอร์โทรศัพท์ไว้
 - ๒) สังคมยังไม่ยอมรับคนพิการ ทำให้พ่อแม่ไม่ยอมเปิดเผยลูกหลานที่พิการ ไม่ยอมไปแจ้งเกิด ทำให้มีการตักสำรวจ ทำให้คนตาบอดขาดโอกาสที่จะพัฒนาตนเองและในการออกมาสู่สังคม
 - ๓) แกนนำเขียนโครงการไม่ได้ ก็ไม่สามารถของบประมาณจากรัฐได้
 - ๔) คนทำงาน/แกนนำขาดองค์ความรู้ในการทำงาน ทำให้การทำงานบางอย่างมีความล่าช้า ไม่ทันการณ์

๒. ปัญหาที่ไขแล้ว แก้ได้อย่างไร

๑) ฐานข้อมูล จปฐ.สามารถขอได้ที่ผู้ใหญ่บ้าน

คุณศิลปชัย

๑. ปัญหาในการทำงานที่พบคือ

๑) ศักยภาพของคนตาบอดถูกจำกัดโดยธรรมชาติ เช่น บางหน่วยงาน จำกัดอายุคนตาบอดในการฝึกฝนและพัฒนา

๒) เจ้าหน้าที่ อบต.ยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิหน้าที่ของคนพิการ

๒. ปัญหาที่แก้ไม่ได้ คือ

๑) ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณที่ต่อเนื่อง

ความคิดเห็น

อ.ทรงพล

คิดว่าปัญหาที่แก้ไม่ได้เป็นเพราะขาดอะไร หรือจะแก้ได้จะต้องทำอย่างไร

คุณศิลปชัย

จะต้องมีองค์ความรู้ ข้อมูลที่ชัดเจน

อ.ทรงพล

ที่สังคมไม่ยอมรับคนพิการเป็นเพราะอะไร แล้วเราจะทำอย่างไรให้คนยอมรับ

๑. คนพิการจะต้องพิสูจน์ตัวเอง ว่าเราจะต้องมีศักยภาพ ทำงานได้ ทำงานเป็น มีผลงานเป็นที่ประจักษ์

๒. จะต้องทำงานอย่างคนที่มีความรู้มีความสามารถ มีฐานข้อมูลในการทำงาน มีการจัดการความรู้ในการทำงาน เช่น มีคู่มือบายหรือวิธีการในการทำงานที่ดี

๓. มีการพัฒนากลไกการทำงานของคนพิการ เช่น ชมรม สมาคม และสามารถประเมินผลการทำงานของตนเองทุกปีว่า แต่ละปีเรามีความก้าวหน้าอะไร และเราจะต้องทำอะไรต่อ เช่น ทางจังหวัดจะพัฒนาตัวเองอย่างไร พัฒนาคณะทำงานอย่างไร จะจัดทัพอย่างไร

ต่อไปเมื่อกลไกเข้มแข็งขึ้น ทางจังหวัดสระแก้วอาจจะคุยกับจังหวัดได้ว่าเราจะทำอะไรได้บ้าง เป็นการทำงานร่วมกัน (ใช้เงินเขา ใช้แรงเรา)

คุณสุชาติ

ถ้าภาษาตาบอดบอกว่า ดึงยากถ่อ แปลว่า มันยากมาก ๆ

อ.ทรงพล

เพราะความสามารถและทักษะของเราไม่เพียงพอที่จะทำ

คุณสุชาติ

ตอนนี้เราขาดการเข้าถึงสื่อ หรือช่องทางการใช้สื่อที่จะประชาสัมพันธ์ตัวเอง สื่อรัฐไม่ได้มีช่องทางให้คนพิการเลย แม้แต่ข่าว ถ้าไม่มีเงินก็ไม่ได้ออกรายการ เราจะต้องสร้างความเดือดร้อนให้เกิดขึ้นก่อนใช่หรือไม่ ถึงจะให้ออกข่าว

อ.ทรงพล

ต้องทำทุกระดับ และแต่ละระดับจะมีความยากง่ายที่แตกต่างกัน เช่น ระดับจังหวัด มีการใช้วิทยุชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์ให้คนรับรู้เรื่องราวของคนตาบอดให้มากขึ้น เราทำงานในระดับพื้นที่ ถ้าเรากุมสภาพพื้นที่ให้มากขึ้น ต่อไปในระยะยาวเราจะสามารถทำงานได้มากขึ้น

- คุณสุชาติ มีการจำกัดความสามารถของบุคลากรเฉพาะทาง เช่น การใช้อักษรเบรลล์ จะมีเฉพาะในระบบเท่านั้น คนนอกระบบไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปเรียน อีกกรณีหนึ่งคือ ป้ายต่างๆ ใช้ตัวอักษรเบรลล์ แต่เราสัมผัสไม่ถึง เป็นแค่ป้ายในตู้กระจกเท่านั้น
- คุณศิลปชัย มีปัญหาเรื่ององค์ความรู้เฉพาะทาง เพราะเรามีบุคลากรที่จำกัดและขาดมาตรฐาน ทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ และขาดการสนับสนุนเรื่องงบประมาณด้วย เช่น ด้านการศึกษาคนนอกกระบวนเดิมมีวิธีการเรียนหลายช่องทาง แต่ปัจจุบันการเข้ามาเรียนมีเรื่องระยะเวลาเป็นตัวกำหนด เสนอว่า ให้เขาเรียนผ่านทางอากาศหรือทางวิทยุชุมชนได้หรือไม่ (สำหรับกลุ่มคนที่ไม่สามารถมาเรียนด้วยตนเองได้) และเรายังขาดบุคลากรที่จะชักนำเขาเข้ามาสู่แนวทางนี้ ขาดงบประมาณที่จะสนับสนุนในส่วนนี้ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เขาสามารถมาเรียนตรงนี้ได้

■ จังหวัดนครนายก

คุณชัยพัฒนา จังหวัดนครนายก

๑. ปัญหาในการทำงานที่พบคือ
 - ๑) ข้อมูลไม่ชัดเจน ไม่เป็นปัจจุบัน
 - ๒) การสื่อสารไม่ทั่วถึง
 - ๓) ไม่มั่นใจในตัวแทนคนพิการ
๒. ปัญหาที่ไขแล้ว แก้ได้อย่างไร
 - ๑) ประสานงานกับ องค์กรในท้องถิ่น เช่น อบต.อนามัย
 - ๒) อธิบายวัตถุประสงค์เป้าหมายในการทำงานของเราให้ญาติเข้าใจ
 - ๓) ต้องให้เวลาคนตาบอด และครอบครัว เพื่อสร้างความเข้าใจ
 - ๔) ลงพื้นที่ไปเยี่ยมเยียนบ่อยๆ

■ จังหวัดฉะเชิงเทรา

คุณสำอางค์

๑. ปัญหาในการทำงานที่พบคือ
 - ๑) งบประมาณน้อย ไม่ต่อเนื่อง
 - ๒) ผู้ปกครอง/ญาติไม่มั่นใจว่าเราจะช่วยเหลือว่าให้คนพิการก้าวไปในทางที่ดีได้
 - ๓) มีคนอิสลามตาบอดบางส่วน ที่ยังไม่เข้าใจ
 - ๔) หน่วยงานราชการไม่ค่อยเชื่อถือ
๒. ปัญหาที่ไขแล้ว แก้ได้อย่างไร
 - ๑) ทางสมาคมทำหนังสือไปชี้แจงให้กับหน่วยราชการต่างๆ

■ จังหวัดชลบุรี

คุณชเนศ

จังหวัดชลบุรี

๑. ปัญหาในการทำงานที่พบคือ

- ๑) การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการ เพราะเป็นหน่วยงานใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นครั้งแรกด้วย
- ๒) มีปัญหาในการเดินทางในต่างจังหวัด การติดต่อประสานงานกับคนพิการค่อนข้างลำบาก เพราะเดินทางไกล ไม่สะดวก และต้องใช้งบประมาณมาก
- ๓) คนพิการเข้าช้อนขอเงินเลี้ยงชีพตลอดชีวิต ยังไม่รู้จะจัดการอย่างไร
- ๔) งบประมาณน้อย ไม่ต่อเนื่อง

๒. ปัญหาที่ไขแล้ว แก้ได้อย่างไร

- ๑) มีการชี้แจงทำความเข้าใจกับหน่วยงานบ่อยๆ
- ๒) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มาดูแลคนพิการเข้าช้อน เช่น หูหนวก และมีอาการทางจิตด้วย

■ ทีมส่งเสริม

คุณกาญจนา

ทีมส่งเสริม

๑. ปัญหาที่พบในการทำงานคือ

- ๑) ความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ
- ๒) ข้อมูล เอกสารไม่ชัดเจน
- ๓) ความยากลำบากในการลงพื้นที่
- ๔) งบประมาณไม่เพียงพอ
- ๕) ญาติไม่เข้าใจ กีดกัน ไม่ให้คนตาบอดออกมา
- ๖) เจ้าหน้าที่รัฐ/หน่วยงานไม่เข้าใจ
- ๗) ผู้แทน/แกนนำขาดบุคลิกภาพ
- ๘) ขาดผู้ช่วยในการทำงาน เพราะผู้ช่วยก็ต้องทำมาหาเลี้ยงครอบครัวเหมือนกัน

๒. ปัญหาที่แก้ไขได้คือ

- ๑) ให้องค์กรคาตาบอดทำหน้าที่ชี้แจง รับรอง
- ๒) มีผู้ช่วยที่นำเชื่อถือไปติดต่อด้วย
- ๓) ปรับแบบสอบถามให้ง่าย ชัดเจน
- ๔) แบบสอบถามตอบกลับน้อย ต้องสร้างแรงจูงใจให้มากขึ้น
- ๕) ใช้เวลาให้สัมพันธ์กับพื้นที่และงบประมาณ
- ๖) จัดสรรงบประมาณเพิ่ม

- ๗) พัฒนาบุคลิกภาพและศักยภาพของคนตาบอด เช่น เพิ่มความรู้ การติดต่อกับหน่วยงาน
 - ๘) การเข้าถึงข้อมูล ขาดผู้ช่วยที่จะอ่านให้ฟัง ให้สมาคมให้บริการให้เพียงพอ ไม่จำเป็นต้องพึ่งผู้ช่วย
๓. ปัญหาที่แก้ไขไม่ได้คือ
- ๑) ญาติ ผู้ปกครองบางส่วนยังไม่เข้าใจ
 - ๒) เจ้าหน้าที่รัฐ และหน่วยงาน ไม่เข้าใจ ไม่รวมมือเท่าที่ควร
 - ๓) ผู้ช่วยไม่สามารถอุทิศเวลาให้คนตาบอดได้เต็มที่ เพราะต้องทำงานเพื่อเลี้ยงตนเองเหมือนกัน

กิจกรรมอ่อนเครื่อง

- ฟังเพลงจาก คุณชัยพัฒนา หมีนแสง เพลงรักจริงอย่าใครชิงตำแหน่ง รอคอยแรงจะไปแต่งงาน

๓. ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

อ.ทรงพล ในการถอดความรู้จากการทำงาน เครื่องมือที่สำคัญคือ ความรู้กับความจำ เพราะฉะนั้น เราจึงจำเป็นต้องใช้เครื่องอัดเสียงมาช่วยด้วย หรือการบันทึกด้วยอักษรเบรลล์ เพราะเวลาทำงานไปนาน ๆ แล้วเราจะลืม ประเด็นในการถอดบทเรียนคือ ตัวเรามีวิธีการทำงานอย่างไร และถ้าจะทำให้ดีขึ้นเราจะทำอย่างไร

จากกิจกรรมเมื่อวานนี้ที่เราฝึกการเล่าและการฟัง ถ้าเราฟังดี ๆ จับประเด็นได้ เราจะได้ประโยชน์จากเพื่อนมาก เราจะได้เรียนรู้วิธีการใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้

จากปัญหาที่เกิดขึ้นที่เราได้เล่าสู่กันฟัง บางปัญหาจะแก้ได้เลย บางปัญหาอาจจะต้องใช้เวลา ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาที่แต่ละท่านได้แลกเปลี่ยนกัน จะเป็นประโยชน์ต่อแก่นนำรุ่นใหม่ ๆ ด้วย

วันนี้จะเป็นการถอดบทเรียนจากงานที่เราทำ ว่าเราให้ความหมายและคุณค่ากับการทำงานของเราอย่างไร โดยมีคำถามย่อย ๓ ข้อคือ

๑. ตั้งแต่เราทำงานมา เรามีอารมณ์ความรู้สึกต่อการทำงานของเราอย่างไร รู้สึกมีกำลังใจ หรือรู้สึกท้อแท้ เหนื่อยใจ ถ้ามองตัวเองว่าเรารู้สึกอย่างไร

๒. ตั้งแต่ทำงานมา เราได้ข้อคิดความรู้ใหม่อะไรเกิดขึ้นมาบ้าง
๓. การที่เราทำงานมาจนถึงปัจจุบัน เรามีทักษะอะไรที่เก่งขึ้น เช่น คิดเก่ง พูดเก่ง ประสานงานเก่ง มีความอดทนมากขึ้น ฯลฯ

■ จังหวัดชลบุรี

คุณธนศ

จากคำถาม ๓ ข้อ มีความคิดเห็นดังนี้

๑. ความรู้สึก คือ ที่ทำงานครั้งแรก เมื่อได้รับมอบหมายก็มีความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ คิดว่าการมีความตั้งใจน่าจะทำงานได้ง่ายขึ้น ถ้ามีงบประมาณให้เต็มทีก็จะใช้ให้ประหยัด แต่เมื่อไปติดต่อหน่วยงานราชการกลับรู้สึกท้อแท้ เพราะเขาไม่เข้าใจ ต้องไปหลายครั้ง ก็สิ้นเปลืองงบประมาณ และเสียเวลา ทำให้เกิดความคิดว่า เราจะไปไหนใหม่หนอ
๒. ข้อคิด/ความรู้ใหม่ คือ เวลาพบปัญหาหาอุปสรรค รู้สึกท้อ แต่คิดว่า เวลาทำงานใครๆ ก็ต้องเจอปัญหาด้วยกันทั้งนั้น จึงมาได้คิดว่า เวลาจะทำอะไรจะต้องมีวิธีการ มีขั้นตอน มีแบบแผน และมีเวลาที่พอเพียง แล้วเราก็ค่อยๆ คิด ค่อยๆ ทำตามแผนที่วางไว้ ซึ่งแตกต่างจากเมื่อก่อนที่ทำอะไรไม่มีแบบแผน แต่ตอนนี้จะต้องเตรียมข้อมูล และคิดหาวิธีการ หาที่ปรึกษาที่เรารู้เรื่องนั้นๆ ดี เพื่อขอคำแนะนำ
๓. ทักษะใหม่ คือ ตั้งแต่ทำงานมารู้สึกว่าตนเองยังไม่เก่งอะไรมากขึ้น แต่เรารู้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เราทำ ถ้าเรามีเป้าหมาย และความมุ่งมั่น เราจะทำได้

ความคิดเห็น

อ.ทรงพล

ตอนนี้รู้สึกอย่างไร

คุณธนศ

ตอนนี้ ไม่รู้สึกท้อแท้ เพราะได้รู้จักเพื่อนๆ ใหม่ๆ หลายท่านที่สามารถให้ข้อคิดความรู้ใหม่ๆ ให้กำลังใจกับตนเองได้แล้ว

■ จังหวัดจันทบุรี

คุณกาน้ำ

๑. ความรู้สึก คือ รู้สึกเหมือนตัวเองอยู่ในทะเล (มรสุมในทะเล) บางครั้งก็มีกำลังใจ บางครั้งก็มีความท้อแท้ เช่น ตอนที่มาอบรม จะมีกำลังใจดี มีแรงบันดาลใจอยากจะทำงาน แต่พอกลับไปแล้วจะเหมือนแบทเตอร์ที่อ่อนไฟลง ก็จะท้อแท้ เช่น เวลาลงพื้นที่ พบเจอปัญหาต่างๆ ก็จะท้อแท้
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ การรู้จักตนเองมากขึ้น เช่น สิ่งที่เราคิดว่าเรารู้แล้ว แต่พอเรามาแลกเปลี่ยนกับเพื่อน ก็พบว่า สิ่งที่เรารู้ แท้จริงเรายังไม่รู้ หรือเกิดความคิดใหม่ๆ เช่น กรณีคนตาบอดหรือญาติที่ไม่เข้าใจหรือไม่ยอมออกจาก

บ้าน เกิดความคิดว่าทำอะไร เราจะให้แกนนำให้เข้าไปทำงานอยู่ใกล้บ้านคน ตาบอดหรือญาติที่ยังไม่เข้าใจ เช่น ไปเปิดร้านนวดอยู่ข้างๆ บ้าน ให้เขาเห็น ตัวอย่างจริงๆ เพื่อที่จะได้เข้าใจว่าคนตาบอดสามารถทำงานได้ มีรายได้เลี้ยงครอบครัวได้

๓. ทักษะใหม่ คือ การรู้จักตนเองมากขึ้น กล้าพูด กล้าแสดงออก รู้จักสงสยและตั้งข้อสังเกตมากขึ้น

ความคิดเห็น

อ.ทรงพล

มีข้อสังเกตคือ

๑. บางครั้งการมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อน จะทำให้เรามีความรู้มากขึ้น และเหมือนเป็นการกลับมาชาร์ตแบตเตอรี่ ซึ่งการที่จะทำให้คนทำงานมีกำลังใจในการทำงาน มีความหวัง จะต้องมีการชวนการให้เขาได้กลับมาชาร์ตแบตเตอรี่เป็นระยะๆ เหมือนเป็นการเยียวยาพวกเรากันเอง
๒. การที่จะทำให้คนเปลี่ยนความคิดความเชื่อเดิม ไม่ใช่เรื่องง่าย เช่นกรณีคนตาบอดและญาติที่ยังไม่เข้าใจ เราจะต้องใช้กลยุทธ์หลายอย่าง ตรงนี้เวลาทำงาน เราจะต้องเก็บเกี่ยวจากงานที่เราทำ และจากการที่ได้แลกเปลี่ยนกับคนอื่นด้วย

เราจะต้องโตขึ้นจากงานที่เราทำ งานจะช่วยฝึกฝนตัวเรา เป็นตัวบ่มเพาะเรา ช่วยพัฒนาตัวเรา เราสามารถจะเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสได้ มันอยู่ที่วิธีคิดของเรา เราต้องหมั่นทบทวนตัวเราและเรียนรู้จากงานที่เราทำ นี่ก็จะเป็นวิธีการชาร์ตแบตเตอรี่ตัวเราเองอีกวิธีหนึ่ง พยายามหาคุณค่าด้านบวกจากตัวเรา แล้วเราจะมีกำลังใจมากขึ้น

■ กรุงเทพฯ

คุณศิลาปชัย

๑. ความรู้สึก คือ ตัวเราเข้าใจหลักในการทำงานมากขึ้น ทำให้ใจเย็นเวลาทำงาน
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ ตระหนักในความสำคัญของการแยกแยะข้อมูล และมาทำความเข้าใจว่า เราจะทำอะไร จัดการอย่างไรกับข้อมูลของคนตาบอด เช่น อบต. จะมีความใกล้ชิดกับชาวบ้าน เมื่อเราได้ข้อมูลจาก พมจ.แล้วก็จะมาประสานงานกับ อบต.
๓. ทักษะใหม่ คือ ได้รู้จักกับหน่วยงานมากขึ้น สามารถสร้างความเข้าใจ ซึ่งวัตถุประสงค์ของเราให้เขาเข้าใจ เมื่อเขาเข้าใจแล้ว เราจะสามารถที่จะประหยัดงบประมาณของเรามากขึ้น เรามีวิธีการทำงานใหม่ๆ มากขึ้น

■ จังหวัดปราจีนบุรี

คุณสุชาติ

๑. ความรู้สึก คือ การได้รับมอบหมายงานใหม่แต่ละครั้ง ถ้าเป็นงานที่ตรงกับสายงานที่เราถนัด จะรู้สึกตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา มีกำลังใจ ใจจดใจจ่อ ตรงนี้จะทำให้เราสามารถทำงานได้เต็มตามศักยภาพ
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ รู้จักวางแผนในการทำงานมากขึ้น เมื่อเราเตรียมความพร้อม เราจะทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
๓. ทักษะใหม่ คือ ได้ทักษะการเข้ามวดยเพิ่มมากขึ้น การทำงานในเชิงรุก การกัดไม่ปล่อยควบคู่ไปกับการใช้หลักความสุภาพ เช่น การเข้าหาหน่วยราชการต่างๆ

■ จังหวัดฉะเชิงเร

คุณสำอองค์

๑. ความรู้สึก คือ เมื่อได้รับงาน ก็มีความตั้งใจมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ แต่บางครั้งก็รู้สึกท้อเหมือนกัน เพราะบางคนบางหน่วยงานไม่ให้ความร่วมมือแต่ก็จะพยายามทำหน้าที่ให้ดีที่สุด
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ ได้แนวทางการทำงานใหม่ๆ จากเพื่อนๆ เช่น วิธีการติดต่อกับ อบต. การเข้าหาผู้นำทางศาสนา เช่น โต๊ะอิหม่าม จากการทำได้แลกเปลี่ยนกับเพื่อนเกิดความคิดว่า ถ้ามีการจัดการความรู้ให้กับผู้ประกอบการและญาติคนตาบอดด้วยก็จะดีมาก
๓. ทักษะใหม่ คือ มีความรู้ในการติดต่อกับบุคคลภายนอกมากขึ้น มีการวางแผนงานก่อนที่จะทำ รู้จักหาผู้รู้ที่สามารถให้คำแนะนำในสิ่งๆที่เรายังไม่รู้ พุดเก่งขึ้น กล้าพูดกล้าแสดงออก เริ่มมีความคิดมากขึ้น มีความใจเย็นในการทำงาน

■ จังหวัดนครนายก

คุณชัยพัฒน์

๑. ความรู้สึก คือ นี่เป็นการทำงานครั้งแรก เมื่อได้รับงานจึงเกิดความเครียด กัดดัน และไม่รู้ว่าจะปรึกษาใคร แต่พอได้ดำเนินงานไปสักระยะมีที่ปรึกษา มีกำลังใจ จึงได้แนวทางการทำงานมากขึ้น เกิดความรู้สึกดี อยากจะสู้ๆจะทำต่อไป
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ จากที่ฟังรุ่นพี่แลกเปลี่ยน คิดว่าตัวเองยังประสบการณ์น้อย อยากจะเข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาตนเองให้กล้าคิดกล้าพูดกล้าทำมากขึ้น
๓. ทักษะใหม่ คือ คิดเป็น รู้จักวางแผนในการทำงาน และทำงานเป็นระบบมากขึ้น

■ ทีมส่งเสริม

คุณอรชุน

๑. ความรู้สึก คือ เราจะต้องเป็นผู้ขับเคลื่อนในการดำเนินงาน ต้องเร่งรัด เร่งคิด เร่งทำ เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงมีความร้อนใจ และมุ่งมั่นที่จะทำงาน
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ การทำงานต้องเป็นระบบ และต้องจัดระเบียบในความคิด
๓. ทักษะใหม่ คือ การปลูกจิตสำนึกให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ

คุณนงนาถ

๑. ความรู้สึก คือ รู้สึกภูมิใจที่ผู้แทนคนตาบอดของเรามีความตั้งใจในการทำงาน
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ ได้รู้ข้อมูลจากที่ผู้แทนนำมาแลกเปลี่ยน ทำให้เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของคนตาบอดมากขึ้น และจะนำความรู้นี้ไปปรับใช้ในการทำงานในพื้นที่ของตนเองด้วย
๓. ทักษะใหม่ คือ มีทักษะในการแก้ปัญหามากขึ้น เช่น รู้จักวิเคราะห์ปัญหา แยกแยะและหาแนวทางแก้ไข

ความคิดเห็น

อ.ทรงพล

การปลูกจิตสำนึกให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบมีความสำคัญอย่างไร

คุณอรชุน

คนเรานั้น จะไม่มีสิ่งใดที่สำคัญไปกว่า สำนึกในการทำงานทำหน้าที่ต่อส่วนรวม หรือ ความรับผิดชอบที่มีต่อมวลชน เราจะต้องทำให้ได้ลุล่วงตามภารกิจที่ได้รับ เราจะต้องกระตือรือร้นอยู่เสมอ จะตั้งต้นจากตัวเองก่อน จะไม่มองที่ความเดือดร้อน ความผิดพลาดจากคนอื่น จะมองที่ตนเองก่อน และแก้ไขที่ตนเองก่อน

คุณศิลาปชัย

นับตั้งแต่มีการจัดเวทีสกัดความรู้มา เราจะได้คู่มือเมื่อไร

อ.ทรงพล

แต่เดิมแผนงานจะเป็นรวบรวมข้อมูลในแต่ละเวที ทางสถาบันเคยแจ้งว่าจะทำข้อมูลเป็นไฟล์เสียงบันทึกลงแผ่นซีดีแล้วจะนำมาแจกให้พวกเรา จะลองสอบถามกลับไปว่าดำเนินการไปถึงไหนแล้ว แต่โดยส่วนตัวคิดว่าข้อมูลต่าง ๆ น่าจะทำเป็นองค์ความรู้ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

คุณนงนาถ

ในการทำงานของอาจารย์ทำอะไรบ้าง ทำไมต้องมีการบันทึกวีดีโอ และนำไปใช้อย่างไร และในเดือนสิงหาคมจะมีเตรียมการอย่างไร

อ.ทรงพล

การทำงานที่ผ่านมามีการ

๑. รวบรวมปัญหา
๒. หาตัวอย่างที่ดีๆ

ส่วนการบันทึกเทปวีดีโอจะเป็นรูปธรรมในการสื่อสารที่จะทำให้คนอื่นเข้าใจได้มากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ

๑. เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องการใช้การจัดการความรู้กับคนตาบอด

ทั้ง -ตัวบุคคล

-ทีมงาน/กลุ่ม

๒. เพื่อให้สร้างความเข้าใจในการทำงานของคนตาบอด

ทั้ง -คนตาบอด

-คนตาดี

สำหรับในเวทีเดือนสิงหาคม อาจจะมีการหยิบยกประเด็นที่น่าสนใจมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

๑. ที่ทำโครงการมา เรามีการพัฒนาที่มีการเรียนรู้อย่างไร

๒. มีการนำเสนอข้อค้นพบจาก ๕ ภาค และมีจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นสำคัญ

๓. มีการหาแนวทางพัฒนาแกนนำคนตาบอด

คุณศิลปชัย

อยากจะฝากให้ทีมอาจารย์ได้นำประเด็นเรื่องการถ่ายเทอำนาจ เจตนาารมณ์ของแกนนำ ตัวจริงมักไม่ถ่ายเทงานมาให้เรา ไม่รู้ว่าเป็นเรื่องช่องว่างทางอำนาจหรือเปล่า การจัดทัพเหมือนล่าช้า เสนอว่าน่าจะมีการกระจายงานให้คณะทำงานไปทำ เพื่อฝึกฝนเขา การถ่ายเทไม่ได้หมายความว่าเราจะมาแย่งเรา แต่เป็นการถ่ายเทภาระงานให้เรา

สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

คุณอรชุน

ผลการจัดทำโครงการแต่ละภาคเป็นอย่างไร

อ.ทรงพล

สรุปสิ่งที่ได้ไปไปเรียนรู้มาแต่ละภาคคือ

๑. ผู้แทนแต่ละภาค มีความเห็นสอดคล้องร่วมกันว่า ต้องการจะสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคนตาบอดให้สังคมได้รับทราบ

๒. ผู้แทนคนตาบอดก็มีความหลากหลาย และมีศักยภาพในการรับรู้เรียนรู้ที่แตกต่างกัน บางท่านทำงานมานาน มีประสบการณ์สูง บางท่านก็เพิ่งเข้ามาทำงาน ตรงนี้เราก็จะพยายามทำความเข้าใจและแยกแยะ และพัฒนาต่อยอดจากทุนที่เขามีอยู่

๓. การคัดเลือกแกนนำหรือผู้แทนเข้ามาทำงานก็มีที่มามีความหลากหลาย

๔. แต่ละภาคที่มีผู้แทนที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับจังหวัดอื่นๆ ด้วย จะมองเห็นความสัมพันธ์ที่ดี เพราะฉะนั้น ถ้าเราจะขับเคลื่อนต่อไปจะต้องเริ่มจากความสัมพันธ์ที่มีอยู่แล้วนี้ อาจจะต้องจับบางพื้นที่ก่อน อาจจะมีพร้อมกันไม่ได้ เป็นการทำให้หัวเข็มนอน แล้วให้หัวเข็มนอนไปพร้อมกัน

๕. การมีทุนทางสังคมเป็นพื้นฐาน เช่น การรู้จักคนเยอะ มีเพื่อนฝูงมาก ได้อาศัยให้ช่วยช่วยเหลือกันได้ ผู้แทนบางคนเป็นเจ้าของอวาสมาก่อน มีลูกศิษย์ลูกหาเยอะ
๖. การมีวิธีการทำงานที่หลากหลาย แล้วทำอย่างไรเราจะทำงานได้ดีและมีความสุขด้วย เราจะต้องมีการจัดการตนเอง มีการจัดชีวิตให้สมดุลระหว่างงานและครอบครัว
 - จะต้องมีการรู้เรา รู้เขา รู้สถานการณ์
ทำวิกฤตให้เป็นโอกาส
 - จะต้องมีการหาความรู้ หาข้อมูลก่อนทำ
มีการวางแผนการทำงาน
 - จะต้องมีการบันทึก เช่น อัดเทป เขียนเบอร์ลส์ ฯลฯ
 - จะต้องมีการสรุปบทเรียนจากการทำงาน (เอาอดีตมาเป็นครู)
๗. ปัญหาในการลงพื้นที่/การทำงาน เช่น
 - ญาติ ผู้ปกครองคนตาบอดไม่เข้าใจ
 - งบประมาณจำกัด เวลาจำกัด จะบริหารจัดการอย่างไร
๘. แนวทางการพัฒนาตนเองเพื่อสร้างศรัทธาต่อคนภายนอก เช่น
 - ต้องมีบุคลิกภาพดี
 - มีความแม่นยำในเรื่องข้อมูล (ความรู้ทำให้คนองอาจ)
๙. ถ้าเราเป็นแกนนำ ความรู้ความสามารถที่จำเป็นที่เราจะต้องมีคืออะไร (คุณลักษณะแกนนำที่พึงปรารถนา) เช่น
 - มีข้อมูล ความรู้พื้นฐานที่จำเป็น
ความรู้ว่าจะมาจาก
 - การศึกษาในระบบ/ในโรงเรียน
 - ประสบการณ์ชีวิต/ประสบการณ์ในการทำงาน (ความรู้ที่มีอยู่ในตัวเรา)
 - มีความสามารถในการพาคนอื่นเรียนรู้
โดยยึดหลัก
ทำให้ง่าย
ไม่เป็นภาระ
ทำให้เขาสัมผัสผลได้ / มองเห็นประโยชน์
 - มีทักษะที่จำเป็น เช่น พูดโน้มน้าวเป็น สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้คนอื่นได้

- เป็นคนใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีการเรียนรู้ตลอดเวลา (เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้) ทั้ง

รู้จักค้นหาความรู้ที่มีอยู่ในตัวเอง

เรียนรู้ความรู้ที่ได้จากคนอื่น / สิ่งที่อยู่รอบๆ ตัว

๑๐. มีวิถีชีวิตของคนตาบอดที่น่าสนใจ ที่น่านำมาตีแผ่ เผยแพร่เพื่อเป็นบทเรียนให้กับคนอื่นได้เข้าใจ

- คนตาบอด
- ผู้ปกครอง/ญาติคนตาบอด
- คนตาดี/สังคมภายนอก

และจะต้องมีกลยุทธ์หรือวิธีการสื่อสารและเผยแพร่ที่หลากหลาย เช่น

- เอกสาร/หนังสือ
- หนังสือเสียง
- เทป/วีซีดี

อ.ทรงพล มนุษย์เกิดมาทำไม

คุณศิลปชัย มนุษย์เกิดมาเพื่อการเรียนรู้

อ.ทรงพล มนุษย์ใช้อะไรเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

คุณชัยพัฒนา ใช้ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

อ.ทรงพล เครื่องมือในการเรียนรู้คืออะไร

สำอองค์ ตัวเรา

อ.ทรงพล ในตัวเรามีเครื่องมืออะไร

คุณโตด สมอง ความคิด สติปัญญา

คุณธเนศ เราใช้การสังเกตการเปลี่ยนแปลงจากธรรมชาติ

อ.ทรงพล ที่มีส่วนสัมผัสโอเอเยอะ เราจะรู้ได้อย่างไรว่าเป็นต้นส้มโอ

คุณชัยพัฒนา จากกลิ่น และรูปร่าง

อ.ทรงพล เราใช้จมูกดมกลิ่นและใช้มือสัมผัสใช้หรือไม่

คุณสำอองค์ ใช้สัมผัสทั้งห้า

อ.ทรงพล ที่เรารู้ว่าเป็นส้มโอ เพราะเราใช้ความคิด ความจำเดิมมาประกอบกับการสัมผัส แต่เดิมเราไม่ค่อยได้ฝึกคิด พอเราฟังอะไรแล้วหยุด ไม่คิดต่อ ก็จะไม่เกิดความรู้ แม้เราจะมองไม่เห็นแต่เครื่องมือในการรับรู้เรียนรู้ แต่แท้จริงแล้วมีอยู่ในตัวเรา คือ การคิดและลงมือปฏิบัติ แล้วเราจะเข้าถึงความรู้ที่แท้จริง งานที่ผ่านมา เราทำมากับมือ ทำอย่างไรให้งานมันกลับมาสอนเราเอง คือ เอาอดีตมาเป็นครู เช่น เมื่อเราทำงานไป เราท้อ เราจะวางจิตวางใจอย่างไร

ให้เราสามารถทำงานต่อได้ เพื่อให้เราสามารถจัดการความรู้ของเราเองได้ และไปจัดการความรู้ให้คนอื่นต่อได้ คือ ทำไปแล้วเราจะต้องเก่งขึ้น ไม่ใช่ วิทยากรเก่งขึ้น เราเอาปฏิบัติหน้า ทำแล้วมาถอดความรู้จากสิ่งที่ตัวเองทำให้ ได้ ที่ผ่านมา บางคนเข้าใจว่า มาเวทีวิทยากรไม่เห็นบอกอะไรกับเรา แต่ อยากรให้พวกเราฝึกฟังกันเอง ดีความแล้วนำมาเป็นประโยชน์กับตัวเอง เพราะเราเป็นคนที่ทำมากับมือด้วยตนเอง ที่สำคัญ เมื่อเราฟังเยอะ ๆ เรา จะต้องนำไปทำด้วย

สะท้อนความคิดเห็น

- อ.ทรงพล ให้ช่วยกันสะท้อนว่าที่มาร่วมเวทีเรารู้สึกอย่างไร ได้เรียนรู้อะไรบ้าง
- คุณโตด ขอบคุณที่มงานที่มาให้ความรู้กับพวกเรา ดีใจที่ได้มาในเวทีนี้จะเก็บเกี่ยวความรู้ไป ใช้ในงานต่อไป
- คุณกาน้ำ มีความชื่นชมในการทำงานของพวกเรา และขอบคุณทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมในการจัด งาน
- คุณสำอวงค์ ได้เรียนรู้ ได้ความรู้จากการแลกเปลี่ยนจากเพื่อนและอยากจะได้คู่มือในการทำงาน ของคนตาบอด เช่น ถ้าพบเต้ตาบอดเรา ผู้สูงอายุ จะมีวิธีการช่วยเหลืออย่างไรบ้าง
- คุณศิลปชัย ขอบคุณทุกฝ่ายที่จัดเวทีนี้ ให้โอกาสให้มาแลกเปลี่ยนและรับความรู้ และอยากจะได้ ฝากให้มีการต่อยอดต่อไป
- คุณธเนศ ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์จากเพื่อนๆ สมาชิกมากทีเดียว และขอคำแนะนำในการ ติดขัดต่อไป
- คุณทิพวรรณ ขอขอบคุณทุกท่านที่จัดเวทีนี้ ขอให้กำลังใจที่จะทำงานต่อไป
- คุณอรชุน ขอบคุณแผนงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดเวทีนี้ได้ความคิด ความสร้างสรรค์เพื่อให้ การทำงานพัฒนามีการต่อยอดยิ่งขึ้นไป ตอนนี้เข้าใจแล้วว่า KM คือการให้อาหาร ทางปัญญา ส่วน MK คือ การให้อาหารทางร่างกาย
- คุณกาญจนา ผู้แทนได้รับการจุดประกายความคิดเป็นอย่างมาก ขอขอบคุณ
- คุณนปภักร ผู้แทนได้นำความรู้ไปใช้ นับเป็นการเริ่มต้นที่ดี
- อ.ทรงพล ประทับใจการทำงานของทุกคน และค้นพบว่าพวกเรามีศักยภาพในการ ทำงานสูง ถ้าได้มีโอกาสในการมาชาร์ตแบตเตอรี่บ่อย ๆ จะทำให้เรามี กำลังใจในการทำงานต่อไป

กระบวนการ

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
เปิดเวที	แนะนำตัวเอง	
	กิจกรรมอุ่นเครื่อง (กระตุ้นการเรียนรู้)	ผู้เข้าร่วมให้ความร่วมมือ ร่วมเล่นกันอย่างสนุกสนาน
ที่มาของเวทีนี้	เล่าถึง “การจัดการความรู้” เล่าถึงเวทีก่อนหน้านั้น กว่าจะมาถึงเวทีครั้งนี้ เล่าเวทีที่ศรีปทุมลงเสดย์ การป้กรงโครงการ นาร่อง ๒๕ จว. แบ่งกลุ่มเรียนรู้ผู้มีประสบการณ์ เวทีพูดคุยถึงบทบาทหน้าที่ของทีมต่าง ๆ เวทีระดับภาค (จุนทำคามเข้าในบทบาทของทีมต่าง ๆ)	
วัตถุประสงค์ของเวทีครั้งนี้	วิทยากรชี้แจงวัตถุประสงค์ เป็นการถอดบทเรียนของตัวเอง (ฝึกทบทวนสิ่งที่ทำ ฝึกการนำเสนอ ฝึกการพูด) เป็นการถอดบทเรียนของแต่ละพื้นที่	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเข้าใจว่าเวทีนี้จะใช้กระบวนการอะไร เพื่ออะไร
เปิดโอกาสให้ถาม	ใครมีคำถามอะไรให้ถามก่อน “โครงการนี้จบแล้ว มีโครงการอะไรต่อหรือเปล่า” “น่าจะมีเวทีถอดบทเรียนผู้ปกครองคนพิการและเวทีถอดบทเรียนของส่วนราชการด้วย” “จากการปฏิบัติการมาหลายเวทีมีการประเมินผลหรือไม่- ว่าเป็นโครงการเชิงรุก หรือไม่รุก” “การจัดเวที อบรม. น่าจะใกล้ชิดกับพื้นที่มากกว่าหรือไม่ – ดีกว่าไปจัดเวทีในระดับราชการอื่น ๆ” “อยากให้มีการจัดการความรู้กับผู้ปกครองคนตาบอดด้วย เพราะจะได้ดึงคนตาบอดออกมาได้ง่าย”	วิทยากรได้แสดงความคิดเห็นและอธิบายรายละเอียดเรื่องวิธีการทำงานของส่วนราชการ การสร้างความเข้มแข็งของคนพิการ เวทีคนพิการและส่วนราชการ การมีเวทีต่าง ๆ
เริ่มกระบวนการถอดความรู้	วิทยากรอธิบายว่า ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการถอดบทเรียนของตัวเอง คำถามที่ ๑ ตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมาไปเจอ ไปคุยหรือติดต่อกับตาบอดมากี่คน (ไม่ใช้การไปขอรายชื่อเป็นการเข้าไปสัมผัสตัวจริง (บอกเป็นจำนวน) และได้ช่วยเหลือคนตาบอดแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเด็ก กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการซ้ำซ้อน...) ในรูปแบบใดบ้าง (การช่วยเหลือมีหลายรูปแบบ อย่าไปเน้นνωดอย่างเดียว)	วิทยากร ใช้ความซ้าความละเอียดในการอธิบายโจทย์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเข้าใจโจทย์ เพื่อจะได้ตอบให้ตรงโจทย์

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
พักเบรก	รับประทานอาหารว่าง	
กระบวนการกลุ่มย่อย	พูดคุยตามโจทย์ที่วิทยากรให้แต่ละพื้นที่ เจ้าหน้าที่ตาดิ หรือผู้ติดตามคอยเป็นพี่เลี้ยงในกลุ่ม คอยตั้งคำถาม ทวนโจทย์และเป็นคนบันทึกให้ บาง กลุ่มพื้นที่เป็นคุณอำนวยในกลุ่มย่อยไปด้วย	ใช้เวลาในการทำกลุ่มย่อย ประมาณ ๓๐ นาที พี่เลี้ยงในกลุ่มย่อยมีบทบาท สำคัญมาก (ควรจะมี)
นำเสนอกลุ่มย่อย	วิทยากรให้หลักการในการนำเสนอ (นำเสนอผลการ ดำเนินงาน นำเสนอเป็นขั้นเป็นตอน...) ระหว่างที่มีการนำเสนอ คนที่เหลือให้ทำหน้าที่เป็นผู้ฟัง ฟังอย่างตั้งใจ ฟังแบบคิดตามเพื่อให้ข้อสังเกตและ ข้อเสนอแนะ ชลบุรี : คุณชนเศ คุณทิพวรรณ (ฟังจะเริ่มในขั้นตอน การค้นหา-อยากขอคำแนะนำในการทำงาน) ฉะเชิงเทรา : คุณสำอางค์ นครนายก : คุณชัยพิพัฒน์ ปราจีนบุรี : คุณสุชาติ (เริ่มโครงการ ก.พ.๕๐) "ผม ขาดองค์ความรู้จึงไม่สามารถแก้ปัญหาได้" จันทบุรี :	<ul style="list-style-type: none"> ● คนอื่น ๆ ที่ฟังให้คำแนะนำ วิธีการทำงาน เช่น วิธีการ ติดต่อประสานงาน ทำ หนังสือบางครั้งสู้ไปติดต่อ ด้วยตัวเองไม่ได้ การได้ยิน เสียงเป็นการกระตุ้นไปใน ตัว ● มีทั้งคำแนะนำและการให้ กำลังใจในการทำงานซึ่งกัน และกัน ● บรรยากาศในการแสดง ความคิดเห็นและให้คำ เสนอแนะมีหลากหลายตาม ประสบการณ์ของผู้ให้ คำแนะนำ ● วิทยากรสรุปข้อเสนอแนะ ในวงแล้วโยงให้ผู้เข้าร่วม เห็นวิธีการโยงคำแนะนำไป ใช้ในการดำเนินการให้เป็น ประโยชน์ต่อการทำงาน
สรุปการพูดคุย	วิทยากรเล่าประสบการณ์การทำงานจากพื้นที่อื่น ๆ ให้ กลุ่มได้ฟัง เพื่อให้เห็นวิธีการทำงานที่หลากหลาย เช่น ขั้นตอนการทำงาน - การหาข้อมูล คุณภาพของข้อมูลที่ได้มา การจัดการข้อมูลที่ได้มา (เช่น จัดหมวดหมู่) - การประชาสัมพันธ์โครงการ เช่น ผ่านวิทยุ ชุมชน หน่วยงานราชการ - การส่งแบบสอบถาม (แบบสอบถามของ สถาบันฯ ตอบยาก บางพื้นที่นำมาประยุกต์	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้รับรู้ความรู ของพื้นที่อื่น ๆ เพื่อเป็นการเปิด โลกทัศน์ให้กว้าง

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
	<p>แบบสอบถามเอง เช่นภาคตะวันออก) ส่งออกไปมากแต่กลับมาน้อย คุณภาพของข้อมูล (เอาแต่ข้อมูลที่ สำคัญและจำเป็น เชื่อถือได้) การจัดระบบข้อมูล (แยกตามเพศตาม วัย)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การลงพื้นที่ (ลงกับเพื่อน ลงกับหน่วยงาน ราชการ ซึ่งมีผลต่อความเชื่อถือของ ผู้ปกครอง การสร้าง ความเชื่อ ความศรัทธา มีหนังสือจากสมาคม ผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีเครื่องมือช่วยคนตาบอดไปโชว์ เช่น ไม้เท้า นาฬิกา มีเสียง นำคนตาบอดที่มีความสำเร็จไปให้ดู - วิถีชีวิตของคนตาบอดที่เป็นอยู่ เขาทำอะไร อยู่ อยู่อย่างไร (ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ อาบน้ำ ใส่เสื้อผ้าเองไม่เป็น) บางคนไม่ตื่นนอน รักสลาย บางที่หน่วยงานมาแจกของจนไม่ ช่วยเหลือตัวเอง บางคนตื่นนอน เลี้ยงไก่ ทำสวน - รูปแบบการช่วยเหลือ ให้รู้สิทธิ ไปเยี่ยมเยียน เอาของไปฝาก จดทะเบียน ทำบัตร ตรวจสอบภาพ ฝึกใช้ไม้เท้า ช่วยเหลือตัวเองได้...(อย่างไรก็ตามคิดว่าเราจะช่วย เขาออกมาขนาดเพียงอย่างเดียว รูปแบบการ ช่วยเหลือมีหลายแบบ) - การส่งต่อคนตาบอดไปสถานที่ช่วยเหลืออื่น ๆ เราต้องรู้ข้อมูลของหน่วยงานนั้น ๆ ว่าอยู่ที่ไหน อย่างไร 	
พักเที่ยง	รับประทานอาหารกลางวัน	
เริ่มกระบวนการ	กิจกรรมสันตนาการ (ส่งตัวแทนร้องเพลง)	ให้ผู้เข้าร่วมแสดงศักยภาพของ ตัวเอง มีส่วนร่วม ทำให้คนอื่น ได้มีความสุขไปด้วย
วิทยากรตั้งคำถาม	คำถามที่ ๒	ใช้เวลาในการทำโจทย์นี้ ๓๐

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
	<p>ตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมามีปัญหาอะไรที่เกิดขึ้น (ปัญหาทั้งหมด)</p> <p>ปัญหาที่แก้ได้แล้ว แก้อย่างไร</p> <p>ที่ยังแก้ไม่ได้คืออะไร</p>	<p>นาที</p>
<p>นำเสนอกลุ่มย่อย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ให้แต่ละจังหวัดนำเสนอผลการพูดคุยตามคำถามที่วิทยากรตั้งไว้ ปัญหาที่แก้ได้ ปัญหาที่แก้ไม่ได้ (ที่จริงแก้ได้ แต่...คิดไปเองว่าแก้ไม่ได้ อาจเป็นเพราะคิดไม่ลึกซึ้ง รอบด้านหรือเปล่า?) ● ทีมเสริมศักยภาพนำเสนอปัญหาที่รวบรวมได้จากการทำงานของคนตาบอดในพื้นที่ ปัญหาภายนอก (เกี่ยวกับการทำงาน) ปัญหาทางด้านแบบสอบถาม ปัญหาด้านการประสานงานกับหน่วยงาน ปัญหา..... ปัญหาภายใน (เจตนาผิด ความรู้สึก) 	<ul style="list-style-type: none"> ● ใช้กระบวนการให้นำเสนอแล้วขอความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากคนอื่นที่เป็นผู้ฟังใน ● ประเด็นปัญหาที่แก้ไม่ได้ข้อที่ว่า “สังคมไม่ยอมรับคนตาบอด” เป็นประเด็นที่มีการแลกเปลี่ยนกันพอสมควร (วิทยากรได้ชี้แนวทางในการแก้ปัญหาในข้อนี้-แก้ที่ความเข้าใจ ต้องสำแดงศักยภาพให้เขายอมรับ นำหลักการของการจัดการความรู้เข้ามาเพื่อพัฒนาศักยภาพก่อนที่จะสำแดงออกไป) ● ปัญหาที่สะท้อนออกมาของภาคนี้ มีทั้งปัญหาในการทำงาน และสะท้อนไปถึงปัญหาภาพกว้างในสังคมที่มีผลต่อคนตาบอด เช่น สื่อสำหรับคนตาบอด การศึกษาสำหรับคนตาบอด คุณภาพชีวิตของคนตาบอดที่ภาครัฐควรให้ความช่วยเหลือและช่วยดูแล ที่เป็นอยู่ทุกวันนี้...แยะ! ● การมองปัญหาของแต่ละจังหวัด (การมองละเอียดมองรอบด้าน...แต่ละที่มีต่างกัน...ปัญหาจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการมอง

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
		รวมถึงวิธีแก้ปัญหา ปัญหาเดียวกันบางพื้นที่แก้ได้ บางพื้นที่แก้ไม่ได้ – แสดงถึงศักยภาพของคนทำงาน)
การเรียนรู้วันที่ ๒	กิจกรรมอุ่นเครื่อง	
บรรยาย	วิทยากรบรรยายเรื่อง การบันทึก การฟัง การคิด ทบทวนการเรียนรู้เมื่อวาน หลักการนำเสนอให้ “คม ชัด ลึก” ชี้แจงว่า “วันนี้จะเรียนรู้อะไรบ้าง”	เป็นการทบทวนบทเรียน เป็นการให้หลักการ ทักษะต่างๆ เป็นระยะ แจ้งกำหนดการสำหรับวันนี้
ตั้งคำถามเพื่อการเรียนรู้	คำถามที่ ๓ ผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นที่ตัวเอง (ของคนทำงาน) ตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมา เราทำงานแล้ว รู้สึกอย่างไร เกิดข้อคิดใหม่ ความรู้ใหม่อะไร เช่น ได้วิธีการ ติดต่อกับราชการ ทักษะใหม่ (ทำอะไรเก่งขึ้น) เช่น พูดเก่งขึ้น	วิทยากรใช้ภาษาในการอธิบาย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเข้าใจจดจำ อย่างชัดเจน วิทยากรให้เวลาในการทำคำถาม ประมาณ ๒๐ นาที
นำเสนอ	ให้แต่ละคนนำเสนอ รวมถึงทีมเสริมศักยภาพ วิทยากรซักถาม ชวนให้วงให้ คำแนะนำข้อคิดเพิ่มเติมในบางประเด็นที่น่าสนใจ	ก่อนให้แต่ละคนตอบ วิทยากร ทวนคำถามเป็นระยะ วิทยากรซักเพิ่มเติมลงลึกในบาง ประเด็น พร้อมให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมในบางเรื่องเช่น วิธีคิด เพื่อแก้ปัญหา การทำงานที่มี พลัง (จะต้องมีการซาร์จ แบตเตอรี่ให้คนทำงานเป็นระยะ การมาพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยน กันเป็นระยะ) การสร้าง ความหวัง สร้างกำลังใจ เห็นการนำกระบวนการการ จัดการความรู้เข้าไปในขั้นตอน การทำงาน เช่น “จากที่ไม่เคย วางแผนก่อนการทำงาน กลับมา มีการวางแผนการเตรียมตัวก่อน ทำ เช่น การหาข้อมูลก่อน
พักเบรก	รับประทานอาหารว่าง	

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
ใครมีคำถามอะไร	วิทยากรเปิดเวทีให้ซักถามในเรื่องที่ยังไม่เข้าใจ “ภาพรวมของแต่ละภาคแตกต่างกันอย่างไร” “อยากให้อาจารย์แนะนำเรื่องที่คุณจะนำไปใช้” “เวทีแกนนำที่จัดไปมีการเก็บข้อมูลอย่างไร อยากได้” “การไปรวมเวที ๕ ภาค ต้องเตรียมอะไร”	วิทยากรตอบคำถามเป็นข้อ ๆ ภาพรวมของแต่ละภาค แกนนำแตกต่างกัน อย่างไร (ศักยภาพ ฐานความรู้ ฐานคิด) การได้มาของแกนนำ ที่หลากหลาย ความสัมพันธ์ของ แกนนำการขับเคลื่อนงานบน ความสัมพันธ์ การทำงานของ แกนคนตาบอดในแต่ละพื้นที่ (แต่ละที่มีทุนทางสังคมต่างกัน มี บริบทที่ต่างกัน)
บรรยาย	วิทยากรบรรยายเรื่อง วิธีคิด วิธีการทำงาน วิธีการให้การเรียนรู้ กระบวนการจัดการความรู้ เครื่องมือในการเรียนรู้ ของมนุษย์ วิทยากรแค่จัดการกระบวนการให้ทุกคนได้เรียนรู้ แล้วให้ทุกคนนำความรู้ไปปฏิบัติ ไม่ใช่มาจัดการ ความรู้ให้ทุกคน	เป็นการบรรยายเพื่อเพิ่มเติม ความรู้ให้กับผู้เข้าร่วม บรรยาย และถามผู้เข้าร่วมเป็น ระยะเพื่อสอบถามความรู้ความ เข้าใจเดิม
ปิดเวที	ใครมีอะไรอยากจะพูดอยากจะฝากก่อนกลับ	แต่ละคนฝากความรู้สึก บ้างก็ บอกขอบคุณวิทยากร ขอขอบคุณ สถานที่ผู้ติดต่อสถานที่ ผู้ อำนวยความสะดวก จะนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน อย่าได้คู่มือการทำงาน

ข้อสังเกต

หัวข้อ	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
กระบวนการ	<ul style="list-style-type: none"> • ฝอนคลาย ใช้ความซ้ำ การอธิบายใช้ความละเอียด • หากไม่เข้าใจมีการสาธิตวิธีการการถอดบทเรียน เช่น ถอดบทเรียนของพื้นที่ของสระแก้วเป็นตัวอย่าง (โดย วิทยากรทำหน้าที่เป็นคุณอำนวยในการสาธิตการถอด บทเรียน) • จากกิจกรรมวิทยากรจะโยนเข้าไปสู่หลักการของ “การ จัดการความรู้” อย่างไร การจัดการความรู้โดยตรงไหนใน 	

หัวข้อ	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
	<p>งานที่ทำ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เมื่อให้โจทย์แล้ว วิทยากรให้หลักการในการทำเช่น หลักการคิด คิดให้ละเอียด หลักการนำเสนอ ต้องนำเสนอด้วยกระชับ นำเสนอบนข้อมูล ● ในการทำกระบวนการกลุ่มย่อย จะมีเจ้าหน้าที่จากสมาคมที่ตาดิ หรือผู้ติดตามที่ตาดิคอยเป็นคนเขียนข้อมูลในกลุ่มย่อยให้ 	
วิทยากร	<ul style="list-style-type: none"> ● มีความละเอียดในการอธิบายต่อคำถามหรือข้อสงสัย เน้นการสร้างความสำเร็จเป็นหลัก ● ใช้ภาษาที่เน้นการให้ผู้เข้าร่วมเข้าใจ ใช้การอธิบายเปรียบเทียบ ยกตัวอย่าง เช่น “การจัดการความรู้คือ การทำอะไรใช้ปัญญาทำ ยกตัวอย่าง เช่น การฟันไม้ เราต้องหยุดเพื่อลับขวานเป็นช่วงๆ” ● การโยงเรื่อง “การจัดการความรู้” เข้าไปในเรื่องต่าง ๆ ตามจังหวะตามเรื่องที่เกิดขึ้นมาในเวที เป็นการเน้นชี้ให้เห็นว่าตรงไหนคือ “การจัดการความรู้” ● แนะนำองค์กร หน่วยงานที่อาจจะเป็นองค์กรสนับสนุนเรื่องงบประมาณ ● แนะนำให้ข้อคิดในการแก้ปัญหาในบางเรื่อง “ความสามารถและทักษะในการต่อกรกับปัญหา...” 	
การแสดงความคิดเห็น / และข้อสังเกตในวง	<ul style="list-style-type: none"> ● ทีมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกลุ่มหลักที่ให้ข้อสังเกตและให้คำแนะนำในเรื่องการทำงานได้เป็นอย่างดี ● มีผู้เข้าร่วมบางท่านให้คำแนะนำและข้อสังเกตตามประสบการณ์ เช่น คุณศิลปชัย คุณสุชาติ จากปราจีนบุรี ส่วนพื้นที่อื่นไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น เป็นผู้ฟังมากกว่า 	
ผู้เข้าร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้เข้าร่วมเวทีมีส่วนผสมที่หลากหลาย เช่น มีเจ้าหน้าที่จากสมาคมคนตาบอด (เป็นพี่เลี้ยง)/ คนปฏิบัติงานในพื้นที่ (คนทำงาน) / ทีมส่งเสริมการเรียนรู้ (ให้ข้อเสนอแนะ) / ประชาสัมพันธ์ของสมาคม) / และผู้ลี้ภัย กว้างในเรื่องต่างๆ คอยให้ภาพรวม สถานการณ์ เรื่องที่เป็นอยู่ เรื่องที่เคยเป็น เช่นองค์กร ประวัติการก่อเกิด หน่วยงาน นโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวกับคนตาบอด (คุณศิลปชัย คุณอรชุน) เช่น การจัดตั้ง กศน.คนตาบอด 	

หัวข้อ	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
	<ul style="list-style-type: none"> มีการแสดงความคิดเห็น หรือมีคำถามพอสมควร บุคคลิกผู้เข้าร่วมหนึ่ง จดจ่อ ตั้งใจฟัง (นึ่งกว่าภาคอื่น ๆ คงเป็นเพราะลักษณะการนั่ง เเบบสภาพของห้องประชุม 	
ประเด็นที่ น่าสนใจที่ผุดขึ้น ในวง	<ul style="list-style-type: none"> “การจัดตั้งสมาคมคนตาบอด” ในจังหวัด (ซึ่งเรื่องความเข้มแข็งของคนตาบอดที่สำคัญ นอกจากแกนนำเข้มแข็ง สมาคมต้องเข้มแข็ง การจัดการระบบฐานข้อมูล .ใช้เป็นข้อมูลในการทำงาน ปัญหาของวิทยากร O&M ที่จบการฝึกจากสมาคมแล้วออกไปทำงาน องค์ความรู้ของคนทำงานในพื้นที่ (ขอจำกัดทางศักยภาพ - การเข้าถึงข้อมูล) ไม่มีความรู้ที่รอบด้าน เช่น ความรู้ด้านข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน การรับรู้ข่าวสารที่ควรรู้ (หน่วยงานรัฐช่วยหน่อย) ประเด็นปัญหาอมตะที่แก้ไม่ได้ คือ “สังคมไม่ยอมรับคนตาบอด” จะแก้อย่างไร คนที่จะมาเป็นแกนนำ ฐานเศรษฐกิจก็ต้องมั่นคง “เมื่อท้องไม่อิ่มจะมาเป็นผู้หน้าได้อย่างไร” 	<ul style="list-style-type: none"> ในวงมีข้อเสนอแนะในการจัดตั้งสมาคมในข้อคิดมุมมองที่หลากหลายตามประสบการณ์ วิทยากร สรุปหลักการ โดยการนำหลักการการจัดการความรู้เข้าไป หากจะจัดตั้งสมาคมจะนำเรื่องการจัดตั้งความรู้เข้าไปอย่างไร
พื้นที่ภาค ตะวันออก กรุงเทพฯ	<ul style="list-style-type: none"> มีการออกแบบ แบบสอบถาม การจัดทำเอกสาร (เนื้อหา รายละเอียดที่เหมาะสม) เพื่อใช้ในการทำงานในภาคโดยเจ้าหน้าที่ภาค (ทีมส่งเสริมการเรียนรู้) เป็นผู้ช่วยออกแบบ จังหวัดปราจีนบุรี มี กศน.คนตาบอด จากการนำเสนอ ทีมส่งเสริมศักยภาพเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาใกล้ชิดกับคนทำงานในพื้นที่ 	
อื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none"> การจัดที่นั้งจัดแบบนึ่งเป็นกลุ่มเป็นจังหวัด บรรยากาศสถานที่ประชุมดีมาก ห้องประชุมก็กว้างโล่งโปร่ง ระบบเสียงก็ดี 	

เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอด ภาคใต้

เวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำคนตาบอดภาคใต้

วันที่ ๑๑-๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุม โรงแรมเกียรตินคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

เมื่ออย่างก้าวเข้าสู่ศูนย์นครศรีธรรมราช มองไปทางไหนก็เห็นโปสเตอร์แผ่นใหญ่ติดตามถนนหนทางเต็มไปหมด แผ่นโปสเตอร์ที่ว่าด้วยเรื่องจตุคามรามเทพ หากเข้าไปในตัวเมืองก็จะได้กลิ่นจตุคามของแท้โชยมาเข้าจมูก หากจะเปลี่ยนจากนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดจตุคามก็น่าจะเข้ากับบรรยากาศในยามนี้ แต่ที่ช่างเถอะ อะไรก็ไม่สำคัญเท่าภารกิจของพวกเราที่มาในครั้งนี้

สถานที่ที่จะเป็นห้องการเรียนรู้ครั้งนี้เป็นโรงแรมเล็กๆ คล้ายๆ หอพักมีห้องประชุมเล็กๆ อยู่หนึ่งห้อง ที่พวกเราขอใช้เป็นห้องเรียน เมื่อไปถึงก็ได้รับการต้อนรับจากคุณบุญธรรมเจ้าของบ้านเป็นอย่างดี พวกเรานั่งคุยกับคุณบุญธรรมถามไถ่สารทุกข์สุขดิบพร้อมกับพูดคุยเรื่องคนตาบอดในภาคใต้ พร้อมกับเตรียมเวทีในวันรุ่งขึ้น โดยท่านอาจารย์ทรงพลขอให้คุณบุญธรรมกล่าวเปิดเวทีการเรียนรู้ด้วย

วันรุ่งขึ้นได้เวลาดีก็เปิดเวทีการเรียนรู้ตามที่ได้เตรียมไว้

คุณบุญธรรม โครงการนี้เป็นโครงการเชิงรุก ภาคใต้มีจังหวัดนาร่อง ๓ จังหวัด ที่มาเวทีครั้งนี้ พวกเราจะนำบทเรียนที่ได้ไปปฏิบัติต่อไป

คุณสุชาติ สวัสดีทุกท่านคะ ยินดีที่ได้มาพบกันในเวทีการเรียนรู้ในครั้งนี้ ในภาคใต้มีพื้นที่ทำงาน ๓ จังหวัด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และสงขลา ซึ่งวันนี้คงจะได้นำสิ่งที่ไปมาแลกเปลี่ยนกัน

คุณอดิศักดิ์ ครั้งที่ผ่านมา จังหวัดสุราษฎร์ธานีมา ๓ คน คือ สมพร สุพจน์ เศรษฐวุฒิ ครั้งนี้มาคนเดียว เพราะคนอื่นติดภารกิจ

คุณบุญมา อยากทราบว่าเป้าหมายของเวทีนี้คืออะไร

คุณบุญธรรม เวิร์กนี้เริ่มต้นมาตั้งแต่เดือนพฤษภาคมที่จัดที่พัทยา เรามาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเชิงรุกที่ภาคใต้ นำวิธีการทำงาน ปัญหาอุปสรรคที่พบมาพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน คือ ทำอย่างไรจะทำให้เวทีนี้เป็นเวทีของผู้พิการทางสายตา ได้นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้พิการทางสายตาต่อไป

คุณปริดาพร มาแลกเปลี่ยน และนำประสบการณ์ของคนอื่นไปปรับปรุงและพัฒนาตนเอง เพื่อเห็นแนวคิด แนวทาง วิธีการต่าง ๆ มากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานของตัวเองต่อไป

แนะนำทั้กทาย

ผู้เข้าร่วมเวทีครั้งนี้ประกอบด้วย

จังหวัดนครศรีธรรมราช คุณธรรม สุขเกษม คุณสุบิน คงสง คุณสุเทพ รูปโอ

จังหวัดสุราษฎร์ธานี คุณอดิศักดิ์ สอนทอง

จังหวัดสงขลา คุณย้อม ศรีหาวงศ์ คุณปริดา ศรีหาวงศ์ คุณนงนาฏ โพธิรัตน์ คุณบุญมา สาธุธรรม

ทีมส่งเสริม คุณตรุณี หนูสุทธิ คุณศศิธร แซ่ฟ้า

แผนงานฯ คุณสุชาดา

ทีมสนับสนุนการเรียนรู้ อ.ทรงพล คุณสิริลักษณ์ คุณนวลทิพย์

วัตถุประสงค์การจัดเวที

อ.ทรงพล เป้าหมายของเวทีนี้

๑.ฝึกการถอดบทเรียนจากการทำงานของตัวเอง ว่าเราได้อะไรบ้าง เกิดอะไรบ้างถอดบทเรียนเกี่ยวกับอะไร? จากงานที่เราทำ เช่น การลงไปค้นหาคนตาบอด เราทำงานไปแล้ว เราได้ประโยชน์อะไรจากงานที่เราทำ เป็นการหยุดคิด หยุดทบทวน ๒.ฝึกการ

แลกเปลี่ยน ผ่านการพูด การเล่าเรื่อง การนำเสนอ นำสิ่งที่รู้ที่นำมาแลกเปลี่ยน โดยเฉพาะสิ่งที่ต่างจากคนอื่น เพื่อนำไปสู่วิธีคิดใหม่ วิธีทำใหม่ (สิ่งที่ต่างจากคนอื่น จะทำให้คนสนใจ จะเป็นประโยชน์กับการแลกเปลี่ยน) ๓. ฝึกการฟัง การคิด และจับประเด็น เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ต่อชีวิตและงานของเรา

กระบวนการและขั้นตอน

- อ.ทรงพล ในเวทีภาคใต้เป็นครั้งที่ ๓
กระบวนการและขั้นตอนคือ
1. ฝึกถอดบทเรียนจากการทำงานของตนเองก่อน
 ๒. นำสิ่งที่ถอดบทเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน
- เครื่องมือที่ใช้ที่สำคัญคือ
๑. การฟัง
 ๒. การคิด

คุณยิ้ม อยากให้บททวนความรู้เรื่องการจัดการความรู้ที่ผ่านมา

คุณสุเทพ ช่วยย้ำวัตถุประสงค์เมื่อสักครู่อีกครั้ง

อ.ทรงพล วัตถุประสงค์คือเพื่อฝึก ๑) การถอดบทเรียนตัวเอง ๒) ฝึกการแลกเปลี่ยนในกลุ่ม ๓) เตรียมตัวไปนำเสนอในเดือนสิงหาคม ๔) ที่ทำงานมา เราคิดผู้นำ/แกนนำคนตาบอดจะต้องพัฒนาหรือมีความสามารถเรื่องอะไรบ้าง เมื่อสรุปรวบรวมข้อมูลตรงนี้แล้ว จะนำเสนอต่อแผนงาน สมาคมให้สนับสนุนพวกเราต่อไป

๑. การค้นหาคนตาบอดและรูปแบบการช่วยเหลือ

อ.ทรงพล คำถามแรก คือ ตั้งแต่ทำงานมาเดือนมกราคมจนถึงปัจจุบัน

๑. เราเข้าไปค้นหาและพบคนตาบอดทั้งหมดกี่คน
๒. เราไปช่วยเขาแบบไหน โดยวิธีการอะไร อาจจะไม่ใช่การไปพาเขาออกจากบ้านอย่างเดียว เช่น ไปพูดคุย ไปให้กำลังใจ ไปเยี่ยม เอาของไปฝาก ฯลฯ เราไปทำอะไรบ้าง
๓. ให้เวลาคิดใคร่ครวญ ๑๕-๒๐ นาที

■ จังหวัดนครศรีธรรมราช

คุณบุญธรรม ตั้งแต่ทำงานมา ตั้งแต่เดือนมกราคม มีการทำงานดังนี้

๑. คนที่ทำงานลงพื้นที่ไปด้วยกันมี ๔-๕ คน
๒. จำนวนคนตาบอดที่ไปพบ มี ๘๖ คน
 - เด็กในวัยเรียน ๘ คน (อายุ ๔ - ๑๓ปี) แต่ไม่ประสงค์จะเข้าเรียน
 - คนในวัยทำงาน (อายุ ๒๗ - ๔๘ ปี) มี ๕๐ กว่าคน

- คนพิการซ้ำซ้อน มี ๒ ราย
- ๓. รูปแบบการช่วยเหลือ
 - ให้คำแนะนำว่าถ้าเข้ามาเป็นสมาชิกสมาคมจะได้สิทธิพิเศษหรือสวัสดิการอะไรบ้าง
 - คนที่นำมาทำบัตรสมาชิกสมาคม ๑๙ คน (คนใหม่)
 - มี ๗ คนเตรียมเตรียมเอกสารเพื่อทำบัตรต่อไป
 - ให้คำแนะนำเรื่องการฝึกอาชีพ
 - ช่วยประสานงานให้ได้เบี้ยยังชีพจาก อบต.
 - ได้เบี้ยยังชีพแล้ว ๖ ราย
 - ยื่นเอกสารแล้ว แต่ยังไม่ได้ ๙ ราย

ความคิดเห็น

- อ.ทรงพล** ตั้งเป้าในการทำงานที่คน
- คุณบุญธรรม** ตั้งเป้าหมายไว้ ๒๕ คน
- ที่เราทำงานได้มากกว่าเป้าหมาย เป็นเพราะ
๑. ตัดภาระงานบางอย่างออกไป จึงมีเวลาลงพื้นที่มากขึ้น
 ๒. มีลูกสาวมาช่วย

■ จังหวัดสงขลา

- คุณปรีดาพร** ตั้งแต่ทำงานมา มีการทำงานดังนี้
๑. ข้อมูลคนตาบอดในจังหวัดมีประมาณ ๗๐๐ กว่าคน
 - ตั้งเป้าหมายในการทำงานไว้ ๒๐ คน
 ๒. ลงพื้นที่พบคนตาบอด ๓๐ คน พบคน ๓ กลุ่ม
 - เด็ก ที่สงขลามีโรงเรียนสอนคนตาบอดที่หาดใหญ่ ที่ทำการค้นหาและติดตามเด็กอยู่แล้ว ถ้าเรารู้ข้อมูล แจ้งไปทางโรงเรียนจะไปให้ความช่วยเหลือ
 - คนชรา พบมากที่สุด
 - คนทำงาน
 ๓. รูปแบบ
 - ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าเป็นสมาชิก และสิทธิพิเศษ เช่น ค่าคลอดบุตรต่อไปเมื่อได้สลากจะจัดแบ่งเป็นสวัสดิการให้กับสมาชิก
 - มีโครงการฝึกอาชีพ ทำเล็กๆ ครั้งละ ๒ คน เลี้ยงวันละ ๕๐ บาท มีเบี้ยฝึกไปแล้ว ๗-๘ คน
 - คนแก่ ให้คำแนะนำต่างๆ รวมทั้งเรื่องการฝึกเดินด้วยไม้เท้าขาว

- คนพิการซ้ำซ้อนไม่ค่อยไม่มี
- คนทำงาน คนหนุ่มสาว มีการออกมาฝึกอาชีพมากขึ้น

๔. ปัญหา

- ความไม่ปลอดภัยทางการเมืองในภาคใต้ ทำให้คนยังไม่อยากออกจากบ้าน

■ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คุณอดิศักดิ์

ตั้งแต่ทำงานมา ตั้งแต่เดือนมกราคม มีการทำงาน ดังนี้

๑. ข้อมูลคนตาบอดทั้งจังหวัด ๓๐๐ กว่าคน
ตั้งเป้าหมายอำเภอละ ๕ คน

๒. ไปพบคนตาบอด ๔๕ คน

ลงพื้นที่ ๓ อำเภอ คือ

กิ่งอำเภอ มี ๗ คน

อำเภอกาญจนดิษฐ์

อำเภอจะนะ

๓. รูปแบบการช่วยเหลือ

กิ่งอำเภอ

- ให้คำแนะนำ

- ไม่อยากออกจากบ้าน จึงทำโครงการไปเสนอ อบต.๒ คน

- ฝึกอาชีพ

อำเภอกาญจนดิษฐ์

- ทำฟาร์มหอย

- เปิดร้านนวด ๓ คน

- อยู่ที่บ้าน ปลุกผัก ๒ คน

- เสนอของเบียร์ยังชีพไป ๘ คน ได้แล้ว ๔ คน

ความคิดเห็น

อ.ทรงพล

ชอบการนำเสนอของจังหวัดไหน ที่มีความชัดเจน

คุณบุญมา

ชอบการทำงานของสงขลา ที่ง่าย ๆ ไปซ้ำ ๆ แต่ชัดเจน ไปแล้วไม่พบ ก็ไปใหม่

อ.ทรงพล

ในการนำเสนอ เรารู้สึกว่ายากหรือไม่

คุณปรีดาพร

บางครั้งก็ยาก แต่ไม่ยากเกินไป คือ ไม่รู้ว่าจะนำเสนออย่างไร เริ่มต้นอย่างไร ในส่วนของเนื้อหาพอฟังจากเพื่อนแล้วก็ยังไม่รู้ว่า เราจะทำได้หรือไม่

คุณย้อม

ต้องหาเครื่องมือวิธีการหรืออื่นๆ เพิ่มเติม

- คุณบุญธรรม แนะนำให้ใช้ไปรษณียบัตร ส่งไปตามที่อยู่ที่มี ขอให้โทรกลับมา โดยที่เราไม่ต้องลงไปหาเขา ค่อยชวนคิดชวนคุยเรื่องความสนใจของเขาก่อน
- อ.ทรงพล ถ้าเราต้องไปนำเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดฟัง เพราะฉะนั้น เราจะต้องนำเสนออย่างเป็นระบบเป็นขั้นเป็นตอน และจะต้องมีข้อมูลรองรับ เมื่อสักครู่นี้ที่เรานำเสนอ เราเห็นจุดอ่อนของเราหรือไม่ แล้วเราจะแก้ไขอย่างไร
- คุณบุญธรรม ใช้การบันทึกเสียง แต่เทปมาทีหลัง เวลาทำงานจึงใช้คนตาดีมาช่วยบันทึกเป็นเอกสารด้วย จะเป็นข้อมูลที่ชัดเจน และสามารถนำมานำเสนอได้
- คุณปริดาพร ใช้การสำรวจตามแบบสอบถามที่ให้มาแลแยกเป็นกลุ่มๆ ไว้
- อ.ทรงพล เวลาลงพื้นที่เราจะเก็บข้อมูล แยกแยะข้อมูลอย่างไร
- คุณอดิศักดิ์ ใช้แบบสอบถาม นำมาแยกข้อมูล สรุป
- อ.ทรงพล แนะนำเรื่องการจัดการข้อมูลอย่างไร
- คุณบุญมา ถ้าไม่มีคนตาดีไปด้วย จะต้องใช้เทปอัดเสียงไว้ก่อน เมื่อกลับมาแล้วให้คนตาดีช่วยถอดเสียง ลงในแบบสอบถามไว้ด้วย จะเก็บไว้ที่สมาคม ๑ ชุด และส่งให้สถาบัน ๑ ชุด
- อ.ทรงพล ถ้าเราเป็นแกนนำ เวลามีคนมาสอบถาม หรือมาขอข้อมูลจากเรา เช่น อำเภอนี้มีคนตาบอดกี่คน มีพิการซ้ำซ้อนกี่คน ฯลฯ เราจะมีวิธีการอย่างไร และเราจะแนะนำแกนคนอื่นอย่างไร
- คุณปริดาพร ก่อนที่จะให้เขาลงไปทำงาน เราจะต้องให้ข้อมูลเขาก่อน ให้ศึกษาให้เข้าใจก่อน และต้องหาคนที่สนใจในการทำงานด้วย
- อ.ทรงพล ถ้าเราจะพัฒนาความสามารถในอนาคตของเขา เราจะทำอย่างไร เพราะ ๑) เขามองไม่เห็น ๒) เขาเขียนไม่ได้ เพราะฉะนั้น ถ้าเรามีเครื่องอัดเทป เวลาเราลงพื้นที่ไปพบใครเราก็บันทึกข้อมูลของคนนั้นไว้ แล้วนำมาฟัง
- คุณบุญธรรม ตอนออกจากบ้านมาคนเดียวหรือเปล่า
- คุณนงนาฏ มาคนเดียว แต่ตอนนี้ไม่อยากกลับบ้าน เพราะอยู่กับคนตาบอดด้วยกันมีความสุข (เป็นสังคม)
- อ.ทรงพล คนตาบอดที่เราไปพบที่ช่วยเหลือตนเองได้มีอะไรบ้าง
- คุณปริดาพร มีตัวอย่างคือ
๑. มี ๒ คนพี่น้องอายุมาแล้ว น้องยังขึ้นตาลขาย ขึ้นไปตอนเช้าไปแขวนกระบอกไว้ ลงมานอนพัก ไปเลี้ยงวัว นำมูลวัวไปขายได้ ปีบละ ๖๐๐ บาท มีรายได้วันละ ๑,๒๐๐ บาท แต่ว่าสนใจอยากเรียนนวด เพราะพี่เป็นอัมพฤกษ์ จะไปนวดให้พี่
 ๒. มีอีกรายปลูกผัก มองไม่เห็น แต่พอเดินได้ ให้ลูกหลานนำไปขายที่ตลาด พอจะยังชีพได้

	๓. มีครอบครัวที่พอพิการ ลูก ๒ คนตาบอด พ่อทำงานในโรงงานปลอกหอม พาลูกไปยกของ เขาเป็นอิสลาม ยังไม่ยอมออกมา บางครั้งไม่เข้าใจเราว่าเราเข้าไปหาเขาด้วยจุดประสงค์อะไร
คุณอดิศักดิ์	มีตัวอย่างคือ มีคนที่พอมองเห็น (เดือนแจ่มตอนกลางคืน) จะไปรับจ้างถางสวนยาง หาปลาได้ วางตาข่าย ให้อาหารกุงได้ เลี้ยงหอย
คุณสุเทพ	มีตัวอย่างคือ มีคนอายุ ๖๖ ปี ตาบอดสนิท ปีนต้นมะพร้าว ขึ้นต้นละ ๒๐ บาท เขาใช้จุกกัสน้ำผสมต้นมะพร้าวจะรู้ว่าต้นนี้มีมดแดงอยู่ หรือรู้ว่าต้นนี้มีผลตกหรือไม่
คุณบุญธรรม	มีบางคนทำเป็นกิจวัตรแล้ว มองไม่เห็นแต่เคยชิน เพราะทำมานาน เช่น บางคนทำเฟอร์นิเจอร์ได้
อ.ทรงพล	คนตาบอดที่ไม่ช่วยเหลือตนเอง เป็นอยู่อย่างไร
คุณบุญธรรม	คนกลุ่มนี้มีจำนวนมาก มีทั้งผู้สูงอายุ คนวัยทำงาน และเด็ก เพราะ ๑) ญาติไม่ให้ออกมา และ ๒) เจ้าตัวไม่ยอมออกมาเอง จึงอยู่ไปวันๆ เพื่อรอวันสุดท้าย <ul style="list-style-type: none"> - เด็กวัยเรียน ๒ คน คนหนึ่ง อายุ ๑๓ ปี อยู่บ้านช่วยพ่อแม่ หิบบของขาย ส่วนอายุ ๘ ปี ไม่ได้ทำอะไร - คนวัยทำงาน บางคนที่เป็นหญิงสามีทิ้งไป มีลูกที่ต้องเลี้ยง ไม่ยอมออกมา บางคนก็ไม่ได้ทำอะไร อยู่บ้านเฉยๆ แต่ช่วยเหลือตนเองได้
คุณอดิศักดิ์	คนวัยทำงานบางคน อยู่บ้านเลี้ยงหลาน ให้ญาติไปทำงาน
คุณยิ้ม	คนวัยทำงาน โดยเฉพาะคนแก่ ไม่อยากทำอะไร ถ้าออกไปข้างนอกกลัวจะช่วยเหลือตนเองไม่ได้ คนวัยทำงานบางคนก็ไม่อยากออกมา บางคนอยากเรียนแต่ญาติไม่มีเงินส่ง บางคนก็ญาติหวังไว้ทำงานบ้านหรือเลี้ยงหลาน ประเด็นเรื่องญาตินี้ยังเป็นปัญหาที่น่าหนักใจอยู่
คุณสุบิน	คนตาบอดไม่สนิทบางคนมีฐานะ ไม่เดือดร้อน เมื่อชวนไปจดทะเบียนก็กลัวจะเสียศักดิ์ศรี บางคนจนแล้วก็ยังไม่ดิ้นรน จะอยู่บ้านเฉยๆ แต่ถ้าได้ผลประโยชน์จะเอา
คุณสุเทพ	ตอนนี้ตัวเอง ประกอบอาชีพเสริม เลี้ยงนก
คุณปรีดาพร	คนที่ครอบครัวมีฐานะ ตอนนั้นก็ทำอะไรไม่ได้ มีอสนี นิ่งเลี้ยงไก่ ตรงนี้สมบัติก็ช่วยไม่ได้
อ.ทรงพล	คนตาบอดและญาติ ก็มีวิธีการมองโลกมองชีวิตที่แตกต่างกัน เวลาแก้ไขอาจจะต้องไปแก้ที่วิธีคิด ไม่ใช่วิธีการ <ol style="list-style-type: none"> ๑. สื่อที่คนตาบอดได้รับ คือ เพลง แต่ขาดสื่อดีๆ ที่จะส่งไปให้เขา หรือเข้าถึงเขา เช่น เทป แต่อาจจะต้องทำเป็นนวนิยาย หรือมีตัวอย่างคนที่ประสบความสำเร็จไปเยี่ยมไปเล่าให้เขาฟัง

๒. ในการแก้เรื่องวิธีคิด บางพื้นที่เสนอ(วิธีการ)ว่า อาจจะต้องมีเวทีของคนตาบอดและญาติ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน หรือมีตัวอย่างที่ดี ๆ ที่พ่อแม่เข้าใจไปแล้วให้ฟัง

๓. คนตาบอดอาจจะไม่ต้องออกจากบ้านก็ได้ ทำอะไรก็ได้ ที่จะไม่เป็นภาระกับคนอื่น หรือถ้าออกมา ๑) เพื่อการศึกษา และ ๒) เพื่อการฝึกอาชีพ ก็ได้ เพราะฉะนั้น ถ้าเราไปมองตัวชีวิตในการทำงานที่จะต้องออกมาจากบ้านอย่างเดียว เราก็จะไม่เห็นผลงานเท่าไร ถ้าเรามองฐานของสมาคมในการตอบสนองความต้องการที่หลากหลาย จะเป็นประโยชน์ต่อคนตาบอดมากกว่า เช่น ถ้าคนที่อยู่ที่บ้านจะต้องทำอะไร คนที่ออกมาจะต้องทำอะไร จะแบ่งกลุ่มอย่างไร แต่ละกลุ่มมีแผนอย่างไร จะวางยุทธศาสตร์อย่างไร เช่น วิทยเวียน วิทยทำงาน วิทยชรา

ลักษณะแนวคิดแนวทางแบบนี้ทำนรู้สึกลอยอย่างไร มีความยากง่ายอย่างไร

คุณปรีดาพร

คิดถึงกลุ่มคนชราที่ไม่สามารถออกจากบ้านได้ ว่าเราอาจจะไปจัดกลุ่มพบปะพูดคุยว่าเป็นอย่างไร เอาของไปเยี่ยม ไปพูดคุยให้กำลังใจ ให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ บ้าง หรือเอางานไปให้เขาทำ เช่น ทำดอกไม้จันทร์ และพอสองสามเดือนก็ไปรับไปขายให้

อ.ทรงพล

คิดว่าคนตาบอดหรือคนตาดีมีความรู้สึกไม่ต่างกัน คือถ้าอยู่บ้านเฉย ๆ จะเหงา เพราะฉะนั้น จะต้องหากิจกรรมให้ทำ หรือมาพูดคุย ส่วนวิธีการก็อาจจะไม่ได้ทำตรง ๆ ที่จะให้เขาออกจากบ้าน คือ ไม่ได้มุ่งไปที่ผลลัพธ์อย่างเดียว บางพื้นที่อาจจะเชื่อมกับทางอนามัย หรือวัดก็ได้ ในการจัดกิจกรรมร่วมกัน เราคิดว่าบทบาทของสมาคมในการดูแลสุขภาพของคนพิการทั้งจังหวัดควรเป็นอย่างไร

คุณอดิศักดิ์

คิดว่าจะเชิญคนในหมู่บ้านมานั่งพูดคุย ปรึกษากัน และเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์ และปรึกษากับทาง อบต. ผู้ใหญ่บ้านว่าจะมีแนวทางในการช่วยเหลืออย่างไร

อ.ทรงพล

บางพื้นที่ที่เป็นอิสลาม ไปทำกิจกรรมที่มีสยิดได้หรือไม่

ย่อม

ทำได้ แต่ลำบาก ต้องหาแกนนำที่เป็นอิสลามไปด้วย

อ.ทรงพล

เรามีแกนนำที่เป็นอิสลามหรือไม่

ปรีดาพร

มีข้อจำกัดเรื่องการตั้งสมาคมคนตาบอดของคนอิสลาม

อ.ทรงพล

เพราะฉะนั้น ต้องมีการจัดทัพสมาคมในระดับจังหวัด ต้องมีแกนนำที่เป็นอิสลามด้วย

๒. ปัญหาที่พบในการทำงานและแนวทางแก้ไข

อ.ทรงพล ตอนนี้ทำหน้าที่เป็นคุณอำนวย อยากให้แกนนำ เป็นคุณสังเกต คอยสังเกต กระบวนการที่เราทำด้วย และช่วยให้ข้อสังเกตในตอนท้าย เพื่อต่อไปทาง สมาคมจะได้นำวิธีการของการจัดการความรู้ไปใช้ด้วย จากที่ฟังเราทำงานได้เกินเป้าหมาย เพราะเรามีวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งคงจะ ได้คุยกันต่อไป

คำถามข้อที่สอง

๑. ปัญหาในการทำงานที่ผ่านมามีอะไรบ้าง
๒. ปัญหาข้อไหนที่เราแก้ไขได้ และแก้ได้อย่างไร
๓. ปัญหาข้อไหนที่ยังแก้ไม่ได้ คืออะไร

■ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คุณอดิศักดิ์ ปัญหาที่พบและการแก้ไขคือ

๑. ความเชื่อของเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ
วิธีการแก้ไขคือ อธิบายให้เจ้าหน้าที่ฟัง และพามาติดตามตบอดไปชี้แจงด้วย
๒. พ่อแม่คนตบอดไม่เข้าใจ
วิธีการแก้ไขคือ อธิบายให้ฟัง ยกตัวอย่าง และพาคนที่ประสบความสำเร็จ ไปด้วย
๓. คนตบอดไม่เข้าใจ
วิธีการแก้ไขคือ อธิบายให้ฟัง ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ ว่าเราทำอะไรได้ เหมือนคนปกติทุกอย่าง
๔. ญาติคนตบอดไม่เข้าใจ
วิธีการแก้ไขคือ ไปอธิบายให้ฟัง
๕. ระยะเวลา ระยะทาง
ยังแก้ไม่ได้ เพราะระยะทางไกลมาก ไม่สะดวก
๖. งบประมาณ
ยังแก้ไม่ได้

ความคิดเห็น

คุณบุญธรรม มีคำแนะนำคือ

๑. ขอบที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ของคนตบอดที่ไปพบ แล้วส่งไปรษณีย์ไป
๒. ใช้ความต่อเนื่อง สม่ำเสมอ คือ โทรไปบ่อยๆ หรือไปเยี่ยมเยียนบ่อยๆ

คุณอดิศักดิ์ มีปัญหาคือ

๑. สัญญาณโทรศัพท์ไปไม่ถึง

๒. จดหมายใช้เวลานาน

วิธีการแก้ คือ อาจจะใช้การฝากผู้ใหญ่ไป แต่ก็นานกว่าจะไปถึง

สำหรับคนตาบอดที่ไม่ออกมา เพราะไม่รู้ออกมาแล้วจะได้อะไรบ้าง ญาติพาออกมา ก็เสียเวลาในการทำมาหากิน

■ จังหวัดสงขลา

คุณปรีดาพร ปัญหาที่พบคือ

๑. ข้อมูลคนตาบอดไม่สมบูรณ์

วิธีการแก้ไขคือ ไปสอบถามจากกำนันผู้ใหญ่บ้าน ก็พอช่วยได้บ้าง

๒. คนตาบอดไม่เข้าใจ ไม่ยอมรับ ปิดกั้นตัวเอง

วิธีการแก้ไขคือ เข้าไปพูดคุย สร้างความคุ้นเคย และสร้างศรัทธาให้เกิด

๓. ญาติก็คิดกัน

ยังแก้ไม่ได้ เพราะญาติบางคนก็ยังไม่รู้จะแก้ยังไง เพราะไม่ฟังเรา บางคนพ่อแม่พาหนีเลย

๔. มีปัญหาในการจัดเก็บข้อมูลคนตาบอด

เมื่อได้เครื่องอัดเสียงมาก็พอช่วยได้บ้าง

๕. ความไม่ปลอดภัยในพื้นที่ภาคใต้

ยังเป็นปัญหาอยู่

๖. งบประมาณน้อย

วิธีการแก้ไขคือ อาศัยการตั้งงบประมาณจากคณะกรรมการ

จังหวัดสงขลา ปัญหาค่อนข้างจะแก้ไขได้ และแก้ไปที่ละอย่าง

ความคิดเห็น

คุณบุญมา

ในการทำงานทุกอย่างมีปัญหา จะต้องกลับมาคิดดู มาถามตัวเองว่า ถ้าเป็นเราเรารู้สึกอย่างไร เช่น เบื่อ ซ้ำๆ ใจไป ต้องมาคิดใหม่คือ ต้องมีความรัก ความห่วงใย ความเอื้ออาทรให้เขา พอกลับไปใหม่ จากแนวคิดไปสู่ภาคปฏิบัติ รู้สึกเกิดความภาคภูมิใจ ถ้าผู้นำ/แกนนำ มีความคิดแบบนี้จะช่วยได้

คุณยิ้ม

เวลาไปหาคนตาบอดแล้วอยากจะช่วยเขาเลย ถ้าไม่ได้จะรู้สึกอึดอัด

อ.ทรงพล

ต้องใช้เวลาเขา ตอนคุณยิ้มออกมาใช้เวลานานไหม

คุณยิ้ม

ผมออกมาเอง มาเดินทางเอง ถ้าไปช่วยแล้วเขาออกมา จะรู้สึกภูมิใจ ดีใจ

อ.ทรงพล

บางครั้งเราอาจจะไม่ต้องพาเขาออกมาเลย ถ้าไปพูดแล้วเขามีกำลังใจ ก็ถือว่าเราได้ช่วยเขาส่วนหนึ่งแล้ว

■ จังหวัดนครศรีธรรมราช

คุณสุบิน

ปัญหาที่พบคือ

๑. คนตาบอดไม่ยอมออกมา โดยเฉพาะคนแก่ รอแต่เงินยังชีพ หรือเวลานักการเมืองมา เขาก็ได้เงิน เขาไม่เดือดร้อนอะไร จึงไม่ยอมออกมา

คุณสุเทพ

๒. เด็กคนตาบอดช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ แต่ปัญหาน้อยกว่าผู้ใหญ่

๓. พ่อแม่ญาติต้องทำมาหากิน ไม่มีเวลาดูแล
วิธีการแก้ไขคือ คุยกับพ่อแม่เขาว่า ในอนาคตพ่อแม่ไม่อยู่แล้วจะทำอย่างไรกับลูก ทำให้เขาได้คิด

ความคิดเห็น

อ.ทรงพล

คนแก่เขาไม่ยอมออกมา เพราะอะไร บางครั้ง ความต้องการของเรากับเขา อาจจะไม่ตรงกัน บางครั้งถ้าเรามองว่าผลงานของเราสามารถทำได้หลายรูปแบบ และคนตาบอดก็มีความต้องการหลายประเภท เราอาจจะสบายใจ

คุณสุบิน

เมื่อก่อนตัวเองก็ไม่อยากออกมา ออกมาปี ๒๕๔๑ ออกมาแล้วก็ไม่ผิดหวัง จึงอยากชักชวนเพื่อนออกมาด้วย คนที่มาอยากออกมา เพราะคิดว่าจะเสียเวลาทำมาหากิน ทำอาชีพนวดบ้าง ร้องเพลงบ้างไปตามเรื่อง

อ.ทรงพล

ผู้สูงอายุ ถ้าเราไปเยี่ยมเยียนสักครั้งสองครั้งเขาก็มีความสุขแล้ว

คุณบุญธรรม

มีคำแนะนำคือ

๑. ในการทำงานต้องมีความอดทน

๒. แนะนำแนวทางให้เขา

๑) เด็ก

-ถ้าสนใจ จะให้คำแนะนำเรื่องสถานศึกษา

-ถ้าไม่สนใจ จะชวนซิสเตอร์ไปด้วย แล้วจะนำเครื่องอุปโภคบริโภคไปช่วยเหลือเขาด้วย พอเขาได้รับการจุนเจือ ที่หลังเราไปก็จะคุยง่ายขึ้น

๒) ผู้ใหญ่

-ไม่มีอาชีพ อาชีพที่ไปแนะนำเขาไม่สนใจ

-ต้องทำให้เขาเชื่อถือและศรัทธา

๓) คนแก่

-แนะนำเรื่องเบี้ยยังชีพ ช่วยประสานงาน อบต.หรือเทศบาล ให้ ถ้ายื่นแล้วยังไม่ได้ก็ช่วยตามเรื่องให้ ตรงนี้จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ ความสัมพันธ์ที่ดีให้เรา

๓. วิธีการทำให้เขาเชื่อถือและศรัทธา
- ๑) เชิญมาร่วมกิจกรรมของสมาคม มาดูผลงาน
 - ๒) จัดกิจกรรมและเชิญคนตาบอดและญาติมาให้ความรู้
- หลังจากนี้จะเชิญมาร่วมกิจกรรมต่างๆ ก็ไม่ใช่เรื่องยาก
๔. ข้อมูลคนพิการ ต้องไปที่สาธารณสุขจังหวัด เขาจะแยกประเภทคนพิการให้เรา และคัดตาม เพศ และอายุให้ด้วย เวลาลงพื้นที่เราก็มักจะพบตามข้อมูลที่ให้มา ไม่เสียเวลา
๕. งบประมาณ มีปัญหาแต่อย่าท้อถอย อาจจะอาศัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- อ.ทรงพล** วิธีการทำงานภายใต้งบประมาณที่จำกัดอย่างไร เช่น การหางบประมาณเพิ่ม การจัดสรรทำอย่างไร
- คุณอดิศักดิ์** มีวิธีการบริหารจัดการคือ
๑. มีพื้นที่ทำงาน ๓ อำเภอ จัดสรรให้อำเภอละเท่าๆ กัน ให้แกนนำไปบริหารกันเอง
 ๒. บางพื้นที่ไปจ้างอาสาสมัครวันละ ๒๐๐ บาท มีค่าน้ำมันรถให้ต่างหากด้วย
 ๓. บางพื้นที่ไปกับสมาชิก อบต.ด้วย ถือว่า อบต.ก็ได้ผลงานด้วย
- คุณบุญธรรม** มีวิธีการบริหารจัดการงบประมาณคือ
๑. ยืมรถของสมาคมมาใช้
 ๒. จ้างคนไปด้วยวันละ ๒๕๐ บาท
 ๓. ให้ลูกสาวไปช่วยด้วย
- ในตอนหลัง คีรติสมาคม ไปรถมอเตอร์ไซค์ ลำบากหน่อยแต่ประหยัดมากขึ้น มีการไปร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานด้วย ทางหน่วยงาน เช่น พมจ.จะนัดคนมาเจอกันที่อบต. เทศบาล ศาลาประชาคม นอกจากนี้ยังมีการสื่อสารออกทางวิทยุ เช่น รายการร่วมด้วยช่วยกัน พอคนรับรู้ก็แจ้งข่าวมา ก็ช่วยได้มาก
- คุณปรีดาพร** สมาคมคนตาบอดจังหวัดสงขลา ตั้งมาได้ ๓ ปี แต่ยังไม่มียกของสมาคม จึงใช้วิธีการคือ
๑. เช่าเหมารถเวลาลงพื้นที่ จะพยายามเลือกรถที่ค่าจ้างน้อยที่สุด
 ๒. ค่าตอบแทนอาสาสมัคร ก็พยายามใช้คนในครอบครัว เพราะไม่ต้องให้ค่าตอบแทน
- ในการบริหารจะพยายามใช้ของที่ประหยัดที่สุด ประกอบกับคณะกรรมการสมาคมมีความเข้าใจกันดี และพาไปสัมผัสของจริงด้วย ว่าลักษณะการทำงานเป็นอย่างไร ยากลำบากแค่ไหน
- อ.ทรงพล** เคยติดต่อหรือประกาศรับสมัครอาสาสมัครที่เป็นนักศึกษามาฝึกงานหรือไม่ อาจจะได้อาสาช่วยงานมากขึ้น

- คุณยิ้ม มีคนมาติดต่อ แต่ยังไม่ได้ทำ เพราะต้องประหยัดงบประมาณ หรือบางคนเข้ามาก็ไม่อยากทำ ถอยไป เราก็เสียเวลาอีก แต่อย่างคุณบุญมา เขามาด้วยใจเป็นอันดับแรก แม้งานยากลำบากก็ไม่ถอย เราก็ได้กำลังสำคัญมาช่วยในการทำงาน
- อ.ทรงพล บางทีคนตาดีก็อยากจะเข้ามาทำงานเพื่อสังคม แต่เขาไม่รู้ช่องทาง ไม่มีโอกาส ไม่มีรูปธรรม
- คุณยิ้ม มีอาสาสมัครติดต่อเข้ามา ๑๒ คน แต่ยังไม่ได้เริ่มงาน
- คุณบุญมา แนวคิดนี้ มีความเป็นไปได้ แต่ต้องขึ้นกับนายกสมาคมมิงานให้เขาทำหรือไม่ เพราะเป็นโอกาสที่ทำให้เด็กได้เข้ามาช่วยพัฒนาสังคม

๓. ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

- อ.ทรงพล คำถามข้อที่สาม
๑. ที่ทำงานมา เรามีความรู้สึกอย่างไร ใจเราเป็นอย่างไร
 ๒. เรามีข้อคิดใหม่ ความรู้ใหม่จากการทำงานอย่างไรบ้าง
 ๓. เราทำอะไรเก่งขึ้น มีทักษะอะไรเพิ่มขึ้น

■ จังหวัดสงขลา

คุณปรีดาพร

๑. ความรู้สึก คือ ตอนแรกรู้สึกกังวล ไม่รู้ว่าเราจะทำได้หรือไม่ เพราะเรามองไม่เห็น แต่ตอนนี้มีใจ ไม่รู้สึกท้อ เพราะคนตาบอดที่ลำบากกว่าเรายังมีอีกเยอะมาก ที่ได้ทำงานมาตรงนี้ได้ รู้สึกภูมิใจ พ่อแม่ก็ภูมิใจ เวลาตาดีไม่เห็นไปไหน พอตาบอดไปได้ทั่วทิศ
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ เวลาลงพื้นที่ไปพบคนชราตาบอด อยากจะจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือ เป็นบ้านคนชราตาบอด โดยมีอาสาสมัครมาดูแล
๓. ทักษะใหม่ คือ ต้องมีการเตรียมตัว เตรียมข้อมูล มีความรอบคอบในการทำงาน ช่างสังเกต ช่างซักถาม กล้าพูดมากขึ้น

คุณยิ้ม

๑. ความรู้สึก คือ ตัวเองเป็นคนตาบอดและเกลียดคนตาบอด เพราะไปหาเพื่อนตาบอดให้ช่วยแนะนำ ก็ไม่ชอบงาน จึงไป พมจ. และรู้จักคุณบุญมา ได้มาเข้าร่วมเวทีการจัดการความรู้ครั้งแรก เป็นคุณเล่า ตอนนั้นไม่กล้าจับไมค์ เพราะ

กลัวและอาย ตอนนี้รู้สึกดีกับคนตาบอด อยากจะช่วยเขา สำหรับงานที่ทำ รู้สึก
ภูมิใจมาก ชีวิตมีคุณค่ามากขึ้น

๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ พบว่าเวลาทำงานมักจะจำไม่ได้ เพราะเป็นคนขี้ลืม
และได้ไปพบเจอเพื่อนๆ มากขึ้น ได้ความคิดใหม่ๆ และนำไปใช้
๓. ทักษะใหม่ คือ กล้าพูดมากขึ้น มีความมั่นใจในตนเอง เช่น การเข้าหาผู้หลัก
ผู้ใหญ่

ความคิดเห็น

อ.ทรงพล

อะไรทำให้เรามั่นใจมากขึ้น

คุณยิ้ม

สิ่งที่เราไปพบ คนที่ลำบากกว่าเรา เป็นแรงดลใจให้กับเรา คิดว่าถ้าเราช่วยเขาได้
เราจะรู้สึกภาคภูมิใจ

คุณปรีดาพร

มีคนรู้จักคุณยิ้มมากขึ้น เห็นความสามารถในการทำงานมากขึ้น ทำเขาเกิดให้
มั่นใจ

คุณยิ้ม

มีคนมาเชิญไปจัดเวทีออกร้าน เช่น ชายของ สาธิตการนวด

อ.ทรงพล

มีคนยอมรับเรามากขึ้น ศรีทธาเรา จะช่วยให้เรามีกำลังใจ คนจะยอมรับเรา
ต่อเมื่อ

๑. เรายอมรับตนเองก่อน

๒. เราต้องพิสูจน์ตนเอง มีผลงาน

ประสบการณ์ความสำเร็จ จะเป็นแรงบันดาลใจหนุน

คุณนงนาฏ

๑. ความรู้สึก คือ ปกติตนเองเป็นคนใจร้อน พอมาทำงาน รู้สึกว่าเราใจเย็นมากขึ้น
เพราะได้กำลังใจจากเพื่อนและจากตนเอง ได้ไปออกพื้นที่และพบคนตาบอด
หลายรูปแบบ คิดว่าตัวเราลำบากแล้ว ยังมีคนอื่นที่ลำบากกว่าเรามาก
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ เวลาลงพื้นที่อยากจะให้ อบต.มาร่วมกับเราด้วย มา
ช่วยเราด้วย
๓. ทักษะ คือ ปกติไม่กล้าพูด จะกล้าพูดมากขึ้น

ความคิดเห็น

คุณบุญมา

๑. ความรู้สึก คือ รู้สึกมีความสุขในการทำงาน มี
คนตาบอดอีกเยอะ เรามีงานทำตลอด รู้สึกมี
ความสุข มีแรงมีกำลังใจในการทำงาน
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ บางครั้งคิดว่ามีคุณ
กล้าเดิน เพราะกลัวจะตกคุณ พอกล้าแล้ว มีคุณ บาง

ที่ก็ไม่ตก เพราะเรากล้า และเวลาทำงานต้องพยายามเคลื่อนไหวในการทำงานให้เร็วขึ้น ไปพบเขาเร็วขึ้น จะได้ช่วยเหลือเขาเร็วขึ้น

๓. ทักษะใหม่ คือ ตอนนี้มีความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น พอมั่นใจรู้สึกที่เราทำอะไรก็เก่งไปหมด ไปไหนมาไหนก็ไปเองได้ ไม่ต้องมีพี่สาวไปรับไปส่ง ตอนนี้คุยเก่งขึ้น เพราะไปเข้าร่วมประชุมบ่อย และได้เรียนรู้จากที่ประชุม

คุณปรีดาพร คุณนงนาฏ พอมองเห็น จะมีน้ำใจ ช่วยเหลือคนตาบอดด้วยกัน ยิ่งไปพบคนตาบอดมากขึ้น จะยิ่งมีกำลังใจมากขึ้น

■ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คุณอดิศักดิ์

๑. ความรู้สึก คือ ตอนแรกจะไม่สนใจคนตาบอดเลย จะอยู่ในแวดวงของคนตาดี พอได้เข้าร่วมประชุมเวทีการจัดการความรู้ รู้สึกชอบเพราะได้ความรู้
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ ได้รู้จักหน่วยงานราชการมากขึ้น รู้ว่ามีหน่วยงานหลายแห่งที่เราเข้าไปของงบประมาณได้ และรู้จักตนเองมากขึ้นคือ เมื่อก่อนเป็นคนใจร้อน ตอนนี้อยู่เย็นมากขึ้น การเข้าหาผู้ใหญ่เป็นมากขึ้น
๓. ทักษะใหม่ คือ กล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก

■ จังหวัดนครศรีธรรมราช

คุณสุบิน

๑. ความรู้สึก คือ แต่ก่อนคบแต่คนตาดี ตอนนี้หันมาคบหาคนตาบอดมากขึ้น รู้สึกยอมรับคนตาบอดมากขึ้น แต่ก่อนไม่เปิดตัว เก็บตัว ผู้หลักผู้ใหญ่ก็ให้โอกาส รู้สึกดีใจซาบซึ้ง ภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์ให้กับส่วนรวม
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ ได้ประสบการณ์จากพี่ๆ และคนตาบอดมากขึ้น และอยากจะร่วมงานกับคนตาบอดที่มีประสบการณ์มากๆ
๓. ทักษะใหม่ คือ กล้าพูดมากขึ้น เช่น เมื่อก่อนไม่พูดภาษากลาง รู้สึกอาย แต่ตอนนี้กล้าพูดมากขึ้น มีคนยอมรับมากขึ้น เวลาไปไหนก็มีคนถามถึง

คุณสุเทพ

๑. ความรู้สึก คือ เบื่อคนตาบอดมาก เพราะเป็นคนตาดีมาก่อน ยิ่งมาตาบอดยิ่งเบื่อ เพราะคนตาบอดไม่รัก ไม่สามัคคี มีแต่ความขัดแย้งกัน พอคุณบุญธรรมมาชวนให้มาช่วยงาน ก็คิดว่าเราต้องช่วยกัน แต่การจะทำให้คนตาบอดรักกันได้หรือไม่ อยู่ที่

- จิตสำนึก ไม่พึงเหตุผลของคนอื่น เชื่อมมั่นในตัวเองมากเกินไป
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ คิดว่า ถ้าเราได้ไปช่วยคนอื่น ได้สัมผัสด้วยตนเอง เราไปช่วยให้เขาเดินได้อย่างมั่นคง เราก็มีความสุข
 ๓. ทักษะใหม่ คือ ตอนตาดี เรียนสูง แต่ไม่ค่อยพูด ตอนตาบอดพูดเก่งขึ้น พูดและทำในสิ่งที่ถูกต้อง
- อยากให้การทำงานของเรานี้ในแต่ละครั้ง แม้จะมีความยากลำบาก แต่ถ้ามีการเริ่มต้นแล้วจะมีก้าวต่อมาเอง

คุณบุญธรรม

๑. ความรู้สึก คือ งานที่ทำนี้ ตอนแรกคิดว่าทำไปตามหน้าที่ แต่พอได้มาสัมผัสแล้ว รู้สึกว่าดี ได้ความรู้ รู้สึกท้อแท้ เบื่อเหมือนกัน แต่พอนึกถึงคนที่มีโอกาส ก็ต้องมาทบทวนตนเอง ว่าเราจะต้องทำต่อ ก็มีกำลังใจขึ้นมา
๒. ข้อคิดใหม่/ความรู้ใหม่ คือ การทำงานในพื้นที่นี้ต้องอาศัยความพยายามมาก บางคนเข้ามาแล้วก็อยู่ไม่นาน จึงต้องเลือกคนที่มีใจในการทำงาน เพื่ออยากจะทำสร้างในคนพิการในพื้นที่ได้มีชีวิตที่ดีกว่าเดิม
๓. ทักษะใหม่ คือ ได้รู้จักหน่วยงานต่างๆ เข้าใจวิธีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานมากขึ้น เช่น เวลาจะทำงานอะไรก็จะเชิญทุกหน่วยงาน หรือไปร่วมกิจกรรมของหน่วยงานต่างๆ ทำให้คนอื่นเห็นว่า นักเรียนที่ฝึกการนวดนี้มีศักยภาพดี เป็นที่ยอมรับ

อ.ทรงพล

ในกลไกการทำงานจะมีทีมส่งเสริมการเรียนรู้

คุณบุญธรรม

ในการทำงาน จะมีการประสานงานกันกับคุณปริดาพร คุณสมพร คุณยิ้ม

คุณปริดาพร

๑. ในการลงพื้นที่ ชี้แนะวิธีการให้กับคนลงพื้นที่
๒. มีการเตรียมข้อมูลให้
๓. ประสานงานกับคุณบุญธรรม

อ.ทรงพล

บทบาทคุณปริดาพร

๑. ทำงานในพื้นที่
๒. ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับแกนนำรุ่นใหม่

คุณตรุณี

ทำหน้าที่เป็นคนรวบรวมข้อมูล และพิมพ์สรุปให้ มีการลงพื้นที่ตามไปดูการทำงานด้วย

อ.ทรงพล

ทางสถาบันจะต้องให้จัดส่งข้อมูลอะไรให้บ้าง

คุณตรุณี

เวลามีประชุมอะไรก็ตามจะสรุปข้อมูลส่งไปให้ทางสถาบันด้วย

อ.ทรงพล

ช่วงนี้เป็นช่วงเวลาที่จะให้แต่ละภาคสรุปและन्हตัวเองให้ชัดเจน

คุณสุเทพ ตอนนี้ทางราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้คัดเลือกให้เป็นตัวละครในการฝึกอาชีพให้กับ
คนตาบอดด้วย นี่เกิดจากผลที่เราทำงานจริง

ความคิดเห็น

คุณปรีดาพร

๑. แต่ละคนมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองมากขึ้น เช่น กล้าคิด กล้าพูด กล้า
นำเสนอ แม้แต่ตนเองด้วย มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี
๒. เพื่อนๆ มีความสนิทสนมกันมากขึ้น
๓. กระบวนการแบบนี้ มีความเป็นกันเองมากขึ้น ไม่เป็นทางการ ความคิดจะเปิด
ตลอด ไม่เกร็ง ได้เก็บเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยไปใช้ในพื้นทีของเรา

คุณอดิศักดิ์

๑. ได้ความรู้แนวคิดใหม่ๆ เช่น การทำหนังสือไปถึงสถาบันการศึกษา
๒. ได้ความรู้จากเพื่อนมาปรับปรุงงานของตนเอง

คุณบุญธรรม

๑. เวทีแบบนี้เราจัดมาหลายครั้งแล้ว เป็นเวทีสอนเรา ให้ความรู้ ให้มาแลกเปลี่ยน
พยายามปลุกใจเราให้เดินหรือทำงานไปอย่างมั่นใจและมั่นคงยิ่งขึ้น

คุณตรุณี

๑. มองเห็นการทำงานของทีมงาน มีการพัฒนาการทำงานที่ดีขึ้น
๒. มีการลำดับกระบวนการ ความคิด และการนำไปใช้ มองเห็นว่าเราจะได้
ประโยชน์จริง เหมือนไม่มีอะไร ถ้าเราตั้งใจฟัง เราจะได้ความรู้

อ.ทรงพล

เวทีนี้เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เราจัดระบบความรู้ ความคิด ช่วยฝึกฝน
เตรียมการนำเสนอข้อมูลโดยตรงประเด็น ปกติเราเป็นคนทำงานเก่ง เวทีนี้จะ
ช่วยเติมหรือพัฒนาเราให้พูดเก่งขึ้นจากงานที่เราทำ เราจะพูดได้ง่ายขึ้น แต่
ต้องหมั่นฝึกฝน การเป็นแกนนำ เราต้องทำงานกับคนจำนวนมาก ทั้ง
ชาวบ้าน ข้าราชการ เพราะฉะนั้น เราต้องฝึกเรื่องการสื่อสารให้เหมาะสมกับ
กลุ่มคนต่าง ๆ

ในวันพรุ่งนี้ เราจะมาคุยกันว่า การที่เราเป็นแกนนำ เป็นผู้นำ ผู้นำและแกนนำ
จะต้องมีคุณลักษณะอย่างไร มีความรู้เรื่องอะไรบ้าง แล้วเรารู้แล้วหรือยัง
และต้องมีความรู้ ทักษะอะไรบ้าง เช่น ฟังเป็น พูดเป็น เขียนโครงการได้ ฯลฯ
เช่น ถ้าเราเป็นสมาคม เราจะต้องมี

๑. การพัฒนาคน
๒. การพัฒนาระบบข้อมูล
๓. การพัฒนาองค์กร

๔. การพัฒนาเรื่องระบบสวัสดิการ

ประเด็นเหล่านี้ เราอาจจะนำมาแลกเปลี่ยนในเวทีที่เราพบกันทั้ง ๕ ภาค

- อ.ทรงพล** ที่ผ่านมาระบบพัฒนาแกนนำโดยใช้เงินเป็นตัวตั้ง ขาดการพัฒนาด้านจิตใจ
- คุณย้อม** ถ้าขอความร่วมมือ เชิญมาประชุม ไม่มีใครมา แต่ถ้าบอกว่ามีค่ารถให้สี่ห้าร้อยจะมากันเพียบ
- คุณบุญธรรม** เกิดจากคนเก่าที่พัฒนาแล้วเกิดการถล่มถล่มแย่งชิงอำนาจคนที่มาทีหลัง เพราะฉะนั้น ต้องทำใจ อดทนอดกลั้น
- อ.ทรงพล** อนาคตคนตาบอดจะเป็นอย่างไร
- คุณบุญธรรม** ถ้าปักธงไว้แล้วจะต้องฝ่าฟันไปให้ถึง ใช้เหตุและผลเป็นตัวตั้ง ประกอบกับความตั้งใจจริง อย่าท้อถอย
- คุณย้อม** บางคนก็พยายามจะมาถอนเสาเรา บางคนเป็นคนที่เราพยายามจะพัฒนาให้มาเป็นแกนด้วย
- อ.ทรงพล** ใช้หลักความอดทนของคุณบุญธรรมได้หรือไม่
- คุณบุญธรรม** ใช้ได้ แต่ต้องตั้งหลักให้ดี
- คุณปรีดาพร** บางครั้งใช้เหตุผล เขาก็ไม่ฟัง เราต้องนิ่งไว้ก่อน ให้เขาเย็นลงก่อน
- อ.ทรงพล** รากของปัญหาจากการพัฒนาที่มาสมดุลหรือเปล่า เราละเลยการคุยเรื่องจิตใจ เราไปเน้นการพัฒนารายได้ อาชีพ ขาดการพัฒนาจิตใจ ขาดการศึกษา ถ้าเรามัวแต่ใช้ความอดทน ต่อไปจะมีความยั่งยืนหรือเปล่า
- เรื่องนี้เป็นปัญหาในระดับสมาคมจังหวัดด้วย ถ้าเราจะพัฒนา เราต้องการให้หน้าตาของสมาคมเป็นอย่างไร ถ้าเรามีสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จะยังมีแต่ความขัดแย้งหรือเปล่า
- คุณบุญธรรม** คนที่ไม่ปรารถนาดีมีส่วนน้อย แต่พอเขาเกาะกลุ่มกันแล้วก็จะก่อวาทกรรมใหญ่ สิ่งที่เราขาดคือ การประชุม ชี้แนะ การเชิญหน่วยงานอื่นมาร่วมทำความเข้าใจ บางคนที่ไม่เห็นด้วยกับเรา เขาไม่มา แถมยังปลุกกระดมให้คนอื่นไม่มาร่วมกับเราด้วย
- ตอนนี้พยายามใช้ความอดทน ความดีที่เราให้ไม่พอสำหรับเขา สิ่งที่เราให้เขาไม่พอใจ เลยกลายเป็นเส้นขนาน จึงต้องพยายามคุยให้สมาชิกใหม่ ๆ เข้าใจได้ โดยเฉพาะเรื่องงบประมาณ (เรื่องผลประโยชน์) ต้องชี้แจงให้เข้าใจเสมอ ไม่งั้นจะถูกฝ่ายตรงข้ามโจมตีได้
- อ.ทรงพล** เรากำลังนำสถานการณ์จริงมาเรียนรู้ในการทำงาน
๑. ต้องมีความโปร่งใส ให้ข้อมูลได้ ตรวจสอบได้
 ๒. ต้องมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง
 ๓. ต้องมีผลงานให้สมาชิกเห็นเป็นที่ประจักษ์

๔. ต้องทำให้สมาชิกมีความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ไม่ใช่นำเรื่องผลประโยชน์เป็นตัวตั้ง

ตอนนี้เราจะเลยมิติการพัฒนาเรื่องคุณธรรม เช่น การปลูกฝังว่าเมื่อเราช่วยเหลือตนเองได้แล้ว เราไปช่วยเหลือคนตาบอดอื่น ๆ อย่างไร แต่เราไปเห็นเรื่องรายได้ และการพัฒนาอาชีพ จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สะท้อนให้เห็นจุดอ่อนจุดแข็งของกระบวนการของคนตาบอดภาคใต้

คุณบุญธรรม

เราไปชวนออกมาฝึกขนาด เขาก็หวังแต่จะได้ผลประโยชน์ เราขาดการพัฒนาและฟื้นฟูจิตใจเขาให้มีความเสียสละ ไม่ใช่เราเลยและไม่ทำ แต่มันเกี่ยวข้องกับงบประมาณด้วย จึงยังทำไม่ได้ เพราะทุกอย่างจะต้องมีค่าใช้จ่าย คนที่จะให้เขาใช้จ่ายเอง โดยสมาคมไม่เอื้อเพื่อเลย เขาก็ไม่มา ตอนนั้นมาคิดว่า คนแบบนี้เราต้องตัดออกไป แล้วมาพัฒนาคนรุ่นใหม่ พื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชเราไม่มีทุน เพราะเราเริ่มต้นจากศูนย์

คุณยิ้ม

คนที่มีแนวคิดจะก่อคุณ มักจะไม่คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวม ไม่คิดช่วยเหลือคนอื่น สำหรับคนเก่าอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ยาก แต่คนใหม่อาจจะพัฒนาได้ง่ายกว่า

อ.ทรงพล

เขาทำไปเพื่ออะไร

คุณบุญธรรม

มี ๒ เรื่องคือ

๑. เขาทำไม่ได้ แต่เราทำได้ เขาจึงไม่พอใจ

๒. เขาหวังผลประโยชน์ในการบริหารจัดการ

ถึงเราให้เขาเข้ามาบริหาร เขาก็ทำไม่ได้ และคนอื่นก็จะเดือดร้อน เพราะฉะนั้น เราต้องไม่ท้อถอย เพื่อที่จะพัฒนาให้คนรุ่นใหม่ขึ้นมาได้

อ.ทรงพล

สถานการณ์ที่เกิดขึ้นมันบอกอะไรเรา

คุณอดิศักดิ์

๑. จะเลือกคนโดยดูที่ความสามารถ จิตใจ ว่าเขาเป็นอย่างไร

๒. ถ้ามีคนไม่พอใจ ให้เขาบอกมา เราจะแก้ไขให้ดีขึ้น

๓. มอบหมายงาน พื้นที่ให้เขา ให้เขามีอิสระ ไปบริหารจัดการเอง

อ.ทรงพล

ตอนนี้เรามองเห็นจุดอ่อนหลายชั้นของเครือข่ายคนตาบอด เช่น

๑. การมีโครงสร้างหลายชั้น ตั้งแต่เขต ภาค จังหวัด แต่ขาดความชัดเจนในบทบาทหน้าที่

๒. ความรู้ความสามารถ/ศักยภาพของแกนนำ ไม่ตรงกับโครงสร้างหรือบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ (พัฒนาไม่ทันกัน)

เราจะต้องพัฒนาอะไรเพิ่ม และพัฒนาด้วยวิธีการไหน

- คุณบุญธรรม โครงสร้างเราไม่เข้มข้น ในการบริหารสมาคมมีความแตกต่าง ผู้นำไม่ต้องควักกระเป๋าตัวเอง แต่สมาคมผู้นำต้องเสียสละ เพราะไม่มีงบประมาณ บางครั้งผู้นำก็ต้องมีผลประโยชน์บ้าง ไม่อย่างนั้น เขาก็ไม่เข้ามา เพราะไม่ได้อะไร
- คุณย้อม วิสัยทัศน์ของนายกสมาคมแต่ละคนไม่เหมือนกัน
- คุณปริดาพร เราไม่เคยได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานไหน เราเข้าไปหาเขาเอง แต่บางคนทำงานแบบตั้งรับ รอให้หน่วยงานมาช่วยเหลือ เรื่องมุมมองความคิด ตนเองเป็นคนที่มีมองเห็นมาก่อนจึงมองต่างคนอื่น เพราะตนเองเป็นคนที่ไม่เดือดร้อน เรื่องฐานะทางบ้าน คือพื้นฐานที่มาของผู้นำจะต่างกัน ทำให้คิดต่างกัน
- อ.ทรงพล เราทำงานอยู่ภายใต้ความหลากหลาย เราจะไปจัดการให้เหมือนกันหมดไม่ได้ จากที่เราสะท้อนมาจะเห็นความหลากหลายและจุดอ่อนจุดแข็งอีกเยอะ เมื่อคนเรามีวิธีคิดต่างกันวิธีทำก็ต่างกัน เวลาจะทำอะไรจะต้องมียุทธศาสตร์หรือนโยบายในการบริหาร สำหรับสมาคมของคนตาบอดก็เช่นกัน เราจะต้องมีวิสัยทัศน์ มีนโยบายในการทำงาน และเราก็มีสิทธิ์ที่จะฝันว่าเราอยากจะให้หน้าตาของสมาคมเราเป็นอย่างไร
- กรณีการบริหารเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ละพื้นที่ก็มีวิธีการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน หรือวิธีการทำงาน การลงพื้นที่ไปค้นหาคนตาบอด การจัดสวัสดิการ การบริหารจัดการสมาคม ฯลฯ ซึ่งจะทำอย่างไรให้แกนนำได้นำเทคนิควิธีการต่าง ๆ เหล่านี้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน
- คุณบุญธรรม ถ้าเราจะให้องค์กรเข้มข้น คณะกรรมการที่คัดสรรเข้ามาทำงานจะต้องมีคุณลักษณะดังนี้
๑. มีฐานะครอบครัวไม่เดือดร้อน
 ๒. มีเวลาในการทำงานเพื่อช่วยเหลือสังคม
 ๓. มีความรู้ความสามารถ
- ปัญหาคือ
๑. หากคนที่มีคุณลักษณะเหล่านี้ได้ยาก
 ๒. จำนวนคนในสมาคมที่มีคุณลักษณะเหล่านี้มีน้อย
- คุณย้อม บางครั้งเราไปชวนเขาไปทำงานสังคม เขาจะอ้างว่าวันนี้มีลูกค้าเยอะไปไม่ได้
- คุณปริดาพร ต้องมีการบริหารเวลา ระหว่างงานประจำ(อาชีพ)และงานของสมาคม ถ้าเรารู้จักแบ่งงาน งานของเราจะไม่เสียด้วย
- คุณสุเทพ บางครั้งเราตั้งใจไปทำงานเพื่อสังคม แต่ไปแล้วเหมือนติดกับสังคม

คุณสุชาดา

มีข้อสังเกตคือ

๑. ในการทำงานกับคนที่ต้องการภาคี แนวร่วม มีความหลากหลาย คนที่เห็นต่างก็มี แต่ต้องดูว่า เขาเห็นต่างในอะไร แนวคิดหรือวิธีการ และเราให้หลากหลายให้ได้
๒. องค์กรเราจะต้องเติบโตและเข้มแข็ง เราวางโจทย์ไว้แบบไหน เช่น จำนวนสมาชิก เราก็จะต้องหาจำนวนสมาชิกให้มาก หรือเราวางโจทย์ที่สมาชิกมีส่วนร่วมคิดร่วมสร้าง เราจะต้องอยู่บนความหลากหลายให้ได้
๓. ในส่วนของแผนงานฯ ในการทำงาน เราเป็นองค์กรสนับสนุน ที่จะฟอร์มทีมขึ้นมาเพื่อพัฒนาสมาชิก เพื่อให้อยู่ร่วมกับคนอื่นได้ดี
๔. ในการพัฒนาองค์กร มีประเภทและความต้องการของคนตาบอดที่เยอะมาก และเราแก้ปัญหาด้วยวิธีการเพียงไม่กี่วิธี แต่เรามีคนตาบอดเป็นล้านเป็นแสน ในการพัฒนาคำตอบไม่ได้อยู่ที่เงินเสมอไป บางครั้งเราจะต้องมีวิธีการที่จะเชื่อมกับรัฐให้ได้ เพราะเราไม่มีทางหาเงินได้พอหรือ ถ้าอยากอยู่ได้อย่างเรียนรู้ ต้องอยู่ได้ท่ามกลางศัตรูที่มองไม่เห็น

อ.ทรงพล

ในการทำงาน เราต้องทำงานกับคนที่มีความหลากหลาย เป็นธรรมชาติของมนุษย์ เราจะเรียนรู้ได้ดีจากคนที่คิดต่างจากเรา แต่ความต่างนั้น เราจะต้องนำมาคิดพิจารณาด้วย

คุณสุเทพ

เราคิดว่าเราดี เขาคิดว่าเขาดี แล้วสาเหตุปัญหามาจากตรงไหน

คุณสุชาดา

แม้แต่ตัวเราเอง เราไม่สามารถกำหนดอะไรได้ตามใจทุกเรื่อง หรือในเรื่องเดียวกัน เราก็คิดไม่เหมือนกัน เมื่อเวลาต่างไป และยิ่งเรื่องความคิด ต่างคน ยิ่งคิดแตกต่าง และหลากหลายมาก แต่ไม่ว่าผลจะออกมาเป็นอย่างไร ให้เรามองว่าเป็นบทเรียน เพื่อที่เราจะได้ไม่สะดุดขาของตัวเองในวันพรุ่งนี้
กลุ่มคนที่มาในเวทีนี้ ย่อมมีเหตุผลที่ดีของการคิดและการทำ แต่ทุกคนย่อมไม่เหมือนกัน

คุณสุเทพ

ก้าวไปเดียวกัน แต่คนมองต่างมุมกัน

อ.ทรงพล

ทำอย่างไร เราจะทำให้คนมองได้รอบด้านมากขึ้น และมองในมุมที่เพื่อนมองเห็นด้วย เพื่อที่จะได้เข้าใจเขา

คุณสุชาดา

ในฐานะที่เราจะต้องอยู่กับองค์กรของคนตาบอดต่อไป เราจะต้องฝึกถอย คนที่ถอยวันนี้ เพื่อที่จะชนะตัวเองในวันหน้า ที่สำคัญคือ ชนะใจตัวเอง

คุณบุญธรรม

ผู้ชนะก็มีความทุกข์ เพราะคิดกังวลว่า ต่อไปเราอาจจะเป็นผู้แพ้ในวันหน้าได้ และไม่รู้ว่าจะต่อไปคนที่แพ้จะมาทวงความชนะคืนไปเมื่อไร

- คุณสุชาดา ตัวเราชนะ แต่เราอาจจะแพ้ทั้งองค์กร คือ องค์กรของคนตาบอด ผากให้คิดว่า เพราะแสดงถึงความไม่มีเอกภาพขององค์กร
- คุณปรีดาพร ความดี เราทำได้ทุกที่ ไม่ต้องมาศัยทำผ่านองค์กรของคนตาบอด ก่อนมาอยู่ที่นี่เราก้ ทำมาก่อนแล้ว
- คุณสุเทพ คนเราให้ความสำคัญกับเงินมากใช่หรือไม่
- อ.ทรงพล คนเราให้คุณค่ากับเงินไม่เท่ากัน เงิน ๑ บาท แต่ละคนยังให้ค่าไม่เท่ากัน บาง คน ๑ บาททำอะไรได้ตั้งหลายอย่างแต่บางคนทำอะไรไม่ได้เลย
- อ.ทรงพล กรรมการสมาคมจังหวัดจะต้องมีกี่คน
- คุณปรีดาพร ประมาณ ๖ คนขึ้นไป
- คุณสุเทพ จะทำอย่างไรกับคนที่ยังไม่ให้ความร่วมมือกับเรา
- อ.ทรงพล จะทำอะไรจะต้อง รู้เรา รู้เขา รู้สถานการณ์ เวลาจะทำงานกับใคร จะต้องรู้ใจ เขา รู้ว่าเขาชอบอะไร ไม่ชอบอะไร บางครั้งพาไปถึงเป้าหมายตรง ๆ ไม่ได้ ต้องพาไปอ้อม ๆ เหมือนที่ในหลวงบอก เราจะต้อง เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา เช่น จะต้องเข้าใจวิธีคิด วิธีการทำงานของเขา ถ้าเราไม่เข้าใจเราจะต้อง เข้าถึงเขาก่อน หรือจากที่มาเป็นวิทยากร จะต้องฟัง และเรียนรู้จากคนตา บอดก่อน
๑. ต้องเข้าใจความหลากหลาย และทำงานท่ามกลางความหลากหลายได้
 ๒. สร้างการมีส่วนร่วมจากคนที่เกี่ยวข้อง
- เชื่อมโยงไปถึงหลักคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ต้องมี
๑. มีเป้าหมาย มีวิสัยทัศน์ มีธงร่วมกัน
 ๒. มีการคิดอย่างรอบด้าน มองในมุมที่คนอื่นไม่มอง หรือมองในมุมที่มาจาก คนอื่นด้วย เพื่อที่จะได้เข้าใจเพื่อนมนุษย์
- ทำไมเราคิดไม่เหมือนคนอื่น และอะไรที่ทำให้คนอื่นคิดไม่เหมือนเรา
- เราเริ่มเรื่องการจัดการความรู้เพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เราจะต้องนำ ด้านไหนบ้าง
- คุณสุบิน ท่านรองมีความคิดเห็นอย่างไร
- คุณสุชาดา เล่นเกมคอมพิวเตอร์
- คุณสุเทพ แสดงว่าผู้นำเราก้ยังไม่มีความรับผิดชอบเหมือนกัน
- คุณอดิศักดิ์ ทางทีมจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ไม่มา เพราะคนหนึ่งไม่ว่างและอีกคนติดต้อไม่ได้
- คุณย้อม ทางจังหวัดสงขลา เปลี่ยนคนมาหลายคน กว่าจะได้ตัวจริง
- คุณสุชาดา เวทีนี้ เพราะไม่ได้เลือกคนตัวจริง เสียงจริง
- คุณบุญธรรม เวทีนี้อยากจะให้คนที่เคยเข้าร่วมแล้ว มาเข้าอย่างต่อเนื่อง ไม่อยากให้เกิดคนคน ใหม่

คุณสุเทพ
อ.ทรงพล

ในระดับสมาคมยังรับผิดชอบไม่ได้ ต่อไปจะไปรับผิดชอบต่อประเทศชาติได้ยังไง
เราต้องมองปรากฏการณ์ให้เป็นเรื่อง
ของการเรียนรู้ ว่าสิ่งที่ทำ มีจุดบกพร่อง
ตรงไหน ถ้าจะทำไม่เราจะทำอย่างไร
เราจะต้องเป็นผู้นำเขา แล้วเราจะนำเขา
ในเรื่องอะไร คนเราจะสร้างศรัทธา
ความเชื่อถือได้ จะต้องสร้างภาวะการ
เป็นผู้นำใน ๔ เรื่องคือ

๑. ด้านจิตใจ คือ จะต้องเข้าใจ ใส่ใจ เห็นใจ สนใจ ใจสู้
๒. ด้านความคิด คือ จะต้องคิดดี คิดเก่ง คิดกว้าง คิดลึก คิดสร้างสรรค์
๓. ด้านการพูด การสื่อสาร คือ จะต้องพูดเป็นระบบ เป็นขั้นตอน พูดชัดเจน
๔. ด้านการปฏิบัติ คือ จะต้องทำเก่ง ทำได้ผล จับต้องได้
วัตถุประสงค์

๑. ฝึกทักษะการถอดบทเรียนจากการปฏิบัติงาน ในการทำงานต้องอาศัย
ความจำมาก แต่ลำพังความจำอย่างเดียวอาจจะไม่พอ อาจจะต้องใช้
เครื่องอัดเสียงมาช่วย และนำสิ่งที่บันทึกมาทบทวน ฝึกฝนการจัดระบบ
ข้อมูล ฝึกฝนการพูดอะไรให้มีข้อมูลรองรับ เป็นระบบ (ทำงานแล้วถอด
บทเรียนตัวเองบ่อย ๆ จะเป็นการฝึกฝนตัวเองไปด้วย)
๒. ฝึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำประสบการณ์การทำงานมาแล้ว และฟังจับ
ประเด็นจากที่เพื่อนเล่า ฝึกการเชื่อมโยงความคิด และนำไปใช้ประโยชน์
๓. เตรียมพวกเรา เพื่อไปนำเสนอในเวที ๕ ภาค เช่น

ประเด็นในการนำเสนอ

เราค้นหาคนตาบอดได้กี่คน

รูปแบบการช่วยเหลือเป็นอย่างไร

เราได้ข้อคิดใหม่ ความรู้ใหม่อะไร

ประเด็นในการแลกเปลี่ยน

การพัฒนาแกนนำคนตาบอดแต่ละระดับ

การพัฒนาสมาคม

ความเป็นสมาคมจะเป็นอย่างไร

จะต้องมองให้ดี ว่ามีอะไรที่ควรทำและไม่ควรทำ

การจัดสวัสดิการ

เวลานำเรื่องการจัดการความรู้เข้าไปเสริมการทำงานของคน จะต้องเชื่อมโยงเข้าไปในงานของเขา และจะต้องมีพี่เลี้ยง

งานที่เราทำมีความหลากหลาย เราทำงานกับคนจำนวนมาก เราจะต้องมีเครื่องมือที่หลากหลาย กระบวนการพัฒนาแกนนำคนตาบอดยังมีอะไรอีกเยอะมากที่เราจะต้องเรียนรู้ เพื่อตัวเราเองและเพื่อคนตาบอดด้วยกัน อย่าไปท้อ ที่สำคัญคือ เรื่องการวางจิตวางใจ และเรื่องคุณธรรม พยายามเรียนรู้จากสิ่งที่เราจะทำให้ดี

คุณยิ้ม

คิดว่าเราจะทำได้หรือไม่

คุณสุเทพ

เราจะต้องสร้างคนตาบอดให้มีศีลธรรมก่อน จึงจะเกิดปัญญา

อ.ทรงพล

จะสร้างอย่างไร

คุณปรีดาพร

เวลาทำโครงการอะไรก็ตาม น่าจะบรรจุวิชาลงไปว่าจะมีวิชา เช่น หน้าที่ศีลธรรม ตามศาสนาของแต่ละคน

อ.ทรงพล

อาจจะนำคนที่มีความประพฤติดีอยู่ในใจ ให้เขานำมาเล่าให้ฟัง เป็นการหยิบธรรมะที่อยู่ในวิถีประจำวันของเขามาเล่าให้ฟัง

อย่าไปติดเรื่องการนั่งสมาธิ สวดมนต์

คุณบุญมา

อาจจะมาตั้งต้นที่การพูดในแง่บวกกันก่อน อย่าเพิ่งเริ่มใช้คำว่า ธรรมะ ค่อยๆ เริ่มวันละนิดวันละหน่อย แล้วเขาจะซึมซับไปเอง

คุณปรีดาพร

ค่อยๆ ดึงไป เช่น วันพระ พาไปเวียนเทียน

คุณสุบิน

เดือนหนึ่ง อาจจะเชิญพระมาบรรยายให้ฟัง

อ.ทรงพล

มีเทพธรรมะเยอะมาก อาจจะคัดมาเปิดให้คนฟัง

คุณสุชาดา

บางครั้งอาจจะต้องหยิบเนื้อหาที่เราทำขึ้นมาตอกย้ำว่า เราทำเพื่อผู้อื่น เพื่อส่วนรวม เช่น การนวด มีรายได้ ๒๐ บาท อาจจะขอให้สมทบ ๓ บาท เพื่อเข้ากองทุน ให้เขามีส่วนร่วม และจิตสาธารณะจึงจะเกิด เวลามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น เขาจะรู้สึกว่าเป็นเรื่องของเขาด้วย หรือเวลาที่มีกิจกรรมอะไร เขาอาจจะพากันออกไปนวดเพื่อสาธารณประโยชน์ ตรงนี้จะทำให้ภาพการทำงานของเราในสังคมดีขึ้น ค่าตอบแทนที่เราจะได้รับ คือ การได้รับการยอมรับ ความชื่นชมจากสังคมและสมาชิกด้วย

คุณสุเทพ

เรานำเขาเข้าไปสู่สังคม โดยนำเขาไปบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

อ.ทรงพล

ทำได้หลายแบบ แต่ทำไปแล้ว ต้องสร้างความเข้าใจทั้งก่อนทำ ระหว่างทำ และหลังทำให้ดี มีการทบทวนและแลกเปลี่ยนกับคนอื่น เพื่อตรวจสอบอารมณ์ ความคิดกันด้วย

- คุณสุชาดา เวลามีคนเข้ามาในร้าน อาจจะต้องเล่าให้เขาฟังว่าเรากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ให้เขาเข้าใจการทำงานของคนที่ตามอดมากขึ้น
- คุณปรีดาพร ที่ผ่านมา เราทำการกุศลอยู่ เช่น นวดการกุศล แต่ทำแล้วไม่ได้กลับมาทบทวน
- คุณสุชาดา เราต้องหมั่นฟังและคิดอยู่เสมอ หมั่นคิดและถามว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้เกิดขึ้นเพราะอะไร ให้เกิด อ้อ! และ เอ๊ะ! ให้ได้
- อ.ทรงพล เรามีร้านนวดกันอยู่แล้ว เวลามีคนมานวด น่าจะมีการเปิดเพลงบรรเลง หรือ เทปธรรมะ มีคำแนะนำว่าทางศูนย์คุณธรรมให้การสนับสนุนเรื่องการทำความดีอยู่ เราอาจจะทำเรื่องคุณธรรมในวิถีชีวิตของคนตามอด เขาก็อาจจะสนใจ แต่จะต้องทำให้มันเนียนไปกับวิถีชีวิตของเรา ไม่แปลกแยก แต่อาจจะต้องมีคนมาชวนคิดชวนคุยด้วย เพื่อเปลี่ยนมุมมองความคิด
- คุณสุเทพ ความเจริญทางด้านวัตถุไปเร็วมาก ทางด้านจิตใจตามไม่ทัน
- อ.ทรงพล สังคมเหมือนกระแสน้ำที่เราตกไปและไหลไปเรื่อย ๆ เรากำลังตกอยู่ในกระแสของความวิบัติโดยไม่รู้ตัว
- อ.ทรงพล เราเกิดมาเพื่ออะไร
- คุณสุเทพ เกิดมาใช้กรรม
- คุณสุบิน เพื่ออยู่ เพื่อความอยู่รอดที่ถูกต้อง
- คุณยิ้ม เพื่อธรรมชาติ
- คุณปรีดาพร เพื่อเดินไปสู่ความดับ
- คุณอดิศักดิ์ เพื่อใช้เวรใช้กรรม ถ้าไม่หมด ก็ชาติหน้าเกิดใหม่
- อ.ทรงพล คิดอย่างไร กับคำพูดที่ว่า เกิดมาเพื่อการเรียนรู้ เรียนรู้ไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ถ้าเราวางจิตใจแบบนี้ เราจะมีเป้าหมายในการใช้ชีวิต เพื่อรู้จักตนเอง เพื่อช่วยเหลือคนอื่น
- พวกเราทำได้ดีแล้วและยังสามารถทำได้ดีกว่านี้อีกเยอะ ถ้ามีการฝึกคิด ฝึกพูด ฝึกทำ โดยเรียนจากงาน จากชีวิตของเรา

สะท้อนความคิดเห็น

- คุณบุญมา อยากให้เข้าใจในความจริงและเราจะแก้ไขปัญหได้ง่าย จะเข้าใจปัญหา ความแตกต่างแต่ไม่แตกแยก
- คุณนงนาฏ อยากให้สมาชิกทุกคนมีความรักและสามัคคีกัน เวทีนี้ทำให้ได้พูดมากขึ้น
- คุณปรีดาพร เวทีวันนี้ มีอะไรดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา เพราะทุกคนกล้าแสดงความคิดเห็น เวทีนี้ทำให้คิดอะไรได้มากขึ้น ปิ้งแว็บหลายอย่าง
- คุณยิ้ม ได้รับความรู้หลายอย่าง

คุณตฤณี	ขอบคุณแกนนำที่มาทุกจังหวัด สะท้อนความเป็นตัวเขา และการทำงานที่ไปทำมา มองจุดเด่นที่ลึกลงไปในตัวเขา มีอะไรอีกเยอะ
คุณเกด	มองเห็นว่าในเวทีที่มีกลุ่มคนน้อยๆ ทุกคนจะกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ในกรณีนี้ เราสามารถนำไปใช้เวลาเราอยู่ในเวทีกลุ่มใหญ่ได้ และอาจจะแสดงความคิดเห็นได้ดีกว่าคนที่แสดงเสียด้วยซ้ำ
คุณอดิศักดิ์	ได้เรียนรู้ปัญหา และแนวคิดในการนำไปปฏิบัติ
คุณสุบิน	ได้ความคิด ความรู้ จาก อ.ทรงพล และสมาชิกทุกท่าน และฝากสมาชิกนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ด้วย
คุณสุเทพ	รู้ตัวว่าเรามีหน้าที่ทำอะไร เรามีหน้าที่
คุณบุญธรรม	ขอบคุณทุกท่าน จาก ที่ตั้งใจจะนำประสบการณ์ที่ไปลงพื้นที่ปฏิบัติการเชิงรุก ในการค้นหาคนตาบอด นำมาแลกเปลี่ยนกัน แต่อยากจะฝากว่า แม้จะมีความล้มเหลว ก็ล้มเหลวเพียงแค่งาน เพราะความล้มเหลวเป็นบ่อเกิดของความสำเร็จในวันหน้า ยืนยันความตั้งมั่นว่าเราจะต้องทำได้ แล้วองค์กรของเราก็จะประสบความสำเร็จได้ต่อไป ขอฝากเรื่อง คิดดี พูดดี ทำดี และสิ่งที่ดีจะส่งผลกลับมาหาเราเอง

กระบวนการ

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
คุยอย่างไม่เป็นทางการ	ก่อนถึงวันประชุมจริงมีผู้เข้าร่วมเดินทางมาก่อน วิทยากรจึงเชิญผู้เข้าร่วมที่มาแล้วมาตั้งวงการ พูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ ประเด็นการพูดคุย คือ <ul style="list-style-type: none"> ● แกนนำคนตาบอดควรได้รับการพัฒนาในเรื่องอะไรบ้าง ● ในฐานะที่เป็นผู้นำในพื้นที่ต้องการให้คนตาบอดในพื้นที่เป็นอย่างไร วิทยากรชวนพูดคุยความเห็นของผู้เข้าร่วมแต่ละคน	ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นกันตามความเห็น ตามประสบการณ์การทำงาน
เปิดเวที	แนะนำตัว	
เปิดให้ถาม	“ใครสงสัยอะไร” วิทยากรเปิดให้ถาม “เวทีนี้จัดเพื่ออะไร มีวัตถุประสงค์อะไร”	การตอบคำถามให้ผู้รู้เปิดคนตอบ วิทยากรให้คุณบุญธรรมตอบ “เวทีนี้จัดเพื่ออะไร” คุณบุญธรรมได้เล่าเรื่องราวความเป็นมาว่าจะมาถึงเวทีนี้มีความเป็นมาอย่างไร และเวทีนี้มาเพื่ออะไร

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
<p>แจ้งวัตถุประสงค์การจัดเวทีครั้งนี้</p>	<p>วิทยากรชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดเวทีครั้งนี้</p> <p>๑) เป็นเวทีการถอดบทเรียนจากการทำงาน (ทำงานไปแล้วได้อะไร ทั้งที่คนที่เราไปเกี่ยวข้องทำงานด้วย และรวมถึงตัวเราได้อะไรบ้าง) – ถอดบทเรียนตัวเอง</p> <p>วิธีการถอดบทเรียน “ถอดอย่างไรให้ได้ความรู้</p> <p>๒) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน – แลกเปลี่ยนกันเอง</p> <p>๓) เป็นการเตรียมการประชุมรวม ๕ ภาคในเดือนสิงหาคม หรือต้นเดือนกันยายน นี้</p> <p>ในพื้นที่มีอะไรไปแลกเปลี่ยนกับภาคอื่น (มีอะไรเด่นที่คิดว่าภาคอื่นไม่มี)</p> <p>๔) ในส่วนของทีมสนับสนุนการเรียนรู้เวทีระดับภาคจะเป็นเวทีในการค้นหาเรื่อง “ความต้องการในการเสริมศักยภาพแกนนำคนตาบอด” – หา <i>Training need</i></p> <p>วิทยากรทบทวนเรื่อง “การจัดการความรู้” ให้ผู้เข้าร่วมฟังเล็กน้อย – เพื่อเป็นการทบทวน</p>	<p>เป็นการจัดกระบวนการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานในพื้นที่</p> <p>“การทำงานใหม่ต้องทำด้วยวิธีใหม่” ถ้าทำแล้วไม่ได้ความรู้ใหม่แสดงว่าการจัดการไม่ดี</p>
<p>เริ่มกระบวนการ</p>	<p>วิทยากรตั้งคำถาม</p> <p>คำถามที่ ๑</p> <p>๑) ตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมาไปเจอไปคุยหรือติดต่อกับตาบอดมากี่คน (ไม่ใช่การไปขอรายชื่อเป็นการเข้าไปสัมผัสตัวจริง (บอกจำนวน)</p> <p>๒) ได้ช่วยเหลือคนตาบอดกลุ่มนี้ในรูปแบบใดบ้าง (การช่วยเหลือมีหลายรูปแบบ อย่าไปเน้นหมวดอย่างเดียว)</p>	<p>วิทยากรให้คำแนะนำในการนำเสนอ</p> <p>เสนอบนพื้นฐานความจริง นำเสนอด้วยความชัดเจน มีระบบเป็นขั้นตอน มีข้อมูลยืนยันทำให้เกิดความเชื่อถือ (ให้สมมุติว่าเรากำลังรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดฟัง)</p> <p>ให้แบ่งกลุ่มย่อยตามพื้นที่เพื่อทำกระบวนการตอบคำถาม ให้เวลาในการทำกลุ่มย่อย ประมาณ ๒๐ นาที</p>

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
		<p>พื้นที่ที่มาร่วมกันหลายก็ทำ กระบวนการกลุ่ม ส่วนพื้นที่ที่มา คนเดียวก็นึกคนเกี่ยวทำคนเดียว</p>
<p>นำเสนอ</p>	<p>นครศรีธรรมราช : ข้อมูลตามยอดทั้งหมด ประมาณ ๘๐๐ คน ได้ไป พบตามยอด ๘๖ คน (เดิมตั้งไว้ ๒๕ คน)</p> <p>สงขลา : ข้อมูลตามยอดทั้งหมดประมาณ ๗๐๐ คน เดิมตั้งไว้ไว้ ๒๐ คน สัมผัสตัวจริงเสียงจริง ๓๐ คน (ส่วนใหญ่เจอแต่ผู้สูงอายุ - แนะนำเรื่อง การสมัครเป็นสมาชิกสมาคม)</p> <p>สุราษฎร์ธานี : คนตามยอดรวมทั้งจังหวัด ๓๐๐ กว่าคน แต่ได้มา ๔๕ คน เคยตั้งเป้าไว้อำเภอ ละ ๑๕ คนให้การช่วยเหลือคนตามยอดที่ หลากหลาย</p> <p>การเล่าต้องประกอบด้วยข้อมูล ทำงานแล้วมีการเก็บบันทึกข้อมูลไว้เป็นผลงาน ได้เป็นสิ่งที่เราทำได้หรือไม่ “เวลาเราต้องไปนำเสนอ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● คุณบุญธรรม ไม่ได้ดำรง ตำแหน่งประธานภาค ดำรงตำแหน่งนายก สมาคมคนตาบอด นครศรีธรรมราชเพียง ตำแหน่งเดียว ทำให้มี เวลาในการค้นค้นคนตา บอดได้มากขึ้น ได้มากก ว่าที่ตั้งเป้าไว้ในตอนแรก ● สงขลา มีโรงเรียนรองรับ เด็ก เมื่อเจอเด็กก็แจ้ง โรงเรียนเลย (มีโรงเรียน รองรับอยู่แล้ว) / อนาคต สมาคมฯ สงขลาจะจัดให้ มีเบี้ยยังชีพให้กับสมาชิก ...) คนที่มียากออกมา แนะนำให้ฝึกไม้เท้าชาว ไม่ค่อยเอจพิการซ้ำซ้อน บางพื้นที่ไม่กล้าออกมา เพราะความไม่ปกติทาง การเมือง (ลามมาจาก ๓ จังหวัดภาคใต้) ● สุราษฎร์ธานี แบ่งพื้นที่ การทำงานเป็นอำเภอ แต่ละอำเภอมียก รับผิดชอบหลัก ๑ คน <p>เครื่องบันทึกเทปที่ส่งมา มาช้า ที่ นครศรีธรรมราชมีการบันทึกข้อมูล การทำงานเป็นเอกสาร (ส่งไป ส่วนกลางแล้วเก็บสำเนาไว้) ที่สงขลา เก็บข้อมูลเป็น</p>

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
		แบบสอบถาม สุราษฎร์ธานี
วิทยากรชวนคิดต่อ เพื่อ การเรียนรู้เชิงลึก	<p>“เท่าที่ฟังการนำเสนอของ ๓ จังหวัด จังหวัด ไหนนำเสนอได้ชัดเจนที่สุด” ในฐานะคนเล่ารู้สึกอย่างไร</p> <p>เล่าอยากเพราะต้องลำดับความคิด เพื่อ การถ่ายทอด</p> <p>ฟังพื้นทำอื่นเล่าคิดว่าบางอย่างเป็นเรื่องที่มี แต่ คงกลับไปทำในพื้นที่ตัวเองไม่ได้ เพราะ สภาพแวดล้อมหรือบริบทต่างกัน</p> <p>“การจัดการเรื่องการเก็บข้อมูล แต่ละพื้นที่ มีการจัดเก็บอย่างไร” (วิธีใช้เครื่องมือในการ ช่วยในความจำ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● อัดเทป ● ให้คนตาดีช่วยบันทึก <p>“ไปเจอคนตาบอดที่เขาช่วยเหลือตัวเองได้ เขาทำอะไรอยู่บ้าง” (ขึ้นต้นตาล ปอกหอม รับจ้างขึ้นมะพร้าว</p> <p>“เคยไปเจอคนตาบอดที่ไม่ดีนรณ ที่ไม่ ช่วยเหลือตัวเองหรือไม่”</p>	<p>วิทยากรตั้งคำถาม เพื่อให้ทุกคน ได้เกิดความตั้งใจฟัง ฟังให้ละเอียด กับเรื่องที่ได้ฟัง</p> <p>ในวงมีการแนะนำวิธีการทำงานให้ กันและกัน เช่น การติดต่อ ประชาสัมพันธ์ทางไปรษณีย์ บางครั้งไม่จำเป็นต้องไปพบด้วย ตัวเอง</p> <p>การเริ่มต้นการทำงาน หากคนที่มีใจ มาเป็นทีม</p> <p>คนตาบอดที่ไม่รื้อรนไม่ยอม ช่วยเหลือตัวเองมีเยอะมาก (ไม่ เชื่อว่าตัวเองจะทำได้)</p> <p>อุปสรรคของคนตาบอดที่ไม่ยอม ออกมา</p> <p><i>ครอบครัวมีอันจะกิน ผู้ปกครองเก็บลูกเอาไว้ มีลูกต้องเลี้ยงลูก ศาสนา (อิสลาม) ไม่อยากจะออกกลัว หากเป็นผู้สูงอายุ ญาติก็เก็บ ไว้ให้เลี้ยงหลาน (วิธีแก้ ต้องแก้ที่วิธีคิด ไม่แก้ที่ วิธีการอย่างเดียว) ใช้สื่อเป็น ตัวกระตุ้นวิธีคิดให้เขาออกมา เช่น วิทยุ หรือ เทปทำเป็นนิยาย เพื่อให้เขาเรียนรู้ซึมซับว่า “คนตา บอดทำอะไรได้หลายอย่าง”</i></p> <p>การเปลี่ยนวิธีคิด บางพื้นที่ เสนอว่าน่าจะมีเวทีของญาติของ</p>

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
		<p>คนตาบอด</p> <p>“ทำอะไรให้เกิดเวทีพ่อแม่ ของคนตาบอด - ให้มาเล่าวิธีเลี้ยง ดูลูกให้ลุกขึ้นมาอยู่ในสังคม “มีสื่อช่วยให้เขาเปลี่ยนวิธีคิด</p> <p>วิทยากรเสนอแนะวิธีการทำงานใน พื้นที่</p> <p>“ให้เปลี่ยนมาทำเรื่อง “การ เปลี่ยนวิธีคิดมากขึ้น” – วิธีการ อย่างไรที่จะเปลี่ยนวิธีคิดเขาได้ - ต้องสัมผัสของจริง</p>
วิทยากรเปิดประเด็น	<p>แนะนำนายกสมาคม ให้คิดวิธีการทำงานแบบ ใหม่ “ทำงานแบบยุทธศาสตร์ มีแบบแผนการ ทำงานที่ชัดเจน”</p> <p>แต่ละพื้นที่ฟังแล้วคิดอย่างไร หากจะทำงาน แบบใหม่ (ถามความเห็นของนายกแต่ละ จังหวัด)</p> <p>บทบาทของสมาคมต่อการดูแลคุณภาพชีวิต ของคนตาบอดทั้งจังหวัด แต่ละที่มีข้อเสนอ อย่างไร</p> <p>ทำเวทีสุขภาพ ทำเวทีผู้สูงอายุ</p>	
พักเบรก		
วิทยากรตั้งคำถาม	<p>ก่อนตั้งคำถาม ได้แนะนำให้ผู้เข้าร่วมสังเกต กระบวนการของวิทยากรที่ทำด้วย เพื่อตอน หลังจะถามว่าจากกระบวนการสังเกตเห็นอะไร (ฝึกสังเกต)</p> <p>คำถามที่ ๒</p> <p>ตั้งแต่เดือนมกราคม เป็นต้นมา มีปัญหาอะไรบ้างที่เราไปเจอ ปัญหาที่แก้ได้ / แก้อย่างไร</p>	<p>วิทยากร แนะนำขั้นตอนการตอบ คำถาม</p> <p>๑) คิดปัญหาทั้งหมดออกมา ก่อน (จากนั้นนำมาแยกแยะ)</p> <p>๒) ดูว่าปัญหาไหนแก้ได้ แก่ อย่างไร (เล่าให้คนฟังฟังแล้วนำ กลับไปทำ)</p> <p>๓) ปัญหาอะไรที่ยังแก้ไม่ได้</p>

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
	ปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้	
นำเสนอ	<p>สุราษฎร์ธานี : นำเสนอปัญหา (ปัญหาประมาณ ๗ ประเด็น) – พื้นที่การทำงานไม่มีคลื่น โทรศัพท์ การติดต่อสื่อสารใช้เวลานาน</p> <p>สงขลา : ปัญหาข้อมูล /คนพิการ/ผู้ปกครอง/การจัดเก็บข้อมูล การเมือง) / งบประมาณ นครศรีธรรมราช : ปัญหาผู้สูงอายุไม่ยอมออกมา คอยรับอย่างเดียว</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● นำเสนอเป็นปัญหาคำโตๆ แต่ไม่มีการขยายความ เช่น บอกว่าปัญหาของญาติคนตาบอด แต่ไม่ได้บอกว่าปัญหาอะไร อย่างไร (สุราษฎร์) ● เมื่อนำเสนอแต่ละพื้นที่จบแล้ว วิทยากรเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมในวงเพิ่มเติม ให้ข้อสังเกตแนะชี้ชวนให้ผู้มีประสบการณ์ดีๆ ให้คำแนะนำกับบางปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ อาจจะมีพื้นที่อื่นแก้ได้แล้ว (เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน) ● บางปัญหาวิทยากรให้คำแนะนำในการแก้ไข ปัญหา เช่น วิธีคิด วิธีมองต่อปัญหา ปัญหาบางปัญหามันไม่ได้เป็นปัญหา แต่เราคิดให้มันปัญหาไปเอง
แลกเปลี่ยนระหว่างพื้นที่	<p>ประเด็น :</p> <p>“การบริหารจัดการงบประมาณที่มีอยู่จำกัดเพื่อใช้ในการทำงานในพื้นที่ที่มีอยู่มากมาย”</p> <p>วิทยากร เสนอวิธีการทำงาน (น่าจะทดลอง) การมีเพื่อนลงพื้นที่ ขณะนี้สถานศึกษามีนักศึกษาจิตอาสา หากเรามีความชัดเจนทำหนังสือจากสมาคมไปขอให้เขามาช่วย หรือเขาอาจจะช่วยจัดกิจกรรมระดมทุนมาช่วย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● นครศรีธรรมราช ใช้วิธีเอางบประมาณตั้งเอาจำนวนพื้นที่การทำงานหาร (๑๐,๐๐๐ หาร ๓ อำเภอ) / ใช้งบประมาณส่วนตัวด้วย ● สงขลา ใช้วิธีเปรียบเทียบค่าใช้จ่าย (เช่นค่ารถ ทางไหนถูกเลือกใช้อย่างนั้น / ให้ญาติช่วยเฟี้ยประหยัดค่าใช้จ่าย / ของเยี่ยมขอ

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
		<p>ประธานชุมชน พยายาม ประหยัดทุกอย่าง) – ที่ สงขลามีนักศึกษาเสนอมา ช่วยทำงานลงพื้นที่ ประมาณ ๑๒ คน แต่ยังไม่รู้ จะให้เขาช่วยอะไร</p>
พักเที่ยง	รับประทานอาหารกลางวัน	
วิทยากรตั้งคำถาม	<p>คำถามที่ ๓ จากการทำงานตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นมา เราทำงานแล้วรู้สึกอย่างไร(ด้านจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก) เกิดข้อคิดใหม่ ความรู้ใหม่อะไร (ด้าน ความรู้) ทักษะใหม่ (ทำอะไรเก่งขึ้น) เช่น พุดเก่งขึ้น (ทักษะ)</p>	<p>(ให้เวลาในการคิดก่อนตอบ ประมาณ ๑๕ นาที – ทุกคนนั่งนิ่ง ๑ คิด)</p>
นำเสนอ	ให้แต่ละคนนำเสนอ	<p>แต่ละคนที่นำเสนอผลที่ได้ ผลที่ เกิดจากการทำงานว่าตัวเองรู้สึก อย่างไร ได้ความรู้ ได้ข้อคิดใหม่ ได้ทักษะอะไร แต่ละคนก็แตกต่างกัน กันไป แต่ส่วนใหญ่ก็ได้รับผลเชิง บวกเช่น ได้พัฒนาตัวเองด้านต่าง ๑</p>
บทบาทของทีมส่งเสริม ต่อการทำงานในพื้นที่	<p>วิทยากรตั้งคำถาม “ในฐานะทีมส่งเสริมการทำงานในพื้นที่ มี บทบาทอย่างไรกับการทำงานในพื้นที่บ้าง” (เป็นที่ปรึกษาในการทำงาน / รวบรวม เรียบ เรียง แลช่วยพิมพ์ ข้อมูลในการทำงานของแต่ละ พื้นที่ บางครั้งร่วมลงพื้นที่ / ให้คำแนะนำในการ ทำงาน หากเจอปัญหาควรแก้อย่างไร ช่วย วางแผนก่อนลงพื้นที่ / ประสานงานกับสถาบัน คนตาบอดแห่งชาติเกี่ยวกับเอกสาร แบบสอบถาม การลงพื้นที่ ช่วยจัดระบบข้อมูล</p>	<p>บางพื้นที่มี ๒ บทบาทในคน เดียวกัน เป็นทั้งผู้ประสานงานและ ทีมส่งเสริม เช่นที่สงขลา และที่ นครศรีธรรมราช</p>

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
	ของแต่ละจังหวัด)	
ข้อสังเกตต่อเวที	วิทยากรให้ แก่นนำแต่ละพื้นที่ให้ข้อสังเกตต่อเวที “ตลอดทั้งวันวันนี้ สังเกตเห็นอะไรในเวที” ข้อสังเกตต่อกระบวนการ ข้อสังเกตต่อเนื้อหาการพูดคุย ข้อสังเกตต่อคนเข้าร่วม ข้อสังเกตต่อบรรยากาศการพูดคุย	ส่วนใหญ่จะให้ข้อสังเกตในทางที่ดี เช่น บรรยากาศในการพูดคุยผ่อนคลาย ทำให้เกิดการจุดประกาย อยากรู้อยากเห็นเรื่อยๆ ไม่เครียด “เป็นทางการ แต่ไม่เป็นทางการ” อีกทั้งเป็นเวทีที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ได้ฝึกทักษะด้วย กระบวนการทำให้เกิดกระบวนการลำดับความคิด เริ่มจากการคิดแบบหยาบๆ แล้วค่อยลงละเอียดมากขึ้น ทำให้คนมีการตั้งใจคิด จดจ่อกับสิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการ
บทบาทสำหรับวันนี้	วิทยากร พูดถึงกระบวนการที่ใช้ในการพูดคุย เป็นกระบวนการการจัดการความรู้ การคิดเป็นขั้นตอน การนำเสนอเป็นเรื่องที่ต้องฝึก เพื่อให้ เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพในการพูด / การเป็นแกนนำต้องทำงานกับคนหมู่มาก เราต้องเป็นคนเก่งในเรื่องการสื่อสาร ต้องสื่อสารให้ตรงประเด็น	
หัวข้อการเรียนรู้ (สำหรับพาร์ตเนอร์)	คุณสมบัติของผู้นำ (ผู้นำต้องเป็นอย่างไร) การที่เป็นแกนนำต้องเรียนรู้อะไรบ้าง ทักษะของแกนนำที่ควรจะมี มีอะไรบ้าง (เช่น พูดเป็น ทำเป็น ฟังเป็น เขียนโครงการได้) “หากเราจะพัฒนาคนตาบอด และแกนนำเรา ควรพัฒนาในเรื่องอะไร”	การพูดคุยประเด็นนี้นำไปสู่ การวางแผนในเรื่อง “การพัฒนาแกนนำคนตาบอด” ต่อยอดจากการพัฒนาแกนนำที่ทำไปแล้ว
วันที่สอง	เปิดวงเรียนรู้	
วิทยากร	ชวนคุยถึงปัญหาของคนตาบอดในปัจจุบัน และจากปัญหาแกนนำควรมีบทบาทอย่างไรในการจัดการปัญหา และ“การพัฒนาสมาชิกในมิติของความสมดุล”	

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
	<p>การหาแนวทางความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่จะเข้ามาช่วยในการทำงาน</p>	
<p>เรียนรู้จากสถานการณ์จริงในพื้นที่</p>	<p>วิทยากรชวนคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยยกประเด็นเหตุการณ์สถานการณ์คนตาบอดในภาคใต้มาเป็นประเด็นการเรียนรู้</p> <p>วิทยากรแนะนำเรื่อง “การคิดต่อปัญหา การมองปัญหาด้วยมุมมองใหม่ การคิดแก้ปัญหาแบบใหม่ การมองต้องมองรอบด้าน”</p> <p>วิทยากรตั้งคำถามแล้วทิ้งไว้ให้คิดต่อว่า “การพัฒนาคนตาบอดติดที่งบประมาณจริงหรือไม่” (ลองคิดดูดี ๆ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การทำงานอยู่ท่ามกลางความหลากหลายเราต้องเข้าใจความหลากหลาย ต้องเข้าใจจริง ๆ เราจึงจะจัดการได้ ● การทำงานต้องมียุทธศาสตร์การทำงาน (องค์ประกอบการทำงานไม่ใช่เรื่องงบประมาณอย่างเดียว) ต้องมีนโยบาย มีวิสัยทัศน์ มีอนาคต <p>“ทำอย่างไรที่จะทำให้แกนนำมาเรียนรู้กันอย่างเข้มแข็ง”</p> <p>เรียนรู้เรื่องการทำงานในด้านต่าง ๆ</p> <p>เรียนรู้ด้านจิตใจ</p> <p>เรียนรู้เรื่องการบริหารจัดการองค์กร</p> <p>เรียนรู้เรื่อง....</p> <p>วิทยากรให้ข้อคิดในการทำงาน</p> <p>การทำงานให้เรียนรู้จากสถานการณ์รอบด้าน เรียนรู้บนความหลากหลาย เรียนรู้จากความแตกต่างของคน เรียนรู้จากคนที่หลากหลาย “ให้เปิดใจเปิดตามองกว้าง”</p>	<p>ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วม</p> <p>อุปสรรคของการพัฒนาศักยภาพคือ</p> <p>จิตใจของคนตาบอด (ที่พร้อมเสียดสี)</p> <p>งบประมาณในการจัดเวทีการเสริมศักยภาพ</p> <p>ปัญหา</p> <p>คนที่เข้ามาทำงาน หวังผลประโยชน์</p> <p>วิสัยทัศน์ของผู้นำคนตาบอดต่างกัน (ไม่ว่าระดับไหนก็ตาม)</p> <p>วิธีคิด วิธีมองของผู้นำต่างกัน</p> <p>ตามพื้นฐานของชีวิต (พื้นฐานของครอบครัว การตาบอด อดแต่กำเนิด บอดตอนหลังซึ่งมีผลต่อวิธีคิด</p> <p>ศาสนา มีผลต่อวิธีคิด</p> <p>การแก้ปัญหา คือ</p> <p>ตัดคนที่ปัญหา สร้างคนใหม่</p> <p>วิทยากรพยายามเชื่อมให้ผู้เข้าร่วมเห็นว่าการจัดการปัญหา “การจัดการความรู้” จะเข้ามาช่วยได้อย่างไร เช่น การบริหารจัดการงบประมาณที่มีอยู่จำกัด วิธีการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดมันขึ้นอยู่กับอะไร</p> <p>องค์กรจะเข้มแข็ง เมื่อ</p> <p>กรรมการที่ดึงเขามาร่วมต้องเป็นคนที่มีฐานเศรษฐกิจพอกินพอใช้ ต้องหาคนที่มีความสามารถ</p>

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
		<p>และครอบครัวไม่เดือดร้อน มีเวลา สละให้กับสังคม บริหารเวลาตัวเอง ให้ได้ (ตรงนี้หายากมาก) ที่เป็นอยู่ ดึงใครมาก็ไม่รู้ (เนื่องจากไม่มีตัวเลือก จำเป็นต้อง เลือกมาเป็นคณะทำงาน)</p> <p>(ในวงมีการแลกเปลี่ยนแสดงความ คิดเห็นให้มุมมองกันไปตาม ประสบการณ์ ฐานคิด ฐานความรู้ กันพอสมควร)</p>
พักเบรก	รับประทานอาหารว่าง	
เปิดให้ถาม	วิทยากรเปิดให้ผู้เข้าร่วมถาม “การจัดการกับคนที่หลากหลาย ต้องทำ อย่างไร”	วิทยากรตอบคำถามผู้เข้าร่วม โดย การอธิบายและยกตัวอย่าง ประกอบ เช่น การจัดการกับคนที่ หลากหลาย เราต้องรู้เขา
ปิดเวที	<p>วิทยากรสรุปเวทีการเรียนรู้ ลักษณะของผู้ในการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำต้องมีใจ มีความคิด มีทักษะการ พูด ทักษะการลงมือปฏิบัติ ทบทวนวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ครั้งนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ถอดบทเรียน <p>กระบวนการใช้กระบวนการตั้งคำถามให้ คิด</p> <p>จากกระบวนการทำให้เห็นจุดอ่อนของ แกนนำ (สมาริสัน ขาดการบันทึกการทำงาน การนำข้อมูลมาจัดระบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ฝึกการแลกเปลี่ยนเรียน ฝึกการ คิด ฝึกการฟังตีความ ● เป็นการเตรียมเพื่อการไป นำเสนอในเวทีรวม ๕ ภาค ประมาณต้นเดือนกันยายน ๒๕๕๕” <p>ในเวทีเดือนสิงหาคม คงต้องมีการคุยลึกขึ้นใน</p>	<p>คนตาบอดส่วนใหญ่ไม่เข้าเรียน ในสถานศึกษา สถานที่ที่จะเรียนรู้ ได้ดีคือ เรียนรู้จากชีวิต เรียนรู้จาก การทำงาน</p> <p>การพัฒนาแกนนำรุ่นใหม่ ต้องฝึก พี่เลี้ยงให้เป็นแกนนำใหม่ของ สมาคม</p>

หัวข้อกิจกรรม	วิธีการ/เนื้อหา	ข้อสังเกต
	<p>ประเด็น</p> <p>“การพัฒนาแกนนำคนตาบอดรุ่นใหม่”</p> <p>“วิธีการบริหารจัดการสมาคม”</p> <p>“การบริหารจัดการทุน สวัสดิการ”</p> <p>“การบริหารจัดการความเป็นสมาคม”</p> <p>(สมาคมควรทำ และไม่ควรทำอะไร)</p> <p>สุดท้ายให้แต่ละคนพูดความรู้สึก คำฝาก ข้อคิด คำคม ปิดท้ายด้วยผู้ใหญ่ในวงคุณบุญธรรม สุขเกษม นายกสมาคมคนตาบอดจังหวัดนครศรีธรรมราช</p>	แต่ละท่านก็มีข้อคิด คำคม ความรู้ที่ได้

ข้อสังเกต

หัวข้อ	ข้อสังเกต	ข้อแนะนำ
กระบวนการ	<ul style="list-style-type: none"> ตั้งวงคุยโดยมี “คุณอำนวยในเวที (วิทยากร)” เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ คอยชวนคิด ชวนคุย ตั้งคำถาม และคอยให้คำแนะนำ ให้ความรู้เพิ่มเติมในบางประเด็น ทำกลุ่มย่อยตามประเด็นร่วม แยกคิดแต่ละคนตามประเด็นแยก แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ข้อคิดเห็น ให้มุมมองการทำงานซึ่งกันและกันในวง เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะของผู้เข้าร่วมไปในกิจกรรมในเวที 	
วิทยากร	<p>มีข้อเสนอในการทำงานเป็นระยะ ๆ แทรกเข้าไปในกระบวนการเรียนรู้</p> <p>สมาคมต้องมองภาพรวม พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนตาบอดตามสภาพของแต่ละกลุ่ม</p> <p>เสนอให้สมาคมคิดการทำงานแบบยุทธศาสตร์ฐานข้อมูล และระบบฐานข้อมูลที่สมาคมพึงจะมีในการทำงาน</p> <p>มีแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนตาบอดแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน</p>	

หัวข้อ	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
ผู้เข้าร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ● ฐานการศึกษาของผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่จบวุฒิปริญญาตรีไม่สูงมาก ● แกนนำที่เข้าร่วมเป็นระดับนายกสมาคม ๒ พื้นที่ และรองนายก ๑ พื้นที่ ● สงขลาไม่มีแกนนำใหม่เข้าร่วม เป็นคนทำงานจริงในพื้นที่มาร่วมเรียนรู้ในเวทีครั้งนี้ ● มีการแสดงความคิดเห็นพอสมควร ทั้งคนที่เพิ่งเข้ามาใหม่ก็มีความคิด ความอ่านดี 	
ในพื้นที่ภาคใต้	<ul style="list-style-type: none"> ● ทั้ง ๓ จังหวัดมีสมาคมคนตาบอดประจำจังหวัด ● สงขลา มีงบประมาณจากสลากเข้าสมาคมเดือนละ ๓๐,๐๐๐ บาท และจากการทอดผ้าป่ารวม ๆ แล้วก็ประมาณเดือนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ● ดูภาพรวมของจังหวัด และลงลึกการทำงานในพื้นที่ หากจะให้คิดการทำงานแบบภาพรวมใหญ่ คิดแผน และทำงานแบบยุทธศาสตร์ จะเป็นไปได้หรือไม่ (ด้วยวิธีคิดและศักยภาพ - อาจจะต้องมองไม่เห็นภาพรวมใหญ่) 	
การเปลี่ยนแปลงของคนตาบอด	<p>เหตุของการเปลี่ยนแปลง (ในเชิงการพัฒนาตัวเอง)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● หน่วยงานอื่น หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ญาติ ยอมรับ ให้คำชม วางใจ ทำให้เกิดกล้าทำในสิ่งที่เคยคิดว่าทำไม่ได้ ได้กำลังใจในการทำงาน อยากทำงานมาก ๆ ● มีความคิดเชิงบวก ทำเพื่อช่วยเหลือคนอื่น จึงไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค การทำงานมาก ๆ ช่วยเหลือคนอื่นได้ทำให้รู้สึกที่ตัวเองมีคุณค่ามาก ๆ ตามด้วยมีความกล้าความมั่นใจ ● การออกมาต่อสู้เป็นการเปิดโลกทัศน์ใหม่ เห็นคนตาบอดมีอยู่มากมาย ไม่รู้สึกเหงาเหมือนเมื่อก่อน ทำให้อยากทำอะไรมากมาย หึกเหิม ● การทำอะไรซ้ำบ่อย ๆ ทำให้ฝึกทักษะไปในตัว เช่น การไปพูดคุยกับคนตาบอดบ่อย ๆ ทำให้เป็นคนที่ไม่พูดเก่งมากขึ้นโดยปริยาย (จากเมื่อก่อนที่เป็นคนไม่กล้าพูด) 	การทำให้คนอื่นยอมรับ เราต้องสร้างผลงาน ทำให้คนอื่นศรัทธา
มุมมองต่อคนตา	<ul style="list-style-type: none"> ● คนตาบอดเป็นคนดี อวดรู้ 	หากมีผู้นำดี มีเหตุผลและอดทน

หัวข้อ	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>บอด (จากคนตาบอดมองคนตาบอดกันเอง)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● คนตาบอดไม่ค่อยรัก ไม่ค่อยสามัคคีกัน ● เชื้อมันในตัวเองสูง เข้าข้างตัวเอง ● ดื้อ ใจแคบ ● พัฒนายาก คิดเชิงลบ ● เหงา หว่าเหว่ (มีความรู้สึกเหมือนตาบอดอยู่คนเดียวในโลก)ต้องการการเอาใจใส่ ● ไม่ยอมรับตัวเอง (ขี้อาย ไม่มั่นใจ) ● คนตาบอดได้รับการช่วยเหลือในรูปแบบของเงินเป็นส่วนใหญ่ จึงค่อนข้างที่ไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านจิตใจ ● การเสียสละที่จะเป็นผู้ให้มีน้อย ตั้งรับอย่างเดียว ● อัจฉา ริษยา ● ที่ผ่านมาได้รับการช่วยเหลือในรูปแบบของเงิน ส่วนการพัฒนาทางด้านจิตใจยังมีน้อย ● รัฐให้ความช่วยเหลือจนเคยชิน จึงติด “การเป็นผู้รับมากกว่าผู้ให้” ● ขาดเวทีการพบปะพูดคุยกัน ● ขาดงบประมาณในการจัดเวทีการพบปะพูดคุย ● ผู้นำท้อ เพราะเจอคนเห็นแก่ตัวมากขึ้น ● คนที่มาเป็นแกนนำ ฐานเศรษฐกิจครอบครัวยังไม่ดี หากมาทำงานครอบครัวก็ไม่มิกิน จึงทำให้คนไม่สามารถเสียสละได้ 	<p>เสียสละตั้งใจจริงจะทำให้สถานการณ์ของคนตาบอดที่เป็นอยู่ดีขึ้น</p> <p>ผู้นำต้องโปร่งใส</p> <p>ผู้นำต้องมีผลงานเป็นที่ประจักษ์</p> <p>สมาชิกรับรู้ผลงาน การประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจ การสื่อสารให้สมาชิกเข้าใจ</p> <p>ผู้นำต้องเรียนรู้ จากสถานการณ์จริง</p> <p>จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้นำควรเรียนรู้อะไรมากขึ้น เพื่อจัดการกับความเปลี่ยนแปลง</p> <p>การทำงานไม่สำเร็จ เนื่องจากการไม่เข้าใจความหลากหลาย</p>
<p>คุณสมบัติของแกนนำคนตาบอด</p>	<p>ระดมความเห็นจากวง :</p> <p>ผู้นำต้องเสียสละ อดทน ตั้งใจจริงในการทำงาน มีฐานเศรษฐกิจที่ครอบครัวไม่เดือดร้อน บริหารจัดการเวลาได้ (เวลางาน เวลาส่วนตัว)</p>	
<p>บทบาทของทีมส่งเสริมการเรียนรู้ในพื้นที่ภาคใต้</p>	<p>มีส่วนช่วยในการทำงานของผู้ประสานงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิด เป็นผู้ประสาน เป็นผู้ช่วย (ด้านข้อมูล ด้านการวางแผน) เป็นพี่เลี้ยงในการทำงาน</p>	
<p>การพัฒนาแกน</p>	<p>ศักยภาพแกนนำ (วิสัยทัศน์ของแกนนำ ความเข้มแข็ง</p>	

หัวข้อ	ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>นำในช่วงต่อไป</p>	<p>ทางความคิด)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ศักยภาพทางความคิด ● ระบบฐานข้อมูล <ul style="list-style-type: none"> เทป เครื่องมือที่สำคัญ (บันทึกข้อมูล เพื่อ นำเสนอเสนอเป็นขั้นเป็นตอน) อัดเทป นำมาประมวลวิเคราะห์ข้อมูล ● การจัดสวัสดิการกองทุน เครือข่าย 	

